

Møte torsdag den 13. desember 2007 kl. 10

President: **T h o r b j ø r n J a g l a n d**

D a g s o r d e n (nr. 33):

1. Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008, kapitler under Kunnskapsdepartementet, Kultur- og kirkedepartementet samt forskningskapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 16)
(Budsjett-innst. S. nr. 12 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008))
2. Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2007 under Kunnskapsdepartementet
(Innst. S. nr. 72 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 7 (2007-2008) unntatt kap. 231)
3. Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2007 under Fiskeri- og kystdepartementet
(Innst. S. nr. 64 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 17 (2007-2008), unntatt kap. 1062 og 4062)
4. Innstilling fra kyrkje-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2007 under Kultur- og kyrkjedepartementet
(Innst. S. nr. 63 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 23 (2007-2008), kap. 340, 341, 342, 3340, 3341 og 3342))
5. Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til ratifikasjon av Europarådets sivilrettslige konvensjon om korrupsjon av 4. november 1999
(Innst. S. nr. 41 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 86 (2006-2007))
6. Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 3. mai 2005 om tiltak mot menneskehandel
(Innst. S. nr. 90 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 2 (2007-2008))
7. Innstilling fra justiskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2007 under Justis- og politidepartementet
(Innst. S. nr. 88 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 18 (2007-2008) unntatt kap. 451, 456 og 480)
8. Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene André Oktay Dahl, Elisabeth Aspaker og Bent Høie om å legge til rette for økt analysekapasitet for DNA, styrket nasjonal kompetanse og økt oppklaring av kriminalitet
(Innst. S. nr. 89 (2007-2008), jf. Dokument nr. 8:61 (2006-2007))
9. Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Aspaker, André Oktay Dahl, Jan Tore Sanner, Kari Lise Holmberg og Peter Skovholt Gitmark om bedre forebyggende tiltak, tidligere og tydeligere reaksjon overfor barn og unge som er i risikozonen for å utvikle en kriminell løpebane
(Innst. S. nr. 65 (2007-2008), jf. Dokument nr. 8:4 (2007-2008))
10. Referat

Presidenten: Representantene Heikki *Holmås* og Hans Olav *Syversen*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Ulf Erik *Knudsen* fra og med 13. desember og inntil videre.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Knut *Gjerde*, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten: Knut Gjerde er til stede og vil ta sete.

Representanten Robert Eriksson vil framsette et representantforslag.

Robert Eriksson (FrP) [10:01:43]: Jeg har den glede å framsette et representantforslag på vegne av representantene Kari Kjønaas Kjos, Kenneth Svendsen, Øyvind Korsberg og meg selv om å legge til rette for en helhetlig gjennomgang av de forhold som barna på kysthospitalene ble utsatt for.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Før Stortinget går til behandling av sakene på dagens kart, vil det bli votert over den saken som var til behandling i Stortinget i går, Budsjett-innst. S. nr. 2, fra familie- og kulturkomiteen.

*Votering i sak nr. 1 på dagsorden nr. 32,
onsdag den 12. desember*

Presidenten: Under debatten ble det satt fram 34 forslag. Det er

- forslagene nr. 1,13–17, 25 og 27–34, fra Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 2–10, fra Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 11, fra Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 12 og nr. 26, fra Ola T. Lånke på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 18, fra Ola T. Lånke på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 19–23, fra Ola T. Lånke på vegne av Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 24, fra Trine Skei Grande på vegne av Venstre

Når det gjelder forslag nr. 24, fra Venstre, må det anses å være et rammeavhengig forslag og kan følgelig ikke komme til votering. Forslaget bortfaller dermed.

Vi skal så votere over mindretallsforslagene, og vi starter med forslagene nr. 19–23, fra Kristelig Folkeparti.

Når det gjelder forslagene nr. 19, 20 og 23, kan det være en viss tvil om disse vil kunne ha budsjettvirkning i

2008 og følgelig være rammeavhengige og i strid med reglene for budsjettbehandlingen.

Presidenten velger likevel å legge til grunn en fortolkning som innebærer at endelig iverksettelse av de tiltak som ligger i forslagene, vil ligge litt lenger fram i tid og først få virkning i budsjettet for 2009.

Det vil først bli votert over forslag nr. 20, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen trappe opp adopsjonsstøtten til 1 G i løpet av stortingsperioden.»

Presidenten antar at Venstre ønsker å støtte forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 102 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 10.04.04)

Presidenten: Det vil så bli votert over forslagene nr. 19 og 21–23, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak som gir barn over tre år gratis kjernetid i barnehage hvis foreldrene mottar kontantstøtte for yngre søsken.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak som begrenser private barnevernsinstitusjoners mulighet til å ta ut utbytte.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem et lovfor-
slag som sikrer alle barn rett til en gratis fritidsaktivi-
tet.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme med en sak om forsøk med en ekstra ferieuke for foreldre med barn i alderen 1-12 år i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Kristelig Folkeparti ble med 108 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 10.04.32)

Presidenten: Det blir så votert over forslag nr. 18, fra Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak som sikrer kvinner rett til foreldrepenger som ved forrige fødsel, når det er mindre enn 24 måneder mellom svangerskapene.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 102 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 10.04.50)

Presidenten: Det vil bli votert over forslagene nr. 1, 13–17, 25 og 27–34, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 1 lyder:

«Rammeområde 2 (Familie og forbruker)

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	77 367 000	
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	6 767 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	16 209 680 000	
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	207 500 000	
	62	Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage	794 707 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	106 829 000	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000	
	65	Skjønnsmidler til barnehager	4 159 028 000	
800		Barne- og likestillingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	91 847 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 709 000	
830		Foreldreveiledning		
	21	Spesielle driftsutgifter, foreldreveiledning, <i>kan nyttes under kap. 854 post 21</i>	2 726 000	
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	30 346 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	60	Tilskudd til krisesentre, <i>overslagsbevilgning</i>	159 966 000	
	61	Tilskudd til incestsentre, <i>overslagsbevilgning</i>	54 858 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	11 975 000	
841		Samlivsbrudd og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	14 216 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	5 860 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i> ..	5 794 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	170 036 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 900 000	
	70	Tilskudd til kirkens familievern mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	113 562 000	
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 614 500 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	14 760 000 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	3 500 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 600 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	977 000	
	73	Tilskudd til Kvinneuniversitetene	4 923 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	2 222 000	
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	15 343 000	
850		Barneombudet		
	1	Driftsutgifter	9 801 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	26 456 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	1	Driftsutgifter – Fylkesnemndene for sosiale saker	75 532 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 830 post 21</i>	37 683 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	12 734 000	
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	62 608 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	126 619 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim .	2 423 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i>	62 701 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	2 237 842 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter	57 708 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1 ..</i>	1 529 080 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	60 795 000	
	60	Tilskudd til kommunene	130 100 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige personer		
	1	Driftsutgifter	53 142 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 124 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	6 406 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	89 597 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	10 696 000	
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres ...</i>	58 336 000	
	75	Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt (Frifond)	145 407 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	33 141 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	146 345 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 040 000	
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	20 000 000	
859		EUs ungdomsprogram		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 139 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	91 654 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	4 341 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	19 279 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	4 069 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	25 010 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet		
	1	Driftsutgifter	7 057 000	
868		Forbrukerombudet		
	1	Driftsutgifter	18 497 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	10 764 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning .</i>	420 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	310 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	116 000 000	
		Totale utgifter		55 443 100 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
I n n t e k t e r				
3854	4	Tiltak i barne- og ungdomsvernet Refusjon av ODA-godkjente utgifter	13 743 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	38 860 000	
	2	Barnetrygd	3 129 000	
	3	Refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger ...	55 645 000	
	60	Kommunale egenandeler	790 446 000	
3858	1	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet Diverse inntekter	433 000	
3859	1	EUs ungdomsprogram Tilskudd fra Europakommisjonen	1 922 000	
		Totale inntekter		904 178 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at fra 1. januar 2008 blir maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehage tilbud fastsatt til kr 2 330 per måned og

kr 25 630 per år, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og likestillingsdepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under

kap. 842 post 1
kap. 855 post 1
kap. 858 post 1
kap. 868 post 1

mot tilsvarende merinntekter under

kap. 3842 post 1
kap. 3855 postene 1, 2, 3 og 60
kap. 3858 post 1
kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2007 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 kan utbetale barnetrygd med 11 931 kroner per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år, har rett til et småbarnstillegg på 8 118 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på

3 936 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene.

For stønadsmottakere bosatt på Svalbard ytes et tillegg i barnetrygden på 3 936 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2008 i medhold av lov av 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, kan utbetale med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner per år
Ikke bruk av barnehage	100	39 636
Til og med 8 timer	80	31 704
9-16 timer	60	23 784
17-24 timer	40	15 852
25-32 timer	20	7 932
33 timer eller mer	0	0

VI

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2007 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kan utbetale:

engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens §§ 14-12 og 14-20	kr 33 584 per barn.
stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	kr 1 765 per fødsel.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme forslag om etablering av et statlig barnevernstilsyn.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utforme nye forskrifter om likeverdig behandling, hvor det fastslås at kommunene skal følge enhetskostnadsprinsippet.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om utvikling av Likestillings- og diskrimineringsombudet og endring av likestillingsloven slik at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om vurdering av sammenslåing av en eller flere av institusjonene og kapitlene innen forbrukerområdet, herunder

kap. 860 Forbrukerrådet, kap. 862 Miljømerking, kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid og kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om en endring av lover og regelverk slik at det blir opp til det enkelte par hvordan de vil fordele fødselspermisjonen mellom seg.»

Forslag nr. 25 lyder:

**«Rammeområde 3
(Kultur)**

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
300		Kultur- og kirkedepartementet		
	1	Driftsutgifter	97 496 000	
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet		
	1	Driftsutgifter	51 149 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	782 000	
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	188 070 000	
	71	Tilskudd til frivillighetsentraler	81 977 000	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet	30 000 000	
	73	Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet	3 280 000	
	74	Tilskudd til etablering av frivillighetsregister, <i>kan overføres</i> ..	3 000 000	
	79	Ymse frivillighetsformål	6 500 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	35 804 000	
	51	Fond for lyd og bilde	20 075 000	
	53	Samiske kulturformål	13 543 000	
	55	Norsk kulturfond	19 631 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	60 700 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	68 749 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	8 236 000	
	78	Ymse faste tiltak	22 305 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	11 900 000	
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	60 000 000	
	82	Nobels fredssenter	21 353 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	84	Fond for samarbeid mellom kulturvirksomheter og privat næringsliv	435 704 000	
	85	Fond for frivillige og deltagende kulturaktiviteter	435 704 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	13 526 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	49 214 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	87 431 000	
	75	Vederlagsordninger	115 163 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	7 130 000	
	50	Kunst i offentlige rom	7 739 000	
	55	Norsk kulturfond	11 076 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 595 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst	222 343 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	20 353 000	
	78	Ymse faste tiltak	35 073 000	
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	118 406 000	
	55	Norsk kulturfond	73 743 000	
	70	Nasjonale institusjoner	185 436 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	134 706 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	44 120 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	12 163 000	
	78	Ymse faste tiltak	50 255 000	
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	94 744 000	
	55	Norsk kulturfond	51 910 000	
	70	Nasjonale institusjoner	618 275 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	233 013 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 550 000	
	73	Region- og distriktsopera	22 640 000	
	75	Dans	26 388 000	
	78	Ymse faste tiltak	27 582 000	
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 73</i>	62 855 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	25 000 000	
	73	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	26 902 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter	331 136 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	850 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	19 739 000	
	55	Norsk kulturfond	105 120 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	14 843 000	
	76	Ibsenpris m.m.	3 129 000	
	78	Ymse faste tiltak	60 406 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	1	Driftsutgifter	33 898 000	
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	16 863 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 447 000	
	55	Norsk kulturfond	8 838 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	632 978 000	
	78	Ymse faste tiltak	42 483 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	221 888 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 840 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 311 000	
	78	Ymse faste tiltak	644 000	
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	118 751 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 000 000	
	50	Norsk filmfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	292 232 000	
	51	Audiovisuelle produksjoner	28 305 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	19 682 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	6 217 000	
	73	Regional filmsatsing	20 479 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	20 930 000	
	78	Ymse faste tiltak	28 503 000	
	79	Til disposisjon	3 609 000	
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	64 452 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	11 577 000	
336		Informasjonsberedskap – kringkasting		
	70	Informasjonsberedskap	1 500 000	
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk		
	70	Kompensasjon	36 312 000	
		Totale utgifter		6 227 251 000
I n n t e k t e r				
3300		Kultur- og kirkedepartementet		
	1	Ymse inntekter	60 000	
3305		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	833 333 000	
	2	Gebyr – lotterier	4 400 000	
	3	Refusjon	40 749 000	
	4	Gebyr – stiftelser	160 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	782 000	
3320		Allmenne kulturformål		
	1	Ymse inntekter	94 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Ymse inntekter	217 000	
3323		Musikkformål		
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	31 038 000	
3324		Scenekunstformål		
	1	Inntekter ved Riksteatret	16 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Ymse inntekter	1 600 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	25 000 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Ymse inntekter	6 800 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	850 000	
3328		Museums- og andre kulturvernformål		
	1	Ymse inntekter	1 661 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	16 863 000	
3329		Arkivformål		
	1	Ymse inntekter	1 493 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	6 840 000	
3334		Film- og medieformål		
	1	Ymse inntekter	11 280 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 000 000	
	70	Gebyr	15 500 000	
		Totale inntekter		1 021 720 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 305 post 1	kap. 3305 post 3
kap. 305 post 21	kap. 3305 post 7
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 325 post 21	kap. 3325 post 2
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 328 post 1	kap. 3328 post 1
kap. 328 post 21	kap. 3328 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2008 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	715,0 mill. kroner
	78	Ymse faste tiltak	8,0 mill. kroner

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	11,5 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2008 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2008:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Teater- og operaformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket og kap. 334 Film- og medieformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket og kap. 334 Film- og medieformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2008 skal:

1. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være kr 0,60. Kultur- og kirkedepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være kr 3,50.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 1 948 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

VII

Ordningen med kompensasjon for portoutgifter avvikles fra 1. januar 2008.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelse av et fond for tilskudd til frivillige og deltagende kulturvirksomheter, med spesiell oppmerksomhet om de virksomheter som inkluderer eller retter seg mot barn og ungdom.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelse av et fond for tilskudd til samarbeid mellom kulturvirksomheter og privat næringsliv.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen avvikle ordningen med statsstipendiater innen kunst.»

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med stipend til kunstnere.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med garantiinntekter.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie, til å utsmykke offentlige bygg.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om revidering av fremtidige driftsplaner for operaen – med sikte på kraftig reduksjon av det offentliges bidrag.»

Forslag nr. 34 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i neste års statsbudsjett fremme forslag om vanlige forretningsmessige innkrevingsrutiner for NRK-lisensen.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 92 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 10.05.24)

Presidenten: Det vil så bli votert over forslagene nr. 12 og nr. 26, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008 legge fram en plan som sikrer Etiskforbruk.no fremtidig drift.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere en innkjøpsordning for norsk barnemusikk, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 89 mot 26 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 10.05.45)

Presidenten: Det vil bli votert over forslag nr. 11, fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme med en sak til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008 som innebærer at ansvaret for de enslige mindreårige asylsøkere over 15 år overføres fra utlendingsmyndighetene til barnevernet fra 1. september 2008.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 79 mot 36 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 10.06.03)

Presidenten: Det vil bli votert over forslagene nr. 2–10, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en sak om å legge veiledningsoppgaven til annen instans enn fylkesmannen.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide nye retningslinjer for både utbetaling av forskudd og sette krav til når endelig utregning skal være gjort.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme med en stortingsmelding om kvaliteten i barnehagene senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere om Senteret for seksuelt misbrukte menn burde få en status som et nasjonalt kompetansesenter og dermed større sikkerhet og forutsigbarhet gjennom en nasjonal finansiering.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen klargjøre retningslinjer for forholdet mellom kommunal og statlig erstatning til tidligere barnehjems- og skolehjemsbarn, sørge for at saksbehandlingstiden for søknader om billighetser-

statning går betydelig ned, sørge for at det ikke nedlegges påstand om foreldelse og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak om hvordan det forebyggende arbeidet mot vold, seksuelle overgrep mot barn og menneskehandel av barn kan styrkes, og hvordan samarbeidet mellom statlige og kommunale instanser som jobber på dette feltet kan bedres.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen etablere forskningsprosjekter for å kartlegge omfanget av menneskehandel med barn for å kunne utvikle gode tiltak for barn som utsettes for slike overgrep.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen klargjøre hvordan Forskrift om offentlig anskaffelser § 2-1 tredje ledd skal tolkes i forhold til bestemmelsens ordlyd «kontrakter om utførelse av helse- og sosialtjenester med en ideell organisasjon.»»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen, senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008, legge fram en egen sak om forbedring av vilkårene for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år, herunder hvilke krav en overføring av ansvaret for disse til barnevernet stiller til kompetansen og hvilke ressurser som må tilføres barnevernet for å utøve ansvaret på en tilstrekkelig god måte.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 66 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 10.06.24)

Komiteen hadde innstilt:

**A. Rammeområde 2
(Familie og forbruker)**

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
0231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	77 367 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	12 380 000	
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	6 767 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	16 209 680 000	
	61	Investeringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	207 500 000	
	62	Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage	794 707 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	106 829 000	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000	
	65	Skjønnsmidler til barnehager	4 159 028 000	
800		Barne- og likestillingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	99 847 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 709 000	
830		Foreldreveiledning		
	21	Spesielle driftsutgifter, foreldreveiledning, <i>kan nyttes under kap. 854 post 21</i>	3 726 000	
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	30 346 000	
	60	Tilskudd til krisesentre, <i>overslagsbevilgning</i>	154 966 000	
	61	Tilskudd til incestsentre, <i>overslagsbevilgning</i>	54 858 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	11 975 000	
841		Samlivsbrudd og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	14 216 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	5 860 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i> ...	5 794 000	
	70	Tilskudd til samlivstiltak	6 100 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	170 036 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 900 000	
	70	Tilskudd til kirkens familievern mv., <i>kan nyttes under post 1</i> .	113 562 000	
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	2 123 000	
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 614 500 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	14 400 000 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	11 949 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	15 897 000	
	70	Tilskudd	13 850 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	977 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	7 560 000	
	73	Tilskudd til Kvinneuniversitetene	4 923 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	4 870 000	
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	30 343 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
850	1	Barneombudet Driftsutgifter	9 801 000	
852	70	Adopsjonsstøtte Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	26 456 000	
854	1	Tiltak i barne- og ungdomsvernet Driftsutgifter – Fylkesnemndene for sosiale saker	105 532 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 830 post 21</i>	37 683 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	12 734 000	
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	112 608 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	176 619 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim ..	2 423 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i>	62 701 000	
855	1	Statlig forvaltning av barnevernet Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	2 737 842 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	57 708 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i> ..	1 329 080 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	60 795 000	
	60	Tilskudd til kommunene	130 100 000	
856	1	Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige personer Driftsutgifter	53 142 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	
857	21	Barne- og ungdomstiltak Spesielle driftsutgifter	2 124 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	6 406 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	89 597 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	10 696 000	
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	48 336 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	33 141 000	
858	1	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	151 345 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 040 000	
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	20 000 000	
859	1	EUs ungdomsprogram Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 139 000	
860	50	Forbrukerrådet Basisbevilgning	91 654 000	
862	70	Positiv miljømerking Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking ...	4 341 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	19 279 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	4 069 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	25 010 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet		
	1	Driftsutgifter	7 057 000	
868		Forbrukerombudet		
	1	Driftsutgifter	18 497 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	10 764 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> ..	420 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	310 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	116 000 000	
		Totale utgifter		55 443 100 000
I n n t e k t e r				
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	13 743 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	38 860 000	
	2	Barnetrygd	3 129 000	
	3	Refusjon for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger ...	55 645 000	
	60	Kommunale egenandeler	790 446 000	
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Diverse inntekter	433 000	
3859		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 922 000	
		Totale inntekter		904 178 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at fra 1. januar 2008 blir maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud fastsatt til kr 2 330 per måned og kr 25 630 per år, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om

foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og likestillingsdepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2, 3 og 60
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2007 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene.

For stønadsmottakere bosatt på Svalbard ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2008 i medhold av lov av 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, kan utbetale med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner per år
Ikke bruk av barnehage	100	39 636
Til og med 8 timer	80	31 704
9-16 timer	60	23 784
17-24 timer	40	15 852
25-32 timer	20	7 932
33 timer eller mer	0	0

VI

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2007 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kan utbetale:

engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens §§ 14-12 og 14-20	kr 33 584 per barn.
stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	kr 1 765 per fødsel.

B. Rammeområde 3 (Kultur)

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
300		Kultur- og kirkedepartementet		
	1	Driftsutgifter	110 496 000	
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet		
	1	Driftsutgifter	57 149 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	782 000	
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	188 070 000	
	71	Tilskudd til frivillighetssentraler	81 977 000	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet	30 000 000	
	73	Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet	3 280 000	
	74	Tilskudd til etablering av frivillighetsregister, <i>kan overføres</i> .	3 000 000	
	79	Ymse frivillighetsformål	6 500 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	43 804 000	
	51	Fond for lyd og bilde	26 075 000	
	52	Norges forskningsråd	4 287 000	
	53	Samiske kulturformål	53 543 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	55	Norsk kulturfond	39 631 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	69 700 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	138 749 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	10 590 000	
	78	Ymse faste tiltak	42 305 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	10 400 000	
	82	Nobels fredssenter	21 353 000	
	83	Stavanger europeisk kulturhovedstad	40 000 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	15 126 000	
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	13 306 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	99 214 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	93 431 000	
	75	Vederlagsordninger	115 163 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	11 130 000	
	50	Kunst i offentlige rom	12 739 000	
	55	Norsk kulturfond	16 076 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 595 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst	222 343 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	25 353 000	
	78	Ymse faste tiltak	52 073 000	
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	139 406 000	
	55	Norsk kulturfond	93 743 000	
	70	Nasjonale institusjoner	185 436 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	156 790 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	52 120 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	14 163 000	
	78	Ymse faste tiltak	68 755 000	
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	106 744 000	
	55	Norsk kulturfond	56 910 000	
	70	Nasjonale institusjoner	688 861 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	255 175 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 550 000	
	73	Region- og distriktsopera	32 640 000	
	75	Dans	36 923 000	
	78	Ymse faste tiltak	45 582 000	
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 73</i>	62 855 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	25 000 000	
	73	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	26 902 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter	365 566 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	850 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	19 739 000	
	55	Norsk kulturfond	125 120 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	73	Noregs Mållag	2 517 000	
	74	Det Norske Samlaget	11 090 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	14 843 000	
	76	Ibsen-pris m.m.	3 129 000	
	78	Ymse faste tiltak	90 406 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	1	Driftsutgifter	33 898 000	
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	16 863 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 447 000	
	55	Norsk kulturfond	8 838 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	636 178 000	
	78	Ymse faste tiltak	47 483 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	221 888 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 840 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 311 000	
	78	Ymse faste tiltak	6 794 000	
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	131 751 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 000 000	
	50	Norsk filmfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	292 232 000	
	51	Audiovisuelle produksjoner	28 305 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	23 682 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	6 217 000	
	73	Regional filmsatsing	20 479 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	20 930 000	
	78	Ymse faste tiltak	24 503 000	
	79	Til disposisjon	3 609 000	
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	264 452 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	11 577 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	18 877 000	
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	1 487 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 743 000	
336		Informasjonsberedskap – kringkasting		
	70	Informasjonsberedskap	1 500 000	
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk		
	70	Kompensasjon	36 312 000	
		Totale utgifter		6 227 251 000
I n n t e k t e r				
3300		Kultur- og kirke departementet		
	1	Ymse inntekter	60 000	
3305		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	833 333 000	
	2	Gebyr – lotterier	4 400 000	
	3	Refusjon	40 749 000	
	4	Gebyr – stiftelser	160 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	782 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3320		Allmenne kulturformål		
	1	Ymse inntekter	94 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Ymse inntekter	217 000	
3323		Musikkformål		
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	31 038 000	
3324		Scenekunstformål		
	1	Inntekter ved Riksteatret	16 000 000	
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Ymse inntekter	1 600 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	25 000 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Ymse inntekter	6 800 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	850 000	
3328		Museums- og andre kulturvernformål		
	1	Ymse inntekter	1 661 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	16 863 000	
3329		Arkivformål		
	1	Ymse inntekter	1 493 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	6 840 000	
3334		Film- og medieformål		
	1	Ymse inntekter	11 280 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 000 000	
	70	Gebyr	15 500 000	
		Totale inntekter		1 021 720 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 305 post 1	kap. 3305 post 3
kap. 305 post 21	kap. 3305 post 7
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 325 post 21	kap. 3325 post 2
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 328 post 1	kap. 3328 post 1
kap. 328 post 21	kap. 3328 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2

III Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2008 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	715,0 mill. kroner
	78	Ymse faste tiltak	8,0 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	11,5 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2008 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2008:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Teater- og operaformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket og kap. 334 Film- og medieformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket og kap. 334 Film- og medieformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2008 skal:

1. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være kr 0,60. Kultur- og kirkedepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være kr 3,50.

3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 038 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 89 mot 23 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 10.06.49)

Presidenten: Da går vi over til å behandle sakene på dagens kart.

S a k n r . 1

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008, kapitler under Kunnskapsdepartementet, Kultur- og kirkedepartementet samt forskningskapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 16) (Budsjett-innst. S. nr. 12 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008))

Presidenten: Etter ønske fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 2 timer og 5 minutter, og at taletiden fordeles slik:

Arbeiderpartiet 40 minutter, Fremskrittspartiet 25 minutter, Høyre 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 15 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 10 minutter og Venstre 10 minutter. Presidenten vil gjøre oppmerksom på at Arbeiderpartiet har gitt bort 5 av sine 40 minutter til en av statsrådene fra Sosialistisk Venstreparti.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [10:08:48] (komiteens leder): Først vil jeg få uttrykke en takk til komiteen for godt arbeid med budsjettet og for godt samarbeid. Alle har bidratt på sin måte, både gjennom saksordførerskap og til helheten.

Da vi stod her for ett år siden og debatterte budsjettet for 2007, var det nok mange som følte seg ganske trygge på at Regjeringa ikke ville gjenta et så svakt budsjett for forskning og høyere utdanning også for 2008. Jeg var en av dem som følte meg ganske sikker på det.

Etter veldig mye og høyst velbegrunnet kritikk mot Regjeringa, fra egentlig alle deler av Forsknings-Norge og høyere Utdannings-Norge, var vi mange som stolte på at Regjeringa tok kritikken inn over seg og lyttet. Vi stolte på retorikken om at kuttene til universiteter, høyskoler og forskning var et hvileskjær. Og ikke minst: Institusjonene planla ut fra det.

Tidligere kunnskapsminister Øystein Djupedal uttalte på et tidspunkt at hele hvileskjæret var en tabbe, som han egentlig hadde advart mot. Alle hadde grunn til å forvente seg at kuttene ble rettet opp i 2008-budsjettet, og at det virkelig ble satset, men vi tok feil. Overraskelsen var stor 5. oktober, da budsjettet for 2008 ble lagt fram og det viste seg at hvileskjæret fortsatte – at det ikke ble noen satsing på forskning og høyere utdanning nå heller.

Arvid Hallén, administrerende direktør i Forskningsrådet, sa i en pressemelding at dette er et «ekstremt svakt budsjett» for forskningen. Det har heller ikke manglet på kritikk fra universitets- og høyskolesektoren, særlig fordi institusjonene nå legger budsjettene sine for 2008, og det er der de virkelige store kuttene kommer – kutt som Regjeringa altså skulle ha rettet opp.

I et intervju med Nettavisen 12. september i år uttalte daværende kunnskapsminister Øystein Djupedal: «Vi har gjort en imponerende jobb i løpet av to år.» Han sa videre at han «sovner med et smil». Jeg er ikke sikker på om studentene ved Universitetet i Oslo mener at Regjeringa har gjort en spesielt imponerende jobb. De sovner neppe med et smil, for ved Universitetet i Oslo må det kuttes 205 mill. kr i 2008. Det rammer selvfølgelig studiekvaliteten veldig hardt. Ved NTNU er det slik at kjemistudentene har fått halvert sin laboratorietid og halvert antall forelesninger. Jeg tror ikke de er spesielt imponert over Regjeringa, og jeg tror heller ikke de sovner med et smil.

Små språkfag står i akutt fare for å bli lagt ned, og miljøene forsvinner raskt. Ved læresteder rundt omkring som har små språkfag, er det slik at verken studentene eller lærere sovner med et smil. Kvaliteten i allmennlærerutdanninga blir dårligere når det brukes mindre penger. Jeg tror ikke framtidens elever kommer til å mene at Regjeringa gjorde en spesielt imponerende jobb med å skaffe dem gode lærere.

Det er i gode tider vi kan satse på det som er viktig. Som Jens Stoltenberg sa i forbindelse med tiltredelseserklæringa i 2005; Denne regjeringa skal bruke de store pengene på de store oppgavene. Men når det gjelder forskning og høyere utdanning, har vi bare sett en regjering som foretar de store kuttene på de store oppgavene. Denne regjeringa har 130 milliarder kr mer til disposisjon

enn Bondevik-regjeringa hadde da den gikk av i 2005 – 130 milliarder kr mer! Det er nettopp i en tid da verdens heldigste regjering har historisk mye penger å forvalte og fordele, at det kommer kutt i det som skal sikre Norges framtid. Det måtte altså en regjering til der SV sitter med kontroll over kunnskapspolitikken, før vi fikk oppleve store kutt i forskning og høyere utdanning. SV måtte få kontroll over Kunnskapsdepartementet før vi fikk oppleve at Kvalitetsreformen i høyere utdanning ikke lenger er fullfinansiert.

Mens alle de nåværende regjeringspartiene, som de tidligere, stemte for målene i forskningsmeldinga, har dagens regjeringspartier systematisk sviktet målene. Det virkelig store paradokset her er at i den grad noe parti var opptatt av andre mål og ambisjoner enn det forskningsmeldinga trakk opp, var det nettopp SV som ønsket enda mer penger til forskning. Da er det nokså pussig at det er nettopp med SV i regjering at målene sviktes.

Denne regjeringa har også lagt seg til en praksis med en bruk av avkastningen av Forskningsfondet som strider mot intensjonene. Fondet var tenkt å skulle sikre trygg og langsiktig finansiering til forskning, men i de to siste årene har praksisen blitt endret slik at pengene i stor grad brukes til å dekke løpende driftsutgifter. Eksempler på det er kontingenten i EUs 7. rammeprogram, det er finansiering av stipendiatstillinger, og det er finansiering av Det internasjonale polaråret. Og hvorfor er det alvorlig? Jo, foruten at pengene skulle vært brukt til langsiktig forskning, og uten de bindingene som vi nå ser, bidrar det selvfølgelig også til en annen ting: Det sørger for at Regjeringa slipper å finne nye penger til forskning, så totalsummen til forskning blir mindre. Regjeringa tar i stedet og fisker opp noen småpenger fra sparebøssa til forskningen og bruker det til å dekke ordinære budsjettposter.

Fleire representanter fra regjeringspartiene har kommentert kritikken fra et samlet Universitets-, Høyskole- og Forsknings-Norge med at de er glad for å ha en utålmodig og ambisiøs sektor. Det er veldig synd at sektoren ikke har en utålmodig og ambisiøs regjering. Når representanter fra regjeringspartiene sier at Regjeringa skal måles på det den gjør, er det akkurat det som skjer nå. Regjeringa måles på manglende vilje til satsing, til tross for at ingen regjering noensinne har hatt så mye penger å satse, hvis de bare ville. Den måles ikke mot tidligere regjeringer, den måles mot forskningsmeldinga – enstemmig vedtatt av Stortinget i 2005 – og den måles mot Kvalitetsreformen, og det er her Regjeringa svikter igjen.

Høyre har i sitt alternative budsjett funnet rom for å øke satsingen på utdanning og forskning med over 1,2 milliarder kr. I tillegg øker vi Forskningsfondet med 20 milliarder kr. Det betyr altså over 1 milliard kr mer til forskning i 2009. Innenfor de nevnte 1,2 milliardene er våre hovedsatsinger å rette opp Regjeringas kutt til universiteter og høyskoler på 275 mill. kr, rette opp kuttene i SkatteFUNN-ordningen, satse på seniortiltak for å få realfaglærerne til å bli lenger i jobben og bevilge penger til en ekstra time i matematikk på ungdomstrinnet. Vi bevilger også penger – et helt nødvendig løft – til flere prestestillinger i kirken.

Høyre ønsker også å satse på postdok-stillinger, på sommerskole, på leksehjelp, og ikke minst satser vi på et bedre samarbeid mellom skoler og bibliotek.

Høyre finner penger til studentbarnehager, til kapitaltilskudd til friskoler og til utstyr ved universiteter og høyskoler. Vi styrker Forskningsrådet, og vi bevilger mer penger til brukerstyrt forskning.

De siste par ukenes resultater fra internasjonale og nasjonale undersøkelser som er gjort i grunnopplæringen, har bekreftet de analysene som lå til grunn for Kunnskapsløftet. Kunnskapsløftet ble gradvis innført fra høsten 2006, og de elevene som var med i PISA-undersøkelsen 2006, har ennå ikke opplevd Kunnskapsløftet. Men uansett reformer, er det både alvorlig og en viktig tankevekker at norske elever ligger to og et halvt år etter sine jevnaldrende finske kollegaer i naturfag, dette til tross for at Norge har en av verdens høyeste ressursinnsatser i skolen. Jeg håper og tror at vi kommer til å se en forbedring av resultatene etter at Kunnskapsløftet har fått begynne å virke. Det tror jeg, fordi vi her snakker om oppøving av grunnleggende ferdigheter, om sterkere krav, om høyere læringstrykk og ikke minst bedre lærerkompetanse.

Resultatene fra de nasjonale prøvene viser jo også at innsats nytter. Oslo-skolen, som har det som vel på papiret betegnes som Norges mest krevende elevflokk, med 37 pst. minoritetsspråklige elever, gjør det altså best – mye takket være en veldig målrettet, systematisk og ambisiøs politikk som har satt krav til alle elevene, og som har hatt høye ambisjoner på vegne av alle elevene. Da Oslo høsten 2005 la bort planen «Norsk som andrespråk» og innførte en felles læreplan i norsk for alle elever, begynte også resultatene å komme. Det er det det handler om. Man gjør elevene mindre avhengig av hjemmebakgrunnen sin og gir alle en ærlig sjanse til å lykkes på skolen.

Høyres profil i utdanningsbudsjettet har som målsetting nettopp å gi alle elever en ærlig sjanse til å lykkes. Det er derfor vi satser på leksehjelp. Det er derfor vi satser på sommerskole, mer matematikk på ungdomstrinnet, bedre lærere og mer kompetanse i skolen. Høyre har også nå inne til behandling i Stortinget et forslag som handler om rekruttering av flere lærere og bedring og styrking av lærerkompetansen.

Politikk er prioritering, og daværende statsråd Øystein Djupedal sa til Aftenposten 22. september 2005 at det vi vil få til, får vi til.

Statsministeren sier ved budsjettframleggelsene hvert år at budsjettet er et uttrykk for en reell politisk prioritering. Da kan jeg ikke forstå annet enn at også budsjettet for 2008 er et uttrykk for denne regjeringas evne og vilje. Det er sånn at vi nok en gang får et budsjett som er dårlig for høyere utdanning og dårlig for forskning. Det er jo påfallende, syns jeg, at jo flere store ord denne regjeringa bruker, jo større kutt og mindre penger blir det. Der Regjeringa foretar de store kuttene til de store oppgavene, har Høyre valgt å prioritere de store pengene til de store oppgavene.

Jeg tar opp Høyres forslag i innstillingen, og de forslag Høyre er medforlagsstiller til.

Presidenten: Representanten Ine Marie Søreide Eriksen har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Anniken Huitfeldt (A) [10:19:12]: Høyre har jo en rekke satsingsforslag i dette budsjettet. Representanten Eriksen Søreide nevnte dem selv: leksehjelp, sommerskole, mattetime, Forskningsrådet, seniortiltak, osv. Men disse tiltakene klarer ikke Høyre å mønstre støtte for blant sine tidligere regjeringskollegaer. At Fremskrittspartiet er på siden, er noe vi alle vet, men at det er så stort sprik mellom de tidligere regjeringspartiene, er mildt sagt oppsiktsvekkende. Det tyder på at Høyre ikke lenger har lederposisjonen på borgerlig side i skolepolitikken.

Howdan vil representanten Eriksen Søreide kommentere at Venstre og Kristelig Folkeparti ikke er med på Høyres viktigste satsingsforslag i grunnopplæringen?

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [10:20:01]: Som representanten Huitfeldt vil ha lagt merke til, er det i budsjettinnstillingen en rekke forslag som fremmes felles fra alle de tre tidligere regjeringspartiene, og Fremskrittspartiet er også med på veldig mange av forslagene. I tillegg står vi sammen i nesten alle våre merknader.

Men som representanten Huitfeldt også vet, er dette fire selvstendige partier som ønsker å angi en retning der vi går samlet, og den retningen er veldig tydelig. Det er en retning som er tydelig på forskning og høyere utdanning, det er en retning som er tydelig på kunnskap, og den står i veldig skarp kontrast til den retningen Regjeringa sjøl presenterer i dette budsjettet. Det er jo ikke tilfeldig at det nok en gang strømmer på med kritikk fra alle hold i Universitets- og Forsknings-Norge, rett og slett fordi budsjettet er veldig dårlig på forskning, det er veldig dårlig på høyere utdanning, og det tar ikke tak i de utfordringene Norge har. Så mer enn å bekymre seg for om de tidligere regjeringspartiene fremmer felles forslag, burde representanten Huitfeldt bekymre seg alvorlig for Regjeringas egen forsknings- og høyere utdanningspolitikk.

Åsa Elvik (SV) [10:21:13]: Det er eit velkjent fenomen at i opposisjon bruker høgrepertia tida si på velferdsretorikk. Men historia har lært oss at når dei kjem i posisjon, så konsentrerer dei seg om økonomisk-liberalistiske reformer, eller, som den førre regjeringa gjorde, dei prioriterer skattelette framfor velferd.

På dette området kutta dei i studentvelferd, dei kutta til samskipnadene, dei kutta 180 mill. kr i studiefinansieringa, dei klarte ikkje bygge halvparten så mange studentbustader som vi kjem til å klare å bygge neste år, dei kutta 4 000 studieplassar, dei føreslo å fjerne reisestipendet. Og lat oss ikkje begynne å snakke om kommunøkonomi og situasjonen for grunnopplæringa av den grunn. Korfor skal vi tru på at om Høgre igjen får sjansen, vil dei prioritere velferd, dei vil prioritere skole og utdanning, forskning og høgare utdanning framfor skattelette og økonomisk-liberalistiske reformer?

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [10:22:14]: Jeg takker for spørsmålet, for det gir en veldig god anledning til å belyse det som er forskjellen på Høyre og SV.

Da vi satt i regjering sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre, klarte vi faktisk å få til to ting samtidig. Vi klarte å satse på forskning og høyere og utdanning, samtidig som vi gav skattelettelser som bidrog til å få mer penger inn til statskassen i Norge, og dermed til å sikre framtida og sikre velferden. Det var en viktig politisk prioritering.

Det som nå skjer, er at vi har en regjering som altså har 130 milliarder kr mer enn noen tidligere regjering noen sinne har hatt, og allikevel blir det kutt i forskning, kutt i høyere utdanning og ingen satsing på det som er viktig for å sikre Norges velferd for framtida. Derfor syns jeg det er et stort paradoks. Da vi gjorde et kutt eller nedjusterte antallet studieplasser, var det et veldig ærlig og renhårig kutt. Det denne regjeringa gjør, er å si at vi kutter 275 milliarder kr, men vi forventer akkurat den samme aktiviteten ved institusjonene, og lar det være opp til institusjonene sjøl å finne ut hvor de må ta de smertefulle kuttene som nå rammer studenter og studiekvalitet med full tyngde.

Inger S. Enger (Sp) [10:23:27]: Jeg forventer ikke at Eriksen Søreide skal kunne alle disse merknadene utenat.

Jeg skal ta opp dette med spesielle behov. Det er slik at regjeringsfraksjonen pluss i hvert fall Kristelig Folkeparti har vært nøye med å skrive om at man ikke ønsker noen spesialskoler. Så har Fremskrittspartiet en egen merknad hvor de sier at de ønsker å gi et tilbud til noen utenfor ordinær skole. Høyre har valgt å stå utenfor begge disse.

Jeg spør derfor: Hva mener Høyre egentlig om spesialskoler og spesialundervisning? Hvordan skal dette foregå?

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [10:24:11]: Da kan jeg for så vidt vise til en interpellasjon jeg sjøl reiste i Stortinget i fjor, nettopp om spesialundervisning og hvordan man integrerer elever med spesielle behov.

Det er helt åpenbart at for veldig mange elever – de aller fleste – vil en integrering i nærskolen være veldig bra. Men vi vet også, dessverre, at for veldig mange elever fungerer det overhodet ikke, og de trenger andre tilbud.

Vi har også sett veldig mange eksempler på foreldre som er veldig bekymret over at deres barn skal brukes til å «vise fram» at det også fins barn som har andre behov enn det som er behovene til majoriteten. Vi har derfor sagt at vi er nødt til å ha en fleksibel holdning til dette, og det må i kommunene finnes gode tilbud som kan ivareta foreldrenes ønsker, uansett om de ønsker integrering eller om de ønsker et spesielt tilbud. Men for veldig mange foreldre handler det om at det tilbudet ikke fins, og at den valgfriheten ikke fins. Og på akkurat samme måte som alle andre elever er veldig forskjellige, er også elever med spesielle behov veldig forskjellige. Noen klarer seg kjemp godt og har egentlig bare problemer med språkopplæring, mens det andre ganger er så sterke funksjonshemninger at de har problemer med å få hverdagen til å gå

rundt. Vi har derfor ønsket å ha en annen tilnærming enn det både regjeringspartiene og Fremskrittspartiet har til denne saken.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Anniken Huitfeldt (A) [10:25:42]: Flere nasjonale og internasjonale undersøkelser har de siste ukene vist oss at hver femte elev ligger under kritisk grense for lesing og skrivning. Noen sier at det finnes så mye annet som er viktig i skolen. Det er jeg uenig i. Skolens aller viktigste oppgave er å lære barn og unge å lese og skrive og å bruke språket vårt. Holdningen hos enkelte, at det ordner seg uansett for alle, for noen er teoretiske og andre er praktiske, holder ikke i spørsmålet om lesing og skrivning. Det er de som ligger under kritisk grense for lesing, som dropper ut av videregående, faller ut av arbeidslivet i ung alder og blir uføre tidlig.

Vi regner med at 3–5 pst. av elevene har lese- og skrivevansker, men våre tall ligger langt over dette nivået. Høyres tidligere utdanningsminister la skylden på Arbeiderpartiet da tilsvarende resultater kom fram for fire år siden. Til tross for at Høyre og Kristelig Folkeparti i sju av de siste ti årene har hatt statsråden på utdanningsområdet, har jeg ikke tenkt å følge hennes eksempel ved å skyld på Høyre, men snarere appellere til alle partier om å legge sine kjepphester til side, klare å prioritere og ikke rope på handlingsplaner på alle områder før vi har ordnet opp i dette. Tusenvis av handlingsplaner fører til handlingslammelse.

Skolen trenger ikke flere kreative mål, skolen trenger politikere som over tid klarer å holde fast ved noen viktige politiske målsettinger. Derfor vil jeg invitere alle partiene til en avtale hvor vi sier at dette målet er viktigere enn alle andre mål i skolen.

Regjeringen styrker arbeidet med lese- og skriveopplæring i første klasse. Og jeg må jo si at jeg undrer meg over Kristelig Folkeparti og Venstre, som hyllet timetallsutvidelsen i forrige periode, men som nå plutselig er imot. Men, men – dette løftet kommer aldri til å bli reversert. Vi er nå på vei mot heldagsskolen.

Tidlig innsats er viktig, fordi vi vil gi barna mulighet til å lære mens de er mest motiverte. Og vi vil bruke lengre tid, slik at barna lærer å knekke lesekode. Vi innfører frukt og grønt på ungdomstrinnet. Vi viderefører arbeidet med gratis læremidler. Vi styrker rådgivningstjenesten ved å dele den i en karriererett og en sosialpedagogisk del og gjennom å opprette karrieresentra i alle yrker.

På alle disse områdene spriker opposisjonen. At Fremskrittspartiet er på siden, er for så vidt ingen nyhet, men de tidligere regjeringspartiene er veldig ulike i sine prioriteringer i dette budsjettet; de har ingen felles plan for hvordan de skal styre utdanningspolitikken i en ny retning. De er støttespillere og motstandere av Regjeringen på ulike satsingsfelt. Mest tydelig er det at Høyre ikke lenger har en lederrolle, noe vi overhodet ikke fikk svar på av representanten Eriksen Søreide i replikkordvekslingen i sted.

Dette budsjettet innebærer også en kraftig styrking av forskningen. Det har aldri vært brukt så mye penger på forskning, og vi har utviklet programmer på vesentlige områder: Vi styrker forskning på nordområdene, vi har en styrking når det gjelder helse i forhold til sykefravær og utstøting, kvinnehelse, maritim sektor og forskningsbasert innovasjon og nyskaping. Dette budsjettet inneholder også en betraktelig opptrapping av antall stipendiater. 350 nye stipendiater er med på å styrke forskerrekutteringen. Den forrige regjeringen var aldri i nærheten av et tilsvarende tall. Vi skal også legge fram en stortingsmelding om rekuttering av flere forskere.

I motsetning til den forrige regjeringen, som aldri viste noen vilje til å prioritere studiefinansiering, følger vi opp og justerer studiestøtten år for år. Det betyr at vi følger opp løftene med hensyn til studiefinansiering, i motsetning til det som var tilfellet under den forrige regjering. Vi styrker også Forskningsfondet dobbelt så mye som det den forrige regjeringen gjorde i hvert enkelt av sine statsbudsjetter.

Vi vil også øke kvaliteten i lærerutdanningen. Derfor bevilger vi midler til en del prosjekter, og vi kommer tilbake med forslag til endringer av lærerutdanningen senere. Økt kvalitet i lærerutdanningen er en forutsetning for å øke antall søkere til denne typen utdanning. God skoleledelse og gode etter- og videreutdanningsmuligheter må også være til stede for at lærere skal bli stående i yrket.

Noen universiteter og høyskoler sliter med økonomiske problemer. Opposisjonens forslag svarer ikke på disse utfordringene. Kuttene på en del institusjoner er langt større enn det opposisjonen her i dag er villig til å bevilge. Vi vil gå inn i disse problemene. Vi satser uansett på en realvekst innenfor universitets- og høyskolesektoren. Det er en realvekst på 2 pst., mot en realnedgang i fjor på 1 pst.

Den store saken i tiden som kommer, er utviklingen i statskirken. Det innebærer et bredt kompromiss i Stortinget. I budsjettinnstillingen sier man at det er viktig at vi ser at prostereformen følges opp, at trosopplæringsreformen følges opp, og at kirken får en bedre økonomi på grunnlag av at kommuneøkonomien styrkes. Jeg leser med forundring Høyres merknader i dette budsjettet om at styrkingen av kommuneøkonomien startet i regjeringen Bondeviks tredje år. Da har man kanskje finlest budsjettet, men de politiske realitetene er at Bondevik-regjeringens tredje år var det ene året da Bondevik-regjeringen ikke inngikk budsjettavtale med Fremskrittspartiet, men tvert imot gikk til Arbeiderpartiet. Det var et forslag om styrking av kommuneøkonomien dette året på 1,8 milliard kr. Men resultatet etter budsjettforlik med Arbeiderpartiet i Stortinget var 3,8 milliarder kr. Så å ta æren for denne økningen er toppen av frekkhet.

Siden den gang har vi sett at det i 2005 var en nedgang i kommuneøkonomien. Da var det igjen budsjettforlik med Fremskrittspartiet, mens vi har sett en opptrapping siden den nye regjeringen, den rød-grønne, tok over. Jeg er veldig glad for at Arbeiderpartiet slipper å forhandle med Høyre for å redde stumpene i kommuneøkonomien gjennom budsjettforlik her i Stortinget, men at vi har flertall i stortingssalen sammen med våre venner fra Senter-

partiet og SV for en god kommuneøkonomi som styrker skolen og utdanningspolitikken for alle.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Åse M. Schmidt (FrP) [10:32:38]: Det er mye en kan bruke penger på i kommunene, og det er veldig bra at en overfører penger. Det gjør de fleste partiene, og det er kjempefint. Men det nytter så veldig lite hvis de pengene ikke går til de formålene en ønsker at pengene skal gå til. Det har vi sett veldig mange eksempler på – om det nå er kulturhus, rådhus eller hva det måtte være de forsvinner til.

I den forbindelse har representanten Huitfeldt sagt at en faktisk bør vurdere øremerking av midler til skolen. Hvis kommunestyrene ikke klarer å bevilge nok penger i forhold til intensjonen som regjeringspartiene har hatt, mener representanten fremdeles at dette er noe en skal vurdere å benytte seg av hvis kommunene ikke prioriterer rett?

Anniken Huitfeldt (A) [10:33:21]: Det jeg har sagt, er at hvis vi ikke nå ser en økning i lærertettheten i skolen, må vi vurdere å innføre noen nasjonale standarder. Da denne salen opphevet klassesdelingstallet, var det mot Arbeiderpartiets stemme. Vi advarte mot det, og sa at dette kunne føre til at det ble vesentlig færre lærere pr. elev, og at det kunne gå ut over kvaliteten i undervisningen.

Vi vil nå følge denne utviklingen nøye for å se om vi på dette området kanskje bør innføre en nasjonal lovgivning som sikrer at hver enkelt unge og ungdom får oppfølging av læreren.

Gunnar Gundersen (H) [10:34:09]: Representanten Huitfeldt er opptatt av at det skal være konsensus i skolepolitikken. Det sier kanskje litt om historien. Men hun har ved flere anledninger, bl.a. i Dagbladet i det siste, sagt at hun vil ha en nasjonal kunnskapsavtale, og at alle kommunestyre må diskutere resultater i skolen, med basis i nasjonale prøver. Det er jeg hjertens enig i. For å lykkes med å bedre norsk skole er man helt avhengig av at skoleeierne tar sitt ansvar, og diskuterer resultatene. Men da må også analyser av resultatene og strategiene komme fram og bringes inn i kommunestyrene. Dette tror jeg representanten Huitfeldt også tar på alvor, og det er bra.

Men representanten Huitfeldt har dessverre ikke avklart sin holdning til åpenhet. Vårt demokrati forutsetter at det også kommer informasjon ut til velgerne om tilstanden i skolen, og det må baseres på konkrete analyser og ikke på synsing. Konsekvensen av representanten Huitfeldts syn på åpenhet er derimot at kommunestyrene må lukkes når skole skal diskuteres. Mener hun virkelig det?

Anniken Huitfeldt (A) [10:35:22]: Vi har ikke til hensikt at disse resultatene skal bidra til at kommunestyrene må lukke sine møter når resultatene skal diskuteres. Vi har derimot stengt utdanningsportalen der hvor dette offentliggjøres, og det er helt i tråd med anbefalingen fra lede-

ren for PISA-studien i OECD. Han sier at han støtter statsråd Solhjell, og ikke Høyres forslag om en offentlig rangering.

Jeg mener at i vårt forslag om nasjonale prøver, som har mønstret mye større støtte i Skole-Norge enn det Høyres nasjonale prøver hadde, har vi fått en god balanse, med en informert dialog der foreldrene skal få vite resultatene – det skal også lærerne – men vi ønsker ikke noen offentlig gapestokk. Derfor har de nye nasjonale prøvene en langt større oppslutning i skolen enn det de forrige prøvene hadde.

Dagrun Eriksen (KrF) [10:36:25]: Som representanten sa i sitt innlegg, er Kristelig Folkeparti imot en heldagsskole. Vi har i dette budsjettet heller prioritert å ha fokus på å utdanne flere lærere, bekjempe frafallet, øke verdsettingen av hjem-skole-samarbeid og få til en ny mentorordning. Vi mener dette er en mye viktigere drøm enn drømmen om en heldagsskole. Vi synes det er litt underlig når Regjeringen har fokus på å få kortere arbeidsdag, en sekstimersdag, for voksne – mens man når det gjelder barn, har en drøm å få prøvd ut en heldagsskole. Det blir å gå helt feil vei. Vi ønsker heller å bruke de økonomiske midlene på å gjøre timene og innholdet i timene mye bedre.

Politikk handler om å prioritere. Mener virkelig representanten Huitfeldt at det er en riktig prioritering å få flere timer med den samme kvaliteten og det samme innholdet som vi har i dag, heller enn å øke kvaliteten på de skoletimene vi har?

Anniken Huitfeldt (A) [10:37:25]: Jeg mener at det er veldig viktig at lærerne får lengre tid på å lære elevene det mest grunnleggende. Vi vet at tidlig innsats gir resultater. Alternativet for de ungene som i dag går på skolen tre dager i uken fra halv ni til tolv, en dag til to og en dag til ett, er ikke å gå hjem til en mor som står klar med nybakte boller, kakao og lese- og skriveopplæring. Alternativet er tid på SFO. Derfor mener vi at det er helt riktig prioritering å øke antall timer. Vi er helt enig i det som Kristelig Folkeparti mente i forrige regjeringssperiode, og som partiet nå har forlatt.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Anders Anundsen (FrP) [10:38:22]: «Det er for billig, i dobbelt forstand, å kreve nivåheving innen utdanning, forskning og kultur uten å ville betale regningen.»

Det er i grunnen godt sagt, men nok en gang er det ikke jeg som er opphavet til sitatet. Det var lederen av kirke- og utdanningskomiteen i 1989, Sosialistisk Venstreparti Theo Koritzinsky, som lot disse ordene falle fra denne talerstol, sammen med følgende lille frase:

«Sosialistisk Venstreparti vil gjerne understreke at kvalitet koster.»

Ja, kvalitet koster – særlig i utdannings- og forskningssektoren. Den internasjonale konkurransen har blitt langt tøffere bare på de få årene som er gått siden Koritzinsky

tordnet fra Stortingets talerstol over Regjeringens foreslåtte kutt i høyere utdanning.

Det er underlig hvordan verden kan forandre seg. For det budsjettet som nå legges frem fra det samme partiet, som tidligere mente at kvalitet koster, viderefører et kutt i høyere utdanning som dette landet neppe har sett maken til.

I den samme budsjettdebatten fra 1989 berømmet SVs Paul Chaffey mellompartiene fordi de hadde mot nok til å gjøre det motsatte av det de hadde lovet velgerne i valgkampen. Jeg formoder at det er en misforstått tolkning av Chaffeys ros den gangen som nå gir SV mot nok til å gjennomføre en politikk som er motsatt av det de innbilte folk i valgkampen både i 2005 og i 2007.

Men en trenger ikke gå så langt tilbake i historien for å finne interessante spor av SVs snuoperasjon. Lederen av kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i forrige periode, SVs Rolf Reikvam, sa i den siste budsjettdebatten før hans eget parti fikk regjeringsmakten:

«Man skal ha mye god vilje, og ikke minst mye fantasi, om det man ser, kan karakteriseres som visjonært, eller uttrykk for vilje til å satse på forskning og utdanning. Også denne sektoren er blitt ofret på skattelettealteret.»

En kan undres på hvilket alter SVs kunnskapsminister, forskningsminister og den sittende regjering har ofret forskning og utdanning, for forholdene har aldri ligget bedre til rette for en skikkelig satsing på utdanning og forskning. Aldri har staten hatt en så romslig lommebok som den har i år, men likevel viderefører Regjeringen i hovedsak – med SVs varme støtte – et kutt i høyere utdanning som fører til dramatiske tilbudsreduksjoner til studentene neste år. Universitas 21. november varsler nye kutt: «Det kan ikke kuttes mer hos studenter,» sier lederen i Studentparlamentet, Heine Skipenes. Det skjer etter to år med SV-styre i Kunnskapsdepartementet.

Det er ingen kunst å kritisere andre, men det er en kunst å kritisere andre for kutt i høyere utdanning og forskning, for så å fremme sine egne forsett i forkant av en valgkamp, og deretter kutte mer i utdanning og forskning enn noen regjering kunne drømt om for de samme to årene siden. Det nærmer seg enda mer kunst når en i tillegg hevder at Regjeringen satser på forskning og utdanning. Det finnes knapt et parlamentarisk uttrykk som dekker slikt.

Det er et tverrpolitisk mål å øke forskningsinnsatsen i Norge til 3 pst. av BNP. I budsjettdebatten for budsjettet 2005 sa den samme Rolf Reikvam som jeg siterte tidligere, og det samme kunne jeg sagt i dag:

«Fortsatt bruker land vi ønsker å sammenlikne oss med, Sverige og Finland, mellom 3 og 4 pst. av bruttonasjonalproduktet til forskning. Vi bruker 1,8 pst. – da forholder jeg meg til tallene fra Forskningsrådet. Ved starten av perioden brukte vi 1,6 eller 1,7 pst. Vi har altså ikke nærmet oss målet i løpet av denne fireårsperioden. I motsetning til andre partier fremmet vi i SV forslag. Vi laget en opptrappingsplan, en fireårig opptrappingsplan, slik at vi skulle nå målet i 2005. Vi fikk dessverre ikke flertall for dette, og nå ser vi hva som skjer, nemlig at vi ikke er kommet nærmere.»

Siden SVs Rolf Reikvam sa dette, er dét skjedd at vi har fått en regjering hvor SV styrer Kunnskapsdepartementet – de styrer kunnskap og forskning. I de to årene SV har vært ansvarlig i departementet, har forskningsinnsatsen blitt redusert til 1,5 pst. av BNP.

Jeg synes imidlertid det er viktig å gi partier mulighet til å få gjennomslag for egen politikk en gang imellom, og det foreligger en genuin mulighet for SV i dag. Opposisjonen står samlet bak et forslag om å lage en opptrappingsplan for at vi skal nå forskningsmålet på 3 pst. Jeg regner med at SV fortsatt støtter opp om sin tidligere komiteleders tydelige profil, og at SV fortsatt vil ha en slik opptrappingsplan, og stemmer for opposisjonens forslag i dag.

Fremskrittspartiet foreslår å øke Forskningsfondet med 34 milliarder kr mer enn Regjeringens forslag. Vi tilbakefører fjorårets kutt i universitets- og høyskolesektoren, og vi legger på over 100 mill. kr til. Det er satsing.

Representanten Lena Jensen gjorde et stort poeng av hvor dårlig tilstanden i norsk skole var i 2004 – året før hennes parti inntok Kunnskapsdepartementet sa hun følgende i budsjettdebatten:

«Vi har vedtatt en arbeidsmiljølov for elevene. Beregninger viser at en trenger 40–55 milliarder kr for å få pusset opp alle skolene våre godt nok. Det er fortsatt barn som sitter med hodepine før lunsj. Undersøkelser viser også at fire av ti elever plages av dårlig inneklima.»

Men representanten gav seg ikke med det. Hun sa også:

«SV ønsker å styrke og få fart i opprustningen av skolebygg.»

Jeg har besøkt flere skoler etter at SV inntok kapeinsetet i Kunnskapsdepartementet. Jeg har truffet elever som forteller at de fortsatt har hodepine før lunsj. Jeg har truffet foreldre som fortviler over at de må sende Pinex og Paracet med barna på skolen for at de skal holde ut. Jeg har sett sopp, råte, stengte klasserom og fortvilte lærere. Til sammen er vedlikeholdsetterslepet på skolebygninger fortsatt beregnet til 55 milliarder kr.

I en slik situasjon foreslår Regjeringen å avvikle rentekompensasjonsordningen for skolebygg, en ordning som har vært kjempevellykket, og som har ført til at elever i dag i mye mindre grad har læringsvansker på grunn av dårligere inneklima.

Det er ingen i SV i dag som, til tross for at forbedringene ikke har skyldtes innsatsen til det partiet, roper ut om barnas rett til godt arbeidsmiljø. SV vil ikke bidra med en eneste statlig krone for å bedre innemiljøet for elevene. Det mener Fremskrittspartiet er uakseptabelt, og vi foreslår i kommunalbudsjettet å øke rammen for rentekompensasjonsordningen for skolebygg med 1 milliard kr. Fremskrittspartiet mener det er uholdbart at en ser skolebygg forfalle over hele landet. Våre barn får et arbeidsmiljø som iallfall ikke vi her inne hadde akseptert.

Det er et alvorets skjær over dagens budsjettdebatt. Den kommer i kjølvannet av nedslående internasjonale undersøkelser som viser at norske elevers faglige prestasjonsnivå er begredelig lavt. Sånn sett takker jeg for invitasjonen fra representanten Huitfeldt og vil snakke med

de fleste om det meste – jeg ser frem til at dette eventuelt kan iverksettes i praksis. Men det skjer altså, til tross for at Norge er blant de landene som bruker mest penger på grunnopplæring allerede. Årsakene til de lave resultatene er sannsynligvis sammensatte, men det er grunn til å frykte at det er en sammenheng mellom elevenes lave faglige prestasjonsnivå og enhetsskolens tenkning, som har preget Skole-Norge frem til disse tider, om å kjøre alle elever gjennom den samme kverna. Det snakkes mye om tilpasset opplæring, men det gjøres så innmari lite.

Fremskrittspartiet tar denne utfordringen på alvor og foreslår til sammen 55 mill. kr i styrking til elever med spesielle læringsutfordringer. Dersom en skal få til tilpasset opplæring i praksis på annen måte enn gjennom festtaler, trengs det penger, kompetanse og vilje til satsing.

Regjeringen har satt seg som et tydelig mål – vi hørte også representanten Huitfeldt gjenta det i dag – at lærertettheten skal økes. Regjeringen har hevdet at økte overføringer til kommunene ikke bare skal løse problemene for Kirken og for pleie- og omsorgssektoren, men også innenfor skolesektoren og når det gjelder å bedre lærertettheten. Fremskrittspartiet har sagt at det neppe kommer til å skje, både fordi kostnadsveksten i kommunesektoren er høyere enn det overføringene har vært, og fordi kommunepolitikere ofte trekkes mellom litt for mange og ulike for gode lokale formål.

Nå viser det seg at Fremskrittspartiet har hatt rett. Nye tall fra Statistisk sentralbyrå viser at lærertettheten ikke har økt under denne regjeringen. Det er bare én måte å sikre at skolene får de pengene Stortinget mener de skal ha på, så lenge det ikke gjennomføres en stykkprisfinansieringsordning, som Fremskrittspartiet ønsker, hvor pengene følger eleven – og det er ved øremerking. Fremskrittspartiet foreslår derfor å sikre skolene penger ved å øremerke 400 mill. kr til grunnskolen og 200 mill. kr til videregående skole over kommunalbudsjettet. Det er kanskje på tide at SV-statsråden gjør noe konkret for å øke pengeflyten og kvaliteten i grunnopplæringen – annet enn å prate. Øremerking er et virkemiddel jeg tillater meg å anbefale statsråden å se nærmere på.

Norge er en nasjon med sterke bånd til vår kristne kulturarv. Fremskrittspartiet mener det er riktig og viktig at stat og kirke skiller lag, slik at Kirken kan få sin selvstendighet og ikke bli politisk overstyrt. Det er fortsatt mye arbeid som gjenstår før en kan finne en modell som dette hus samlet kan gå for i forbindelse med den fremtidige tilknytningsformen mellom stat og kirke. Det er varslet en stortingsmelding om det. Men da bør man bruke tiden på å bygge den folkekirken vi alle sier vi er enige om at vi skal ha. I stedet ser vi en regjering som kutter dramatisk i det kirkelige demokratiet, prostereformen fylles ikke opp, kirkebyggene forfaller, og Opplysningsvesenets fond taptes kritisk for ressurser. Det kan virke som om Regjeringen driver en form for aktiv nedbygging av Kirken, i påvente av et politisk kompromiss om Kirkens fremtidige tilknytningsform. Det er meget bekymringsfullt. Jeg har riktignok merket meg at komiteflertallet øker presisjonsnivået bitte lite grann når det gjelder Opplysningsvesenets fond, men forsvinnende lite.

Fremskrittspartiet foreslår også i år et skikkelig løft for folkekirken, gjennom å bevilge penger til mer enn 50 nye prestestillinger, tilbakeføring av Regjeringens kuttforslag i det kirkelige demokratiet og videreføring av rentekompensasjonsordningen for kirkebygg med 150 mill. kr. Vi står også sammen med de øvrige opposisjonspartiene om en sterk omtale av Opplysningsvesenets fond. Den bør regjeringspartiene, Kirken, Opplysningsvesenets fond, departementet og den øverste domstol merke seg.

Det bringer meg over til innspurten i dette innlegget. Også i år er jeg stolt over den fantastiske samlingen som fremvises på opposisjonssiden. Til tross for at representanten Anniken Huitfeldt forsøker å fremstille det som om det er splittelse i opposisjonen, står altså Fremskrittspartiet, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti sammen om omfattende merknader. Vi står sammen om 16 konkrete forslag, noen står sammen om flere. Og ikke minst er vi sterkt samlet om hovedprioriteringene i budsjettet knyttet til forskning og høyere utdanning. Måtte denne velvilje til å finne gode, praktiske løsninger vedvare og spre seg til de øvrige fagkomiteer.

Med dette tar jeg opp forslagene fra Fremskrittspartiet og forslaget fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Presidenten: Representanten Anders Anundsen har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Anna Ljunggren (A) [10:50:48]: Jeg registrerer at representanten Anundsen bruker mer tid til å snakke om SVs politikk og kommunalbudsjettet enn om Fremskrittspartiets politikk og utdanningsbudsjettet.

Men jeg skal gi representanten én sjanse til. I løpet av høsten har vi hatt en del dårlige oppslag om enkelte privatskoler og deres bruk av penger. Fremskrittspartiet ønsker jo å gi 100 pst. statsstøtte til private skoler, og i tillegg skal det være fullt mulig å ta utbytte og skolepenger. Mener representanten Anundsen at det er rett at staten bevilger penger som havner rett i lomma på privatskolegründere? Og hvor går egentlig grensen for hvor mye man skal kunne ta i skolepenger av elevene og deres foreldre?

Anders Anundsen (FrP) [10:51:30]: La meg først nevne at grunnen til at jeg bruker litt tid på SV, er at SV har vært opptatt av skole, utdanning og forskning tidligere, og de har lovet velgerne hvordan de skal gjøre noe med Norge som kunnskapsnasjon. Da synes jeg det er på sin plass å vise at innfrielsen av løftene ligger relativt dårlig an. Men hvis representanten fulgte nøye med i mitt innlegg, fortalte jeg hvordan Fremskrittspartiet skulle løse de utfordringene som SV tidligere har sagt at de skulle løse, og som det i praksis viser seg at de ikke klarer å løse.

Når det gjelder private skoler, synes jeg det er underlig at representanten Ljunggren også benytter denne anledningen til å fremstille det som om private skoleeiere bare er opptatt av profitt og av å putte penger i lomma. Jeg har et helt annet inntrykk av private skoler. Jeg har inntrykk av at det er kvalitativt gode skoler i all hovedsak, som virkelig gjør en innsats for at norske elever skal få en best

mulig opplæring. Det at noen private skoler gjør feil, har mangler og gjør tullete og dumme ting, må vi sørge for å rette opp gjennom kontroll. Men jeg skulle like å høre Anna Ljunggren fortelle meg at det ikke skjer i offentlig skole.

Åsa Elvik (SV) [10:52:50]: Det er altså ikkje slik – og eg har i alle fall ikkje registrert at Framstegspartiet foreslår å opne for – at eigarane kan ta ut utbytte frå den offentlege skolen. Men det har ein altså foreslått for dei private skolane.

Framstegspartiet kuttar 15 pst. på Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet, noko som må seiast å vere ein rimeleg høg effektiviseringsgevinst – 25 mill. kr på Sametinget, 50 mill. kr på samisk språk, 57 mill. kr på statlege samiske skolar, 30 mill. kr på opplæring i asylmottak, og så skal eg ikkje nemne kor mykje på kulturskolane, folkehøgskolane og studieforbunda. Ein kuttar altså formidable summer for å auke med 95 mill. kr i tilskottet til private skolar.

Kvifor var det nødvendig for Framstegspartiet å ta pengane m.a. frå eit urfolk som staten har folkerettslege forpliktingar overfor, for altså å gi dei til privatskoleeigarar, som Framstegspartiet tydelegvis ønskjer? Kunne ikkje Framstegspartiet berre ha teke desse pengane frå oljefondet? Hadde ikkje det vore mykje enklare og mindre smertefullt?

Anders Anundsen (FrP) [10:53:54]: Min konklusjon i forrige replikk gjaldt altså offentlige skoler, som også kan utsettes for dårlig kvalitet, rot og surr. Da må kontroller avdekke det også der. Kvalitetskontrollen for private og offentlige skoler bør være likest mulig, slik at elevene får den opplæringen de har krav på.

Når det gjelder oppsummeringen av visse kutt, er det altså slik at Fremskrittspartiet foreslår i sitt alternative budsjett en rammeøkning på over 800 mill. kr til vårt rammeområde. Med disse pengene satser vi på det vi mener er viktigst. Men det er jo ikke slik, verken for Fremskrittspartiet eller andre, at man har en uendelig pengebinge man kan bruke til hva som helst. Vi må også prioritere, og det har vi gjort. Vi prioriterer det vi mener er viktigst innen utdanningssektoren. Vi mener, i motsetning til SV, at vi skal ha likebehandling av folk i dette landet, helt uavhengig av hva slags etnisk opprinnelse de har, hva slags religion de har, og hva slags bakgrunn de har. Derfor kutter vi også på en del forhold som gjelder samene.

Dagrun Eriksen (KrF) [10:54:58]: Jeg har merket meg at Fremskrittspartiet i en egen merknad i budsjettinnstillingen viser til at

«departementet fortsatt ikke har oversikt over hvilke endringer som skal til i læreplanen for å sikre at opplæringen i KRL er innenfor de rammer som er fastsatt i Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen».

Vi i Kristelig Folkeparti deler engasjementet om at KRL-faget skal være i tråd med menneskerettighetene. Men i motsetning til Fremskrittspartiet har vi ment at de

endringer som er gjort i faget siden det ble anmeldt første gang, er tilstrekkelig til å ivareta de menneskerettighetsforpliktelsene vi har. Når en leser merknaden til Fremskrittspartiet, ser det egentlig også ut som man ønsker en slik type endring. Etter at innstillingen er avgitt, har nå Regjeringen kommet og vist kort i denne saken.

Nå spør jeg representanten Anundsen: Er han tilfreds med de forslagene som nå ligger på bordet til endring av faget, som etter Kristelig Folkepartis mening går langt ut over de menneskerettighetsforpliktelsene vi har?

Anders Anundsen (FrP) [10:56:04]: Jeg vil takke for spørsmålet, fordi det gir meg anledning til å si noe som jeg egentlig er veldig opptatt av. Fremskrittspartiet er, i likhet med Kristelig Folkeparti, opptatt av at en ikke skal gjøre KRL-faget, eller det som nå vil bli kalt RLE-faget, verdinøytralt. Vi er opptatt av å ta vare på den kristne kulturarven. De endringene som nå er foreslått, kan hende går langt lenger enn det som er påkrevd. Men vi har satt som krav, og jeg forventer også at det blir innfridd, at det er Stortinget som til slutt skal behandle denne saken endelig. Og når Stortinget får denne saken til behandling, er jeg helt overbevist om at Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og sikkert andre partier kan finne sammen om hvordan en skal bidra til å påvirke utviklingen av faget, slik at det blir, jeg hadde nær sagt, så nært som mulig opp til det som var utgangspunktet. Det var altså et bredt kompromiss i dette storting knyttet til KRL-faget. Da blir det meningsløst hvis en ikke klarer – i hvert fall prøver – å få til et bredt kompromiss om de endringer som kommer. Jeg forutsetter rett og slett at Regjeringen ikke tar disse beslutningene på egen hånd, at de gjør det åpent for Stortinget for å gjøre de endringene som Stortinget, som stod bak KRL-faget, ønsker skal gjøres i den sammenheng. Da ser jeg frem til et godt samarbeid med Kristelig Folkeparti.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Lena Jensen (SV) [10:57:32]: Vi som samfunn står overfor store utfordringer. Fattigdom og klimatrusselen gjør at det politiske vesenet må endre seg. Politikken er nødt til å bli mer langsiktig i sin natur, og politiske løsninger og debatter kan ikke lenger dreie seg om kortsiktige målsettinger. Det vi gjør i dag, blir vi målt på i morgen. En sterk og omfattende velferdsstat er den eneste måten vi kan sikre menneskenes frihet og muligheten til å realisere sine liv på. Det er grunnlaget for rettferdighet. Vi må skape en skole og et utdannings- og forskningssamfunn som gir alle muligheter til å lykkes, og som gjør menneskene i stand til å utvikle nye ideer og oppdagelser. Det er en betingelse for å lykkes i overgangen fra en oljesvart økonomi til et grønt kunnskapssamfunn. Det er viktig å satse på den offentlige fellesskolen og stoppe privatiseringen av skolen. Det har den rød-grønne regjeringen gjort, og dette videreføres i årets budsjett.

Det er viktig å fokusere på de tingene vi er veldig gode på i skolen. I den internasjonale undersøkelsen TIMSS scorer vi aller høyest blant elevene våre i demokratiforståelse. Ungene våre kan samarbeide, og trives best av alle

unger i alle land på skolen. Dette er kunnskap vi ikke skal kimse av. Det er viktig i utviklingen av velferdsstaten vår. Det skaper rettferdighet å kunne delta aktivt og være med på å legge premisser for fremtiden. Demokrati og demokratiforståelse er viktig for å bekjempe korrupsjon og få til et rettferdig og åpent samfunn. Det å tenke selv framhever vi veldig, det er viktig for å kunne utvikle vårt velferdssamfunn og løse de oppgavene vi står overfor.

Jeg er stolt over at vi har en kunnskapsminister i Regjeringen som har våget å ta problemstillingen knyttet til frafall i skolen på alvor. Altfor mange elever faller fra i vide-regående. Dette er alvorlig. Det er snakk om at livet, drømmene og fremtiden til unge blir lagt i grus. Årsakene til frafallet starter ofte mye tidligere. Det er derfor viktig å satse tidlig, og gi ungene hjelp når de trenger det, slik at elevene vender seg til kunnskapen og ikke mot. Det å lykkes i skolen og ha en følelse av mestring er avgjørende viktig for at den enkelte skal kunne se opp mot stjernene, klatre til nye topper og gå løs på nye oppgaver. Fremdeles er det slik at elevenes skoleresultater følger sosial bakgrunn, og vi ser at skolen har mislyktes i for stor grad med å utjevne sosiale forskjeller. Kunnskapsministeren og Regjeringen skal ha honnør for at de, i motsetning til sine forgjengere, har tatt de strukturelle hindringene for et rettferdig samfunn på alvor.

De nasjonale prøvene og de internasjonale undersøkelsene som har kommet nå i høst, som PISA og PIRLS, viser at altfor mange unge ikke kan lese og skrive godt nok. De viser at det innenfor én klasse er stor forskjell på hvor mye elevene har lært. Det er alvorlig, og tiltak må settes i verk.

Regjeringen har varslet en stortingsmelding om kvalitet i skolen. Dette er viktige tiltak for å sikre en god skoleledelse, for å få på plass gode evalueringssystemer og sikre kvalitetsutvikling i skolen.

I dette budsjettet har vi fremmet et veldig viktig tiltak – vi har utvidet timetallet på de første årstrinnene med fem uketimer til sammen. Det vil gi mer tid til å lære å lese og skrive, og det vil gi mer tid til hver enkelt elev og større rom for det de skal lære. Dette er det viktige prinsippet denne regjeringen legger til grunn som tidlig innsats.

Jeg er glad for at Regjeringen kommer med en plan for utvikling av skolebibliotek. Bibliotekutvikling og satsing på lokale skolebibliotek er viktig for at bibliotekene skal være det de bør være i en skole: selve hjertet.

Foreldre og foresatte er en viktig ressurs i barnas liv, og det er viktig å ha et tett samarbeid mellom skole og hjem. De rød-grønne har bevilget mer penger til Foreldreutvalget i grunnskolen for at de skal kunne gjøre en enda bedre jobb enn det de gjør i dag med å hjelpe og veilede foreldrene til å kunne være en viktig ressurs i barnas skolearbeid. Alle foreldre ønsker at barna skal lykkes, og vi må hjelpe til slik at vi får en skole hvor alle barna lykkes.

Regjeringen er i gang med å gjennomføre sine mål og visjoner om å legge til rette for en skole som forebygger fattigdom og bygger på kunnskap og læring for alle. Regjeringen har sikret barnehagesplasser for alle til en rimelig penge og med høy kvalitet. Vi har innført gratis kjer-

netid i noen områder hvor dette er viktig. Regjeringen styrker da også timetallet i skolen fra høsten av.

Regjeringen har også lagt til rette for at det skal komme flere lærere i skolen, ved å øke kommunebudsjettene. Vi har satset på den offentlige velferdsstaten istedenfor det den tidligere regjeringen gjorde, som var skattelette. Likevel ser vi at altfor mange kommuner ikke følger opp i stor nok grad i forhold til å få så mange lærere som SV ønsker inn i skolen.

Det er viktig at kommuner griper fatt i det ansvaret de har for å sikre skoler og sikre kvaliteten i skolen. Jeg mener at alle kommuner bør ta mål av seg til å lage en skolepolitisk plan, der en jevnlig diskuterer timetallsutvikling, læremiddelsituasjonen, skolebygg, evalueringssystemer, skole-hjem-samarbeid osv. Vi er nødt til å sikre en god skole og gjøre en felles dugnad på alle områder.

Jeg var på en skole i Bergen for en tid siden. Der ble jeg møtt fra skolens side med frukt og grønt. De beskrev dette for meg og takket den rød-grønne regjeringen for at den hadde innført ordningen med frukt og grønt på ungdomstrinnet, ikke for at frukt og grønt er et mål i seg selv, men fordi det fører til bedre læring. Frukt og grønt er et middel for å få til bedre læring i skolen, og dette er viktig.

Vi skal styrke rådgivingstjenesten og stimulere til at det ansettes flere lærere i skolen. Vi har avdekket hvordan en styrket rådgivingstjeneste vil redusere frafallet i skolen. Vi har avdekket hvordan flere lærere i skolen gir bedre læring. Både forsknings- og empiribaserte funn og ambisjoner står i kraftig opposisjon til høyrepartiene, som brukte hele forrige stortingsperiode til å benekte sannheten om sammenhengen mellom resultater og ressursbruk.

Regjeringen har styrket Forskningsfondet med en styrke og et tempo som mangler sidestykke i norsk historie. Fondet styrkes i dette budsjettet med 6 milliarder kr, og det gir 300 mill. kr til forskning i 2009. Vi har økt fondets størrelse med 30 milliarder kr på tre år. Dette gir en økt forskningsinnsats på til sammen 1,25 milliarder kr. Regjeringen Bondevik la inn omtrent 1,8 milliarder kr til forskning på fire år. Vår regjering har økt med 1,6 milliarder kr bare på tre år.

SVs visjon er å gjøre Norge til et grønt kunnskapssamfunn. Målet er at hele samfunnet skal ta del i kunnskapsutviklingen. Derfor arbeider vi for en bred satsing på kunnskap fra barnehage til skole, etterutdanning, høyere utdanning og forskning. Et løft for forskning og høyere utdanning er nødvendig av flere grunner: For det første for å bidra til næringsutvikling gjennom ny teknologi og kompetent arbeidskraft. Norge kan ikke leve av oljen til evig tid. For det andre fordi uavhengig og kritisk forskning er avgjørende for et levende demokrat. Lik rett til høyere utdanning er derfor et viktig demokratisk prinsipp i Norge.

I budsjettet ligger det 350 nye stipendiatstillinger til universiteter og høyskoler, samt at vi ved behandlingen i finanskomiteen på Stortinget fikk til en økning på 20 mill. kr som skal følge disse stipendiatstillingene. Vi styrker også bevilgningene til utstyrsmidler med 330 mill. kr og til forskningsutstyr med 38 mill. kr, universitetsmuseene får 40 mill. kr, forskningsskoler får 10 mill. kr, og vi leg-

ger også inn 40 mill. kr til tiltak for å styrke kvaliteten i lærerutdanningen.

Opposisjonen har vært veldig stille om satsing på studentene. Denne regjeringen er opptatt av å fullføre Kvalitetsreformen. Skal vi fullføre den, ser vi viktigheten av å satse på studentene. Vi har i dette budsjettet lagt til rette for en økt bygging av studentboliger. Vi har prisjustert stipendet, noe som vil føre til at studentene får 5 000 kr mer i år enn da vi overtok.

Vi har også en del utfordringer. Når jeg reiser rundt i landet, både på universiteter og høyskoler, får jeg tilbakemeldinger om at det er svært tungt når det gjelder basisbevilgninger og den situasjonen der. For SV vil det være viktig ved neste korsvei at vi prioriterer å styrke basisbevilgninger ved universitetene og høyskolene.

Norsk næringsliv ligger bak skjemaet i forhold til den forskningsinnsatsen som Stortinget forventet fra landets bedrifter, men denne regjeringen fører, i motsetning til sine forgjengere, en aktiv eierskapspolitikk i statlige selskaper. De offentlige bedriftene er i gang med å styrke sin forskningsinnsats.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jon Jæger Gåsvatn (FrP) [11:07:49]: Læringsmiljøet er av vesentlig betydning for å kunne oppnå bedre resultater i norske skoler. Vi vet at en rekke elever sliter med helseplager som følge av dårlig inneklima og en bygningsmasse som er i forfall. Vedlikeholdsetterslepet er, etter det jeg har hørt, på hele 55 000 mill. kr. Vi har hatt en rentekompensasjonsordning som har vært en kjempe-suksess, som samtlige fylkeskommuner og nesten alle kommunene har benyttet seg av for å gjøre noe med elendigheten. Hvorfor vil ikke SV være med på å videreføre denne ordningen? Hvis SV har tenkt å sørge for at det skal bli et bedre læringsmiljø for barn, når har de da tenkt å starte, og hva vil de gjøre for å forbedre læringsmiljøet i skolen?

Lena Jensen (SV) [11:08:33]: Stortinget har vedtatt en arbeidsmiljølov for elever i skolen – opplæringsloven kap. 9a. Dette er en veldig viktig lov, som gir hver enkelt elev rett til et læringsmiljø som fremmer både helse, trivsel og læring, ikke minst. Vi har hatt en rentekompensasjonsordning som ble innført i 2002. Da den i år ble avsluttet, var det to år tidligere enn man hadde tenkt, fordi denne regjeringen har hatt en høyere innsats enn den forrige regjeringen i forhold til hvor mange midler som er lagt inn i denne rentekompensasjonsordningen. Denne regjeringen har også økt budsjettene til kommunene.

For oss er det videre viktig å satse på skolebygg. Og vi vil følge med på utviklingen når det gjelder skolebygginge, og se på om en eventuell ny ordning bør komme på plass.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [11:09:45]: Representanten Jensen mener det er viktig med et løft for høyere utdanning og forskning. Og det er helt riktig. Men representanten unngår behendig å nevne at en av de viktigste

årsakene til at det er nødvendig, er at Regjeringa sjøl har gjort dramatiske kutt i høyere utdanning og forskning.

Jeg skal over til et annet tema som representanten tok opp. Hun var veldig opptatt av at norske elever i forhold til TIMSS-undersøkelsen gjør det veldig bra på demokrati-forståelse og trivsel. Men verken demokrati-forståelse eller trivsel har hindret norske elever fra å falle fra. Det har derimot manglende basiskunnskaper og grunnleggende ferdigheter. I SVs program står det at estetikk skal være basiskompetanse i skolen. Rolf Reikvam fra SV, tidligere leder i utdanningskomiteen, rykket ut i Dagens Næringsliv for noen dager siden og sa at dette var et veldig viktig programpunkt å følge opp. Da gikk Arbeiderpartiets Anniken Huitfeldt ut og sa at dette var hun helt uenig i. Man kan jo lure på hva slags politikk Regjeringen egentlig skal føre på dette området. Jeg vil da spørre representanten Jensen: Mener du at det er viktig å gjøre som representanten Rolf Reikvam og partiprogrammet sier, nemlig å innføre estetikk som basiskompetanse, eller støtter du deg til Anniken Huitfeldt, som mener at man ikke skal innføre estetikk som basiskompetanse?

Lena Jensen (SV) [11:10:55]: Noe av det aller første den rød-grønne regjeringen gjorde, var å utvide basiskompetansen som norske elever skal ha. Vi satte bl.a. inn kulturell forståelse som en av basiskompetansene. For SV er det viktig å satse på skolen. Det denne regjeringen gjør nå, er å utvide timetallet med 5 timer i uken fra 1. til 4. klassetrinn. Dette vil vi bruke til å satse på at elever skal kunne lære å lese og skrive mye tidligere, og sikre at vi får en tidlig innsats for alle elever.

Odd Einar Dørum (V) [11:11:51]: Jeg var for kort tid siden invitert til et allmøte på medisinsk fakultet på Universitetet i Oslo, hvor man skulle diskutere kutt i bevilgningene til universitetet. Valget stod mellom å kutte i basalforskningen for medisinerere, som rammer undervisningen i neste runde, eller i kvalitativt bra utdanningsopplagg for allmennleger, som har veldig tett oppfølging for å bli gode leger.

Bakgrunnen for denne debatten er selvfølgelig at den sittende regjeringen kuttet i basisbevilgningen til norske universiteter og høyskoler. Det gjorde den i budsjettet for inneværende år og har ikke gjort noe for å rette det opp for kommende år. Det er ganske forunderlig, for det er ikke mer enn seks-sju år siden jeg satt sammen med representanten Lena Jensens partifelle Rolf Reikvam for å bygge opp Kvalitetsreformen. Vi stod skulder ved skulder for å få det til. Mitt spørsmål er: Hva er representanten Jensens budskap til de norske studentene, f.eks. ved Universitetet i Oslo? Kan de ha noe håp om bedring, eller kan de med SV bare vente å få en vennlig dialog, men uten noen forpliktelse om å fjerne kuttene som fører til de pinefulle situasjonene jeg beskrev i begynnelsen av dette innlegget?

Lena Jensen (SV) [11:12:56]: Basisbevilgningen til universitets- og høyskolesektoren er utrolig viktig. Det er den største komponenten vi gir til universitet og høyskoler. Som jeg var inne på i mitt innlegg, har aldri universi-

tets- og høyskolesektoren fått tilført så mye midler som under denne regjeringen. På mine reiser rundt omkring i landet, både på universiteter og høyskoler, har jeg fått veldig tydelige signaler om at det kuttet som Regjeringen foretok i forrige års budsjett, har vært smertefullt og vanskelig. SV vil ved neste korsvei prioritere dette og se på hva vi kan gjøre i forhold til å styrke basisbevilgningen.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Dagrun Eriksen (KrF) [11:13:58]: Den beste investeringen for en god framtid er å sikre gode oppvekstvilkår for barn og unge.

Gjennom den siste PISA-undersøkelsen har vi igjen fått bekreftet at bakgrunnen man har, får betydning for prestasjonene i skolen. Norsk skole sliter ikke først og fremst med store ulikheter mellom skolene. I internasjonal målestokk er de rimelig like resultatmessig. Det er ulikheter på hver enkelt skole Norge sliter med. Derfor er samarbeidet mellom hjem og skole så viktig. Vi vet at det er store forskjeller mellom skolene med hensyn til hvor godt dette egentlig fungerer. Derfor har Kristelig Folkeparti i sitt alternative budsjett foreslått å bevilge 10 mill. kr til å starte et prøveprosjekt i hvert fylke, der det på en utvalgt skole opprettes en stilling som skal styrke nettopp dette samarbeidet. I tillegg har vi ønsket å styrke bevilgningen til FUG. Jeg tror det er behov for å satse mer for å styrke samarbeidet mellom hjem og skole.

Er det egentlig en automatikk i at flere timer i skolen gir økt kvalitet? Vi mener Regjeringen prioriterer feil når den innfører fem flere timer i uka for de yngste barna. Dette er markedsført som det første skrittet på vei mot drømmen om heldagsskolen. Det er en drøm Kristelig Folkeparti ikke deler. Kristelig Folkeparti mener det er viktigere å se på innholdet i de timene vi allerede har, enn ukritisk å bruke flere hundre millioner kroner på å pøse inn mer av det samme.

I vårt alternative budsjett foreslo vi å bruke de 275 mill. kr som fem ekstra timer koster, på en annen og bedre måte enn det Regjeringen foreslår.

Kristelig Folkeparti foreslo å bruke 220 mill. kr. på å ansette 440 flere lærere i skolen. Jeg mener at det er største behov for nå, er å skaffe flere lærere. Dette vil kunne gi en større læringseffekt enn flere timer, bl.a. fordi vi i større grad vil kunne gi mer tilpasset opplæring for den enkelte elev. I tillegg ville vi være mer i forkant av det generasjonsskiftet som nå vil komme i skolen.

Kristelig Folkeparti foreslo også å bruke 25 mill. kr på et forsøk med mentorordning for nyutdannede lærere. Mange nyutdannede lærere føler seg utrygge i klasseroms-situasjonen. Å få tilbakemeldinger og innspill vil kunne gjøre det enklere og raskere for den nyutdannede læreren å bli trygg på seg selv.

Til sist foreslo Kristelig Folkeparti å innføre en egen tiltakspost på 25 mill. kr for å bekjempe frafallet i videregående opplæring. Frafallsprosenten i videregående opplæring er fortsatt alvorlig høy. Når én av tre ikke fullfører videregående opplæring i yrkesfag, er dette langt mer enn tørre tall. Disse tallene representerer enkeltmennesker og

ikke minst i mange tilfeller enkeltskjebner. Det er viktig raskt å sette i gang tiltak for å bidra til at flere fullfører videregående.

Så mye vil en kunne få til bare ved å omprioritere årets timetallsøkning. En innføring av heldagsskolen vil komme opp i milliardklassen. Tenk hvilket løft vi kunne gitt skolen med en slik satsing! Nei, løsningen på skolens utfordringer ligger ikke nå i flere timer. Løsningen ligger i å utdanne og ansette flere lærere, gjennomføre en god rekrutteringspolitikk og seniorpolitikk, bekjempe frafallet og øke verdsettingen av foreldre som ressurs i barns læring. Det er en bedre drøm enn drømmen om en heldagsskole.

Det er ikke tvil om at Regjeringens budsjettforslag er et svært dårlig budsjett for høyere utdanning og forskning. Det er ikke bare opposisjonen som er enig om det, også en samlet universitets-, høyskole- og forskningssektor er sterkt bekymret over forslaget. Jeg konstaterer at Regjeringen fortsetter sitt hvileskjær. Mye er sagt om dette allerede, og jeg vil derfor konsentrere meg om en annen del av høyere utdanning, nemlig de private høyskolene.

Tilbudene som gis ved private høyskoler, er en viktig del av vårt utdanningssystem. Dette understrekes gjennom at vi nå har en felles lov for høyere utdanning. Dermed ligger forholdene til rette for at den ideologiske debatten om forholdet mellom privat og offentlig utdanning, som vi særlig finner i spørsmål knyttet til friskoler, ikke i like sterk grad skal gjøre seg gjeldene i høyere utdanning. Nettopp derfor er det beklagelig at enkelte private høyskoler fortsatt sliter med kuttene som kom i denne regjeringens første budsjett. Det er vanskelig å forstå hvorfor akkurat disse skolene skal måtte ha en så vanskelig økonomisk situasjon.

Særlig rammer dette Mediehøgskolen Gimlekollen. Høgskolen mottar nå for to av sine studietilbud kun støtte til undervisningskomponenten, men ikke til basiskomponenten. Høgskolen er den eneste private journalisthøgskole i Norden, og er både et nødvendig supplement og et alternativ til de statlige høyskolene.

Ansgar Teologiske Høgskole, Fjellhaug Misjonshøgskole og Høgskolen i Staffeldtsgate er også i en vanskelig økonomisk situasjon, selv om problemstillingen er en annen. Disse gikk i 2005 over fra å være friskoler til å bli godkjent som høyskoler. Dette gav skolene en tyngre faglig profil. Merkelig nok har denne overføringen vist seg å ikke være lønnsom. Tilskuddet de nå får, er lavere enn tilskuddet de hadde fått dersom de hadde forblitt friskoler. Kristelig Folkeparti mener det ikke kan være riktig at skoler som ønsker en tyngre faglig profil på sine tilbud, skal bli straffet økonomisk, og vi ber departementet vurdere innplassering i kostnadskategori på nytt.

Kristelig Folkeparti har i sitt alternative budsjett foreslått å rette opp disse kuttene. Vi har foreslått å rette opp hvileskjæret samt å øke bevilgningen til forskning gjennom Forskningsfondet kraftig. Med de oppgangstidene vi nå er inne i, må vi benytte muligheten til å satse både på skole, høyere utdanning og forskning.

Jeg konstaterer at Regjeringen har stor vilje til å styre over Den norske kirke, men mangler vilje til å støtte den økonomisk.

Kirken står overfor en avgjørende fase i dens mange hundre år gamle historie. Til våren legger Regjeringen fram en stortingsmelding som kan være starten på et framtidig skille mellom stat og kirke. Samtidig har mange menigheter utfordringer med bl.a. økonomi, prestemangel og kirker som forfaller. Da er det bemerkelsesverdig at Regjeringen benytter hvert enkelt statsbudsjett til å kutte på kirkekapitlet. Bevilgningen til fellestrådene er halvert siden Regjeringen tiltrådte, satsingen på å pusse opp forfalne kirkebygg er avsluttet, og Opplysningsvesenets fond er gjenstand for stadig flere kreative tiltak fra Regjeringen for å kunne ta for seg av fondets midler. Til det siste er det to utfordringer jeg har lyst til å komme med en bemerkning til.

Når Regjeringen håndterer Opplysningsvesenets fond, er den ene utfordringen det den praktisk gjør ved å tappe fondet gjennom kirkeoppussing og dele ut penger fra fellesskapet til private tomtefestere. Men den andre utfordringen er kanskje enda mer alvorlig. Regjeringens håndtering av OVF-saken viser en manglende lytting og en manglende tilhørighet for å forstå Kirken og Kirkens bekymring. Etter min mening viser det en maktvilje og til tider en maktarroganse overfor Kirken som er illevarslende for det framtidige samarbeidet for å få til en god ordning mellom staten og Kirken.

I tiden etter at budsjettet ble lagt fram, har det kommet bekymringsmeldinger fra Kirkemøtet, Kirkerådet, Bispe-møtet, Presteforeningen, KA og KS, uten at det gjør inntrykk på denne regjeringen. I stedet kutter regjeringspartiene i Stortinget ytterligere 0,5 mill. kr for å styrke andre gode formål.

Kristelig Folkeparti vil videreføre rentekompensasjonsordningen for kirkebygg, opprette 52 nye prestestillinger, reversere kuttet i bevilgningene til lokalmenighetene og øke støtten til Kirkens Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep. Vi vil på denne måten legge forholdene til rette for at Kirken kan oppfylle sitt eget mål om å være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.

Til slutt noen ord om KRL-faget. Kristelig Folkeparti er det eneste partiet som ikke er med på merknader i innstillingen som etterlyser endringer i KRL-faget. Det er kort og godt fordi vi mener det ikke er behov for ytterligere endringer i faget. Kristelig Folkeparti har derfor tidligere advart Regjeringen mot å gjøre større endringer i KRL-faget uten saklig grunnlag, men dessverre ser det ut som om Regjeringen nå vil gjøre nettopp det.

Jeg vil understreke fra denne talerstolen at det for Kristelig Folkeparti er viktig at faget ikke er i strid med menneskerettighetene. Den europeiske menneskerettighetsdomstolen har vurdert faget i innkjøringsperioden fra 1997 til 2001, og vi har etter den tid, med bred politisk tilslutning, gjennomført nødvendige endringer både når det gjelder fritaksordningen og læreplanen, sist i 2005.

Når det gjelder det framlegget Regjeringen har ute på høring om KRL-faget nå, er kanskje det alvorligste at man flytter debatten om innholdet i dette faget fra Stortinget til Regjeringen i dens arbeid med fagplan og læreplaner. Jeg tror dette faget vil tjene på at det står et bredt storting

sammen om hva som skal være rammen for dette faget. Vi ønsker at den debatten skal føres her og ikke på Regjeringsbakrom.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torfinn Opheim (A) [11:24:25]: I 2004 kuttet daværende regjering i driftstilskuddet til fellelsrådene ned til 87,6 mill. kr, i 2005 ble det videre kuttet ned til 65,5 mill. kr, og i deres siste foreslåtte budsjett ned til 60,3 mill. kr.

I forbindelse med at en foreslår en reduksjon nå på samme post, kaller Kristelig Folkeparti dette å bygge ned det kirkelige demokratiet og redusere handlefriheten. De sier også at det bidrar til å redusere Kirkens rolle som verdiformidler i lokalsamfunnet, og ikke minst at denne reduksjonen øker arbeidspresset på prestene.

Hvorfor fikk ikke kuttene i 2004, 2005 og 2006 de samme konsekvensene, når det samtidig var slik at kommunene den gangen hadde en mye strammere økonomi?

Dagrun Eriksen (KrF) [11:25:14]: Det som jeg tror har provosert i denne saken, er at når man øker i satsingen på trosopplæringsreformen med 25 mill. kr, og skryter av det, og samtidig kutter 24 mill. kr i bevilgningene til fellelsrådene, opplever fellelsrådene det slik at det er de som må stå for satsingen på trosopplæringen, og ikke Regjeringen, som tar æren for at man har økt midlene til trosopplæring. Denne regjeringen har halvert bevilgningene til fellelsrådet etter at de kom til makten. Vi får sterke signaler fra Kirken om at dette ønsker de ikke at man skal gjøre, og at det går ut over det kirkelige demokrati. Vi er, i motsetning til denne regjeringen, litt mer lyttende og tar dette alvorlig, og har dermed i vårt alternative budsjett ikke bare dekket opp dagens kutt i bevilgningene til fellelsrådene, som ligger i inneværende års budsjett, men også det som er gjort før. Vi mener at dette er viktig for det kirkelige demokratiet, og det kommer vi fortsatt til å gjøre i de budsjettene vi kommer med framover.

Presidenten: Presidenten vil spørre om representanten Dagrun Eriksen vil ta opp forslag.

Dagrun Eriksen (KrF) [11:26:23]: Jeg vil ta opp forslag nr. 35.

Presidenten: Da har representanten Dagrun Eriksen tatt opp det forslaget hun refererte til.

Lena Jensen (SV) [11:26:29]: I sitt innlegg viser representanten Dagrun Eriksen et stort engasjement med hensyn til å forhindre frafall i videregående skole. Frafallet i videregående skole er altfor høyt, og det er et alvorlig problem. Altfor mange elever faller fra i videregående opplæring. Dette betyr at drømmene til veldig mange unge blir lagt i grus og knust. Vi vet at veldig mange av disse som faller fra i videregående skole, har falt fra mye tidligere. Dette handler om det som denne regjeringen har vært veldig opptatt av, nemlig tidlig innsats.

Regjeringen har foreslått å øke timetallet på 1.–4. klassetrinn med fem skoletimer pr. uke. Dette gjør vi for at elevene skal få mer tid til å lære det de skal lære, mer tid til å lære å lese og skrive.

Mitt spørsmål til representanten Dagrun Eriksen er: Hvorfor støtter ikke Kristelig Folkeparti en utvidelse av timetallet på 1.–4. klassetrinn?

Dagrun Eriksen (KrF) [11:27:29]: Jeg har lyst til å svare med en historie jeg hørte fra en skole jeg besøkte.

Der var det utrolig stor bekymring nå for at de som faller fra på videregående skole, ofte er praksissterke elever som sliter med teori. Deres store bekymring var at man nå skulle få enda flere timer inn for de aller minste, med mer teori, matte, lesing og skriving, og at det ville skape enda større avstand mellom dem som takler de teoritimene, og dem som ikke takler teoritimene. På det lærerværelset var det en entydig bønn til meg som representant her inne, om jeg kunne viderebringe dette: Gi oss bedre innhold i time-ene vi har, ikke innfør flere timer hvor disse elevene sitter som tapere. – Derfor har vi prioritert helt annerledes enn det Regjeringen har gjort når det gjelder bruken av penger – timetall eller kvalitet i skolen.

Gerd Janne Kristoffersen (A) [11:28:40]: Studieforbundene er viktige bidragsytere i opplæringen av voksne. Det gjelder både opplæring i basale fag som norsk og engelsk og i digitale ferdigheter svært mange voksne etter spør. I tillegg legger mange studieforbund til rette for fagutdanning og videre- og etterutdanning av voksne f.eks. innenfor omsorgssektoren, som i dag har mange ufaglærte.

Kristelig Folkeparti har forslag til like store bevilgninger til studieforbundene neste år som det det rød-grønne flertallet har. Høyre og Fremskrittspartiet derimot foretar dramatiske kutt i bevilgningene til studieforbundene. Med tanke på et borgerlig regjeringssamarbeid som mange drømmer om, hvordan vil representanten Dagrun Eriksen kommentere de kuttene partiene Høyre og Fremskrittspartiet foretar i bevilgningene til studieforbundene?

Dagrun Eriksen (KrF) [11:29:25]: På samme måte som når det gjelder den sittende regjering, vil det være forhandlinger for å komme fram til nye alternativer.

Jeg har lyst til å si at vi mener at pr. i dag kan vi ikke nå komme med kutt i bevilgningene til studieforbundene. Nå er Tron-utvalgets utredning ute på høring, og så skal man komme tilbake til Regjeringen, hvor man skal se på studieforbundenes totale plass i samfunnet. For Kristelig Folkeparti er det viktig at vi også ser på både formell og uformell kompetanse som studieforbundene bidrar med. Spesielt synes Kristelig Folkeparti at det de gjør overfor frivillige organisasjoner og opplæringen her, er et viktig og verdifullt arbeid.

Jeg kan love representanten at uansett hvor Kristelig Folkeparti befinner seg etter neste valg, kommer studieforbundene til å være viktige. Vi vil kjempe for at de fortsatt blir en ressurs for samfunnet vårt.

Eirin Falset hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Inger S. Enger (Sp) [11:30:50]: Det er mye fokus på skole om dagen. I de fleste av de større avisene er det overskrifter med temaet nærmest daglig. Mye av det er naturligvis i kjølvannet av ulike skoleundersøkelser, og mye er negativt, men det vitner om stor interesse for skole og utdanning. Interessant har det også vært å følge debattene om skole på fjernsynet. Forskjellene på de politiske partiene er ikke så store.

I budsjettet som blir vedtatt i dag, er det heller ikke så store forskjeller. Nå hører jeg litt ulike signaler herfra. Selvfølgelig er det skiller, men når man går gjennom post for post, er det bare Fremskrittspartiet som kjører helt sitt eget løp, dvs. de har en annen prinsipiell tilnærming. Poenget mitt er at det ikke er noen felles, samla opposisjon på mange områder. Rimeligvis har vi alle våre kjepphester, og mange av oss hadde nok i noen tilfeller gjerne brukt flere penger hvis vi bare hadde hatt dem.

Vi ønsker å bygge en kunnskapsnasjon. Skal vi gjøre det, må et av stikkordene være livslang læring. Tydelig fokus må derfor rettes mot mer kunnskap og økt læringsutbytte. «Læringstrykk» er et begrep som er blitt mye brukt i de siste ukers debatter. Det er ikke nok læringstrykk i skolen, hevdes det. Jeg tror faktisk at det kan være noe rett i de påstandene, men det er ikke akkurat noe som kan vedtas fra Stortingets talerstol – mer læringstrykk. Det er viktig å rette henvendelsene dit de hører hjemme. Det er faktisk til skoleeierne i dette tilfellet. For om skolen skal kunne innfri forventningene til det vi alle regner som en god skole, er det først og fremst avgjørende hva som skjer på den enkelte skole og i det enkelte klasserom. Løsningen og ansvaret ligger hos de lokale skoleledere og den enkelte lærer i samarbeid med foresatte. Kristin Clemet sa i en av fjernsynsdebattene noe sånt som at borgerne må engasjere seg i skolen. Jeg tenker at det er riktig.

«Kommunevalg er skolevalg» var overskrift i Dagbladet rett før valget. Artikkelen var skrevet av professor i pedagogikk Kaare Skagen.

Skoleledelse har vært et av temaene som komiteen har engasjert seg i denne høsten. Her mener vi det er mye å hente. Flere lovendringer styrker skolen med tanke på en forsvarlig faglig, pedagogisk og administrativ ledelse. Opplæringa skal ledes av en rektor, og rektor skal ha nødvendige lederegenskaper og pedagogisk kompetanse.

Kompetanseheving av lærere, skoleledere og instruktører gis prioritert også i dette budsjettet. Det bevilges 375 mill. kr til kompetanseutvikling i 2008. Siden 2005 har skoleledelse vært et prioritert område gjennom Strategi for kompetanseutvikling. Rapportene viser at det er et betydelig antall skoleledere som har deltatt i formell videreutdanning. Tall fra 2006 viser at hver fjerde skoleleder har deltatt. Når perioden avsluttes, vil det være nødvendig med en evaluering for å se om effekten er slik man hadde trodd.

Regjeringa fører en målretta politikk for å redusere forskjellene i samfunnet. Utdanningssystemet er en av de viktigste arenaene for en slik utjamning. Alle skal få ei utdanning som legger grunnlaget for videre arbeid og læring. I denne sammenhengen er det naturlig å komme inn på St.meld. nr. 16 for 2006-2007 ...og ingen sto igjen, som vi vedtok denne våren. Meldinga presenterer på en god måte årsakene til at noen grupper systematisk lykkes mindre enn andre i utdanning og arbeidsliv. Meldinga har et livslangt læringsperspektiv og tar for seg hele utdanningsløpet, fra barn i førskolealder til voksne. Tidlig innsats blir rimeligvis understreka som svært viktig.

For Regjeringa er det en viktig målsetting å styrke den offentlige fellesskolen. Å gi barn og unge kjennskap til hverandre innenfor rammen av et fellesskap står sentralt for de tre partiene i Regjeringa. Den nye privatskoleloven som Stortinget vedtok i vår, er også viktig i så måte.

Kunnskapsløftet går etter planen, og Regjeringas budsjettforslag innebærer en videreføring og forsterking av hovedlinjene i reformen. I tillegg blir det foreslått å videreføre bevilgningene til kvalitetsutvikling i grunnopplæringa med om lag 1 milliard kr.

Norske skolebarn på barnetrinnet har få timer på skolen sammenlignet med barn i andre land. Regjeringa varsler i tiltredelseserklæringa at skoledagen skal trappes opp til 28 undervisningstimer i uka på barnetrinnet. Fra kommende skoleår økes timetallet med til sammen fem uketimer à 60 minutter. Det er foreslått å bevilge over 275 mill. kr til dette i 2008. Som kjent er det basisfagene som styrkes.

Høsten 2007 ble gratis læremidler innført for videregående 2. trinn. Fra høsten 2008 er det utvidet til å gjelde også for videregående 3. trinn. Det bevilges også penger til dette som kompensasjon til skoleeier for innføring av gratis læremidler.

Såkalte voksne uten rett har vært en bekymring for mange av oss. Mange unge opplever av ulike årsaker at de bruker opp retten til videregående opplæring uten at de sitter igjen med en fullendt utdanning. Det er derfor bra at Regjeringa vil endre opplæringsloven slik at retten til opplæring skal gjelde alle voksne over 25 år. Lovendring er forventa våren 2008, og det bevilges også penger til dette nå.

Frafallet i videregående skole er altfor høyt. Dette er ei stor utfordring både for elever, foresatte og skolene. Det er trist for den enkelte elev og familien som det gjelder. Det er et nederlag for nasjonen, og det er slett ikke god samfunnsøkonomi. Årsakene til frafallet er sammensatte, men god rådgiving kan utvilsomt løse en del av dette. Vi har lenge ment at det er viktig med todelt rådgiving – en del til den sosiale biten og en del til det yrkesretta. Det er nødvendig med kvalitativt bedre og mer profesjonell rådgiving av elevene under hele utdanningsløpet.

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2007 vedtok Stortinget å øke ressursene til rådgiving i videregående opplæring, spesielt retta mot ungdomstrinnet, med 11 mill. kr. Det ble også bevilga penger til å etablere partnerskap for karriereveiledning i alle fylkeskommuner. Tiltaka videreføres i kommende år.

(Enger)

Rekruttering til forskning er bærende for at Norge skal kunne bli en sterk kunnskapsnasjon. Opprettelse av 350 stipendiatstillinger i 2008 er nødvendig. Det kan være greit å vite at disse stillingene er knytta til nasjonale satsinger innen matematikk, naturvitenskap og teknologiske fag og medisin. For å bedre kvaliteten på og gjennomføring av forskerutdanninga skal det etableres en ordning med nasjonale forskerskoler i 2008, og det er foreslått å bevilge 10 mill. kr til denne satsinga. Forskerskolene skal ha en klar organisering og en egen faglig ledelse og skal gi doktorgradsstudentene en merverdi utover de ordinære programma for forskerutdanning.

Som jeg nevnte innledningsvis, er mange av komiteens prioriteringer sammenfallende, dog med noen unntak. Av og til, tenker jeg, går det an å få mye ut av lite, og det er det jeg gjerne vil snakke litt om nå når innlegget går mot slutten.

Det ene er 500 000 kr til fredssenteret på Lillehammer. Beløpet er ikke stort i vårt budsjett, men det får positive virkninger dit det kommer. Beløpet sikrer faktisk driften av senteret så det blir mindre sårbart. De kan doble bemanninga til to. Hovedoppgaven til fredssenteret på Lillehammer er fredsundervisning for flyktninger som bor i Norge. På den måten kan disse sees på som en ressurs, og de kan dyktiggjøres til å være med på gjenoppbygging av eget hjemland.

Det andre eksemplet jeg vil nevne, er «Studiesenteret dot no», eller «Studiesenteret punktum no», som det også kunne hett. Det har for første gang kommet inn på statsbudsjettet for 2008, med 2 mill. kr. Studiesenteret driver et utstrakt tilbud innen desentralisert høyere utdanning. Gjennom et samarbeid med universitet og høgskoler organiserer Studiesenteret.no et bredt tilbud innen ulike studier. Det organiserer i dag over 100 studietilbud, og ved hjelp av moderne teknologi når det ut til lokale studiesentre i mer enn 50 kommuner og 10 fylker. Studietilbuda organiseres gjennom et partnerskap mellom Studiesenteret og de respektive høgskoler og universitet. I denne sammenhengen representerer de et verdifullt supplement til de desentraliserte tilbuda som er organisert direkte, og det er bra at det er funnet plass til også dette tiltaket på statsbudsjettet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Åse M. Schmidt (FrP) [11:40:41]: Representanten ville veldig gjerne ha brukt mer penger, men – himmel og hav – er det noe hun kan, så er det jo å bruke mer penger! Det skulle ikke være noe problem – vi bruker jo ikke engang det vi kan bruke innenfor den berømte handlingsregelen. Men det var ikke det jeg ville si nå.

Det jeg gjerne vil høre med representanten om, er transport av skolebarn i buss. Det burde være veldig viktig for Senterpartiet. Som representanten sikkert husker, hadde Fremskrittspartiet et forslag som gikk på forbud mot ståplasser for barn i skolebuss. Det kunne ikke Senterpartiet støtte. Nå er det en ny, nesten tilsvarende, sak, som går på bruk av belte i buss. Hvordan stiller representanten seg

til det? Jeg vet det er litt tidlig, men jeg kunne godt tenke meg å få et signal her i dag.

Inger S. Enger (Sp) [11:41:40]: Når det gjelder det første representanten Schmidt nevnte, handlingsregelen, tror jeg vi skal være glade for at det tross alt er noen retningslinjer å forholde seg til, for ellers kunne vi kommet ganske galt ut økonomisk. Det er nå så.

Når det gjelder dette med skolebarn i buss, må jeg bare støtte helt opp om det representanten sier. Det er klart at de bør ha sitteplasser, og de bør også ha belter. Tenk hvor mye vi er på dette i våre egne privatbiler!

Som representanten er kjent med, hadde komiteen et forslag om dette til behandling i fjor. Da valgte en enstemmig komite å sende forslaget over til Regjeringa, for at de skulle se nærmere på det. Jeg tenker at det er rimelig at de får seg en liten purring om en liten stund.

Gunnar Gundersen (H) [11:42:32]: Representanten Enger sa ikke så veldig mye om forskning, men det har undret meg å observere at Senterpartiet har vært med på innstramningen i SkatteFUNN. I statsbudsjettet gjøres det jo rede for at SkatteFUNN er en ordning som treffer en næring som landbruket godt. Det er en ordning som brukes aktivt av de små bedrifter i landbruket, og de bruker jo å stå Senterpartiet nær.

Nå kommer det snart en evaluering av SkatteFUNN, men jeg vil bli overrasket om byråkratiet og den styringsglade regjeringen vi nå har, ikke vil tolke resultatene i den retning at dette må bli en tilskuddsordning. Da ville man jo glede byråkratiet, men samtidig kanskje frustrere den lille bedriftseieren som ikke har tid til å sitte på offentlige kontorer.

Spørsmålet blir om representanten Enger ser at SkatteFUNN-ordningen er verdifull for småbedriftene slik den er i dag, og om hun vil slåss for at det skal være en ordning som er ubyråkratisk, enkel og sikker for brukerne.

Inger S. Enger (Sp) [11:43:39]: Ut fra den oppramsinga Gundersen hadde nå, er det vanskelig å være uenig i noe av det. Det var jo bare fine honnørord, alt sammen. Men jeg tror nok vi må se på innretninga på det før vi kan – jeg holdt på å si – gi blankofullmakt og si at dette støtter vi fullt ut.

Jeg er vel kjent med at SkatteFUNN-ordninga har vært veldig bra på mange områder. Jeg kjenner faktisk sjøl folk som har vært med og hatt glede av den. Vi vet at det har vært noen endringer i regelverket underveis – noen vil si til det bedre, noen vil si til det verre – men iallfall får vi nå denne evalueringa, som vi får se fram til i hop.

Dagrun Eriksen (KrF) [11:44:20]: Til tross for økte midler til kommunene har kunnskapsministeren funnet grunn til å gi klar beskjed til kommunepolitikerne om at de må prioritere skole.

Etterslepet på vedlikehold av kommunale bygg er i milliardklassen. Samtidig synes Regjeringa at tiden nå er inne for å kutte ut den svært vellykkede rentefrie utlånsordningen til oppussing av kirker og skolebygg.

Senterpartiet har etter hvert innført en ny tradisjon med først å være med og behandle saker i regjering og så etterpå kanskje uttrykke litt sjokk over resultatene i media. Vi så det på kuttet på folkehøyskolene, vi så det på skole for bistandsarbeidere i utviklingsland, og kanskje sist også i forbindelse med KRL-faget.

Spørsmålet mitt blir egentlig om Senterpartiet visste på forhånd at rentekompensasjonsordningen ble fjernet, og om partiet vil arbeide for å rette opp dette og gjeninnføre ordningen i statsbudsjettet for neste år.

Inger S. Enger (Sp) [11:45:23]: Da får jeg si at vi kan jo lese, så vi har fått med oss at denne ordninga er fjerna. Den har vært veldig vellykket. Den ble innført i 2002 – nå snakker jeg om skolebygg. Jeg tror det er rundt 1 200 skolebygg som har blitt godt restaurert i løpet av disse åra. Det er brukt 15 milliarder kr, og det er en grunn til at ordninga opphørte nå, for det var på en måte det som var satt som tak.

Jeg veit at Regjeringa er interessert i å se på om ikke denne ordninga, så i hvert fall tilsvarende ordninger. For vi ser både her på Stortinget og i kommunene at dette er gode ordninger hvor en får veldig mye ut av pengene. Så en eller annen form for kompensasjon trur jeg det må være riktig at man tar inn igjen.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Odd Einar Dørum (V) [11:46:35]: Et lands forskning er grunnleggende for allmenndannelsen i landet, den er grunnleggende for demokrati, den er grunnleggende for kulturforståelsen og for innovasjon, og den er grunnleggende for det levende og det ufødte næringsliv. Den er helt avgjørende for den store og drastiske klimautfordring som vi nå står overfor. Dette er Venstres utgangspunkt for å forstå forskningens betydning både for å bygge sivilisasjon og for å bygge næringsliv.

Venstre er glad for at vi fikk en deling av Kunnskapsdepartementet. Venstre hadde et slikt forslag, som ble møtt med en viss taushet, men vi konstaterer at forslaget vant fram. Vi synes det er bra at Regjeringen har fått en egen forskningsminister, men da blir vårt syn, og det vil jeg starte med, at det forplikter desto mer.

Det er også blitt slik at nye ministre ikke har ført til endring av politikk. Ut fra Venstres standpunkt er det forstemmende å se at den rød-grønne regjeringen så til de grader nedprioriterer forskningen. Andre talere har pekt på at man har fått eventyrlige 130 milliarder kr mer til rådighet de siste to årene. Det å øke prosentfordelingen noe til forskning er ingen stor øvelse. Det er evnen til å prioritere som er det avgjørende. I denne diskusjonen om hva man vil prioritere, og hvordan man vil prioritere, er det bare å konstatere at to partiledere – statsministeren og finansministeren – er fraværende i debatten.

Vi har faktisk kommet i den situasjon at landets nye forskningsminister drar rundt på åpne møter og ber om en slags støtte for å kunne få gjennomslag hos finansministeren i regjering. Den måten å uttrykke seg på, lover ikke

godt for det mandatet som forskningspolitikken har fått i Regjeringen. Det lover ikke godt for den prioritering det har fått. Det forteller veldig mye mer om at en representant for partiet SV prøver å få støtte når man ikke får det på indre bane.

Det er slik når det gjelder utfordringene innen forskning, at det er nettopp i gode tider man har mulighet til å satse og bør satse. Venstre har gjort det i vårt budsjett. Vi har laget et budsjett som vanlig innenfor de ansvarlige rammer som de fleste partier er enige om. Innenfor de rammene viser vi hvordan det er mulig i 2010 å få en forskningssatsing på 1 pst. av bruttonasjonalproduktet over offentlige budsjetter. I vårt budsjett er økningen på forskning og høyere utdanning på 1,2 milliarder kr utover Regjeringens forslag. Vi foreslår også å styrke forskningsfondet med 34 milliarder kr, slik at fondet har en samlet kapital på 100 milliarder kr. En slik økning ville med en fondsavkastning på 5 pst. gitt 1,7 milliarder kr i økt forskningsinnsats i 2009.

Venstre må ta til etterretning at regjeringspartiene ikke vil flytte på mer enn 27 mill. kr innenfor rammen, og har stemt ned Venstres forslag. Dette bekrefter etter Venstres oppfatning den manglende viljen, men viktigere enn det evnen til å prioritere.

De viktigste grepene i det budsjettet vi har lagt fram, er å reversere basiskuttet på universiteter og høyskoler fullt ut og korrigere det for generell økonomisk vekst. Dette betyr 286 mill. kr. Vi ønsker å styrke rekrutteringen med 175 stipendiater utover det de rød-grønne i Regjeringens forslag gjør. Vi bruker også det vi skal for å nullstille kuttet fra i fjor når det gjelder stipendiater, når de ikke prioriterer en eneste ny stipendiat. Vi foreslår også midler til 100 flere postdoc-stillinger.

Norges forskningsråd har kommet i den situasjon at rådets råd ikke blir hørt på. I tillegg er rådet detaljstyrt, og rammen er kuttet. Venstres svar på dette er å styrke Norges forskningsråds rammer med 200 mill. kr, særlig med vekt på klima, og å gi Forskningsrådet det handlingsrommet som Regjeringen forsøker å fjerne.

Når det gjelder utstyrsetterslep, som er formidabelt i universitets- og høyskolesektoren, foreslår vi 200 mill. kr. Vi går også inn på basisfinansieringen i instituttsektoren med 40 mill. kr, vi styrker den næringsrettede forskningen på brukerstyrt innovasjonsarena og FoU-kontrakter med 75 mill. kr, og vi utvider og forbedrer SkatteFUNN-ordningen, som Regjeringen har strammet inn.

Hvis vi nå ser på hva som skaper det reelle handlingsrommet innenfor forskning og den akademiske verden, vet vi at det er tre tiltak som gir handlingsrom. Det er for det første basisbevilgningen. Kutter man basisbevilgningen, får man slike pinefulle situasjoner som jeg tok opp i en replikk til representanten Lena Jensen tidligere i dag. Det andre er at hvis man bruker avkastningen av fondet fullt ut og finansierer løpende utgifter, f.eks. EUs ramme-program, bruker man ikke fondet til å skape noen frihetsmarginer. Og hvis man i tillegg detaljstyrer Forskningsrådet og sørger for at Forskningsrådets budsjett ikke styrkes, har man fjernet de tre viktigste grepene for at det skal være frihetsmarginer ved å styrke forskningen i Norge.

Dette skjer samtidig med at vi har hatt Kvalitetsreformen til evaluering.

Vi er opptatt av å få en større frihetsmargin for forskningen. Det knytter seg til å gjenopprette kuttet på basis. Det gjelder å gå tilbake til de spillereglene de fleste var enige om i sin tid da vi behandlet forskningsmeldingen, nemlig at avkastningen av fondet blir til såkornkapital og frie satsinger for framtiden. Vi er opptatt av at Forskningsrådet får tilbake sin frihet, og vi er også for den saks skyld opptatt av at instituttsektoren får en helhetlig finansiering, som gjør at i hvert fall Regjeringen etter Venstres mening kan vurdere å se på Forskningsrådets forslag når det gjelder å sikre instituttsektoren.

Når det så gjelder forskningen, hviler den på at vi har en god offentlig skole, en god grunnskole. PISA-debatten har aktualisert debatten om kvaliteten på norsk skole. Mye er bra i skolen. Det er jeg den første til å si, men det er selvfølgelig utrolig langt fra bra når vi faller etter på helt grunnleggende ferdigheter. Alle er enige om det. I denne sammenheng er Venstre glad for at vår nye kunnskapsminister vil satse på læreren, sørge for at lærerne får en god utdanning og en god videreutdanning.

Så langt er dette blitt uttrykksmåter i politikk som gleder en Venstre-representants hjerte. Men hvis dette er uttrykksmåter som blinker i én retning, blinker handlingene i en annen retning. For pengene følger jo den medisinske representanten Huitfeldt i sin tid doserte, nemlig at man må bruke pengene på en gratis midttid på SFO og på fem timer ekstra for å få til en heldagsskole framfor å bruke pengene på å reformere lærerutdanningen, framfor å bruke pengene på en systematisk videreutdanning og framfor å bruke pengene på rekruttering av lærere. Her er prioriteringen svært tydelig. Honnørordene er på plass, innsikten bak honnørordene velger jeg å tro også er der, men prioriteringen er slik at på dette punktet er det Arbeiderpartiets lov som har slått igjennom i Regjeringen, og ikke kunnskapsministerens tenkning. Det er da en pengebruk som ikke styrker systematisk etter- og videreutdanning, det er en pengebruk som ikke styrker rekrutteringen av lærere. Og så er det helt reelle prioriteringer. Venstre har i sitt budsjett helt bevisst sagt at vi velger ikke frukt og grønt framfor friske bygninger, vi velger ikke fem timer ekstra i skolen framfor rekrutteringsplaner for lærere og framfor det å få til en start på en systematisk videreutdanning for lærere. Vi foretar et valg innenfor de rammene som vi har til rådighet. Våre konkrete forslag er da å utvide allmennlærerutdanningen til fem år, sørge for at den får et forbedret, annet innhold, med en stor tetthet til yrkesfeltet, profesjonsrettet og spesialisert i forhold til de ulike trinnene som man underviser på innenfor grunnskolen. Vi er for seniortiltak for å ta vare på gode lærere som vi har, vi er for å etablere særskilte pedagogiske kvalifiseringsstipend for å rekruttere mennesker fra andre yrker, og vi er for en systematisk videreutdanning, som vi har kalt for et lærerløft, og som i vårt naboland Sverige nå gjennomføres fra 1. januar neste år som en systematisk videreutdanning for svenske lærere.

Når det gjelder andre deler av utdanningspolitikken, er vi, selv om barnehagene ligger innenfor en annen ramme,

glad for at det satses på barnehager. Men vi mener at vi også her må vektlegge kvalitet, og vi foreslår til sammen 50 mill. kr til kompetanseheving, rekruttering og forskning i barnehager – det er en del av helheten vår. Når det gjelder skolefritidsordningen, er den kommunal, men vi er opptatt av kvaliteten på ordningen. Derfor fremmer vi et forslag, nr. 36, som jeg herved også tar opp, som går ut på at man ber Regjeringen legge til rette for at kommunene kan sørge for at vi får rammer for skolefritidsordningen som kan sikre kvaliteten.

Så til slutt noen andre betraktninger. Dette budsjettet dekker svært mange områder, også Den norske kirke. Venstre er svært, svært kritisk til den måten som Regjeringen håndterer avkastningen fra Opplysningsvesenets fond på. Det har vi gitt uttrykk for i tidligere debatter, og jeg synes det er helt riktig å gjenta det også her i dag. Det er ikke mange fond i Norge hvor avkastningen er grunnlovsregulert. Det er den, og oppe i det hele har vi hatt en tomtefestelov som er testet i domstolene opp mot grunnlovsbestemmelser. Men Regjeringen synes ikke å lytte til domstolenes ettertenksomhet med hensyn til grunnlovsbestemmelser når det gjelder Regjeringens vilje til å lage en tomtefesteinstruks som prøver å overkjøre grunnlovsbestemmelser. Vi har vært svært kritiske til dette i komiteinnstillingen i dag, og jeg synes det er riktig å gjenta kritikken.

Det er også veldig rart når man tenker på den folkekirken som statsråd Giske er veldig opptatt av å sikre, i hvert fall inntil man kommer til en bred debatt i Stortinget, at de viktige midlene som skal til for å sikre strukturene til kirkelige fellesråd, kuttet. Etter Venstres oppfatning kuttet de for å gjøre noe som saklig sett er positivt, nemlig å sikre trosopplæringen. Det er bra at trosopplæringsreformen føres videre, men det er ikke bra at den finansieres ved å kutte på det som går til kirkelige fellesråd.

Så til slutt: Den sittende regjering er i den situasjonen at den kommer etter når det gjelder forskningspolitikken, akkurat som på klimapolitikken, hvor den utfordres av en blå-grønn koalisjon, nemlig Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti. En har ingen offensiv vilje til å satse på forskningspolitikken. Tvert imot prøver en bare å bortforklare og unnskyldte seg med at det var mye verre i forfjor. Det er et dårlig utgangspunkt når det gjelder kampen for framtiden.

Presidenten: Representanten Odd Einar Dørum har tatt opp det forslaget han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Anniken Huitfeldt (A) [11:56:47]: La meg først få takke representanten Dørum fordi han sier at jeg er flink til å bruke honnørord. Jeg forstår at i denne sammenheng har jeg fått skryt fra en ekspert, i hvert fall når det gjelder synet på Forskningsfondet. For når det gjelder Forskningsfondets bevilgninger, var det følgende prioriteringer i statsbudsjettet til den forrige regjering, som Dørum var en del av: økningen i 2002 3 milliarder kr, 2003 3 milliarder kr, 2004 1 milliard kr og 2005 3,2 milliarder kr. Siden den sittende regjering tok over, har vi økt med 14 milliarder.

der kr første år, 10 milliarder kr andre år og 6 milliarder kr i år. Mener representanten Dørum at det er viktigere hvilke honnørord man bruker når man er i opposisjon, enn hva man faktisk gjør når man er i posisjon?

Odd Einar Dørum (V) [11:57:42]: Jeg tror representanten Huitfeldt og jeg har en felles glede av retorikk i politikkens tjeneste, så der har vi felles interesser. Men la meg gå til saken.

Jeg har vært med i ti år på å slåss for at forskning skulle bli styrket i Norge, i to regjeringer i mindretall. Nå forholder jeg meg til en flertallsregjering. Jeg konstaterer at med to mindretallsregjeringer var det lettere å ha et samspill med Stortinget for å få et løft på forskningen enn med en flertallsregjering.

I dagens situasjon viser Venstre gjennom sine budsjetter hva vi vil. Vi prioriterer annerledes enn den rød-grønne regjeringen er i stand til. Vi viser at det er mulig å legge inn de 4 milliarder kr pr. år som skal til for å sikre 1 pst. av bruttonasjonalproduktet til forskning. Det er vår linje innenfor en ansvarlig økonomisk ramme. Jeg trodde at dette var et område hvor f.eks. Arbeiderpartiet og Venstre hadde noe til felles, nemlig det gamle slagordet «kunnskap er makt», og at kunnskapen danner grunnlaget for framtidens samfunn. Ja, en ny tid er i emning, sier Arbeiderpartiet. Skal en ny tid være i emning, må en i hvert fall tore satse på forskning. Der tør Venstre prioritere på en måte som Arbeiderpartiets representanter ikke kan gjøre med regjeringsposisjon, og det er en saklig meningsforskjell.

Lena Jensen (SV) [11:58:55]: Venstre skriver i sin innstilling til budsjettet: «Venstre konstaterer at Regjeringen har stor vilje til å styre over Den norske kirke, men mangler vilje til å støtte den økonomisk.» Dette er positivt feil. Økonomien til Den norske kirke har aldri vært bedre enn i dag. Statstilskuddet er høyere enn før, kommuneøkonomien er bedret, det er 125 mill. kr til trosopplæringen i årets budsjett samt at prostereformen er i rute med en bevilgning på 26 mill. kr. Det var 4 mill. kr under den forrige regjering. I 2003 var det oppslag på oppslag i media om kirker som måtte stenge, prester som måtte gå osv., pluss dårlige kirkebygg. Vil Dørum si at min beskrivelse av situasjonen for Den norske kirke i 2003 er korrekt?

Odd Einar Dørum (V) [11:59:53]: Jeg levde i 2003 og vet veldig godt hva den faktiske situasjonen var. Men nå er vi i 2007 og diskuterer budsjettet for 2008. Det er nå vi må gjøre våre valg. I den forbindelse har SV og Venstre prioritert ulikt innenfor felles økonomiske rammer. Venstre har vært sterkt imot å gi en instruks som beslaglegger verdier i Opplysningsvesenets fond, slik Regjeringen har gjort med tomtefesteinstruksen, og er villig til å gjennomføre det. Det er en klar meningsforskjell, og det er noe en meningsforskjell som også brytes mot Grunnlovens bestemmelser.

Når det gjelder økonomien i budsjettet, vil jeg gi Regjeringen ros for at den bygger opp trosopplæringsreformen. Det er veldig positivt, men vår kritikk knytter seg

helt konkret til behandlingen av de kirkelige fellestrådene. Vi vet alle sammen, iallfall vet jeg det, hvor viktige de er, og de kronene som lå der, gav et viktig handlingsrom, slik at fellestrådene skulle ha en frihetsmargin til å gjøre en fornuftig jobb. Men jeg vil slutte med å si: Det er veldig positivt at Regjeringen vil styrke trosopplæringsreformen, og så får vi håpe at når statskirkesaken kommer, er den laget på en slik måte at vi kan ha en åpen og fri diskusjon i Stortinget.

Freddy de Ruiten (A) [12:01:03]: Jeg merket meg at representanten Dørum er lite interessert i å snakke om fortiden, da han hadde ansvar og var med i regjering. Derfor vil jeg gi representanten en sjanse til å forklare noe Venstre gjør i komiteen, eller rettere sagt ikke gjør.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet, SV og Kristelig Folkeparti har en merknad som går på privatskoler, hvor vi sier at offentlige midler skal kun gå til undervisning og fortsatt ikke skal kunne hentes ut i kommersiell virksomhet. Vi må vel si at vi er noe forundret over at Venstre i den saken klistrer seg til Høyre og Fremskrittspartiet. Spørsmålet er enkelt og greit: Hvorfor i all verden er ikke Venstre med på vår merknad her?

Odd Einar Dørum (V) [12:01:51]: Om fortid og nåtid – siden jeg levde i min egen fortid, vil jeg si følgende: Jeg brukte ikke den tiden da jeg hadde et ansvar, som er likt det som en del andre i salen har i dag, til å skyldte på mine forgjengere for å fraskrive meg mine gjerninger i samtiden. Jeg tok ansvar for det der og da, enten det var surt eller det var godt. Det som er forbausende i dag, er at Arbeiderpartiet synes å måtte bevege seg på en tidsreise for i det hele tatt å ta ansvar i nåtiden. Jeg vil ikke gi råd til andre, men jeg tror det er bedre å ta kampen om framtiden enn å slåss om hvem som har den beste eller dårligste fortid.

Så til den ytringen: Den faller jo på sin egen åpenbare urimelighet. Det er slik at da vi hadde privatskoleloven til behandling, var det Venstre som sammen med Høyre fremmet forslag til helt klare bestemmelser for å slå ned på slikt juks som nå har skjedd i Bauer-skolene. Det er klart at det er helt uakseptabelt i enhver sammenheng at noen opptrer slik. Jeg skal ikke hoppe opp og ned, for det passer seg ikke i Stortinget, men jeg kan i hvert fall med sterke ord si at det at noen jukser og herjer med norsk lovgivning, er utrolig lite ærerikt. Der har vi en felles innsats å slå ned på. På det punkt – ingen uenighet mellom Arbeiderpartiet og Venstre.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Statsråd Bård Vegar Solhjell [12:03:21]: Det er ein myte som er seigiliva i Noreg, og det er at grunnen til at vi er rike, er at vi har store naturressursar, særleg olje og gass. Det er feil. Kvar haust, midt i bokhausten, kjem det ut ei utmerkt bok, nemleg nasjonalbudsjettet, og i nasjonalbudsjettet for 2007 kan ein undersøkje kva Noregs nasjonalformue består av for ein gjennomsnittleg norsk person. 4 pst. av den nasjonalformuen for ein person er den

samla verdien av all olje og gass vi har på havbotnen i Noreg, som vi kjenner til. 3 pst. er summen av alle pengar, offentlege og private, som vi har på bok, og då er sjølvsagt petroleumsfondet ein betydeleg del av det, mens human-kapitalen, altså verdien av vår framtidige og noverande arbeidsinnsats i det vi har i hovuda og hendene våre, er 85 pst.

Eg er for dei pengane vi har på bok, og eg er for den oljen og gassen vi har, som ligg på havbotnen, men det betyr altså at dei investeringane vi gjer i skolen og i utdanningsløpet elles, er grunnleggjande for framtida vår. Nettopp derfor er resultatata frå PISA- og PIRLS-undersøkingane så alvorlege, for vi har eit svært høgt utdanningsnivå i Noreg, mange med høgare utdanning, mange dyktige og kompetente menneske, som er ei vesentleg årsak til vår velstand i dag. Då må vi sørge for at den barnehagen og skolen vi har no, som er ryggrada i framtidens kunnskaps-samfunn, er god.

Mykje er godt i norsk skole, og mange elevar gjer det godt på grunn av dyktige og engasjerte lærarar, men det som er svært alvorleg – det mest alvorlege – er at så mange som 22 pst. av norske skolebarn les så dårleg at dei har vanskeleg for å bruke informasjonen. Det er ein klar auke frå år 2000.

Lesing er viktig fordi lesing og skriving, dei grunnleggjande tinga, er viktig i alle fag. Det er òg viktig når ein skal ta fag- og yrkesopplæring seinare. Eg møter arbeidsgjevarar som er skeptiske til å ta inn lærlingar f.eks. som kan norsk eller engelsk for dårleg. Det er viktig i arbeidslivet og i samfunnet seinare. Det er òg eit viktig sosialt spørsmål. Vi veit at det er ein veldig sterk samheng mellom ferdigheiter i lesing og rekning og trygding seinare i livet.

Kva gjer vi så? Heldigvis har vi i dette budsjettet mange tiltak som peikar i riktig retning. For det første er det eit grunnlag å bevare fellesskolen. Det er eit viktig grunnlag vi har i Noreg, at alle i hovudsak går i den same skolen, at det er der vi skal setje inn ressursane og tiltaka.

Så er fleire timar viktig. Den førre regjeringa, med Kristelig Folkeparti, Venstre og Høgre, gjorde viktige ting med å utvide timetalet. No utvidar vi timetalet med fem timar, to til norsk, som vi skal sørge for i stor grad vert brukte til lesing, men dei andre timane vil også verte brukte til lesing, fordi lesing er viktig i alle fag. Derfor er det eit viktig tiltak. Vi må sjølvsagt òg sørge for at dei obligatoriske kartleggingsprøvene i rekning og lesing som no er på andre trinnet, vert brukte til å følgje opp den enkelte elev og betre undervisninga mot dei.

Så gjer vi viktige tiltak i lærarutdanninga, for vi har i for mange år visst at der er det ei betydeleg utfordring, og vi følgjer opp med ei betydeleg satsing som ligg i Kunnskapslyftet, til etter- og vidareutdanning. Så vil eg nemne at når vi snakkar om tidleg læring, kan vi ikkje tenkje at det begynner ved fem-seks årsalderen. Det begynner før. Derfor er låg pris i barnehagane veldig viktig.

Det som er overraskande, er å sjå at på desse områda klarer rett og slett ikkje opposisjonen å samle seg om ei retning. Det er ikkje retning når det gjeld fellesskolen. Det er ikkje ei klar retning mot at vi skal ha fleire timar – det

er ulike syn på det. Det er ikkje ei klar retning når det gjeld barnehage og kontantstøtte, tvert imot. Det er feil retning når det gjeld å sørge for at prisen på barnehagar går ned, slik at fleire får det viktige tilbodet det er, som har betydning for grunnleggjande ferdigheiter etterpå. Ei av dei undersøkingane som har kome, viser at det er ein klar samheng mellom talet på år i barnehage og ferdigheiter i lesing seinare.

Det er eit godt budsjett som vert lagt fram, som vil ta oss i riktig retning, men vi har store utfordringar framfor oss i åra som kjem, med systematisk satsing innanfor skulen. Den utfordringa har den raud-grøne regjeringa begynt å ta fatt på no. Vi må altså jobbe systematisk med lærarutdanninga, med å auke timetalet så vi får ein heildagsskule, og med mange andre viktige tiltak i åra som kjem.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Anders Anundsen (FrP) [12:08:39]: Jeg merker meg at statsråden forsøker å lage et poeng av at opposisjonen ikke klarer å samle seg. Jeg regner med at statsråden har merket seg at opposisjonen står samlet bak 16 forslag og så mange og omfangsrike merknader at det antakelig kunne blitt gitt ut som en egen bok og blitt bestselger neste høst – og det er en forbedring.

Verre er det at Regjeringen og regjeringspartiene ikke blir enige med seg selv. Jeg tror kanskje statsråden burde bruke mer tid på å bli enig med seg selv og sine partifeller i SV – og de øvrige partikollegene – før anklagene går i retning av at opposisjonen ikke klarer å samle seg. For det er altså slik at den tidligere kunnskapsminister Øystein Djupedal, bl.a. som følge av ca. ett år på baken i Kunnskapsdepartementet, sa at SVs partiprogram hva gjelder karakterer, er feil. Han sa selv at han gikk imot SVs programformulering om at man ikke skulle ha karakterer i skolen. Nå er det relativt bred enighet om at karakterer i fag faktisk er viktig for å avdekke hvor svakheter ligger, og hvordan man skal klare å bli bedre. Er SVs nye kunnskapsminister enig i SVs program, eller er han enig med sin forgjenger i at karakterer er det riktige?

Statsråd Bård Vegar Solhjell [12:09:55]: SVs glimrande program gjeld sjølvsagt til eit nytt program vert vedteke for neste stortingsperiode, og kunnskapsministeren er sjølvsagt enig i Regjeringa sin politikk, som står i Soria Moria-erklæringa.

Så til einigheit og ueinigheit. For ein må jo stille spørsmålet: Kva politikk får vi når det gjeld heildagsskolen, dersom det skulle verte same fleirtal i Stortinget ein gong i framtida som vi hadde i førre periode? Får vi nei til heildagsskolen eller ja til heildagsskolen? Kva politikk får vi når det gjeld frukt og grønt og gratis lærebøker? Får vi ja eller nei? Kva politikk får vi når det gjeld privatskolar? Får vi eventuelt ein kombinasjon av Kristelig Folkeparti sitt syn på heildagsskolen, Høgre sitt syn på gratis lærebøker i vidaregåande skule og Framstegspartiets syn på privatskular?

Det er desse forskjellane som er ei betydeleg utfordring for opposisjonen. Det er ikkje ei klar retning. Regje-

ringa derimot legg faktisk fram eit budsjett og har ei erklæring der vi har ei tydeleg retning på utdanningspolitikken.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [12:11:10]: Jeg har lyst til å følge opp det representanten Anders Anundsen sa, for det er jo ikke tvil om at i hvert fall SV nå har blitt en varm forsvarer av alt SV var imot for kun kort tid siden. Et av de spørsmålene som det kunne være interessant å få et svar fra statsråden på – det samme spørsmålet stilte jeg representanten Jensen – gjelder estetikk som basiskompetanse.

Statsråden sier nå at SVs partiprogram gjelder til et nytt partiprogram blir vedtatt. I SVs partiprogram står det at estetikk skal innføres som basiskompetanse i skolen. Så sier statsråden samtidig at det er en selvfølge at statsråden er enig med Regjeringa. Men Regjeringa er jo ikke enig med seg selv. For Arbeiderpartiet ønsker ikke estetikk som basiskompetanse. Spørsmålet er da: Når det er uenighet mellom SVs partiprogram og hva SV skal mene i regjering, hva er det da som gjelder?

Statsråd Bård Vegar Solhjell [12:12:02]: Når ein har ei regjering med ulike parti, er det slik at partia går til val på eit program. Så forhandlar ein seg fram til ei avtale, ei erklæring, og Sem-erklæringa og Soria Moria-erklæringa er eksempel på det. Der står det kva Regjeringa kjem til å gjennomføre.

SV er så heldige at vi i veldig stor grad har fått gjennomslag for mykje av den gode skolepolitikken vår i Soria Moria-erklæringa. Det same har Arbeidarpartiet og Senterpartiet fått. Det er den erklæringa vi no gjennomfører. Der har vi òg etablert fem grunnleggjande ferdigheter, blant dei sosial kompetanse, og ikkje minst lesing og rekning, der det no er avdekt at vi har betydelege utfordringar.

Regjeringa sin politikk følgjer altså Soria Moria-erklæringa – ein politikk vi legg fram og får vedteken her i Stortinget dersom det er fleirtal for han. I tillegg har dei enkelte partia program som dei gjekk til val på, og i neste runde kjem vi til å gå til val på nye program. Så det er svaret på det spørsmålet.

Dagrun Eriksen (KrF) [12:13:15]: Det siste svaret motsa vel egentlig hele kritikken statsråden hadde til opposisjonens sprik, men jeg skal la det ligge akkurat nå.

Jeg har behov for å spørre om en konkret ting. Vi behandler jo ikke KRL-saken i dag, men det står noen merknader om det i budsjettet som Kristelig Folkeparti ikke har vært med på. Da denne saken og forslag til endring av KRL ble sendt ut på høring, var det noen intervjuer med statsråden som gjorde meg urolig. For bl.a. i avisen Vårt Land sa han at nå skulle det være slutt på forkynning i KRL.

Jeg har behov for at statsråden kan bekrefte overfor meg, i denne salen, at teksten som lå i den gamle opplæringsloven, altså det som fungerer i dag, og det som Regjeringa nå har sendt ut på høring når det gjelder forkynning, er eksakt likt. Det har ikke vært lov å forkynne, og

det skal ikke være lov å forkynne, uansett hvordan det nye resultatet blir. Kan statsråden bekrefte at det ikke har vært lov, heller ikke i det KRL-faget vi har i dag?

Statsråd Bård Vegar Solhjell [12:14:21]: Det er heilt riktig at vi ikkje skal ha forkynning i KRL-faget i dag, og vi skal heller ikkje ha det i framtida. Bakgrunnen for mine utsegner er at vi har opplevd noko ganske alvorleg det siste halvåret, nemleg at Noreg er dømt i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen for at vi har eit fag der kristendomsdelen krenkjer menneskerettane. Og når vi har det, er vi forplikta til å følgje opp med endringar som tydeliggjer det. Den dommen har altså kome trass i at norske rettsinstansar har meint at det ikkje er eit problem. Og då meiner Regjeringa at vi skal ha eit skolefag som er i tråd med menneskerettane. Særleg eit fag som skaper respekt og dialog, må eintydig vere i tråd med menneskerettane. Det er på den bakgrunnen vi har gjort dei endringane i namnet og i lova og i læreplanen som skal sikre at det ikkje er nokon tvil om det.

Odd Einar Dørum (V) [12:15:33]: Statsråden og Venstre er enige om noe helt avgjørende, nemlig at skolen er helt avhengig av lærere – gode lærere og mange nok lærere.

Når det er sagt, er det derfor med undring jeg må stille et spørsmål – på denne bakgrunn: Hele Utdannings-Norge, alle som jobber i skolen, i Utdanningsforbundet, Lektorlaget, Elevorganisasjonen – absolutt alle – er enige om at vi kommer til å mangle lærere på grunn av alderssituasjonen, gjennomsnittsalderen, i både videregående skole og grunnskole. Da Venstre derfor i vår fremmet forslag om å få til nasjonale rekrutteringsplaner for lærere både i videregående skole og i grunnskolen, hadde det bred støtte blant dem som jobber i utdanningens hverdagsfelt. Stortinget fikk forslaget – ingen støtte av den tidligere statsråd og regjeringspartiene, og når det nå kommer til votering senere i dag, får da Venstres forslag, som nå en samlet opposisjon står sammen om, heller ikke noe støtte.

Hvordan er det mulig for statsråden å ville satse så mye på lærerne og samtidig være så lite villig til å sette i gang forpliktende rekrutteringsplaner for å sørge for at vi får nok lærere og gode lærere?

Statsråd Bård Vegar Solhjell [12:16:39]: Det er viktige spørsmål, for vi kjem til å ha betydelege utfordringar i åra som kjem, når det gjeld å rekruttere lærarar til skolen, ikkje minst å sørge for at vi har ei lærarutdanning som rekrutterer dyktige og motiverte lærarar i framtida.

Neste år, når vi utvidar timetalet, vil det etter alt å dømme vere fullt mogleg å skaffe kompetente og dyktige lærarar, i den grad kommunane i den samanhengen tilset nye lærarar, som eg sterkt vil oppfordre til.

Men vi har definitivt ei utfordring på lengre sikt. Derfor må vi sjå på korleis vi kan rekruttere fleire lærarar til skolen – det er eit breitt spekter av verkemiddel – vi må sjå på innhaldet i lærarutdanninga og gå gjennom korleis det kan verte endå betre enn i dag, for eg trur det har betydning for kor mange som søkjer, og som vi dermed kan

få i skolen i framtida. Så her deler vi hovudmål, og vi vil kome tilbake til Stortinget med viktige saker når det gjeld lærarrekutteringa og lærarutdanninga i framtida.

Jon Jæger Gåsvatn (FrP) [12:17:52]: Vi har nettopp fått en rekke resultater fra en del komparative undersøkelser hvor norske skoleelever skårer veldig dårlig i forhold til de midlene vi legger inn i norsk skole, og langt dårligere enn de land vi skal konkurrere med. Samtidig ser vi at norske skoleelever, for øvrig på samme måte som Regjeringen, tror at de er mye bedre enn de faktisk er. Et av de få områdene vi skårer høyt på, er i forhold til selvbildet.

Så mitt spørsmål blir: Hvilke virkemidler vil statsråden ta i bruk for å realitetsorientere norske skoleelever og for å motivere dem til å bli bedre, slik at vi kan opprettholde vår konkurranseevne og gjerne forbedre den i framtiden?

Statsråd Bård Vegar Solhjell [12:18:37]: Mitt klare syn er at i staden for å dra sjølvtilitten ned på det same nivået som resultatene i lesing og rekning, skal vi dra nivået på ferdighetene i lesing og rekning opp på det same nivået som sjølvtilitten. Men det er ei veldig stor utfordring gjennom mange år vi står framfor. Lat meg kort nemne enkelte av dei tinga eg var inne på.

Eg trur ein utvida skoledag med eit betydeleg forsterka innhald er eit viktig verkemiddel. Eg trur at ei satsing på lærarane, både lærarane si rolle, systematisk etter- og vidareutdanning og ei ny allmennlærerutdanning, er viktig. Og så trur eg det å vite kor mykje ungar kan lære tidleg, dei første åra, både før dei begynner på skolen og dei første åra i skolen, vil vere viktig, for det er der vi kan leggje grunnlaget for gode ferdigheter for alle i lesing og rekning og andre viktige skolefag.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Jon Jæger Gåsvatn (FrP) [12:19:51]: Berg-utvalget slo i 2000 fast at arbeidsmarkedet hadde et stort behov for yrkesrettet utdanning, som ikke defineres som videregående opplæring eller høyere utdanning. «Mellom barken og veden» beskrev behovet for kortere og yrkesrettet fagskoleutdanning. Fagskolene dekker et vesentlig segment: De tilbyr utdanninger som ikke tilbys ved høyere utdanningsinstitusjoner, eller som det er stor knapphet på ved offentlige høyskoler. Studentene går raskt ut i jobb, konverteringen til arbeidsmarkedet er høy, og man bidrar til innovasjon og entreprenørskap ved at mange av studentene starter nye og levedyktige bedrifter.

De private fagskolene mottar ikke støtte fra staten. Det at studentene selv fullfinansierer sin utdanning, stiller store krav til skolene, og forventningene til kvalitet er høye.

Det er mange aktører som har ventet på en avklaring i forhold til finansiering av fagskoleutdanningen. Stortinget har bedt om det i 2004 og forventet det i 2005, og det har blitt gjentatt i 2006 og i vårsesjonen i år, men stadig har avklaringen blitt skjøvet ut i tid.

Det er mange som håpet og trodde at fagskoleutdanningen ville bli løftet ut av videregående skole, men så kom regionalmeldingen, som sa at finansieringen skulle vurderes på nytt. Resultatet er at det vil bli de framtidige regionene som skal ha ansvaret for fagskoleutdanningen. Dette er etter Fremskrittspartiets oppfatning et skritt i feil retning. Regjeringspartiene har selv pekt på at fagskoleutdanning skal være et reelt alternativ til høyskole og universitet – men vil det bli det når ansvaret ligger på ulike forvaltningsnivåer?

Fremskrittspartiet har også tidligere understreket at fagskoleutdanning kan være et likeverdig tilbud til universitets- og høyskoleutdanning, og vi har vist til Finland, hvor de har bygget et parallelt utdanningssystem på høyere nivå hvor man kan ta både praktisk og yrkesrettet bachelor og master, og i tillegg ha overgangsmuligheter til det øvrige høyere utdanningssystemet. Dette mener vi er et godt eksempel på at fagskoleutdanningen kan beholde sitt særpreg ved å være praktisk og yrkesrettet og samtidig likeverdig med annen høyere utdanning.

Det er en internasjonal trend å ta et helhetlig grep overfor det utdanningsbehovet som eksisterer etter videregående opplæring. Løsningene kan være ulike, men det er viktig at fokuseringen på kompetansebehovet i et helhetlig næringspolitisk og samfunnsnyttig perspektiv er tydelig. Vi er dessverre langt unna en slik virkelighet i Norge. En kan stille seg spørsmålet om fagskoleutdanning er et reelt alternativ til annen høyere utdanning.

I dag er det over 10 000 som går på fagskole hvert år. De rundt 3 000 studentene ved våre tekniske fagskoler får utdanningen 100 pst. finansiert. Videre har vi 2 500 studenter ved fagskoler som ikke har sin parallell i videregående skole, som får dekket 25 pst. av det offentlige, mens de resterende må dekke alt selv.

Når det gjelder de andre tertiærutdanningene som høyskoler og universiteter, legger vi her i landet gratisprinsippet til grunn. Hvorfor skal fagskoleutdanningen behandles så stemoderlig? Kan det være fordi det i hovedsak er private tilbydere?

Vi har i dag et relativt stort frafall innen høyskoleutdanningen. Noen steder har vi sett at det er på nærmere 30 pst. Det kan være flere grunner til dette, men en vesentlig årsak er nok feilvalg. Etter Fremskrittspartiets oppfatning kan økt satsing på fagskoleutdanning bidra til å lette presset på høyskolene og redusere frafallet. Vi er overbevist om at høyskoleutdanning kan bli for akademisk for noen, og at disse studentene ofte vil ha bedre utbytte av fagskoleopplæring.

Et annet moment er at fagskoleutdanningen er for lite kjent, og i den grad den er kjent, spiller nok finansieringen en vesentlig rolle. Høyskoleutdanning er gratis, og når alternativet er å betale utdanningen selv, er det helt sikkert mange som lar lommeboken styre valget. Fremskrittspartiet mener dette er tragisk, fordi det helt klart er mange unge over 19 år, og voksne, som har behov for en praktisk og yrkesrettet etter- og videreutdanning.

Regjeringens motstridende signaler om fagskolen og finansiering gir utstrakt grunn til bekymring. På den ene siden sier budsjettokumentet vi i dag behandler, at Re-

gjeringen vil komme tilbake med et forslag til finansieringsregime for fagskolene våren 2008 som følge av et krav fra en enstemmig komite. Så får vi den såkalte velferdsavtalen mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre. Senest mandag uttalte helseministeren og flere representanter at Regjeringen på bakgrunn av den avtalen vil legge fram forslag til finansiering av fagskoleutdanning for helsefag innen 2009.

Jeg er oppriktig bekymret for at regjeringspartiene med støtte fra Kristelig Folkeparti og Venstre er i ferd med atter en gang å skyve fagskolefinansieringen ut i tid. Selv om det er et skrikende behov for offentlig finansiering av helse- og sosialfag, vil jeg på det sterkeste advare mot at øvrige samfunnsnyttige og viktige fagskoleutdanninger nå blir oversett.

Jeg er også oppriktig bekymret for at finansiering av fagskole står i fare for å bli bakt inn i rammeoverføringer til nye regioner. Det vil bety at fagskoleutdanning fullstendig mister sin status.

Jeg skulle ønske at statsråden kunne gi entydige signaler om det motsatte. Fremskrittspartiet har i budsjettet foreslått å bevilge 100 mill. kr for å kunne løfte fagskoleutdanningen fram i lyset.

Statsråd Trond Giske [12:24:50]: Ved utgangen av 2006 var i underkant av 3,9 millioner personer registrert som medlemmer av eller tilhørende Den norske kirke. Medlemstallet representerer 82,7 pst. av befolkningen. 67 pst. av alle 14-åringer konfirmerer seg i Kirken, og 92 pst. av dem som dør, får en kirkelig gravferd. Dette viser at det er en stor oppslutning rundt Kirken, og at Kirken angår mange. I budsjettinnstillingen fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen mener en samlet komite at

«kirken skal ivareta og videreføre vår kristne kulturarv, formidle de trosforestillinger og verdier som kjenner seg ut som kristendommen og bevare sin identitet som folkekirke».

Det legger opp til en konstruktiv diskusjon om statskirkespørsmålet til våren, og det er en styrke for kirken vår at det er en slik bred oppslutning om den også i komiteen.

Kirkebudsjettet for 2008 innebærer 25 nye mill. kr til trosopplæringsreformen. Opptrappingen er nå halvveis, med 125 mill. kr i 2008. Det er helt i rute med det opplegget som ble lagt da den begynte. Flertallet i komiteen uttrykker tilfredshet med dette. Slik komiteen understreker, er trosopplæringen viktig for at Den norske kirke kan videreutvikle seg som folkekirke. I vårt flerkulturelle samfunn kan trosopplæringen bidra til brobygging. Kunnskap og trygghet når det gjelder egen tro og identitet, kan skape dialog og forståelse mellom mennesker som ikke alltid deler samme tro eller livssyn.

I 2008-budsjettet foreslår vi også en økning på 9 mill. kr til gjennomføring av prostereformen. Det er historisk høyt. Dermed har vi nå lagt inn til sammen 26 mill. kr til reformen. 22 millioner av disse har kommet etter regjeringsskiftet i 2005.

Nidaros pilegrimssenter kan ferdigstilles i 2008 som følge av en bevilgning fra staten til dette. Vi har i budsjettet også styrket Sjømannskirken, slik vi har gjort også tidligere.

Jeg merker meg at mindretallet i komiteen understreker behovet for flere prestestillinger. Budsjettforslagets prioritering av trosopplæringsreform og prostereform er i samsvar med kirkelige organers ønsker. Jeg er åpen for en diskusjon om hvorvidt det bør satses spesielt på flere prestestillinger i tiden framover, men det er grunn til å understreke at også prostereformen innebærer en styrking av prestetjenesten ved at prostene skal avlastes sin del av prestetjenesten, slik at de får mer rom til å være ledere. Når det gjelder rekrutteringsspørsmålet, viser jeg til komiteens fellesmerknad om at det er nødvendig med mange ulike tilnæringsmåter for å løse rekrutteringsbehovet. Men at det i en situasjon med et svært stramt arbeidsmarked – arbeidsløsheten i Norge er historisk lav – også er et lavere antall søkere til prestestillingene, er naturlig.

Opposisjonen har også en merknad om fellestrådene og om rentekompensasjonsordningen. Driftstilskuddet til fellestrådene ble opprettet ved innføring av ny kirkelov i 1997 for at rådene skulle kunne tilpasse seg endringene i loven. Det har hele tiden, under forskjellige regjeringer, vært signalisert at staten ikke har ansvar for driften av fellestrådene. Dette er en kommunal oppgave. Derfor har – som også regjeringspartienes replikanter var inne på tidligere i debatten – tilskuddene vært trappet ned over flere år. Men det er helt avgjørende hvilken økonomi kommunene har, siden det er de som har ansvaret for driften. Det er jo det avgjørende kriteriet for om fellestrådene får en god økonomi. Og med den fantastiske utviklingen i kommuneøkonomien etter regjeringsskiftet, med en økning på godt over 20 milliarder kr, er det det viktigste tiltaket for å sikre en god økonomi for fellestrådene.

Det er også kommunene som har ansvaret for bygging, drift og vedlikehold av kirkene, og igjen er kommuneøkonomien avgjørende. Likevel innførte staten i 2005 en rentekompensasjonsordning for å stimulere istandsetting av kirker, slik at dette arbeidet skulle gå raskere. Denne ordningen har vært trappet opp i flere runder, bl.a. med 300 mill. kr i vår i forbindelse med revidert statsbudsjett. Den ble dermed på 1,3 milliarder kr i 2007. Rentekompensasjonen som sådan er høyere enn noensinne.

I budsjettinnstillingen reises også spørsmålet om eierskapet til Opplysningsvesenets fond. Dette har vi også diskutert i en interpellasjonsdebatt og i en spørretime. Vi mener det samme som vi har ment tidligere: Det er ingen tvil om at staten har eierskapet til OVF. Det skrev også regjeringen Bondevik i stortingsdokumenter i forrige periode. Hva slags eierskap vi vil få ved et eventuelt skille mellom stat og kirke, det er igjen et politisk spørsmål og ikke et juridisk.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Anders Anundsen (FrP) [12:30:19]: I tiltro til at både statsråden og jeg er opptatt av kirkepolitikk på en skikkelig måte, vil jeg stille to konkrete og relativt korte spørsmål, og jeg vil anmode statsråden sterkt om å svare like kort og konkret.

Det første gjelder det siste statsråden tok opp, nemlig eierskapet til OVF. Vi er kjent med at det er uenighet

mellom regjeringspartiene og opposisjonen om hvem som er eier av fondet – dvs. det er noen av oss som ønsker å løse det ved en fremtidig sak om forholdet mellom stat og kirke, mens statsråden juridisk har foretatt en konklusjon. Kan statsråden nå være helt tydelig på at uavhengig av hva slags jus som legges til grunn, så er det et politisk spørsmål i siste instans, og at det ikke vil bli lagt juridisk prestisje ved en politisk avgjørelse av eierskapet til OVF? Det andre spørsmålet er: Kan statsråden forsikre om at han ikke vil bidra til ytterligere nedbygging av overføringsnivået og verdibasen til kirkelige formål i tiden frem til en avklaring av det fremtidige forholdet mellom kirke og stat?

Statsråd Trond Giske [12:31:27]: Når det gjelder eierskapet kan jeg bare gjenta det vi har sagt i disse debattene hele tiden. Bondevik-regjeringen viste i St.meld. nr. 41 for 2004-2005 til en uttalelse i St.meld. nr. 14 for 2000-2001 fra lovavdelingen i Justisdepartementet, som jeg vil sitere:

«Etter en gjennomgang av aktuelle rettskilder og den historiske bakgrunnen for Opplysningsvesenets fond er Lovavdelingen kommet til at det må anses som sikkert at staten er eier av fondet.»

Men hvis det blir et skille mellom stat og kirke, må Kirken ha med seg økonomi til drift, og det dreier seg om veldig mye mer enn Opplysningsvesenets fond. I hvert fall har vi fra Arbeiderpartiets side sagt i vårt landsmøtevedtak at det er et fellesskapsansvar å sikre en god økonomi for Kirken, og da vil det også bli et politisk spørsmål hva som skjer med Opplysningsvesenets fond.

Når det gjelder bruken av Opplysningsvesenets fond, så er jo de endringene vi har foretatt, nettopp gjort for at vi skal kunne få en økt tilførsel fra OVF, bl.a. ved at man kan ta ut verdistigningen i fondet til ulike kirkelige aktiviteter, så det styrker faktisk Kirkens driftsøkonomi.

Gunnar Gundersen (H) [12:32:44]: Kirken har en rekrutteringsutfordring – det var statsråden også inne på. I mitt eget bispedømme, Hamar, gikk det ut melding i går om at man for første gang ikke hadde klart å få en eneste ny søker til en ledig prestestilling i Trysil. Meldingen er at situasjonen er vanskelig også andre steder. I Hamar bispedømme har man ført en aktiv rekrutteringspolitikk, og har faktisk også fått ros av kirkeministeren for nettopp det.

Dette er en sammensatt problemstilling – bl.a. er dette med krav om jobb og arbeidsforhold generelt sentrale utfordringer. Høyre har derfor satt av 15 mill. kr ekstra til prestetjenesten. Men Hamar bispedømme sier også at de mener at utfordringen kunne løses kortsiktig ved at man kunne tilby prester som ønsker det, litt mer enn 100 pst. stilling. En slik mulighet ville øke fleksibiliteten. Hva vil kirkeministeren gjøre for at Distrikts-Norge ikke skal stå helt uten prester i framtiden?

Statsråd Trond Giske [12:33:54]: Det er riktig at vi nå står overfor en rekrutteringsutfordring delvis fordi arbeidsmarkedet er så stramt. Det er jo ikke bare innenfor det offentlige eller innenfor Kirken man opplever at det er

få søkere til stillinger. I enkelte bransjer og sektorer nå er det rett og slett mangel på arbeidskraft. Det er en god ting at vi har full sysselsetting, men det skaper visse utfordringer for flyten i arbeidslivet. Det er også positivt i den forstand at presteutdannede mennesker er attraktive i mange typer stillinger. Både i offentlig sektor og i næringslivet brukes prester til andre ting enn det de kanskje opprinnelig ble utdannet for. Men på lang sikt får vi en større utfordring, for vi står overfor et generasjonsskifte: mange prester slutter – blir pensjonister – i løpet av de neste ti årene.

Desto viktigere er det at vi framstiller presteyrket som attraktivt – får det fram – og at vi gjør som både den forrige regjeringen og regjeringen før det har jobbet med, tjenesteordningen mer attraktiv, med mulighet til mer ordnet arbeidstid, mulighet til faste helgefriordninger osv. Alt dette og en god kommuneøkonomi som gir godt støtteapparat rundt prestene, kan gjøre det mer attraktivt for presteutdannede å søke jobb i Kirken og for unge mennesker å gå inn i en presteutdanning.

Dagrun Eriksen (KrF) [12:35:21]: Jeg har behov for bare å si to ting i innledningen til min replikk. Det ene er at statsråden hele tiden henviser til hva den forrige regjeringen har bevilget i forhold til kirkeøkonomi. Jeg vil bare minne om at denne regjeringen har 132 ekstra milliarder kr å fordele, og i den sammenheng blir den manglende satsingen på Kirken rar. Jeg vil også understreke at Lovavdelingen i Justisdepartementet aldri har vært og aldri kommer til å være Bondevik-regjeringen, men de hadde den konklusjonen som statsråden også kom med i forhold til OVF.

Så kommer spørsmålet mitt: Mange menigheter har utfordringer som er knyttet til dårlig økonomi, prestemangel, kirker som forfaller. Vi har utfordringer på mange områder.

I skolesaker har kunnskapsministeren nå rykket ut og sagt til våre kommunepolitikere at de skal få klare signaler om at Regjeringen ønsker satsing på skole, og at det må følges opp lokalt. Mitt spørsmål til statsråden er: Har han tenkt å gi like klare signaler til kommunepolitikere når det gjelder Kirken og satsing på den lokale kirken rundt omkring i kommunene?

Statsråd Trond Giske [12:36:29]: For det første – Opplysningsvesenets fond. Vel, det er Lovavdelingen som har uttalt seg. Men Bondevik-regjeringen har altså valgt å sitere den lovavdelingen i sin egen stortingsmelding til Stortinget uten overhodet å si at dette er en tolkning som Regjeringen har et annet syn på. Det er jo fullt mulig hvis man mener det. Så vi får vel legge til grunn at vi hadde den samme Lovavdelingen i Justisdepartementet da som nå, og at vi legger disse juridiske fortolkningene til grunn.

Ja, vi har mer penger til fordeling, derfor er også budsjettet for 2008 det beste kirkebudsjetten noensinne. Det har aldri vært flere prester i Den norske kirke, det har aldri vært større overføringer til Den norske kirke, og det har heller aldri vært en bedre kommuneøkonomi, som skal sørge for det lokale ansvaret for Kirken.

Representanten Dørum – som kommer etterpå – liker svært dårlig at vi sammenligner med tidligere, men det er faktisk relevant i politikken å sammenligne hva man faktisk gjør når man sitter med makt. Og i 2003 og i 2004 var økonomien i Kirken rett og slett i krise. Jeg håper kommunene vil bruke den økte handlefriheten til også å prioritere Kirken. Kuttet i bevilgningene til Kirkelig fellestråd tilsvarer om lag 50 000 kr pr. fellestråd. Med økt handlefrihet burde det være fullt mulig for kommunene ikke bare å kompensere det, men også å satse mer på Kirken.

Odd Einar Dørum (V) [12:37:51]: Det er stadig nye opplevelser med statsråd Giske – denne gangen et replikk-svar uten replikken. Statsråden og jeg har i hvert fall, forhåpentligvis, én ting felles: Vi tar ansvaret når vi har det. Det er her mitt spørsmål kommer.

Statsråden startet med, med rette, å beskrive Den norske kirkes plass i det norske folk – mange er medlemmer, mange deltar i Kirkens grunnleggende handlinger.

Statsråden var også inne på at vi vil få en sak om statskirkens framtidige organisering. Jeg har i den sammenheng et todelt spørsmål til statsråden. Når vil vi få saken om statskirkens framtidige organisering til Stortinget? Det har vært ulike meldinger om dette, men ingen kan være bedre til å svare på det spørsmålet enn statsråden selv.

Siden Regjeringen har tatt seg god tid, vil man, når Stortinget får saken, få presentert ulike alternativer, slik at man har grunnlag for å ha en åpen og fri drøfting av saken, slik mange har ønsket? Det er et ønske som jeg – i hvert fall i visse perioder under saksbehandlingen – har opplevd at også statsråden har stått for.

Dette er mine to spørsmål til statsråden. Det gjelder det nåtidige og det framtidige ansvar i en viktig sak – både for Regjeringen og for Stortinget.

Statsråd Trond Giske [12:39:01]: Ja, man vil få en sak som inneholder en bred drøfting av Gjønnnes-utvalgets ulike forslag, høringsinstansenes syn – og selvsagt også mulige løsninger for å få et bredt forlik.

Som representanten vet, legger vi opp til en dialog med opposisjonen også før vi legger fram innstillingen, slik at vi – om vi ikke akkurat har kommet fram til konklusjonen – i hvert fall har startet dialogen før vi har et dokument i Stortinget. Og det dokumentet skal komme i god tid – på nyåret – slik at man kan få behandlet det i løpet av våren 2008. Det er nødvendig, hvis man eventuelt skal foreta grunnlovsendringer.

Så til dette med å sammenligne før og nå. Vi skal ta ansvar når vi har det. Men representanten Dørum må finne seg i at vi, når vi lager budsjett, sammenligner dagens kirkeøkonomi med det som skjedde under den forrige regjeringen. I 2003–2004 var det en alvorlig krise. Kirkene kunne ikke holde åpent. I noen kirker kunne en ikke holde det varmt om vinteren. Den regjeringen som Dørum satt i, kom med en krisepakke på 25 mill. kr for avhjelpen den akutte situasjonen.

Man må finne seg i å bli stilt til ansvar også for handlinger, ikke bare for ord.

Jon Jæger Gåsvatn (FrP) [12:40:25]: Som følge av et spørsmål undertegnede har stilt til statsråden tidligere, ble det i går mediefokusering på at OVF plasserer ca. 150 mill. kr i omstridte hedgefond. Det betyr plassering i lite transparente papirer og kan bety plassering i bl.a. våpenindustri, tobakk, alkohol og annen virksomhet som Kirke-møtet har uttrykt nulltoleranse for.

Hvorfor vil ikke kirkeministeren ha en mening om dette – når vi ser at finansministeren er veldig opptatt av etikk når det gjelder plasseringen av midlene i pensjonsfondet, og sett i lys av Regjeringens kommentarer til Terra-skandalen? Er statsråden bare opptatt av å tappe fondet og å dele ut Lotto-gevinster?

Statsråd Trond Giske [12:41:05]: Det er selvsagt ikke Kirkedepartementet som foretar de økonomiske disposisjonene og investeringene når det gjelder fondet. Et eget styre har ansvar for fondet, og så er det selvsagt egne, faglige eksperter på økonomiske investeringer som plasserer pengene.

Men det er selvsagt én vesentlig forskjell mellom OVF og nordlandskommunene. Det er at her investerer man penger man har, ikke penger man har lånt på grunnlag av framtidige inntekter.

Regjeringen har heller ikke en politikk der man sier at den type investeringer ikke skal gjøres i hedgefond. Det finnes eksperter som kan få avkastning også av disse. Men det må være en balanse mellom risiko og trygghet, mellom avkastningskrav og langsiktighet. Det har jeg tillit til at styret i OVF og de som jobber der, ivaretar.

Når det gjelder den økonomiske situasjonen, er avkastningen fra OVF en viktig kilde til mye kirkelig aktivitet. Jeg er glad for at opposisjonen, de borgerlige partiene, er så opptatt av kirkeøkonomien – langt mer nå enn da de satt i regjering. Det skulle jo tilsi at vi bør beholde de borgerlige partiene i opposisjon, slik at de fortsetter å være opptatt av kirkeøkonomi.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Gunnar Gundersen (H) [12:42:32]: Jeg har merket meg at det har vært noen forsøk på å gå litt i klinsj med opposisjonen når det gjelder dette med sprik – man nevner Høyres lederrolle osv. Jeg tror Regjeringen i og for seg burde merke seg at man har et veldig godt grunnlag for å bli enig – når alle er enige om at man skal satse vesentlig mye mer, og at det skal satses på kunnskap og krav.

Ressursinnsats i verdenstoppen – mange vakre ord, festtaler og mye fokusering på framtidens kunnskapssamfunn til tross: Utdanningssystemet, fra barnetrinnet og opp til universitetene, som alle snakker om som fundamentet for vår framtidige velferd, produserer ikke tilfredsstillende resultater. Målet om at Norge skal bli et av de mest nyskapende og kunnskapsbaserte landene i verden, er det ikke særlig mye uenighet om, heldigvis. Men i en åpen verden der vi ikke er alene om en slik målsetting, og som preges av åpen konkurranse, må handling igjen følge ord og analyse, slik man gjorde da Kristin Clemet var statsråd.

Kunnskapsløftet var svaret på mange av de utfordringene som PISA, PIRLS og nasjonale prøver viser at vi står overfor. Det er et svært viktig, riktig og nødvendig steg, men vi må også være på utkikk etter forbedringer og nye tiltak – vi må se hva som ikke fungerer.

Kunnskapsministeren er nå midt oppe i den krevende øvelse det er å skrote SVs skolepolitiske plattform – mens han sitter i posisjon. Jeg oppfatter hans innlegg slik at den oppgaven har han startet på nå. Han og SV er dermed på tur inn på den perrongen som andre forlot da Kunnskapsløftet ble vedtatt. SV har da inntatt posisjonen som «late adaptors» i norsk skolepolitikk. Norske skoler trenger snarere en som igjen tør gå foran til neste stasjon, slik som Kristin Clemet gjorde.

Kunnskapsløftet forutsetter at det stilles krav til hele handlingskjeden i norsk skole. Den består av storting, skoleeier, skoleleder, lærer og – til slutt – elev. Det må stilles krav til alle ledd. Vi ønsker alle en lærer med autoritet, status og kompetanse. Det å stille krav, kreve resultater, er ganske tøft, men det er kjernen til å skape respekt, status og autoritet. Et av de store paradokser når en ser på skolens utfordringer, er at lærerne som gruppe framstår som fornøyde. Når resultatene ikke er der, skulle en tro at dette også slo ut der. Den lokale, utøvende skoleeier må bli opptatt av resultater og diskutere med og stille krav til skoleleder og lærer. Oslo kommune viser der veg. Deres resultater i de nasjonale prøvene viser at aktivt eierskap og krav til skoleledere gir resultater. Overskriften «Fyrtårn på Oslos østkant» i Dagens Næringsliv her om dagen var ingen tilfeldighet.

Så litt om universitetene og forskningen. Våre ambisjoner er upåklagelige. Men universiteter og høyskoler som må anlegge innvendige takrenner, samle vann i bøtter, skjære ned den akademiske ressursen til et minimum, og som knapt har råd til å ta imot de stipendiater som Regjeringen har funnet rom for grunnet manglende basisfinansiering, er ikke særlig konkurransedyktige. Kampen om talentene er tøff. Akademia har ikke lenger sin naturlige status og autoritet. De må kunne konkurrere om de lyseste hodene med andre sektorer som har minst like stor tiltrekningskraft.

Når Regjeringen i tillegg har gitt slipp på både 3 pst.-målet og det aktivt å bruke virkemidler som drar næringslivet i FoU-basert retning, så har vi en UH-sektor og en forskningssektor i forventningskrise. Norsk Industris FoU-undersøkelse avslører at det har vært nærmest stillstand i forskningsinnsatsen i næringslivet de to siste årene. Sterk vekst i omsetning og lønnsomhet burde tilsi at man fokuserte på å finne grunnlaget for den framtidige veksten. De brukerstyrte virkemidlene som ble initiert av den forrige regjeringen – SkatteFUNN, BIA og FoU-kontrakter – har vist seg særdeles effektive, men Forskningsrådet er langt unna å motta den forventede andelen av Forskningsfondets avkastning i 2008. Den økte avkastningen benyttes i stedet til medlemskontingent i EUs 7. rammeprogram og annet, slik at rådet opplever en nedgang i bevilgningene. Det svekker den brukerstyrte satsingen.

Kombinasjonen av høye målsetninger og lave bevilgninger gjør at man kan komme til å undergrave gratisprin-

sippet, og det er ingen tjent med. Det er derfor på tide med handling. Vi har fått en forskningsminister, men Regjeringens politikk er ikke blitt forandret. Med 130 milliarder kr i økt handlingsrom på de statlige budsjetter i løpet av de siste to årene burde man kunne kreve at man kommer seg ut av tåkeheimen når det gjelder å satse på denne sektoren.

Torfinn Opheim (A) [12:48:03]: Jeg tenkte jeg skulle begynne med noe veldig spesielt – og jeg tror presidenten må holde seg fast – for komiteen er faktisk helt enig om én ting, og det er å legge til rette for at det skal etableres en ny utdanning her i landet, nemlig kiropraktorutdanning.

I dag er det slik at flere hundre studenter som ønsker å bli kiropraktor, må reise utenlands for å studere, til tross for at kiropraktorene gjennom en rekke vedtak har fått en ganske viktig plass og posisjon i Helse-Norge. Vi tror det blir stadig viktigere å integrere kiropraktorene ytterligere i den norske helsetjenesten. Ved at dette skjer, vil en kunne få et bedre tverrfaglig samarbeid, som igjen vil gi bedre utnyttelse av den kompetansen som kiropraktorene har. Og ved å redusere antall sykemeldinger vil ikke bare hverdagen for den enkelte bli bedre, men også samfunnsøkonomisk vil dette bety enormt mye.

Samfunnets kostnader forårsaket av muskel- og skjelettlidelser er formidable 40 milliarder kr årlig. Halvparten av langtidssykemeldingene skyldes slike sykdommer. Det er heller ingen tvil om at kiropraktorutdanningen støtter opp under Regjeringens satsing for å oppnå en reduksjon i tallet på sykemeldinger og uføretrygdede.

Kunnskapen om sykdomsårsak og effektive behandlingsmetoder er i dag begrenset. Det er derfor et stort behov for å styrke forskningen på muskel- og skjelettlidelser, med vekt på kiropraktikk. Med det vedtaket vi gjør i dag, har vi tatt et langt skritt i retning av å etablere en slik kiropraktorutdanning.

Det vil ganske raskt bli spørsmål om lokalisering av en slik utdanning. Her må det selvsagt legges til grunn faglige vurderinger, men to universiteter har arbeidet mye med dette, noe som gir et veldig godt utgangspunkt. Det er Universitetet i Oslo og Universitetet i Stavanger. Da er grunnlaget på plass.

En kan fort få inntrykk av at det har skjedd dramatiske endringer i økonomien i Den norske kirke når en leser budsjettinnstillingen, men så er ikke tilfellet. Selv om Kristelig Folkeparti skriver i innstillingen at Regjeringen mangler et kirkebudsjett, kan jeg her og nå bekrefte at Stortinget vil gi Regjeringen et kirkebudsjett som aldri har vært større. Den totale statlige bevilgningen til Den norske kirke utgjør om lag en tredel av den totale økonomien. Totalt sett snakker vi om 1,317 milliarder kr, eller – for å si det på Fremskrittspartiets måte – 1 317 mill. kr. Det har altså aldri tidligere vært bevilget mer. Da gjenstår det vel 2 milliarder kr i den totale overføringen, og disse milliardene kommer fra kommunene.

For Kirkens vedkommende er det svært viktig at kommunene har en forsvarlig og god økonomi, ganske enkelt fordi to tredeler av overføringene til Kirken nettopp kommer derfra. Denne sammenhengen er viktig. Denne sam-

menhengen er også viktig fordi den påvirker statens bidrag til Kirkens økonomi. Derfor kan vi ikke si at når vi øker overføringene til kommunene med over 20 milliarder kr på den ene siden, og reduserer det øremerkede tilskuddet til de kirkelige fellerådene med 24 mill. kr på den andre siden, går det ut over den lokale handlefriheten. Denne sammenhengen blir i så fall uklar for min del.

Selv om mange er veldig lei av at Regjeringen stadig minner om at kommunene har fått store økninger i overføringene fra staten, er dette likevel en realitet. Denne situasjonen må fellerådene vite om, og de må bruke den posisjonen de har, til å føre gode samtaler med kommunen, slik at kommunens bidrag står i forhold til de forventninger kommunen selv har til de sentrale oppgavene den lokale kirken og dens ansatte har når det gjelder tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Jeg er nemlig ikke overbevist om at fellerådene er flinke nok til å skape de gode samarbeidsarenaer eller strukturer som er nødvendige mellom kommuner og sogneråd/felleråd. Her må også den lokale kirken ta et ansvar.

Jeg er veldig glad for at dette budsjettet oppfyller løftet om opptrappingsplanen for trosopplæringsreformen. Vi har hørt at det nå er kommet opp i 125 mill. kr, og man er altså halvvegs i opptrappingen.

En annen stor reform er prostereformen. Den er foreslått tilført 9 mill. kr på budsjettet for 2008. Komiteen er vel kjent med de utfordringer Kirken har når det gjelder rekruttering av prester. Denne utfordringen er sammensatt – ikke minst er arbeidsmarkedet i dag så stramt at mobiliteten er stor også for prester. Det gjør at en må se på flere sider her, både rekruttering og det å beholde prester i stillingene. En må også se til at nyutdannede prester faktisk velger Kirken som arbeidsplass.

Til slutt vil jeg gi støtte til Kirkerådets leder, som under Kirkemøtet tidligere i år sa at vi må være med på å spre det gode ryktet om Kirken og alt det flotte arbeidet som skjer i menighetene. Dette er også viktig for rekrutteringen.

Statsråd Tora Aasland [12:53:27]: For 50 år siden hadde vi i Norge to universiteter. For en snau måned siden fikk vi vårt sjuende: Universitetet i Agder. For 50 år siden var tilgangen til høyere studier svært begrenset. Antallet studenter var på den tiden ca. 9 500. I dag er det nesten 200 000 studenter. Omtrent 70 pst. av et årskull får studiekompetanse, og de aller fleste gjennomfører i dag videregående skole.

Det har derfor gjennom de siste par generasjoner blitt langt flere muligheter for flere kunnskapssøkende. Både for den enkelte og geografisk er tilgjengeligheten bedre, men vi vet likevel at de sosiale forskjellene ikke er utvisket. Vi har kommet langt, veldig langt, men vi har fremdeles en jobb å gjøre for at tilgangen til høyere utdanning skal bli reell for alle.

En demokratisk kunnskapspolitikker betyr at flere får mulighet til mestring og utvikling i yrkesliv og som menneske. Samtidig er kunnskap nøkkelen til å løse de store utfordringene menneskeheten står overfor. Derfor tjener både det enkelte menneske og samfunnet på at tilgjenge-

ligheten til meningsfull og nyttig kunnskap er god. Dette er en linje som jeg ønsker å videreføre.

Utdanningseksplasjonen, som jeg nå har beskrevet veldig kort, har gitt samfunnet svært mange utfordringer. Her i landet har vi i god fellesskapsånd tatt noen viktige grep. For eksempel er universiteter og høyskoler forankret i en felles lov og har et felles råd. Det borger for oversikt og felles forståelse, samtidig som det gir meget viktige arenaer for erfaringsutveksling.

Etter innføring av Kvalitetsreformen for noen få år siden er institusjonenes eget ansvar styrket, samtidig som kvaliteten i utdanningssituasjonen er bedret for studentene. Universitetene og høyskolene har ansvar for at det er kvalitet i forskning og utdanning, at det er relevans i forhold til arbeids- og samfunnsnivå, at det er god og godt forankret ledelse og styring, og at det er god utnyttning av ressursene. Dette er selvsagt krevende oppgaver, men jeg har stor tillit til at våre utdanningsinstitusjoner klarer dette.

Jeg er fullstendig klar over at sektoren føler stramhet i de økonomiske rammene, og at det oppleves svært begrensende. Jeg vil likevel minne om at universitets- og høyskolesektoren i dette budsjettet faktisk har en realvekst på 2 pst., og at Regjeringen har valgt å prioritere satsinger som sektoren selv har framhevet som viktige for framtidig forskning og undervisning. Dette gjelder bl.a. de 350 nye stipendiatstillingene, vitenskapelig utstyr og universitetsmuseene.

Når det gjelder studentene, var hovedhensikten med Kvalitetsreformen å gi bedre kvalitet og mer mening til studentene i deres læringsmiljø. Det ser ut som om vi så langt har lyktes, selv om jeg vil innrømme at vi har noen utfordringer med hensyn til sammenhengende tid til forskning.

Men tilbake til studentene. Her viser evalueringene at læringsmiljøet er blitt bedre. Det er også viktig for studentene at de materielle forholdene ligger godt til rette. Regjeringen har derfor økt bevilgningen til studentboligbygging betydelig, noe som legger til rette for tilsagn om ca. 670 nye studentboliger neste år, og kostnadsrammen pr. bolig er økt med 100 000 kr. Vi håper med dette å kunne legge til rette for en bedre studenthverdag og en bedre studentvelferd.

Det er i vår tid kanskje handling man roper på når det gjelder å gjøre noe med de viktige klimautfordringene, når det gjelder de viktige miljøutfordringene. Likevel er det ingen tvil om at også forskningsinnsatsen og dermed forskningsevnen må økes. Regjeringen øker derfor bevilgningene til forskning over statsbudsjettet med 1,2 milliarder kr, til 17,8 milliarder kr. Dette er en realvekst på om lag 3 pst.

Vi har noen krevende mål for vår forskningsinnsats, mål det er min forpliktelse å følge opp. Men samtidig er det viktig å synliggjøre det vi faktisk gjør, og den flotte innsatsen som våre forskere og våre forskningsmiljøer medvirker til. Måler vi f.eks. vår FoU-innsats pr. innbygger, ligger vi på tredje plass i OECD-området, og vi har svært mange forskere pr. sysselsatt. Men jeg håper likevel at vi gjennom viktige utfordringer samfunnet står overfor, klarer å stimulere til innsats på forskningsfronten, både

når det gjelder den statlig initierte forskningen, og når det gjelder næringslivets innsats.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jon Jæger Gåsvatn (FrP) [12:58:48]: I forbindelse med St.prp. nr. 7, som vi skal behandle senere i dag, foreslår departementet å overføre 9 mill. kr neste år til et selskap som har gått konkurs, nemlig Norwegian Aviation College. Komiteen har stilt statsråden et spørsmål om dette, og vi fikk svar fra statsråden om at departementet ville fryse midlene i påvente av ESAs behandling. Men svaret inneholdt også en annen, oppsiktsvekkende opplysning. Er det virkelig slik at statsråden mener at avgjørelsen om konkurransevidning i forhold til pilotutdanning fører til at det ikke kan etableres utdanninger for flyveledere, flyingeniører, logistikkmedarbeidere, tekniske ledere eller andre ledere eller utdanninger i andre luftfartsfag før ESAs avgjørelse om pilotutdanning er falt?

Sigvald Oppbøen Hansen hadde her teke over presidentplassen.

Statsråd Tora Aasland [12:59:36]: Vi avventer den dommen som skal foreligge fra ESA, før vi tar stilling til framtiden for disse utdanningene. Vi vet at det er et ganske stort påtrykk, og at flere har kommet på banen når det gjelder slike utdanninger. Og vi er veldig oppmerksomme på de utfordringene som ligger her, og de mulighetene som vi også må være med og legge til rette for.

Men det som representanten her sier, er helt riktig: Vi avventer utfallet av denne dommen før vi tar skrittet for endelig å etablere en lignende utdanning.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [13:00:20]: NIFU STEP gjør hvert år en beregning av forskningsinnsatsen i statsbudsjettene. I år har NIFU STEP gjort den beregning at vi mangler ca 4 milliarder kr hvert år fram til 2010, dersom det tverrpolitisk vedtatte målet om 3 pst. av BNP skal nås innen den tid. En av årsakene til det er at Regjeringa ikke satser på forskning. Også i budsjettet for 2008 har det vært sterk kritikk mot at nesten hele den veksten som kommer, enten er bundet opp i allerede vedtatte prosjekter eller er pris- og lønnskompensasjon. Det er nettopp når bruttonasjonalprodukt øker, at det er mulig å satse på forskning.

Høyre har ved flere anledninger stilt spørsmål både til statsråd Tora Aasland og til forgjengeren, Øystein Djupe-dal, om det tverrpolitisk vedtatte målet om 3 pst. av BNP skal gå til forskning innen 2010, står fast eller ikke. Hver gang har vi fått til svar at ja, det gjør det. Men samtidig leser vi intervjuer, senest nå med forsknings- og høyere utdanningsministeren, der det går fram at målet forlattes. Kan statsråden bekrefte at målet om 3 pst. av BNP til forskningsinnsats innen 2010 står fast?

Statsråd Tora Aasland [13:01:30]: Det er en fordel at representanten selv får høre hva jeg sier, og jeg skal nå svare.

Selvfølgelig står målet fast. Samtidig ser vi at det er to størrelser i dette målet som vi ikke helt har kontroll over. Det ene er bruttonasjonalproduktet, som på mange måter er avhengig av f.eks. oljeprisen. Det andre er næringslivets innsats. Vi har en veldig stor og krevende utfordring med å få på plass et mål som både handler om en statlig finansiering og en næringslivsfinansiering. Men målet står fast, og jeg jobber kontinuerlig med å få det oppfylt.

Dagrun Eriksen (KrF) [13:02:17]: Statsråden nevnte i sitt innlegg gleden over å ha en felles lov for universitet og høyskoler. Også en felles lov for de private og de offentlige høyskolene og universitetene hadde det vært en fordel å få inn.

I dagens innstilling har vi en komitemerknad hvor man merker seg at «det blir stilt spørsmål omkring innplasseringene i kostnadskategori i undervisningskomponenten i finansieringssystemet for høyere utdanning». Det gjelder spesielt noen høyskoler som har gått over fra å være friskoler til å bli høyskoler og få større faglig tyngde. Høgskolen i Staffeldtgate vil være en slik type skole. En samlet komite peker på at innplassering av studietilbud i kostnadskategori hele tiden må vurderes i departementet.

Mitt spørsmål er om statsråden vil foreta en ny vurdering av tilskuddet til de høyskolene, bl.a. Staffeldtgate, som i 2005 gikk over fra å være friskoler til å bli høyskoler med en større faglig tyngde.

Statsråd Tora Aasland [13:03:28]: Det er riktig som representanten sier, at vi foretar en løpende vurdering av kategori plassering for alle høyskolene. Ikke nødvendigvis spesielt for den høyskolen som ble nevnt, men det er et arbeid vi gjør løpende for alle høyskolene. Vi har en utfordring i hele tiden å være oppdatert på de kriteriene som til enhver tid gjelder, og som er viktige utfordringer for de enkelte høyskolene.

Men jeg kan forsikre representanten om at dette er en vurdering som vi gjør hele tiden.

Odd Einar Dørum (V) [13:04:13]: Statsråden stadfestet nettopp at forskningsopptrapping til 3 pst. av BNP stod fast. Statsråden sa at det avhenger bl.a. av næringslivet. Men det er én faktor som ikke er avhengig av næringslivet, og det er Regjeringens forpliktelse til å få til 1 pst. Jeg legger bare til grunn for spørsmålet som kommer, at det selvfølgelig står fast.

Skal man få til en forskning, må det være et strategisk handlingsrom. Det strategiske handlingsrommet i forskningen knytter seg til tre faktorer:

1. at man sørger for at det er en god basisfinansiering til universitetene og høyskolene, altså retter opp kuttet
2. at man sørger for at avkastningen fra fondet er fri, og ikke som nå bindes til EUs rammeprogram
3. at Norges forskningsråd ikke detaljstyres, men at det også når det gjelder anvendelse av kronene og økonomisk, får et handlingsrom

Mitt spørsmål til statsråden er: Er statsråden innforstått med at dette er tiltak som må på plass, i tillegg til det å føre en vennligsinnet dialog med sektoren – altså at dette

strategiske handlingsrommet som jeg nettopp spurte om, er nødvendig for at sektoren skal se framover?

Statsråd Tora Aasland [13:05:21]: Jeg tror ikke Dørum vil være uenig med meg i at det er viktig å føre en dialog med de aktørene som er helt sentrale, og at det er et mål å ha en felles forståelse.

Jeg erkjenner villig at forskningsmålet vårt er krevende, og jeg ser også nødvendigheten av å være mer konkret i de enkelte opptrappingene av forskningen enn hele tiden å måle etter en prosent hvor noen av faktorene bokstavelig talt er bevegelige og ikke helt kan styres.

Jeg vil merke meg de elementene som representanten her fremmer. Det er en viktig del av den helhetlige vurderingen som vi til enhver tid gjør for å nå våre viktige mål.

Anders Anundsen (FrP) [13:06:18]: Jeg vil i grunnen takke statsråden for et godt innlegg, som viser hvor viktig det er å satse på utdanning og forskning. Jeg synes det er bra og positivt at statsråden er enig med opposisjonen i at dette må oppleves som svært krevende for høyere utdanningsinstitusjoner som nå har trange budsjetttrammer.

Et annet mål statsråden flere ganger har sagt er krevende å oppnå, er forskningsmålet om at 3 pst. av bruttonasjonalprodukt skal gå til forskning innen 2010. Tiden er i ferd med å renne ut. I mitt innlegg nevnte jeg at Rolf Reikvam i forrige periode kritiserte den daværende regjeringen for en fremgang i forhold til forskningssatsing på ca. 0,2 pst. av BNP. Realiteten nå er at vi har redusert forskningssinnsatsen helt ned til ca. 1,5 pst. av BNP.

Tidligere fremmet SV forslag om en opptrappingsplan. Opposisjonen har samlet fremmet forslag om en opptrappingsplan i dette budsjettet. Spørsmålet mitt er kort og greit: Vil statsråden tillate at regjeringspartiene her i Stortinget støtter forslaget om en opptrappingsplan for forskning?

Statsråd Tora Aasland [13:07:25]: Det er viktig å være konkret om hva man ønsker å oppnå med forskningssinnsatsen. Jeg nevnte her at jeg har en plan for hvordan man skal nå målet om en opptrapping av forskningen, kombinert med det som skal skje innenfor andre fagområder. Jeg er imidlertid ikke helt rede ennå til å ta det skrittet å være konkret på hva opptrappingsplanens innhold og de enkelte elementene i den skal være, så det er vanskelig for meg å gi noen anbefaling her i dag. Men jeg kan forsikre representanten om at én måte jeg kommer til å konkretisere forskningssinnsatsen på, er ved hjelp av en målrettet plan for innsatsområder innenfor forskning, der hvor det er viktig at vi forsker i forhold til de forpliktelsene vi har, og i forhold til de framtidige utfordringene vi har som krever forskning.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Statsråd Dag Terje Andersen [13:08:41]: Myndighetene spiller en viktig rolle når det gjelder å stimulere til forskning og innovasjon i næringslivet og i offentlig sektor. Denne regjeringen mener at staten skal engasjere seg

bredt i næringspolitikken for å bidra til nyskaping og et konkurransedyktig næringsliv.

Norsk økonomi går godt; nettopp da må vi legge til rette for framtidig verdiskaping. I budsjettet for 2008 styrker derfor Regjeringen satsingen på næringsrettet forskning. Nærings- og handelsdepartementets budsjett øker med hele 13 pst. i forhold til budsjettet for 2007. Gjennom budsjettet for 2008 trapper Regjeringen opp satsingen nettopp på sektorer der Norge er ledende internasjonalt, eller har forutsetninger for å bli det.

Jeg vil trekke fram tre områder som prioriteres når det gjelder næringsrettet forskning i 2008. For det første er det maritim strategi. Regjeringen lanserte i oktober en egen maritim strategi. Den strategien følger vi opp i budsjettforslaget, og vi foreslår å styrke den maritime forsknings- og utviklingsinnsatsen i Norges forskningsråd og Innovasjon Norge med 60 mill. kr. Midlene skal bl.a. gå til oppgradering av de maritime forskningsinstituttene i Trondheim, slik at vi fortsatt kan ha en infrastruktur på det maritime området som er i verdensklasse.

For det andre vil Regjeringen at en større del av naturgassen som utvinnes på norsk sokkel, tas i bruk innenlands. Regjeringen foreslår derfor en økt satsing på Gassmaks-programmet til totalt 40 mill. kr neste år. Programmet, som støtter forskningen på industriell bruk av naturgass, skal bidra til næringsutvikling, økt verdiskaping og nye arbeidsplasser.

For det tredje styrker vi forskningssinnsatsen når det gjelder marin bioprospektering. Dette er et område med stort potensial for verdiskaping. Som et ledd i Regjeringens nordområdestrategi styrker Regjeringen innsatsen med 7 mill. kr over Nærings- og handelsdepartementets budsjett og 5 mill. kr over Fiskeri- og kystdepartementets budsjett.

Jeg er derfor ikke enig i opposisjonens kritikk av Regjeringens forskningssinnsats. Regjeringen øker den næringsrettede forskningen på områder med framtidig verdiskapingspotensial, og vi opprettholder innsatsen vår for å støtte de beste forskningsbaserte innovasjonsprosjektene i alle deler av norsk næringsliv. Regjeringens budsjettforslag for 2008 innebærer en realvekst på 3 pst. til forskning og utvikling. Vi viderefører også SkatteFUNN-ordningen, og vi øker kapitalen i Forskningsfondet.

Samlet sett forsker næringslivet i Norge lite i forhold til andre land det er naturlig å sammenlikne seg med. Det skyldes delvis næringsstrukturen i Norge. Offentlige midler til forskning generelt og til forskning i næringslivet spesielt har økt de senere årene, mens næringslivets forskningssinnsats kan se ut til å ha flatet ut. Regjeringen vil derfor ha en dialog med næringslivsaktørene for å få konkrete forslag til hvordan det offentlige best kan medvirke til å utløse større forskningssinnsats i næringslivet.

For kort tid siden var jeg med og kåret REC til årets mest innovative bedrift i 2007. REC har utnyttet områder der Norge har fortrinn, erfaring og kompetanse. Innovasjon Norge og Norges forskningsråd har begge bidratt aktivt med bl.a. støtte til forskningsprosjekter i en lengre periode. Og resultatet kjenner vi, REC er i dag et av verdens ledende selskaper innenfor solcelleteknologi.

Dette er bare ett eksempel på at vi i samspill mellom myndigheter, kunnskapsinstitusjoner og næringsliv kan få til omstilling og innovasjon i Norge som gir oss bedrifter som er verdensledende innenfor sine områder. Gjennom budsjettet for 2008 trapper Regjeringen opp den næringsrettede forskningsinnsatsen innenfor områder der Norge er ledende internasjonalt, eller har forutsetninger for å bli det. Det er langsiktig arbeid. Men det er min mening at vi gjennom dette budsjettet tar viktige skritt i retning av at Norge skal bli en av de ledende innovative, dynamiske og kunnskapsbaserte økonomier i verden innenfor de områdene der vi har spesielle fortrinn.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Anders Anundsen (FrP) [13:13:32]: Vi hørte nettopp forskningsministeren si at det var krevende å nå målet om 3 pst. av BNP til forskningen innen 2010. Næringsministeren tar opp en del konkrete satsingsområder innenfor eget departement. Det er bra. Men realiteten er altså at andelen av BNP som nå går til forskning, er lavere enn da denne regjeringen tok over. En av årsakene er at næringslivet forsker for lite, og da er vi midt inne i hovedproblemstillingen. Løsningen på dette, etter hva jeg kunne få ut av statsrådets innlegg i dag, var at han skulle gå i dialog med næringslivet for å finne konkrete forslag. Jeg undres da over hva man har gjort i de siste to årene for å forsøke å finne konkrete forslag som skal bidra til å øke næringslivsforskningen, når det har tatt to år før man går i dialog med næringslivet om dette.

Statsråd Dag Terje Andersen [13:14:32]: For det første er det riktig at å måle i forhold til bruttonasjonalprodukt er spesielt vanskelig for et land som har en så stor andel av bruttonasjonalprodukt basert på oljepris. Det tror jeg vi kan være enige om. Jeg håper i hvert fall at en saklig, grundig diskusjon om forskningen framover, som representanten legger opp til, må handle om noe mer enn bare – hvis jeg kan si det på den måten – spørsmålet om 3 pst. av BNP. Det må handle om forskningsinnsatsen på de områdene der vi er gode og kan lykkes, og det må også handle om kvalitet og innhold i forskningen. Forsknings- og høyere utdanningsministeren pekte f.eks. på at vi i forhold til antall innbyggere i Norge ligger høyt oppe på statistikken. Vi må i hvert fall kunne ha flere parametere enn bare bruttonasjonalproduktet.

Så er spørsmålet: Hva har jeg gjort? Jeg synes maritim strategi er et godt eksempel. Den maritime strategien som nå er framlagt og godt mottatt i hele den maritime clusteren, er utviklet sammen med den maritime næringslivet. Det er et godt eksempel på at vi setter inn forskningsinnsats på områder der næringslivet selv også setter inn forskningsinnsats. Jeg synes det er en god måte å gjøre det på. Det har vi holdt på med hele tiden, det er ikke noe som vi har begynt med nå.

Gunnar Gundersen (H) [13:15:54]: Jeg skal fortsette litt på det samme. Det er jo et mål om 1 pst. offentlig innsats og 2 pst. på de private, og man kan ikke underslå

at vi ligger særlig langt bak målet for de private. Der styrer jo næringsministeren de aller viktigste virkemidlene.

Jeg noterer meg at han er veldig dialogorientert i dag. Det er veldig hyggelig. Vi forsker jo for å skape vekst. Siden han også vil gå i dialog med organisasjonene, vil jeg bare anbefale at da bør man gå tilbake til start, dvs. til 2005. Da hadde man faktisk virkemidler som satte i gang veldig kraftig vekst, og man kunne vise til en vekst over mange år når det gjaldt privat forskning. Møreforskning har jo vist at de brukerstyrte programmene har veldig gode resultater å vise til i den forrige perioden.

Mitt spørsmål er: Er statsråden tilfreds med de bevilgningene som går bl.a. til BIA, og som ligger langt bak målsettingen om 500 mill. kr i 2009 og i praksis ikke gir noen nye utlyste prosjekter for det året vi nå går inn i?

Statsråd Dag Terje Andersen [13:17:02]: Jeg er glad for det spørsmålet, for det er åpenbart at det er en misforståelse når det blir framstilt som at bevilgningene til BIA er redusert. De bevilgningene er økt med 10 mill. kr, men det er altså slik at noe av den utenlandske satsingen føres på en annen måte i budsjettet. Det er en teknisk budsjettendring. Realiteten er at bevilgningen til BIA øker. Forskningsrådet har utlyst nye programmer. De har en ramme på 50 mill. kr for 2008. Søknadsfristen var 28. november, så det er altså ikke riktig at det ikke blir satset på nye programmer.

Så må jeg få lov til å kommentere den stadige påstanden om at denne regjeringen trapper ned forskningsinnsatsen generelt og næringsforskningen spesielt. Denne regjeringen har økt den totale forskningsinnsatsen fra vi overtok med 24,4 pst., og når det gjelder den næringsrettede forskningen, som er på Nærings- og handelsdepartementets budsjett, har vi økt forskningsinnsatsen med 37,5 pst. siden vi overtok i 2005.

Jeg må få lov til å si det på den måten: Det er bred enighet i Stortinget om at vi trenger å styrke realfagskompetansen. Når de økningene som denne regjeringen har gjennomført, blir framstilt som kutt, er det bevis på at realfagskompetansen bør styrkes.

Odd Einar Dørum (V) [13:18:26]: Når det gjelder Brukerstyrt innovasjonsarena og FoU-kontrakter, har det vært planer om at dette skulle trappes opp til et annet nivå enn det som er nå. Jeg har ikke oppfattet at det har vært kuttet på det, men jeg har heller ikke oppfattet at det er trappet opp. Den kritikken som KUF-komiteen fikk framført av næringslivet, var at det ikke er noe trykk i Regjeringens vilje til å bruke disse mulighetene som ligger i BIA, og som ligger i FoU-kontraktene. Det var næringslivet som slik gav uttrykk for sitt syn overfor komiteen, og som sa at her lå det et betydelig potensial.

Fra Venstres side ser vi jo også at Regjeringen midt i et løp velger å stramme inn SkatteFUNN-ordningen før den er ferdigevaluert, så jeg klarer ikke å se i sum de nye grepene som statsråden sa seg villig til å utvikle som resultatet av en dialog. Hadde det vært en slik vilje, hadde man styrket BIA-ordningen og FoU-kontraktene mer enn det man har gjort til nå. Hadde det også vært en slik vilje, had-

de man i hvert fall ikke strammet inn på SkatteFUNN-ordningen før den var ferdigevaluert. Det er summen av disse tiltakene som ikke virker bra, når man først er bekymret for at vi ikke har nok næringsrettet forskning i Norge.

Jeg ville ønske statsrådets kommentar til dette.

Statsråd Dag Terje Andersen [13:19:30]: Jeg vil ta det i tur og orden og begynne med SkatteFUNN-ordningen: Det blir nå gjennomført en evaluering av Statistisk sentralbyrå. Den legges vel fram den 15. januar. Da får vi faktisk anledning til å ha en kvalitativ gjennomgang av resultatene av SkatteFUNN-ordningen. Jeg heller nok i samme retning som representanten Dørum, at inntrykket før en har fått denne grundige gjennomgangen, er at vi har oppnådd gode resultater med SkatteFUNN-ordningen. Men la oss nå se på analysen og diskutere den på grunnlaget.

Når det gjelder BIA, har jeg allerede svart på det spørsmålet. Det er en budsjetteknisk endring som gjør at et beløp framstår som mindre, men den reelle bevilgningen til BIA er økt. Det vil bestandig være slik at en kunne ønske seg mer økning, ikke minst fagstatsråder kan det. Det kjenner representanten Dørum til fra et tidligere liv. Men dette er altså en økning på noe som vi er enige om er et godt virkemiddel, en brukerstyrt utviklingsmulighet innenfor forskningsområdet.

Så til slutt om FoU: Det er en av mine favoritter. Jeg har vært med på statlige utviklingskontrakter helt fra jeg var ordfører tilbake på slutten av 1980-tallet og begynnelsen av 1990-tallet, og vet at de fungerer. (Presidenten klubber.) Der er noe av hovednøkkelen å få industrialisert forskningsresultatene. Det er vi enige om. Vi øker det. Jeg skjønner at noen vil øke det mer.

Presidenten: Presidenten minner talarane om at det er avgrensa taletid i replikkordskiftet.

Anders Anundsen (FrP) [13:21:01]: Jeg er glad for at næringsministeren er enig i at det ser ut til at SkatteFUNN-ordningen har gitt gode resultater. Jeg er litt bekymret over at man strammet inn i fjor og ikke har rettet opp den innstrammingen i år. Det er altså en ordning som var konkret, og som var skreddersydd for små og mellomstore bedrifter som fikk økt forskningsinnsats, og nå trekker man i feil retning i forhold til det jeg trodde både næringsministeren og Regjeringen egentlig ville.

Grunnen til at jeg måtte stille et nytt spørsmål, var at statsråden i sitt forrige svar tok opp 3 pst.-målet og sådde betydelig tvil om det er mulig å nå dette 3 pst.-målet innen 2010, som er det internasjonalt fastsatte målet. Sverige og Finland er i målområdet, Norge henger milevis etter og må gjøre enorme grep de neste to årene for å være i nærheten av å nå dette. Men så sier statsråden at han heller vil se på andre parametere når det gjelder forskningsinnsatsen, f.eks. andel forskning pr. innbygger.

Vil statsråden ta initiativ til at en skal sette inn slike nye måleparametere? Og mener statsråden at man skal droppe

3 pst.-målet innen 2010 og eventuelt sette en ny målstrek, enten for prosent eller tid?

Statsråd Dag Terje Andersen [13:22:12]: Nei, det jeg sa, og vil gjenta, er at vi må vurdere kvaliteten på forskningen i tillegg til bare å snakke om 3 pst. av BNP. Spørsmålet om BNP-målet står fast, det har forsknings- og høyere utdanningsministeren svart på. Jeg har sluttet meg helt til hennes svar.

Så prøver jeg å reise en diskusjon: Bør vi ikke også diskutere innholdet i forskningen, og bør vi ikke diskutere andelen av forskningen i forhold til den sysselsettingen vi har? Det faktum f.eks. at Norge har flere bedrifter på mindre enn 10 ansatte enn hva som er gjennomsnittet i Europa, påvirker jo måltallet, for det blir ikke registrert i statistikken. Da må vi kunne løfte blikket utover og i tillegg til 3 pst.-målet gå inn og ha en kvalitativ gjennomgang av hva vi faktisk får for de midlene vi bruker. Jeg tror det er helt nødvendig for å få tross alt begrensede personalressurser, om ikke økonomiske ressurser, til å gi best mulig resultat for forskningen framover. Derfor bør vi kunne ha flere perspektiver i tillegg til den kvantitative målsettingen å måle forskningsresultatene på.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Åse M. Schmidt (FrP) [13:23:40]: Hvileskjæret, det berømte hvileskjæret, som Regjeringen innførte for budsjettåret 2007, får nå synlige konsekvenser for universiteter og høyskoler i deres budsjetter for neste år. For å ta Universitetet i Oslo, må det altså kuttes 205 mill. kr i neste års budsjett. 205 mill. kr er mye penger, det er størrelsen på et vanlig kommunebudsjett i Norge. Disse kuttene går i høyeste grad ut over studentene bl.a. ved at kurs må slås sammen, studentene får redusert veiledning og redusert seminarundervisning, osv. Dette er stikk i strid med intensjonene i Kvalitetsreformen, der et av hovedmålene var nettopp tettere oppfølging av studentene. Fremskrittspartiets påstand er at Regjeringen er i ferd med å ødelegge Kvalitetsreformen for høyere utdanning ved å stramme til i bevilgningene. Man klarer ikke å gjennomføre en stor reform ved å bevilge mindre penger til formålet. Dette skjønner alle, bare ikke Regjeringen.

Nylig kom en stortingsmelding om status for Kvalitetsreformen, og vi var jo alle spente på den. Denne kunne ikke med klarhet si om kvaliteten på høyere utdanning var endret. Men nå, når universiteter og høyskoler må gjøre store kutt i sine budsjetter for neste år, frykter vi at kvaliteten vil gå ned.

En ting sier imidlertid stortingsmeldingen om Kvalitetsreformen helt klart, og det er at fagpersonalet har fått mindre tid til forskning, og det i seg selv er veldig alvorlig. Er det noe som blir et viktig konkurransefortrinn for Norge i tiden framover, er det jo nettopp at vi er kjemp gode på forskning. Dette er det tverrpolitisk enighet om, siden alle står bak at vi skal nå målet om 3 pst. av BNP til forskning innen 2010. Derfor er det urovekkende at forskningsministeren nå sier at dette målet er helt urealistisk. Hva mener så statsråden hun kan gjøre for å få fart på

(Schmidt)

forskningen, og når mener hun det er realistisk å nå 3 pst.-målet?

Bevilgningene til forskning er på ingen måte i tråd med ambisjonene om at Norge skal være en ledende kunnskapsnasjon. Det er dessuten svært problematisk at Forskningsfondet ikke lenger brukes som en strategisk finansieringsmekanisme for norsk forskning, men at størstedelen av veksten brukes til den økte kontingenten i EUs ramme-program for forskning. For å sitere Egil Kallerud, forsker ved NIFU STEP:

«Fondet blir stadig nærmere en ordinær tilskudds-post på statsbudsjettet.»

Forskning-Norge har akutt behov for tilførsel av økte bevilgninger. Faglig stagnasjon, manglende rekruttering og gammeldags utstyr er bare noen få områder som er kommet i bakevja. For å være attraktiv for kunnskapsindustrien må vi ha fagarbeidere i verdensklasse, tilstrekkelig med høyt utdannede realister og topp moderne vitenskapelig utstyr for våre forskere. Uten en betydelig opptrapping av kunnskapsinvesteringene vil Norge komme i en situasjon der vi ikke kan tilby våre bedrifter den kompetansen de trenger i framtiden. Fremskrittspartiet mener også at økt satsing på en åpen konkurransearena innen næringsrettet forskning vil utløse ambisiøse, brukerstyrte prosjekter med stort verdiskapingspotensial, noe Norge i langt større grad enn før må ta sin del av.

Instituttgjennomgangen viser at vi har vesentlig dårligere basisfinansiering enn våre europeiske konkurrenter. Det viser seg at de europeiske instituttene ligger på ca. 40 pst. i basisfinansiering, mens de norske teknisk-industrielle instituttene her hjemme ligger på kun 12 pst. i snitt. Det krever mye av de norske instituttene hvis de skal klare å hente hjem vesentlig flere EU-midler framover når rammene blir så forskjellig.

Et annet viktig område vi må se på, er faktisk det hjemlige markedet hvor det offentlige i 2005 foretok innkjøp for 280 milliarder, uten at det er etablert en strategi for hvordan offentlige virksomheter kan etterspørre varer og tjenester som omfatter nyskaping, og som kan ha nytte utover den enkeltstående leveransen. Fremskrittspartiet oppfordrer derfor statsråden til å se på hvordan det kan etableres kraftfulle finansieringsmekanismer knyttet til offentlige innkjøp, hvor det da kan stilles krav til investering, forskning og utvikling ved større offentlige anskaffelser.

Så må jeg få si følgende: Denne Regjeringen snakker med høy røst i den offentlige debatten om miljøproblemer, fattigdomsbekjempelse og andre globale utfordringer. Ja, men rent vann, oljesøl, nye vaksiner, biomembran, osv., osv., det er jo nettopp på disse områdene man kan løse problemene med økt fokus på forskning og utvikling. Da er det rart at vi ikke får det til. Regjeringen kan satse på dette nå, hvis de vil, men det vil de ikke.

Gerd Janne Kristoffersen (A) [13:29:03]: Det skjer svært mye bra innenfor høyere utdanning og forskning i Norge, selv om opposisjonen unisont gir uttrykk for noe annet i debatten i dag. Spesielt gledelig er det at høgsko-

lene våre følger opp de utfordringene som de fikk gjennom NOKUTs evaluering av sykepleier- og allmennlærerutdanningene. Når det gjelder sykepleierutdanningene, regner jeg med at de når sitt mål om 20 pst. førstekompetanse ved utdanningene, og at fagplanene deres som er under vurdering, blir godkjent i år. Det er et viktig steg på veien for kompetanseutvikling innenfor omsorgssektoren, en sektor som ikke kan møte framtidens utfordringer uten en betydelig innsats for nettopp kompetanseutvikling. Sektoren har i for liten grad hatt tilgjengelig forskerkompetanse for å drive pasient/brukernær forskning og utvikling, noe som er helt sentralt for utvikling av ny viten og innsikt. I det nylig inngåtte eldreforliket i Stortinget er det foreslått utvikling av undervisningsenheter i hjemmebasert omsorg, slik som det også er etablert undervisningssykehjem i kommunene tidligere. Dette krever ytterligere bidrag fra høgskolenes helse- og omsorgsutdanninger på forskningsområdet. Derfor er det viktig at vi i Stortinget klart og tydelig signaliserer hvor viktig forskerkompetanse er ved høgskolene våre, ikke bare for å ivareta forskningsbasert undervisning, men også for å kunne bidra til utvikling av velferden over hele landet.

Lærerutdanningene jobber også med de utfordringene de fikk i forbindelse med NOKUTs evaluering. Det er spennende å følge de forsøkene som er satt i gang ved Høgskolen i Vestfold med utprøving av en fireårig utdanning for ungdomsskolelærere og ved Høgskolen i Telemark, der en har fått midler til å styrke sammenhengen mellom utdanning og praksis. Men også flere kommer nå med innspill om hvorledes en skal få en bedre lærerutdanning i framtiden, der vi utdanner lærere til de skoletrinn de skal undervise på, og de fag de skal undervise i. Det er derfor gledelig at begge statsrådene så klart signaliserer viktigheten av å arbeide videre med kvalitet og innhold i lærerutdanningene. Vi vet alle hvor vesentlig denne utdanningen er for at vi skal nå målsettingene våre om en bedre skole for alle. Og der har vi noen utfordringer.

Det er ingen tvil om at den rød-grønne regjeringen satser på høyere utdanning og forskning. Det er en reell vekst i sektoren til neste år – ikke minst vil tildeling av 350 nye stipendiatstillinger være med på å styrke forskningen. Vi styrker også enkelttiltak som vil bidra til ny viten innenfor viktige områder – f.eks. ved at vi i Stortinget styrker Artsdatabanken med 7 mill. kr. Artsdatabanken gir oss en elektronisk oversikt med informasjon om biologiske arter i Norge til bruk i miljøforvaltning, undervisning og forskning. Med utdeling av Nobels fredspris friskt i minne og med det pågående toppmøte på Bali som bakgrunn er miljøspørsmålet mer aktuelt enn noensinne. Artsdatabanken vil sikre god og oppdatert informasjon om det biologiske mangfoldet, noe som utgjør en viktig faktor i vår miljøforskning.

Jeg vil også peke på at et av våre sentre for fremragende forskning ved NTNU har blitt et Kavli-institutt for nevrovitenskap. Regjeringen har gått inn med 2,29 mill. kr, slik at en har sikret finansieringen av instituttet. Det skal bli interessant å følge det forskningsmiljøet framover. De forsker innenfor et smalt felt, men bidrar med viktig kunnskap om f.eks. vår hukommelse, som har be-

tydning for forskningen omkring demens, en lidelse som gjør livet vanskelig for svært mange mennesker i dag.

Jeg kunne nevnt flere svært spennende miljøer som jeg har besøkt i år. Birkeland ved UiO, Universitetet for miljø og bioteknologi på Ås og Veterinærhøyskolen er andre miljøer som har vist fremragende kvaliteter. Vi har som komite besøkt tannlegestudiet ved Universitetet i Tromsø, som styrkes gjennom neste års budsjett. I det hele tatt er det mye å glede seg over.

Så har jeg også registrert universitets- og høyskolesektorens påpeking av hvilke problemer kuttet i basisbevilgningen betyr for dem med hensyn til både forskning og undervisning. Jeg synes ikke vi skal bagatellisere det, og jeg vil følge utviklingen i sektoren nøye i tiden som kommer. Ikke minst blir det viktig at sektoren har muligheter til å følge opp de nye stipendiatene, og at studentene ikke rammes av kutt i sektoren.

Helt til slutt vil jeg uttrykke tilfredshet med at statsråden holder fast på forskningsmålet. Hun gir uttrykk for at det er krevende, med et BNP som har vokst så kraftig de siste årene. Men hun holder fast ved målet, og det er riktig. For min del synes jeg debatten rundt forskning blir for snever om den skal dreie seg bare om penger og om prosenter av BNP. Vi må hele tiden være opptatt av om vi har en høyere utdanning og en forskning som gjør oss i stand til å løse de utfordringene vi har i samfunnet. Da må vi ha kvalitet i det vi gjør.

Freddy de Ruiter (A) [13:34:24]: Oppmerksomheten rundt skolerresultater har vært betydelig i den siste tiden. Internasjonale tester og nasjonale prøver gir ikke de ønskede resultater. Selv om det er en del skoler som gjør det bra, er det mye å ta tak i. Særlig i basisferdigheter, som lesing, er det altfor mange som sliter. Når vi vet hvor viktig dette er for å kunne klare seg i et stadig mer moderne og komplekst samfunn og arbeidsliv, er det grunn til å øke oppmerksomheten og innsatsen ytterligere.

Det må være et mål for oss alle at ingen skal gå ut av grunnskolen uten å ha tilegnet seg grunnleggende basisferdigheter. Det må kombineres med muligheter for utvikling av hver enkelt elevs læringspotensial. Vi er både ydmyke og offensive i forhold til de grunnleggende utfordringene. Vi skal selvsagt være villig til å snu de fleste steiner for å få bedre skolerresultater. Derfor har også den rød-grønne regjeringen gjort en del grep som bør kunne legge grunnlaget for høyere kvalitet i grunnopplæringen. Stikkord i den forbindelse er større overføringer til kommunene, flere timer i basisfagene og mer fokusering på tidlig innsats. Framover vil vi fokusere på ytterligere økning av timetallet, gjennomgang av lærerutdanningen, osv., osv. Men kanskje vi i enda større grad også må se på lærertetthet og skoleeiers/skoleleders rolle og ansvar for kvaliteten i grunnopplæringen.

Heldigvis ser vi nå tall som kan tyde på at det brukes noe mer ressurser i skolen, men på langt nær alle kommuner ser ut til å ville prioritere skole høyt nok. Vi tror at høy lærertetthet er nødvendig for at lærerne skal ha tid nok til å følge opp hver enkelt elev. Tett oppfølging og tidlig inn-

sats overfor hver enkelt tror vi er nødvendige virkemidler for at kvaliteten og resultatene i skolen bedres.

Det har også etter vår mening vært fokusert for lite på skoleeiers ansvar for kvalitet i grunnopplæringen. For sikkerhets skyld la det være sagt med en gang at dette ikke er noe forsøk på ansvarsfraskrivelse fra vår side. Men mye kan tyde på at der en har aktive og bevisste skoleeiere, oppnår en bedre resultater. Mange skoleeiere er for passive. Skolene og lærerne blir ofte overlatt til seg selv. Jeg tror mange lærere kunne ønske seg mer drahjelp fra den politiske og administrative ledelsen i mange kommuner. Vi trenger et større lokalt engasjement for kvaliteten i skolen, og da ikke bare fra foreldre, elever og lærere, men også fra politisk og administrativt hold. Vi utfordrer derfor alle kommunestyre til å diskutere kvalitet og innhold i skolen jevnlig. Vi utfordrer alle kommuner til å gå igjennom sine systemer for oppfølging av skolene og se på om det f.eks. er tilstrekkelig kompetanse til å gjøre denne jobben. Vi utfordrer skolene til å utvikle skole-foreldre/hjem-samarbeidet ytterligere. Det er viktig at resultatene fra internasjonale tester og fra de nasjonale prøvene fører til at alle aktørene bretter opp ermene og viser vilje til å prioritere skolen. Det er fullt ut mulig å bedre kvaliteten i grunnopplæringen.

Manglende basisferdigheter er også en stor utfordring hos den voksne befolkningen. Så mange som 400 000 voksne mangler grunnleggende basisferdigheter. Vi kan gjennom tidlig innsats forhåpentligvis unngå ytterligere rekruttering av voksne uten grunnleggende basisferdigheter, men vi har et ansvar for de voksne som i dag ikke har de nødvendige ferdighetene. Jeg er derfor glad for at Regjeringen øker satsingen på dette feltet, bl.a. gjennom økt støtte til studieforbundene og til basiskompetanse i arbeidslivet. Vi vet at det skjer mye bra på dette feltet lokalt, men kunne nok ønske at de midler som bevilges, fører til at enda flere voksne får hjelp til å skaffe seg grunnleggende basisferdigheter. Det vil vi selvfølgelig følge nøye opp i tiden framover.

Presidenten: Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Anna Ljunggren (A) [13:39:15]: Årets budsjett er et godt budsjett for studentene. Denne regjeringen har en klar satsing på å bygge flere studentboliger. Vi øker tilskuddssatsen for boligenheter med 100 000 kr, og vi prjusterer alle støttesatser i utdanningsstøtteordningene. Det gjorde vi i inneværende års budsjett, og det vedtar vi i dag for neste års budsjett.

Det er oppsiktsvekkende at Høyre alene foreslår å fordele tilsagnene til bygging av nye studentboliger fra 2008 til 2012 bare til prosjekter i pressområdene. Jeg er redd for at vi etter de fire årene vil ha et enormt behov for bygging av boliger i de ikke-definerte pressområdene, og at vi vil få en runddans det er vanskelig å komme seg ut av. Regjeringen har i tidligere tilsagn lagt opp til å bygge studentboliger over hele landet, og ikke bare i de definerte pressområdene.

Det er gledelig at Regjeringen foreslår å gi rammen for studentboligbygging tilbakevirkende kraft. Dette gir flere samskipnader muligheten til å bygge, og de vil kunne realisere flere byggeprosjekter som er satt på vent. Ifølge Husbanken er det 400 urealiserte tilsagn i perioden 1996–2005.

I store byer taper studentene budrunder på månedsleie slik dagens leiemarked fungerer, og mange har vanskeligheter med å finne seg et sted å bo. Det er ingen tvil om at flere studentboliger vil kjøle ned det private leiemarkedet. I pressemeldingen fra NSU angående denne saken sier lederne, Per Anders Torvik Langerød:

«Denne Regjeringen ligger an til å muliggjøre bygging av flest studentboliger noen gang.»

Flere og flere ungdommer velger å flytte på seg for å studere. De fleste ønsker å oppleve noe nytt, gjerne i en større by. Det er blitt status å gå på universitetet, og det er statusyrkene som gjelder. Det går dessverre på bekostning av bl.a. lærer-, førskolelærer- og sykepleieryrket. Også de små høyskolene i distriktene lider når alle ønsker seg til en stor by. Vi har store utfordringer i å få løftet høyskolene og gjøre det attraktivt å ta en profesjonsutdanning på et mindre sted. Økt forskningsinnsats ved høyskolene vil både øke kompetansenivået og gjøre det mer attraktivt å velge høyskole. Og det er lettere å få seg en studenthybel – det vil også være et moment.

Da vi diskuterte studentsamskipnadsloven her i salen for noen uker siden, sa representanten Dørum at saken var en av de få der Regjeringen lyttet til studentene. Før denne debatten gikk jeg inn på Studentenes Landsforbunds hjemmeside, og der var det fem oppslag med skryt til Regjeringen og stortingsflertallet.

Det er ingen tvil om at vi har en lang vei igjen før vi kan si oss 100 pst. fornøyd. Vi har en lang vei før vi kan realisere heltidsstudenten og før vi har nok boliger til alle som trenger det. Men vi er på god vei, og det er ingen tvil om at denne regjeringen prioriterer studentene.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [13:42:37]: Innimellom, når man skal søke på forskjellige organisasjoners nettsider, kan det være lurt også å se på alle de oppslagene som har kommet med kritikk av Regjeringa. Det har spesielt handlet om det store og dramatiske kuttet i basisfinansieringen av universiteter og høyskoler.

Jeg vil først knytte en kommentar til det representanten Ljunggren sa om studentboliger, for det er en god anledning til å begrunne vårt forslag utover det representanten Ljunggren sjøl gjorde. Hun trakk fram noen viktige momenter. Det ene er at mange studenter trekker til de store byene. Sånn har trenden vært en stund, og det kommer den sannsynligvis fortsatt til å være. Et annet moment er at det er veldig mange internasjonale studenter som kommer til Norge. Det er en villet utvikling, og det er bra, men de velger også veldig ofte å komme til de store studiestedene. Og det er nettopp ved de store studiestedene at det private boligmarkedet er mest opphetet, og det er der det er vanskeligst for studenter å skaffe seg en bolig til en rimelig penge og med god standard. Derfor er det viktig at

vi legger inn ekstra krefter på de pressområdene som er definert, slik at studentboligbyggingen kan øke mest der.

Det har vært mye i løpet av denne debatten som det kan være fristende å kommentere. Jeg har særlig lyst til å nevne to ting. Det ene er at representanten Anniken Huitfeldt tidlig i sin innledning fortalte at opposisjonspartienes satsing på å tilbakeføre kuttet i basisbevilgningen egentlig var litt puslete, fordi det ikke dekker de kuttene som universitetene må ta. Da er det egentlig ganske pussig at ikke Regjeringa sjøl legger opp til å tilbakeføre mer enn 20 små millioner av et kutt på 275 mill. kr. De 20 mill. kr utgjør altså en tredjedel av det kuttet Universitetet i Oslo alene måtte ta i budsjettet for 2007. Når vi ser de store kuttene som nå kommer ved institusjonene, er det med bakgrunn i en veldig viktig ting, nemlig at de stolte på det Regjeringa sa i fjor – at dette var et hvileskjær – og de planla ut fra det. Derfor må de ta et dobbelt så stort kutt i 2008 som det de måtte ha gjort dersom de hadde fordelt det utover. Den eneste grunnen til det er altså at de stolte på de løftene Regjeringa kom med. Det skulle de åpenbart ikke ha gjort.

Det andre er til næringsministeren. Vi hadde en liten debatt her i sted om BNP-målet, kvalitet, små bedrifter, innholdet i forskningen, osv. Poenget er jo at for to og et halvt år siden diskuterte Stortinget nettopp det. Vi diskuterte innholdet i forskningen, vi diskuterte kvalitet, vi fastla mål sammen, og vi utviklet en felles strategi som alle var enig i. Men det er veldig tydelig at når Regjeringa ikke lenger ønsker å satse på forskning, er den letteste måten å gjøre det på å prøve å snakke om andre ting enn det som er realiteten. Alle partiene i Stortinget har blitt enige om størrelsen på målet, hvilke områder som skal prioriteres, og hvordan vi skal satse. Da er det veldig rart at Regjeringa som et forsvar for sin manglende forskningsatsing mener at vi skal begynne å diskutere dette på nytt igjen. Det har vi vedtatt, og det ligger fast inntil en ny forskningsmelding foreligger, og meg bekjent er det ingen planer om en ny forskningsmelding med det aller første.

Bent Høie (H) [13:45:41]: Det var representanten Huitfeldts innlegg som fikk meg til å ta ordet. Hun hadde en lengre utredning om utviklingen i kommuneøkonomien, der hun bl.a. sa at kommuneopplegget for 2005 innebar en reduksjon. Det må basere seg på en åpenbar misforståelse, fordi veksten i de frie inntektene for kommunesektoren i 2005 var på 2,3 pst., som faktisk kun var slått av veksten året før, som var på 3,3 pst. Før det må en tilbake til 1997 for å finne en så positiv utvikling i kommuneøkonomien. Det står i ganske klar kontrast til det kommuneopplegget som gjennomføres nå i 2007, der en har en reduksjon i kommunenes frie inntekter på 0,1 pst., og ikke minst kommuneopplegget for 2008, som innebærer en reduksjon i kommunenes frie inntekter på 0,4 pst.

Virkeligheten utenfor denne sal taler egentlig veldig klart for seg selv. Som sektorsjef Hilde Reitan i Vågå sier til gårldagens Kommunal Rapport: Dette er det vanskeligste budsjettet på seks år. KS sier akkurat det samme.

Budsjettet for kommunesektoren for 2008 innebærer et strammere opplegg enn budsjettene til Erna Solberg.

Det er helt riktig at årene 2001 og 2002 var tøffe år for kommunesektoren. Men det var tøffe år for alle. Det var tøffe år for staten, det var tøffe år for bedriftene, og det var ikke minst tøffe år for den enkelte av oss, nettopp fordi landet var kjørt inn i et økonomisk uføre av den forrige Stoltenberg-regjeringen. Det rettet Bondevik II-regjeringen opp.

I et år da Regjeringen har 130 milliarder kr ekstra til disposisjon, er det ganske utrolig at en klarer å legge fram et kommuneopplegg der en reduserer i kommunens frie inntekter. Det er nå én ting. Men det verste er at statsrådene, og ikke minst statsråden som er til stede nå, Trond Giske, er ekspert på å overføre alt ansvar til kommunesektoren for de områdene der de selv ikke er i stand til å innfri sine egne valgløfter. Det har vi ikke minst sett i replikkordskifter i dag. Bare de siste månedene har ulike statsråder løft på kommunesektoren: økninger til bibliotekene, økninger til kultur, økninger til frivillig arbeid, økninger til kirkebygg, økninger til skolen, økninger til helse- og omsorgssektoren, til russektoren og til rehabiliteringssektoren, og det i en situasjon der de altså reduserer kommunens frie inntekter. Det skaper forventningskrise i Kommune-Norge, og det eneste som skinner i Kommune-Norge i dag – og på lokalpolitikkerne – er lysskjæret fra fakeltogene i protest mot budsjettene.

Åsa Elvik (SV) [13:49:08]: Det er ganske utruleg at det førre innlegget kjem frå eit parti som tek 250 mill. kr frå fylkeskommunane som dei bl.a. treng for å drive med vidaregåande opplæring.

«Clemets avskjedsgave til studentene,» kunne vi lese i Universitas i november i 2005. Der beskriv ein korleis Bondevik II-regjeringa gjekk av samtidig som ho føreslo å kutte velferdsstøtta til studentsamskipnaden i Oslo med 5 mill. kr. Ein viser til at Kristin Clemet gjennomførte mange studentkutt dei fira åra som ho var statsråd: Stipend og støtte til bustadbygging for studentar, helseteneste og barnehagar blei betydeleg reduserte. Alle dei viktige gamle kutta blei vidareførte også i avskjedsbudsjettet.

Eg registrerte at komiteleiaren leste opp dei pressemeldingane som ho hadde lyst til å lese. Eg har her ei lefse med pressemeldingar – kopiert i eit dobbeltsidig hefte – som blei sendt frå studentorganisasjonane i førre perioden, der dei gjekk mot den dåverande regjeringa sin studentvelferdspolitikk. Dei kutta 180 mill. kr i studiefinansieringa, dei kutta 4 000 studieplassar, dei lét vere å kostnadsjustere studiestøtta, slik at studentane blei fattigare for kvart år som gjekk, dei bygde halvparten så mange studentbustader som det vi klarer å byggje, dei kutta hovudfagsavskrivinga, Forskningsfondet var det halve, og auken i talet på stipendiatstillingar var det halve i forhold til kva som er situasjonen med oss i regjering.

Eg synest at opposisjonen driv svartmåling av situasjonen rundt omkring i dag. Representanten Gerd Janne Kristoffersen hadde eit godt innlegg der ho peika på alt det bra som skjer. Viss det er slik at alt er så svart i dag,

lurer eg på kor svart det var i den førre perioden med Kristin Clemet som statsråd.

Når vi klarer å finne 20 mill. kr i Stortinget, har vi aldri argumentert med at det er ei tilbakeføring av det kuttet som blei gjort i inneverande års budsjett. Vi har aldri argumentert med at det er ei tilbakeføring. Men vi argumenterer med at det er ein viktig bistand for å følgje opp dei stipendiatstillingane som Regjeringa foreslår, og som får tilslutning i dag.

To år ut i perioden har ikkje vi tenkt å lene oss sjølvtilfredse tilbake og vere fornøgde med alt slik som det er. Men vi har grunn til å vere fornøgde med at vi har fått til mykje – på studentvelferd, på barnehage, på stipendiatane og på fleire timar. Forskningsfondet er fordobla, og vaksenopplæringa er jammen i ein heilt annan situasjon under oss enn ho var i den førre perioden.

Vi har to år igjen, og vi har frykteleg mykje vi skulle ha gjort på dei to åra. Dette er eit veldig godt budsjett. Når det blir vedteke i dag, startar vi utolmodig på jobben med å ta fatt i dei oppgåvene som vi skal ha gjort i dei neste to. Det er mange uløyste oppgåver, og vi gleder oss til å ta fatt – saman med denne viktige sektoren – på å løyse dei oppgåvene.

Åse M. Schmidt (FrP) [13:52:38]: Det var et innlegg fra statsråden for høyere utdanning og forskning som fikk meg til å ta et treminuttersinnlegg. Det gjaldt svaret til vår representant Jon Jæger Gåsvatn, hvor spørsmålet gjaldt utdanning i luftfartsfag. Jeg synes svaret som statsråden gav, egentlig ikke henger på greip.

Det er slik at utdanning i luftfartsfag har absolutt ingen ting med pilotutdanning å gjøre. Flygeledere er faktisk disse som sitter i tårnene, i tunneler eller under jorda; de har ingen ting med den vanlige, ordinære pilotutdanningen å gjøre. Jeg undres da over hvorfor statsråden vil stoppe denne utdanningen innen luftfartsfag i påvente av en avgjørelse som ligger hos ESA når det gjelder pilotutdanning. Det er for meg underlig. Det betyr at en stopper utviklingen, en stopper nye faggrupper og nye utdanninger i påvente av en annen utdanning. Jeg skjønner det ikke, og jeg håper at statsråden vil ta ordet og avklare, og forklare hvordan man kan komme til den konklusjon.

Vi vet også at luftfartsfag er noe som pågår i dag. Det er alt fra utdanningen av flymekanikere og logistikkingeniører til Avinors flygeledere osv. Det har ingenting med pilotutdanning å gjøre. Stopper en det som nå er under opparbeidelse ved Universitetet i Agder, har en andre, muligens, som kommer til å rappe dette fra Norge. Vi vil være tapere, Avinor vil være tapere. Jeg viser til det oppslaget som faktisk stod på NRKs nettsider i dag, om at vi har problemer med å få nok flygeledere, og så er en ikke interessert i at en slik utdanning kan påbegynnes ved et universitet. Jeg undres.

Presidenten: Presidenten vil presisere, når representanten Schmidt seier at svaret «ikke henger på greip», at det er ei upassande uttrykksform.

Odd Einar Dørum (V) [13:54:59]: Det har vært en debatt her om hvem som får størst eller minst hyllest fra studenter. Det kan vel være slik gjennom tidene at hyllest skifter med regimenes navn. Studentpolitikere har den evnen at de pleier å si fra.

Akkurat nå er det iallfall helt klart slik at studentpolitikere reagerer skarpt på det kuttet som har skjedd i basisbevilgningen til universiteter og høyskoler – det kan det ikke være noen som helst tvil om. Når man på et allmøte på medisin, som jeg har vært til stede på, har valget mellom å kutte på en glitrende god utdannelse som startet før Kunnskapsløftet i 1996–1997, og å kutte i basalforskning, som rammer undervisningen i neste runde, så er det ikke en teoretisk øvelse, det er virkeligheten slik den foregår. Den tror jeg ingen kan forsvare.

Så har statsråd Giske noen ganger nærmest insistert på at jeg skal ta noen dypdykk i den nærmere historie. Det gjør jeg med glede. Jeg husker sist statsråd Giske hadde ansvaret for høyere utdanning. Det var et statsbudsjett som fikk mange tusen studenter ut på Karl Johan med plakater av typen: «Ap-makt er kunnskapsforakt!» Det er selvfølgelig slik at jeg vedkjenner meg alle mine gjerninger, både da det var hustrig i landet, og da det ikke var hustrig. Representanten Bent Høie har kommentert kommuneøkonomien på en ærlig og åpen måte. Og gjerne for meg, jeg trekker da en linje fra nåværende statsråd Giskes til tidligere statsråd Giskes behandling av universitetene. Budsjettet for 2001 var ingen god opplevelse. Det ble heldigvis rettet opp i Stortinget, på grunn av at mindretallsregjeringen av Arbeiderpartiet måtte forhandle med en opposisjon, og da ble universitetene og høyere utdanning styrket. Nå har vi en flertallsregjering, og det er ingen som kan styrke dette. Nå bruker man bare makten til å kjøre fram etter den atferd som jeg lærte i Giskes hjemby, hvor jeg vokste opp, og som lyder slik: Sett deg, Dørum, det er vi som har makta! Det var grunntonen hos de trondheimske sosialdemokrater. Det er et grep som oversatt til folkelig norsk lyder slik: Når vi har makt, så bruker vi makt – og det skal vises. Det må vi som er i opposisjon, finne oss i, i den forstand at makten da er helt direkte, men vi må kunne snakke fritt i et fritt land, fra en fri talerstol, om virkningene.

På slutten av ordskiftet er det noe jeg vil si som jeg hadde håpet å ta opp i mitt hovedinnlegg, men ikke fikk gjort. Det er en undring jeg har i forbindelse med budsjettbehandlingen når det gjelder instituttsektoren, de frie instituttene hvor det skjer forskning. Jeg har i grunnen i samband med et forslag som Venstre har vært med på, et spørsmål til statsråden, til vår forskningsminister, om hvordan hun nå ser på basisfinansieringen av instituttsektoren, og hva hun tenker om dette. Litt avhengig av det svaret vil jeg vurdere hvordan jeg skal håndtere det forslaget som er fremmet i dag – jeg tror det et forslag nr. 16 – om basisfinansiering av instituttsektoren.

Anders Anundsen (FrP) [13:57:53]: Jeg syntes det var litt festlig da representanten Anna Ljunggren med stor patos fra denne talerstolen slo fast: «Årets budsjett er et godt budsjett for studentene.» Det er merkelig at studen-

tene ikke er enige, og jeg viser til det samme som jeg viste til i mitt hovedinnlegg, Universitas fra 21. november, som varsler nye kutt: «Det kan ikke kuttes mer hos studenter,» sier lederen i Studentparlamentet, Heine Skipenes.

Men Soria Moria-erklæringen har vel sagt at dette skal være et godt budsjett for høyere utdanning og studentene, og da er vel det sannheten, selv om fakta skulle si noe annet.

Det som egentlig fikk meg til å ta ordet, var statsråd Solhjells krav til opposisjonen om ytterligere samling. Noen av oss erindrer samlingsnivået blant de nåværende regjeringspartiene to år før de gikk til forhandlinger. På den ene side sier statsråden at han forventer at man skal være betydelig mer enig enn det man er i dag – hvilket er langt mer enig enn det hans eget parti var med Arbeiderpartiet på samme tidspunkt, for øvrig. På den annen side foreskriver han, på en relativt belærende måte, hvordan man går til valg på eget program, deretter til forhandlinger, og så til en regjeringserklæring som man da etterpå står ved. Det er vel prosessen for de fleste partier, skulle jeg tro, så jeg forstår egentlig verken kritikken eller forventningen til at samlingsnivået skal være enda større. For på retningsvalgene er opposisjonen innenfor dette fagområdet veldig enig. Det ser statsråden veldig tydelig hvis han tar seg bryet med å lese innstillingen nøye.

Så har jeg lyst til å takke representanten Opheim for at han i hvert fall, etter hva jeg oppfattet, varslet at regjeringspartiene støtter Fremskrittspartiets forslag om kiropraktorutdanningen. Det er bare det forslaget som vil sikre den intensjonen som representanten Opheim tar opp. Jeg er veldig glad for at regjeringspartiene etter avgivelse av innstillingen er kommet til den erkjennelse at de ønsker å etablere en kiropraktorutdanning, og sannsynligvis da vil støtte Fremskrittspartiets forslag om dette senere i dag.

Så må jeg dessverre litt innom statsråd Giske. Han sa at 50 000 kr i gjennomsnittlig kutt til menighetsrådene nesten ikke er noe. Det bekymrer meg at kirkestatsråden ikke vet hvor mye fantastisk menighetsarbeid de lokale menighetene kan gjøre for den summen. I realiteten står statsråd Giske på denne talerstolen og gang på gang bruker de 21 milliarder kr som Regjeringen hevder å ha overført til styrking av kommunesektoren, til akkurat de samme og for så vidt ulike formål. Det bidrar ikke til å øke den kirkelige aktiviteten. Det er ikke realiteten ute i menighetene, dessverre. Jeg håper kirkestatsråden ser nøyere på hvordan man kan bidra til å styrke det lokale kirkedemokratiet, ikke bruke de samme pengene som er brukt opp på eldreomsorg, skole og alt annet.

Gunnar Gundersen (H) [14:01:09]: Jeg vil komme med noen kommentarer.

Åsa Elvik illustrerte i og for seg problemene i kommuneøkonomien med å vise til en underfinansiert gratis læremiddelreform, og at vi prioriterer å bruke pengene til en behovsprøvd stipendordning inntil man har midler til fullfinansiering. Hun pekte ikke på at det er grunnen til kuttet i Høyres budsjett for fylkeskommunene.

Så litt til statsråd Andersen, som holdt et alvorlig innlegg om realfagskompetanse. Etter det jeg kjenner til, har

den lille økningen som har kommet til BIA, kommet fordi Forskningsrådet har måttet gripe inn for å finne noen midler, slik at det i det hele tatt ble vekst. Etter den forelesningen statsråd Andersen holdt, mistenker jeg ham egentlig for ikke å kjenne konsekvensene av sitt eget budsjett. Man er bare halvveis i forhold til det som er målsettingen, 500 mill. kr inn i BIA i 2009.

Så litt om åpenhet i skolen, som representanten Huitfeldt svarte på i en replikk. Jeg fikk nesten inntrykk av at alle skulle ha informasjon, bare ikke media. Da lurer jeg på, siden vi nærmer oss juletider, om vi også tror på julenissen. Det er ingen tvil om at dette kommer til å komme ut i media. Da burde det være et ansvar å få det ut i media på en slik måte at det faktisk bidrar til en analyse av skolen. Det er åpenbart at nasjonale prøver først og fremst er til for å analysere skolen internt. Vi kan ikke unngå, for skolen er så interessant for samfunnet rundt, at man kommer til å legge mye vekt på å få dem ut i media. Da synes jeg man skulle få det ut på en skikkelig måte.

En liten kommentar til representanten Dørum. Jeg synes han har funnet opp et veldig bra begrep. Det er å verne om det «ufødte næringsliv». Det høres nesten ut som et innlegg i abortdebatten, men det er det vel ikke. Det er faktisk et ganske bra uttrykk. Det er der den framtidige velferd ligger. Omstillingen i dagens næringsliv er enorm, og den kommer til å bli enda større. Mange av de fyrtårnene vi kjenner i dag, er fortid i morgen. Mange av fyrtårnene i fremtiden kjenner vi rett og slett ikke i dag. Vi kjenner heller ikke hvem som kommer til å bringe dem fram. Nettopp derfor er forskning så viktig, nettopp derfor bruker vi forskning, og det er nettopp derfor 3 pst.-målet er så viktig å holde fast på. Det viser faktisk i hvilken grad man prioriterer å finne fram til de nye fyrtårnene.

Lena Jensen (SV) [14:04:14]: Jeg er glad for at Regjeringen har laget noen nasjonale prøver som kan brukes som et verktøy i skolen. De nasjonale prøvene er laget for å være læringsstøttende i det arbeidet som foregår i skolen. De er et verktøy for den enkelte skole, et verktøy for kommunene til å kunne sette i gang og jobbe med kvalitetsutvikling i skolen, og gjennom den ordningen som Regjeringen har lagt til rette for når det gjelder nasjonale prøver, blir de ikke et verktøy for førstesideoppslag i media om hvilke lærere som fungerer bra, og hvilke lærere som ikke fungerer bra. Det er ikke en god måte å heve kvaliteten i norsk skole på.

Grunnen til at jeg tok ordet i dag, er at opposisjonspartiene Høyre og Fremskrittspartiet har kommet med gjentatte påstander om at den utdanningspolitikken som blir ført, ikke er SV-politikk. Det er radikalt feil. Det har vært en radikal endring i utdanningspolitikken siden SV kom i regjering med Arbeiderpartiet og Senterpartiet og overtok Kunnskapsdepartementet. Vi har bl.a. satset på desentralisert utdanning og økt budsjettet til høyskoler og universiteter. I årets budsjett gir vi også støtte til Studiesenteret.no, fordi vi vet at det er viktig å satse på desentralisert utdanning. Vi har stoppet privatiseringen av den offentlige fellesskolen, som den tidligere regjeringen la opp til. Vi øker fra høsten timetallet for 1.–4. klassetrinn. Dette er

også prioriteter som SV har i sitt arbeidsprogram. Kunst og kultur er viktig. I Stortinget i dag vedtar vi at Norsk kulturskoleråd skal få en økning, slik at de kan utvikle flere gode prosjekter i den lokale kunst- og kulturskolen.

Det å sikre opplæring innenfor rusinstitusjoner er viktig for SV. I dette budsjettet legger vi inn en økning på 4 mill. kr til rusinstitusjoner for å sikre at de som ikke har rett til utdanning, kan få det. Regjeringen vil også legge fram et lovforslag om dette om kort tid.

Opplæringen innenfor kriminalomsorgen har vært et viktig område for SV, som også er viktig i vårt arbeidsprogram. Denne regjeringen har gjort det motsatte av det den forrige regjeringen gjorde. Vi har styrket opplæringen innenfor kriminalomsorgen, og vi sikrer nå at alle som er innenfor kriminalomsorgen, kan få rett til utdanning. Dette er viktig. Vi er på riktig vei. Vi er underveis. Men som også Åsa Elvik sa tidligere: Vi er ikke fornøyd, men vi er på god tur.

Anniken Huitfeldt (A) [14:07:32]: Når det gjelder offentliggjøring av resultatet av nasjonale prøver og andre typer undersøkelser, er det tydelig at Høyre kun lytter til OECD når OECDs anbefalinger stemmer overens med Høyres program. Når OECD kommer med helt klare anmodninger om måten vi skal drive offentliggjøring av de nasjonale prøvene på, lytter de ikke.

Vi mener at vi har funnet en veldig god balanse. Vi vil ha åpenhet i kommunestyrene dersom det ikke går ut over personvern hensyn, men det å drive med en felles lanseingsdag som øker presset, og lage lister hvor noen kommer på bunn og noen kommer på topp, mener vi, i likhet med råd fra OECD, ikke fører til forbedring, men tvert imot, slik OECD sier, til at man står i fare for at svake skoler blir enda svakere. Disse faglige rådene bør vi så absolutt lytte til.

Vi bør også se på hva som har skjedd i kommuneøkonomien, for det har hatt en betydelig effekt på utviklingen i norsk skole. I det året Høyre sier at de fikk en forbedring av kommuneøkonomien – i 2004 – bevilget Stortinget 3,8 milliarder kr i frie inntekter til kommunene. Året etterpå foreslo Høyre en økning på 1 milliard kr, sammen med Venstre og Kristelig Folkeparti. Året etter, da vi kom til makt, fikk vi en økning i kommuneøkonomien på 5,7 milliarder kr – en økning i frie inntekter. Så det er helt åpenbart at det har vært en stor og formidabel økning i kommunenes frie inntekter etter at vi tok over.

Vi har også fått bekreftet at med opposisjonens forslag til bevilgninger til universitets- og høyskolesektoren ville vi også fått et kutt, spesielt på Universitetet i Oslo. Det er altså ikke nok til å møte de utfordringene som en del høyskoler og universiteter står overfor.

Det som også er symptomatisk for de områdene hvor opposisjonen vinner fram med felles standpunkter i denne salen, er at de er enige om kritikken, enige om alt som er ille, men de klarer ikke å meisle ut noe felles politisk alternativ. Og det er det som er det interessante – hva som er alternativet til den sittende regjering. La meg ta et eksempel: Høyre og Venstre kritiserer oss for å innføre ordningen med frukt og grønt i skolen, men det er bare Høyre

som vil fjerne ordningen. Det er mye kritikk av at rentekompensasjonsordningen ikke blir videreført, men man klarer ikke å utmeisle noe samlet alternativ. Det er det som er typisk for denne opposisjonen – de er enige når det gjelder å svartmale situasjonen, i en situasjon hvor vi aldri har brukt mer penger på forskning, i en situasjon hvor vi aldri har brukt mer penger på utdanning. De er enige om svartmaling, men ikke enige om noe alternativ.

Statsråd Bård Vegar Solhjell [14:10:30]: Mitt klare inntrykk er at diskusjonen om regjeringa Bondevik II egentleg er ferdig for dei aller fleste i Noreg. Men i eit lite hjørne av Høgres stortingsgruppe finn vi openbert framleis ein diskusjon om kva regjeringa Bondevik II egentleg gjorde. Kva skjedde egentleg? Jo, den førre regjeringa tapte i valet 2005 og gjekk tilbake samla sett med over 10 pst., men vart nesten redda av eit godt valresultat for Framstegspartiet.

Hovudgrunnen til at dei tapte midt i ein oppgangskonjunktur, var at dei massivt prioriterte skattelette til dei rikaste i Noreg og ikkje prioriterte dei kjernevefberdsoppgåvene i Noreg – helse, omsorg, skole og andre ting – som folk er opptekne av rundt om i lokalsamfunna. Det kan ein jo òg lese ut av resultatata. Lærartettleiken i Noreg gjekk ned i løpet av den førre perioden og er no snudd til ein forsiktig oppgang.

Eg er bekymra for at vi ikkje ser ei betre utvikling når det gjeld ei prioritering av ressursane til skole rundt omkring, og skulle ønskje meg ei kraftigare prioritering av det framover, ikkje minst i lys av det vi no ser av internasjonale undersøkingar.

Det som òg kjenneteiknar det Høgre har stått for i fleire år når det gjeld skole, er det veldig klare synet at det ikkje er nokon samanheng mellom det å bruke ressursar og å få auka kvalitet. Det er veldig interessant. Eg kjenner nokre Høgre-folk sjølv, og mitt klare inntrykk er at dei i dagleglivet er veldig opptekne av den samanhengen. Viss eg, f.eks., skal ha nokre menneske i eit selskap heime, klarer eg meg fint med ein litt billig treliterskartong med raudvin, men mange av Høgre-vennene eg har, seier – og det meiner eg for så vidt dei har rett i – at viss du verkeleg skal ete godt, kjøp heller ei litt dyr flaske vin, for kvalitet kostar.

Men det gjeld visst ikkje skole – det som er aller viktigast for korleis vi får det i framtida.

Samtidig er det sånn at Høgres egne forslag om korleis vi skal forbetre skolen, faktisk har ein prislapp, dei òg. Vi må komme vekk frå den tenkinga som den førre regjeringa hadde, at ein ikkje prioriterte kommunar og fylkeskommunar som bruka pengar på skole, men skattelette til dei rikaste, og laga sin ideologi om at det liksom er gratis å få betre kvalitet. Det er feil.

Så vil eg til slutt seie at det er klart vi har betydelege utfordringar framover når det gjeld å få ei auka satsing på skole òg økonomisk. Det skal vi ta tak i. Den store veksten i kommuneøkonomien har ført til ei forbetring, men vi treng ei ytterlegare satsing på kunnskapsskole i åra framover.

Statsråd Trond Giske [14:13:45]: Det var representanten Bent Høie som fikk meg til å tegne meg nok en gang, fordi han sier at Regjeringen ikke tar ansvar – eller kanskje det var kulturministeren som ikke gjorde det – for det vi har ansvaret for. Jo, det er jo ikke noen forskjell på ansvarsfordelingen mellom stat og kommune.

Vi har ansvaret for prestelønningene. Vi har flere prester i Den norske kirke nå enn noensinne tidligere. Forskjellen er at vi sørger for at kommunene faktisk har økonomi til å ta det ansvaret de er pålagt. Det er kjerneforskjellen. Og vi har et kutt i tilskuddet til fellestrådene på 24 mill. kr. Det betyr at av 22 milliarder kr er det altså 21 976 000 000 kr igjen. Det brukes bl.a. til helse. Vi er helt i rute i forhold til omsorgsarbeidere. Og det brukes til skolen. Det er helt andre tilstander i skolen i dag enn det var under Bondevik-regjeringen. Det brukes til kultur. Kommunene bruker mer på kultur enn noen gang før, selv om vi har et historisk løft på over ½ milliard kr også til det statlige. Det er den vesentlige forskjellen. Det er direkte feil det som blir sagt. Vi reduserer ikke kommunenes frie inntekter, de øker. Men kommunene har fått lov å beholde ekstra skatteinntekter tidligere. Vi kunne selvsagt dratt inn det, slik det systematisk ble gjort under Bondevik-regjeringen. Men vi har altså den beste kommuneøkonomien noensinne. Det er her forskjellen ligger.

Dørum er kritisk til at vi går tilbake i historien, og svarer med å gå tilbake til 1960-tallet, tror jeg det var. Det var omtrent da jeg ble født, at Dørum var tilbake og gravde i sitt dypdykk. Men en må finne seg i å bli målt på hva man faktisk gjør. Jeg husker godt debattene med Dørum om utdanningspolitikk i valgkampen i 2001, hvor jeg som statsråd la fram historiens største økning i forskningsbudsjettet, 1,3 milliarder kr. Det var ikke ett budsjett under Dørum som svarte på det. Tvert imot ble veksten halvert første året etter at Dørum kom inn i regjering. En vekst i studiestipendet på 10 000 kr på ett år ble forsøkt fjernet etter at Dørum kom inn i regjering.

Og så skulle man tro at man kom ut igjen av regjering litt mer ydmyk og sa: Vel, vel, det var ikke så enkelt. Men, neida, da er det helt nye, friske Duracell-batterier på plass og samme lekse! Det er dette som jeg tror skaper politikerforakt, at det man står og sier, er helt i strid med det man faktisk gjør i gjerning. I forrige periode stemte Venstre mot Kulturløftet. I opposisjon mener man at det ikke går fort nok. Det er den type manglende sammenheng mellom handling og ord som gjør at folk mister respekten for også en av de viktigste rollene i Norge, nemlig det å være politiker.

Elisabeth Aspaker (H) [14:16:56]: «We must act, now!», var Al Gores inntrengende bønn da han mottok Nobels fredspris 10. desember sammen med FN's klimapanel. For nå er det alvor i miljøsakene, og et rikt land som Norge har et stort ansvar for å vise vei. Kloden er et skjebnefellesskap der alle stater må ta sin del av ansvaret for å redusere klimagassutslipp, og der land som har forutsetninger, må satse for å utvikle ny teknologi i miljøets tjeneste.

Med sine landområder i polare strøk har Norge et særlig ansvar for å bidra til ny forskning om klima. Nå vet vi også at global oppvarming, paradoksalt nok, kan komme til å bety et kaldere klima i Norge, dersom Golfstrømmen skifter kurs som følge av temperaturrendringer i havet.

Regjeringen har utpekt nordområdene som Regjeringens strategiske interesseområde, og statsministeren slo riktig på stortromma da han presenterte strategien i Tromsø 1. desember 2006. Regjeringens sparegris er i dag smekkkfull, men nordområdesatsingen går på sparebluss for andre år på rad. Regjeringen sier en vil satse i et generasjonsperspektiv, men for igjen å bruke Al Gores ord: Framtiden banker på døra nå. Problemet er at ungdom *nå* forlater Nord-Norge i flokk, og det er *nå* klimaproblemene tårner seg opp på verdensbasis og roper på økt innsats. Regjeringens svar om å satse i et generasjonsperspektiv er derfor helt utilstrekkelig. Derfor foreslår Høyre i sitt alternative budsjett 65 nye millioner til bl.a. utdanning og forskning i nord, med klima- og miljøspørsmål som topp prioritet.

Høyre satser der Regjeringen svikter sine egne ambisjoner. Man skal nemlig lete godt for å finne spor av noen satsing på utdanning og forskning i nord. Realiteten er vel snarere den motsatte, at satsingen er blitt til smertefulle kutt. Universitet og høyskoler i Nord-Norge er blitt ribbet for 35 mill. kr. Forskningsinnsatsen er heller ikke i nærheten av å tangere de forventningene Regjeringen selv har skapt. Vi opplever tidenes verste feilskjær i mangel på forskningsinnsats.

Regjeringen har selv beskrevet kunnskap som selve navet og drivkraften i nordområdestrategien. Utenriksminister Jonas Gahr Støre fikk for kort tid siden et spørsmål her i Stortinget om hvor det var blitt av dette navet, og om ikke dette hjulet uten nav var et nokså vanskelig framkomstmiddel å betjene seg av. Han henviste til at dette spørsmålet måtte fagstatsråden svare på. Da retter jeg nå i dag spørsmålet til forskningsministeren: Hvor er det blitt av det kunnskapsmessige navet i nordområdesatsingen? Og hvordan rimer kuttet i nord med at Regjeringen satser i nord?

Avslutningsvis: Få saker har fått større oppmerksomhet enn NAC-saken og planene om en trafikkflygerutdanning på Bardufoss i samarbeid med Universitetet i Tromsø. Jeg ser til min store forundring nå at regjeringspartiene i det stille prøver å tappe NAC-kontoen for flere millioner. Da er mitt spørsmål til representanten Lena Jensen fra Troms hvorfor det skjer, og hvordan hun kan forklare at Universitetet i Tromsø heller ikke i 2008 skal få startbevilgning til det som skulle bli en offentlig trafikkflygerutdanning, som regjeringspartiene lovet at de skulle fikse bare de vant valget i 2005.

Statsråd Tora Aasland [14:20:08]: Jeg er blitt utfordret av et par av representantene.

Jeg vil si til representanten Åse Schmidt følgende: Dette er jo en budsjettdebatt, og det kan hende at kostnadselementet ble litt tydelig i mitt svar i replikkrunder i stad. Det er for så vidt litt svar også på det Elisabeth Aspaker tok opp nå. Det vi gjør, er å avvente ESA-dommen

før vi tar en beslutning om mer permanent bruk av de midlene som man så langt har brukt på trafikkflygerutdanningen på Norwegian Aviation College. Men det forhindrer selvsagt ikke at det parallelt arbeides med å finne en løsning på øvrig luftfartsutdanning innenfor andre områder også enn trafikkflygerutdanningen, f.eks. det som nå skjer ved Universitetet i Agder, som er et veldig spennende innspill. Så vi avventer som sagt dommen før vi tar en beslutning om mer permanent bruk av midlene. Samtidig arbeider vi med de tilbudene som er inne på øvrige deler av luftfartsutdanningen.

Så til representanten Dørum når det gjelder instituttfinansieringen. Det har vært en lang og omstendelig prosess. Jeg kom inn som statsråd for relativt kort tid siden og merket meg prosessen og det som var kommet fram både i den første og den andre delen av denne prosessen. Jeg vil si til representanten at hovedelementene i finansieringsordningen ligger der, men jeg ser behov for en ekstra kvalitetssikring av enkelte av de elementene som dette finansieringssystemet består av, nettopp for å sikre at alle viktige hensyn er tilstrekkelig vurdert. Jeg vil si det på den måten at den ekstra kvalitetssikringen som jeg vil gjøre, ikke skal være til hinder for den varslede framdriften, nemlig at dette skal kunne gjelde fra 2009 og bli presentert i forbindelse med budsjettet 2009. Det vil være en framdrift som forventet og som varslet, men jeg ser som sagt et behov for en kvalitetssikring av det som ligger av elementer i dette.

Statsråd Dag Terje Andersen [14:22:33]: La meg på slutten av debatten få lov til å peke på en felles utfordring som vi har i forhold til næringslivet og den næringsrettede delen av utdanningssystemet og forskningen, nemlig globaliseringen. Jeg har vært så heldig i løpet av det siste året å få besøke både Kina, India og Sør-Korea og se store økonomier – med milliarder av innbyggere – som er i kraftig vekst, og en utfordring for mange eksisterende produksjonsmiljøer i verden, herunder det norske.

Men samtidig åpner den økonomiske veksten i store land også nye muligheter, fordi det er markeder som blir mer kjøpekraftige, og som gjerne kjøper høyt avanserte produkter, f.eks. fra Norge. Og det viser seg jo at vi gjør det godt i den konkurransen, vi gjør det bra i næringslivet i Norge. Noe av grunnen til at vi gjør det bra, ble dokumentert av FN for kort tid tilbake – de sa at vi faktisk har verdens mest produktive arbeidskraft. Vi har ikke lave lønninger, men vi får gjort innmari mye i norsk næringsliv for de lønningene vi betaler. Og hvorfor gjør vi det? Jo, fordi vi bl.a. har veldig kompetente fagarbeidere som et element i hele den verdikjeden som skal være med og utvikle næringslivet i Norge. Så i tillegg til det fokuset som rimeligvis her har vært på forskning og høyere utdanning, må vi klare både å lese utenlandske statistikker på hva som ikke er bra, og samtidig klare å ta vare på det som er bra i den norske modellen, en veldig kompetent arbeidskraft, som bidrar både til nye produksjonsformer og nye produkter som altså klarer seg godt på verdensmarkedet.

Jeg mener altså at svaret på globaliseringens utfordring og globaliseringens mulighet er innovasjon, og forskning

og utvikling er en viktig del av det. Uansett om vi skulle klare i løpet av kort tid å komme opp på 3 pst. av bruttonasjonalproduktet, vil allikevel 99 pst. av forskningen foregå andre steder enn i Norge. Det setter oss i en spesiell konkurransesituasjon, som gjør at vi må ta vare på de fortrinnene vi har. Derfor må vi satse målrettet, slik som vi har gjort. Jeg har vært inne på maritim sektor tidligere. Vi har altså verdens femte største skipsfart, og skal de bygge båter i Sør-Korea, må de ha utstyr fra Kongsberg for å få verdens beste. Eller som vi har gjort på maritim sektor: Der har vi brukt kunnskapen til fiskerne langs kysten, puttet på forskning og utvikling og frambrakt verdens beste oppdrettssektor. Derfor mener jeg at vi nok må satse noe mer målrettet enn det enkelte har gitt uttrykk for her, hvis vi skal klare oss i forhold til at 99 pst. av forskningen foregår utenfor Norge. Derfor er det for så vidt godt sagt det representanten Dørum sa, at vi skal verne om «det ufødte næringsliv». Men jeg mener altså at det blir for passivt. Vi bør rett og slett delta i befruktningen!

Vera Lysklætt (V) [14:25:52]: Jeg er bare helt nødt til å ta ordet når det er en skoledebatt. For det var to viktige grunner til at jeg i det hele tatt stiftet Karasjok Venstre i sin tid, og den ene grunnen var at jeg ikke ville sitte med hendene i fanget og bare godta det helt uakseptable arbeids- og læringsmiljøet som så vel elever som lærere hadde, og fortsatt har svært mange steder, både i Finnmark og mange andre steder i landet. Våre barn og unge er vår viktigste ressurs, og de fortjener så mye bedre enn den skolen de tilbys i dag.

I Finnmark ble som kjent alt brent under krigen, så de fleste skoleanlegg som vi har i fylket den dag i dag, er fra gjenoppbyggingstiden etter krigen, dvs. de er bygd med datidens krav til materialbruk og innelima, og svært mange skriker etter oppussing, eller – mer riktig – det må bygges nye, friske skolebygg, og de gamle, syke byggene må heller rives. Jeg regner med at det vil lønne seg i det lange løp.

På grunn av flere måneder med tøft klima, mørketid og sprengkulde, ned til 30, 40 og 50 kuldegrader, oppholder elever og lærere seg innomhus i disse syke byggene store deler av dagen. Dette fører selvfølgelig til hodepine og uopplagthet. Vi har svært mange store utfordringer i skolen vår, og det gjelder på mange områder, noe den ene undersøkelsen etter den andre bekrefter. Flertallet i mange kommunestyrer rundt omkring har i årevis forsømt seg i forhold til skolen. Derfor var den rentekompensasjonsordningen som den forrige regjeringen innførte, svært velkommen. Derfor er det tragisk når regjeringspartiene nå ikke ønsker å videreføre denne ordningen også i 2008, slik som Venstre ønsker.

Det er en ting til som jeg nok en gang vil benytte anledningen til å fokusere på etter at jeg har tatt det opp utallige ganger de siste årene her, både i spørretimen og skriftlig med SVs utdanningsminister, og det er forholdene som det jobbes under i den samiske skolen, i det sentrale bosettingsområdet så vel som lenger sørover i landet. Ved innføring av nye reformer i skoleverket rekker vi aldri i den samiske skolen å komme ordentlig i gang med en ny

reform før denne reformen skal skiftes ut med en ny reform. Det er etter min mening helt på sin plass at vi begynner å lære av Finland, hvor de ikke har disse reformene i skolen i tide og utide. Det er f.eks. ennå ikke utarbeidet en eneste lærebok tilpasset det nye Kunnskapsløftet – Samisk. Slik det er i dag, må lærerne selv og hver for seg lage sitt eget undervisningsmaterieell. Dette er en helt uholdbar situasjon. Det går ut over så vel lærernes arbeidssituasjon som elevenes krav på en fullverdig undervisning på sitt eget språk. Jeg vil innstendig be den nye utdanningsministeren om å engasjere seg i dette, og jeg vil på det sterkeste beklage at ikke regjeringspartiene har ønsket å støtte Venstre når vi også i år ønsker å bevilge 5 mill. kr mer til dette formålet, for å bedre vilkårene for samiske lærebokforfattere og læremiddelprodusenter og til økt produksjon av samiske lærebøker tilpasset Kunnskapsløftet – Samisk.

Bent Høie (H) [14:29:16]: Statsråd Solhjell har selvfølgelig helt rett i sin analyse av Høyre-folks forhold til vin. Det har han sikkert god erfaring fra, siden vi delte noen flasker vin sammen i studietiden! Men poenget er at Høyre-folk vet også at på et tidspunkt er det ikke sammenheng mellom pris og kvalitet når det gjelder vin, for på et visst tidspunkt betaler en mer for merket enn for innholdet. Det er en veldig god parallell til diskusjonen om den norske skolen. Før Kristin Clemet grep fatt i den norske skolen, ble den markedsført riktignok som verdens dyreste skole, men den ble også markedsført som den skolen som klarte å utjevne forskjellene i samfunnet. Så viste det seg da en grep fatt i innholdet i skolen, at det var på samme måte som en overpriset vin: Verdens dyreste skole lykkes ikke med å utjevne forskjeller.

Det var diskusjonen om kommuneøkonomi som fikk meg til å ta ordet. Det nytter ikke for ordførere i landets kommuner å saldere sine budsjetter med retorikken verken fra statsråd Solhjell eller statsråd Giske. Virkeligheten ute i Kommune-Norge har selv statsråd Solhjell oppdaget, da han dagen før Stortinget vedtok rammene for Kommune-Norge, sendte ut en pressemelding der han var bekymret for nedleggelser av skoler og kutt i lærerstillinger. Hva var årsaken til det? Jo, årsaken til det var selvfølgelig at Kommune-Norge kjenner innholdet i Regjeringens kommuneopplegg for 2008. De nyvalgte lokalpolitikere sitter ikke rundt omkring i landet og kutter i skole og omsorg fordi de synes det er kjekt, når de har gått til valg på det stikk motsatte. De gjør det fordi Regjeringen bevilger mindre penger enn de oppgavene de har pålagt kommunene, krever. Derfor er det at finansministeren skriver i nasjonalbudsjettet på side 75 og 76 at det er en nedgang i kommunenes frie inntekter i 2007, og det er en nedgang i kommunenes frie inntekter i 2008, nettopp fordi det ikke er samsvar mellom oppgavene en pålegger, og pengene en bevilger, i motsetning til det det var de siste årene under Bondevik II-regjeringen.

Så sier statsråd Giske, og det må jeg be om at statsråd Giske fra talerstolen trekker tilbake, at det under Bondevik II-regjeringen var en systematisk tilbaketrekking av de ekstra skatteinntektene som kom til Kommune-Norge.

Det skjedde aldri under Bondevik II-regjeringen. Det har heller ikke skjedd i Norge i nyere tid, utenom en gang, og det var under statsminister Gro Harlem Brundtland.

Presidenten: Representanten Odd Einar Dørum har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Odd Einar Dørum (V) [14:32:24]: Tre korte merknader. – Først til statsråd Dag Terje Andersen. Venstres forslag til statsbudsjett åpner for å delta i befruktningen på en systematisk og forutsigbar måte og med betydelig engasjement. Der møtes statsrådets og Venstres syn.

Når det så gjelder statsråd Aasland, har hun gitt en kommentar som fører til at jeg på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre gjør forslag nr. 16 om instituttsektoren om til et oversendelsesforslag.

Når det så gjelder statsråd Giske, var mitt lille, historiske poeng – han bestyrer jo en kirke som heldigvis ble til lenge før noen av oss ble født, det er lange linjer – at politisk arroganse nedfestet i det trondhjemske sosialdemokrati har noen linjer, og det var det eneste poenget mitt. Det manifesterer seg når statsråd Giske har makt. Han gleder seg over å bruke den, og jeg gleder meg over å opponere mot ham, og for øyeblikket liker jeg å utfordre ham på at han plager studenter ved å kutte basisbevilgningen med ca. 300 mill. kr. Det er der striden står, og så kan vi ta rundene senere. Det gjør vi sikkert med fynd og klem.

Torfinn Opheim (A) [14:33:37]: Jeg ble vel litt utfordret av representanten Anundsen, og det gjaldt spesielt kiropraktorutdanningen. Nå må vi ikke gjøre dette til en uenighet som faktisk ikke er der. Det er jeg litt bekymret for når Anundsen sier det han sier. Her er hele komiteen enige om en merknad i innstillingen, der en skryter av kiropraktorene, og der vi sier at vi ønsker å legge til rette for en kiropraktorutdanning.

Jeg kommer ikke til å stemme for forslaget til Fremskrittspartiet på bakgrunn av at det allerede i 2004 er gjort vedtak, hvor det heter:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for å etablere et kiropraktorstudium i Norge.»

Så kan en gjerne spørre: Har det ikke skjedd noe? Det er kanskje derfor Fremskrittspartiet kommer med et forslag til vedtak. Jo, det har faktisk skjedd en god del. Det har etter det vedtaket bl.a. kommet utredninger fra Sosial- og helsedirektoratet som er med og danner grunnlag for et videre arbeid for å kunne etablere en slik utdanning. Det er heller ikke tvil om at her må det være et samarbeid mellom Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Det har altså skjedd en god del, men jeg føler vel at den merkningen som hele komiteen er enige om, og det håper jeg at vi fortsatt kan være, signaliserer en utålmodighet når det gjelder etablering av en slik utdanning.

Presidenten: Representanten Anders Anundsen har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Anders Anundsen (FrP) [14:35:37]: Når statsråd Giske snakker om hva som medfører politikerforakt, skal man lytte nøye, for det er en som vet hva han snakker om.

Jeg vil si helt avslutningsvis at jeg synes det er merkelig at Lena Jensen er glad for nasjonale prøver, som hun tidligere har vært veldig misfornøyd med. Hun sier at de nye nasjonale prøvene ikke gir grunnlag for førstesider. Representanten leser åpenbart ikke VG som har publisert forsider og flere sider inne i avisen med rangering av skoler, og det viser meningsløsheten med å forsøke å hemmeligholde denne typen resultater.

Representanten Huitfeldt hevdet at det også med opposisjonspartiens budsjetter ville blitt kutt i universitets- og høyskolesektoren. Det må være direkte feil, og jeg synes det er urimelig at slikt kommer fra talerstolen.

Så merker jeg meg med stor interesse Solhjells voldsomme engasjement fra talerstolen, som egentlig gir Reikvams ord en form for renessanse. Han sa at kvalitet koster, og det var det jeg siterte Reikvam på. Da er det underlig at man viderefører kuttet i universitets- og høyskolesektoren, hvis kvalitet koster.

Presidenten: Representanten Lena Jensen har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Lena Jensen (SV) [14:36:56]: Det er to utfordringer jeg føler jeg er nødt til å svare på.

Det ene går på læreboksituasjonen i den samiske grunnskolen. Læreboksituasjonen er alvorlig. Det er for få bøker, og for få læremidler er utviklet. Men det er slik at midler til lærebokutvikling for samiske læremiddel er det Sametinget som har hatt ansvar for, og midlene har vært overført dit. Det er viktig at man har en dialog med Sametinget om hvordan man best mulig kan få rettet opp denne situasjonen så fort som overhodet mulig.

Det andre jeg har blitt utfordret på, er NAC, trafikkflygerutdanning ved universitetet i Tromsø. Regjeringen har tatt en beslutning om at vi ønsker å etablere trafikkflygerutdanning ved universitetet i Tromsø. Som statsråden tidligere sa, ligger det en sak i ESA om dette, og man avventer denne saken. Man ser altså på muligheten for å etablere en lignende utdanning ved universitetet i Tromsø.

Presidenten: Ine Marie Eriksen Søreide har hatt ordet to ganger før og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [14:38:21]: Statsråd Solhjell kunne fortelle at regjeringspartiene i den forrige regjeringa gikk tilbake med nesten 10 pst. ved valget i 2005. Det er faktisk bare lite grann mer enn det SV aleine gikk tilbake med ved valget nå i høst, og SV ble som kjent halvert. Det var sannsynligvis også en dom over den politikken som partiet har ført i det departementet Solhjell nå bestyrer.

Det er også interessant å merke seg at regjeringspartiene veldig elegant prøver å overse det faktum at året i år

også har vært preget av store demonstrasjoner og mye motstand mot de budsjettene som er blitt presentert. På universitetsplassen var det stappfullt av studenter som demonstrerte iherdig mot Regjeringas kuttforslag. Det den forrige regjeringa gjorde, var nettopp å holde det vi lovte, nemlig å fullfinansiere kvalitetsreformen. Det gjorde vi. Det prioriterte vi. Kvalitetsreformen er dessverre ikke lenger fullfinansiert.

Så legger jeg også merke til at det er flere enn opposisjonen som er i harnisk over den såkalte forskningspolitikken til Regjeringa. Professor Per Brandtzæg uttalte i VG i går at spesielt SVs forskningspolitikk er en forskningsbløff.

Statsråd Trond Giske [14:39:43]: Det må nødvendigvis bli forholdsvis springende når forskning, grunnskole, kirke, næringsrettet forskning og andre spørsmål skal behandles i en og samme debatt. Men til sjuende og sist ligger det noen generelle hovedlinjer til grunn: Skal vi bygge ut velferden videre, skal vi satse på fellesskapet, skal vi sørge for skatteinntekter som gjør at vi tar vare på det vi har felles? Det er her forskjellen fra forrige periode til nåværende periode kommer veldig godt til uttrykk. Det er mulig at Bent Høie har rett i at det ikke ble dratt inn mye skatteinntekter, men poenget var at kommunenes inntektsvekst ikke var slik som nå, altså langt over det som ble forutsatt, og som kommunene har fått beholde.

Så vidt jeg husker, var det høsten 2005 i den da avgående regjeringens kommuneopplegg for 2006 en vekst på rundt halvannen milliard kr. Resultatet ble bortimot 11 milliarder kr i økning i kommuneøkonomien. Dette er jo formidabelt. Dette er grunnlaget for kirkeøkonomien, for skolen, for barnehagen, for helse, for kommunale næringsfond – for alt det kommunene skal drive med i lokalsamfunnet.

Det jeg savner fra opposisjonen når det gjelder kirkebudsjettet, er: Dersom man mener at fellesrådene bør være en statlig oppgave – det er jo en fair og redelig debatt – da kan man si det, at man går inn og finansierer det. Men dette er altså en kommunal oppgave. Vi laget et statlig tilskudd i 1997 – som den forrige regjeringen også kuttet i – fordi det i bunn og grunn er en kommunal finansieringsoppgave å sørge for fellesrådene.

Det er også interessant å høre at man tar æren for utlånsordningen for kirkebygg. Det var ikke Bondevik-regjeringen som foreslo det. Det ble presset på den av Stortinget i et budsjettforlik. Det samme gjelder skolebygg-låneordningen. Den ble foreslått av den forrige Stoltenberg-regjeringen, og var på 15 milliarder kr, og Kristin Clemet foreslo stort sett i hvert eneste budsjettforslag kutt i lånerammene fra år til år. Så man bør kanskje ta æren for det man har æren for, og ikke gjøre det for det man faktisk ikke har bidratt til, men tvert imot til dels motarbeidet.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 1.

(Votering, sjå side 1459)

S a k n r . 2

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2007 under Kunnskapsdepartementet (Innst. S. nr. 72 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 7 (2007-2008) unntatt kap. 231)

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [14:42:50] (ordfører for saken): Jeg har ikke tenkt å bruke spesielt mye tid på debatt her, bare peke på et forhold som de fire opposisjonspartiene sammen valgte å skrive om i innstillinga til omgrupperingsproposisjonen.

Det er nemlig sånn at kap. 281, fellesutgifter for universiteter og høyskoler, får et kutt, og de pengene skal brukes til å finansiere økte ressurser til politiet i forbindelse med at det nå skal utstedes en politiattest for flere helsefagutdanninger. Grunnen til at de fire opposisjonspartiene reagerer, er rett og slett at det ikke på noe annet område der det er krav om politiattest, har vært ført en tilsvarende politikk, altså at sektoren sjøl er nødt til å betale og finansiere økte ressurser til politiet. Vi er ikke kjent med at det skjer f.eks. på barnehagesektoren, og vi syns det er en veldig merkelig praksis.

Nettopp fordi universiteter og høyskoler ikke får besparelser ved at det innføres politiattest, er det desto merkeligere at man skal kutte penger i det kapitlet som heter fellesutgifter for universiteter og høyskoler, for å finansiere utstedelse av politiattest. Utstedelse av politiattest er noe som Stortinget har ment er viktig på flere områder, og det gjøres også med gode grunner, men det er altså en veldig merkelig praksis som det nå legges opp til, nemlig at sektoren sjøl, som altså har krav om politiattest, må finansiere politiets arbeid med å utstede disse.

Andersen Anundsen (FrP) [14:44:39]: Nå er vi jo litt gira etter budsjettdebatten, og det er fri debatt i denne saken, så det kan være at jeg blir her en stund. – Nei da, jeg skal være veldig kort.

Fremskrittspartiet er opptatt av mer penger til politiet. De bevilger mer penger til politiet i budsjettet, de vil bevilge mer penger i salderingsproposisjonen, og vi er opptatt av at politiet skal ha nok ressurser til å gjøre jobben sin skikkelig. Derfor reagerer vi litt når politiet skal få pengene sine fra universitets- og høgskolesektoren fordi det er innført, i denne sal, krav til politiattest for en del stillinger. Det vil ikke medføre reduserte kostnader i universitets- og høgskolesektoren at politiet får økt saksbehandlingsbyrde i forbindelse med utstedelse av politiattest. Det vil i grunnen ikke ha noen annen effekt i universitets- og høgskolesektoren enn at også de egentlig får noe mer arbeid.

Derfor er det underlig at Regjeringen nå innfører et nytt prinsipp – i alle fall har aldri jeg sett dette prinsippet tidligere – at sektorer hvor det blir pålagt politiattest, skal dekke kostnadene til politiet for utstedelse av en slik politiattest. Derfor vil Fremskrittspartiet selvfølgelig gi full tilslutning til det saksordføreren sa fra Stortingets talerstol, men vi vil i tillegg stemme imot kuttet i kap. 281 post 1 i salen i dag.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, sjå side 1469)

S a k n r . 3

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2007 under Fiske- og kystdepartementet (Innst. S. nr. 64 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 17 (2007-2008), unntatt kap. 1062 og 4062)

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, sjå side 1471)

S a k n r . 4

Innstilling frå kyrkje-, utdannings- og forskningskomiteen om endringar i statsbudsjettet for 2007 under Kultur- og kyrkjedepartementet (Innst. S. nr. 63 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 23 (2007-2008), kap. 340, 341, 342, 3340, 3341 og 3342))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, sjå side 1472)

S a k n r . 5

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til ratifikasjon av Europarådets sivilrettslige konvensjon om korrupsjon av 4. november 1999 (Innst. S. nr. 41 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 86 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske frå justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletida blir avgrensa til 40 minutt og blir fordelt med inntil 5 minutt til kvart parti og inntil 5 minutt til statsråden.

Vidare vil presidenten foreslå at det ikkje blir gjeve høve til replikkordskifte, og at dei som måtte teikne seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Det er å sjå på som vedteke.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [14:48:28] (ordfører for saken): Korrupsjon har blitt en stadig større utfordring både i Norge og i resten av Europa. En samlet komite ser på korrupsjon som en trussel mot rettsstaten, demokrati og menneskerettigheter og som et hinder for økonomisk utvikling.

Når man ser de ofte store konsekvensene korrupsjon får for dem som er berørt – det vil være både enkeltmennesker, bedrifter, stater og organisasjoner – er en samlet komite igjen enige om at dette er et problem som må tas på alvor. I likhet med annen kriminalitet kjenner korrupsjon ingen grenser, og det er derfor meget viktig med internasjonalt samarbeid, der et av virkemidlene er felles tilpasning av det enkelte lands lovgivning. Jeg vil i den sammenheng vise til behandlingen av Ot.prp. nr. 73 for 2006-2007 senere i dag. Der tar en for seg de eventuelle endringer i norsk lov som er nødvendige for å gjennomføre konvensjonen.

Det er en samlet komite som bemerker viktigheten av å benytte sivilretten som et bidrag i kampen mot korrupsjon. Et godt eksempel i så måte er lov av 1. desember nr. 64, der det ble foretatt endringer i arbeidsmiljøloven med sikte på å styrke vernet for varslere.

En samlet komite ser også positivt på spørsmålene om erstatning som omhandles i konvensjonen. Det er viktig at de som blir skadelidende på grunn av korrupsjon, får en rimelig erstatning. Norge har tidligere ratifisert andre regelverk mot korrupsjon, og en samlet komite mener at denne konvensjonen er et nytt og godt regelverk i bekjempelsen av denne type kriminalitet.

Odd Einar Dørum (V) [14:50:43]: Jeg tok ordet bare for å understreke ett forhold, og det er spørsmålet om varslere, som er omtalt i innstillingen. Det har jo tidligere vært behandlet av en annen komite her på huset, og for en tid tilbake hadde jeg også en interpellasjonsdebatt med statsråd Bjarne Håkon Hanssen. Bakgrunnen for at jeg tok opp den interpellasjonen, var at jeg med uro samler en del meldinger – vel og merke på et tidspunkt da ikke lovbestemmelsen var trådt i kraft – som går ut på at det å varsle er en ganske tøff situasjon. Vi får meldinger om at folk synes at det er så vanskelig at de i grunnen angrer på det når de har gjort det.

Når jeg tar ordet nå, er det ikke i noen annen hensikt enn at statsråden skal følge opp denne konvensjonen – og helt sikkert vil gjøre det på en god måte – og ta med seg dette synspunktet, fordi vi er helt avhengige av at det som her kalles for varslere, men som i en helt annen sammenheng ville vært kalt vitner, er tilgjengelige for oss, for at vi skal kunne bekjempe korrupsjonen.

Så dette er en varsling om at varslere antakelig må følges nøyer enn det vi har klart til nå. Det er en oppfordring til en tverrpolitisk innsats for dette, og det er nødvendig for å sikre den kampen mot korrupsjon som alle her er enige om.

Statsråd Knut Storberget[14:52:10]: Jeg registrerer at komiteen enstemmig støtter forslaget i proposisjonen om at Stortinget skal samtykke i ratifikasjon av Europarådets sivilrettslige konvensjon om korrupsjon. Det er jeg og Regjeringa meget tilfreds med. Dette er et usedvanlig viktig felt. Vi ser hva slags type utfordringer – ikke bare internasjonalt, men også nasjonalt – vi står overfor for å trenge igjennom og avdekke mer av korrupsjonen.

Jeg er enig med komiteen i at korrupsjon er en trussel mot rettsstaten, en trussel mot demokratiet, en trussel mot menneskerettighetene og et alvorlig hinder for økonomisk utvikling. Det er viktig at Norge deltar i et internasjonalt og regionalt arbeid mot korrupsjon. Jeg er derfor glad for at Stortinget i dag gir sitt samtykke til ratifikasjon av en konvensjon som vil gi et godt sivilrettslig bidrag til korrupsjonsbekjempelsen. Altfor ofte kan man ha en tendens til å stirre seg blind på de politiare virkemidler i all type kriminalitetsbekjempelse. Og nettopp på dette området tror jeg de sivilrettslige virkemidler, hvor man taler det språk som mange av aktørene skjønner, nemlig pengenes språk, er et viktig bidrag inn.

Et hovedelement i konvensjonen er derfor reguleringen av erstatningsansvaret ved korrupsjon. Videre inneholder konvensjonen bl.a. bestemmelser om hensiktsmessig vern mot uberettigede sanksjoner mot arbeidstakere som har rimelig grunn til å ha mistanke om korrupsjon, og som i god tro melder fra om sin mistanke til ansvarlige personer eller myndigheter, som representanten Dørum også var inne på.

Jeg deler representanten Dørums bekymring og for så vidt også spenning i forhold til hvordan de nye reglene vil virke framover. Det er det det handler om. Når det gjelder spørsmålet om varsling, er det helt åpenbart at der må vi følge nøye med.

Konvensjonen gjør det nødvendig med visse endringer i norsk rett. Det er allerede vedtatt enkelte endringer i norsk rett som bidrar til å oppfylle konvensjonen. Ved lov av 1. desember 2006 nr. 64 ble arbeidsmiljøloven endret for nettopp å beskytte varslerne. Disse endringene omfatter nye bestemmelser om rett til å varsle, vern mot gjengjeldelse mot den som varsler og plikt til å legge forholdene til rette for varsling. Disse endringene vil også få anvendelse ved varsling om korrupsjon og oppfyller konvensjonens krav. Endringene trådte i kraft 1. januar i år.

Jeg mener at representanten Dørum har et viktig poeng. Vi må i hvert fall følge lovreglene nøye for å se om de i tilstrekkelig grad ivaretar det vernet som også varslere skal ha. Det må vi gjøre.

Departementet har funnet grunn til å foreslå en ny bestemmelse i skadeserstatningsloven om ansvar for skade ved vold ved korrupsjon. Jeg viser til at komiteen samtidig med denne saken har en parallell sak til behandling i Odelstinget, hvor det foreslås en slik ny bestemmelse i skadeserstatningsloven. Jeg er glad for at vi har enstemmighet rundt også dette forslaget. Den nye erstatningsbestemmelsen sikrer gjennomføring av Europarådets siviltrettslige konvensjon i norsk rett.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 5.

(Votering, sjå side 1472)

S a k n r . 6

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 3. mai 2005 om tiltak mot menneskehandel (Innst. S. nr. 90 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 2 (2007-2008))

Hilde Magnusson Lydvo (A) [14:55:58] (ordfører for saken): Europarådets ministerkomite vedtok 3. mai 2005 en konvensjon om bekjempelse av menneskehandel og styrking av rettighetene til ofre for menneskehandel.

En samlet komite ser på ratifikasjonen av Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel som et viktig bidrag i kampen mot denne type kriminalitet.

Formålet med konvensjonen er å forebygge og bekjempe nasjonal og internasjonal menneskehandel, å beskytte og hjelpe ofre for menneskehandel, å sikre effektiv

straffeforfølgning av bakmennene og å fremme internasjonalt samarbeid for å oppnå de nevnte målene.

For å sikre en effektiv gjennomføring av konvensjonens bestemmelser gir konvensjonen anvisning på opprettelsen av en egen overvåkingsmekanisme, GRETA, som skal overvåke partenes gjennomføring av denne konvensjonen. Komiteen ser viktigheten av å etablere et slikt kontrollorgan.

Reglene i konvensjonen kan deles inn i seks hovedkategorier:

For det første pålegger konvensjonen statene å iverksette tiltak for å forebygge menneskehandel.

For det andre skal statene sørge for at ofrenes grunnleggende rettigheter blir ivarettatt, herunder at ofre for menneskehandel i en kortere eller lengre periode gis opphold i mottakerlandene.

For det tredje er statene forpliktet til å kriminalisere ulike former for menneskehandel og å hindre at ofrene selv i urimelig grad blir straffeforfulgt.

For det fjerde må statene sørge for en effektiv straffeforfølgning av gjerningspersonene og sikre at ofre og vitner får tilstrekkelig beskyttelse under prosessen.

For det femte pålegges statene å samarbeide med hverandre for å oppnå konvensjonens formål om å forebygge, bekjempe, beskytte og straffeforfølge.

For det sjette er statene, som tidligere nevnt, forpliktet til å underlegge seg en felles overvåkingsmekanisme som skal sørge for at konvensjonen blir effektivt gjennomført.

Internasjonalt samarbeid er, her som på andre områder, viktig for regelutvikling og utvikling av felles standarder og gir grunnlag for samarbeid om både enkeltsaker og fenomener.

Konvensjonen følger på flere punkter opp FN's konvensjon mot grenseoverskridende organisert kriminalitet og de to protokollene til denne: Palermoprotokollen om menneskehandel og protokollen om menneskesmugling.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å bekjempe menneskehandel høyt, noe som særlig fremgår av «Stopp menneskehandelen», Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel for 2006–2009, som inneholder 37 tiltak. Regjeringen legger her vekt på at Norge skal vise et internasjonalt engasjement som bidrar til å styrke det internasjonale rammeverket.

Komiteen ser ratifikasjonen av denne konvensjonen som et viktig ledd i dette arbeidet. Konvensjonen har med flere av tiltakene som Norge har i sin handlingsplan.

Handel med mennesker er en grov krenkelse av menneskerettene og en særlig alvorlig type kriminalitet som bidrar til en form for moderne slavehandel.

Menneskehandel truer ofrenes rett til frihet fra slaveri, retten til selvbestemmelse over egen kropp, retten til frihet fra nedverdiggende, ydmykende og umenneskelig behandling, og, i ytterste konsekvens, retten til liv.

Handelen med mennesker synes å øke både nasjonalt og internasjonalt, og det er anslått at handel med mennesker er blitt den nest største illegale næringen i verden, nest etter handelen med våpen. Størst omfang har handelen med kvinner og mindreårige som lokkes eller flykter fra

fattige til rikere land i håp om en bedre fremtid, men ender opp i prostitusjon eller andre former for utnyttelse.

Vi kjenner alle historien til Lilja fra filmen «Lilja forever». Hennes historie er dessverre ikke unik. Vi har mange tilsvarende historier også i Norge.

Komiteen ser det som viktig at Regjeringen vektlegger arbeidet mot menneskehandel. Denne kriminaliteten utgjør en stor andel av den internasjonale organiserte kriminaliteten i verden i dag.

Solveig Horne (FrP) [15:00:14]: Saksordføreren redegjorde veldig godt for saken. Selv om dette bare er en ratifikasjon, så er det ikke en hvilken som helst ratifikasjon.

Bekjempelse av menneskehandel og styrking av rettighetene til ofre for menneskehandel er svært viktig, og jeg er glad for at Norge nå bidrar til å få en fortgang i dette arbeidet. Når vi ser hvilke andre land som har ratifisert dette, er det svært positivt. Et av punktene som er veldig viktig, er at ofrenes grunnleggende rettigheter blir ivare tatt. Fremskrittspartiet er glad for at Regjeringen har fokus på dette, og for at handlingsplanen mot menneskehandel inneholder veldig mange gode tiltak.

Selv om Norge først og fremst er et mottakerland, så må vi ikke bli blåøyde og tro at vi ikke har andre tilfeller her i landet.

Et lite hjertesukk til slutt. Selv om vi i dag kun behandler ratifikasjonen, er det ikke til å stikke under stol at dette kommer til å koste penger. Kampen mot menneskehandel krever ressurser. Det er viktig at dette ikke blir en debatt bare i Stortinget og en handlingsplan som ikke blir fulgt opp. Politidistriktene må prioritere dette arbeidet, og det vet vi krever ressurser, både økonomiske og menneskelige.

Fremskrittspartiet vil derfor be statsråden om å følge nøye med slik at det også følger med ressurser, og at man passer på at denne saken blir ivaretatt.

E i r i n F a l d e t hadde her overtatt presidentplassen.

Elisabeth Aspaker (H) [15:01:46]: Jeg vil takke saksordføreren for en grei gjennomgang av saken.

Ifølge FN er menneskehandel nå i ferd med å passere narkotikahandel og bli verdens nest største illegale økonomi etter våpensalg. Det er i seg selv alarmerende.

Menneskehandel er krenking av menneskerettighetene i sin aller groveste form. Det er en kynisk utnyttelse av mennesker som håper på et bedre liv i et vestlig land, men som i stedet blir holdt fanget i prostitusjon eller slavearbeid og utsettes for umenneskelige lidelser. Det er en virksomhet som gir stort økonomisk utbytte til bakmenn, og som setter menneskeliv i fare. De fleste ofrene for menneskehandel i Norge i dag er knyttet til prostitusjonsvirksomhet, men utviklingen i Europa viser at også tvangsarbeid og fjerning av organer er et økende problem. Det krever stor oppmerksomhet og fokus fra myndigheter, organisasjoner og privatpersoner verden over, og vi må ha et

stort felles løft skal vi greie å bekjempe denne illegale industrien.

Europarådskonvensjonen er utvilsomt en viktig videreføring av arbeidet med å bekjempe menneskehandel internasjonalt. En ratifisering av konvensjonen fra norsk side er viktig. Vi må gjøre vårt aller ytterste for å sørge for at flest mulig andre land gjør det samme, og så snart som mulig.

Det er gledelig å registrere at Regjeringen vil videreføre arbeidet mot trafficking og menneskehandel, som ble vesentlig styrket under Bondevik II-regjeringen.

Hvis jeg likevel skal tillate meg å være litt kritisk i dag: Det må være grunn til å stille spørsmål om hvorfor det har tatt Regjeringen så lang tid å få fremmet denne saken for Stortinget, all den tid det ikke er nødvendig med lovendringer for å oppfylle konvensjonen.

Uansett håper jeg at Regjeringen vil bruke sine kanaler nå til å påvirke andre land til å ratifisere konvensjonen. Kampen mot menneskehandel er en viktig kamp og et stort felles prosjekt, der svært mange av verdens land er berørt som mottaker-, transitt- eller rekrutteringsland.

Odd Einar Dørum (V) [15:03:49]: Jeg tar i grunnen ordet bare kort for å gi et klapp på skulderen til statsråd Storberget.

Når man jobber mot menneskehandel, en sak som alle her i salen er enige om, det gjelder for den saks skyld også mot vold i nære relasjoner, kan det hende at man i andre land treffer folk som smiler høflig til en, men, som vi lærte i Kirkens Bymisjon, de er preget av motstands ånd – de smiler, men de mener ingenting, de gjør ingenting med det. I den sammenhengen er det svært viktig at saken fremmes. Det er veldig bra at vi har hatt tre handlingsplaner – i 2002, i 2004 og i 2006 – og jeg oppfatter at enhver meningsytring om dette i det offentlige rom har vist en veldig bred vilje i Norge til å gjøre noe. Det er også viktig det statsråden har gitt signaler om, at politiet skal gjøre en innsats i forhold til disse sakene. Noen av oss husker den innsatsen som i sin tid startet i Oslo, og den som gikk sin gang i Trondheim, og som førte til en rekke rettsavgjørelser før man fikk ryddet opp i begrepene. Så det å gå inn i disse sakene, som er veldig krevende, er ikke enkelt etterforsknings- eller politiarbeid. Det er svært viktig for å sette grenser. Jeg oppfatter at statsråden på disse områdene har gitt svært klare signaler.

Av og til skal man gi støtte i det felles stafettarbeidet for å få til noe bra, og dette innlegget har en slik mening og en slik hensikt. Det nærmer seg jul – men selv når det er hustrig rundt oss, så skal vi huske på at det kan være hustrigere for andre enn det er for oss.

Presidenten: Hyggelige innlegg skal man alltid sette pris på.

Statsråd Knut Storberget [15:05:31]: Det nærmer seg jul, og det er bra – men det er noen som fryser, og det er de barna, de jentene og de guttene som sliter i den trafikken, og det er jeg veldig glad for at veldig få i denne sal prøver å skape noe særlig partipolitikk ut av. Det er bra.

Når vi nå får denne ratifikasjonen på plass, er det et veldig viktig grep som gjøres. Vi klarer jo aldri å komme i posisjon til hovedstrømmene i denne trafikken hvis vi ikke ser at andre land også gjør det samme, slik at man faktisk får en internasjonal synergi ut av innsatsen. Det er vi helt avhengige av. Og jeg må jo si at min erfaring i løpet av to år som statsråd i Justisdepartementet har vært at det har vært vekslende blikk jeg er blitt møtt med internasjonalt. Det gjør meg helt overbevist om at det mer enn noen gang er påkrevd med internasjonalt samarbeid i forhold til denne type kriminalitet – likevel er jeg ikke bestandig like overbevist når jeg forlater diverse justisdepartementer rundt omkring i verden. Derfor er det bra at vi har fått til dette. Jeg mener dette er tverrpolitisk, for det har vært arbeidet med det i tidligere regjeringer også. Det har bidratt til – og det er kanskje en av årsakene til at det tar tid før man får ratifisert – at vi faktisk er så nøye på at vi oppfyller de forpliktelsene som er i disse konvensjonene. For det har tatt tid å få etablert f.eks. det etterforskningsapparatet vi nå har i Oslo, og den gruppen som heter «Stopp menneskehandel», og som vi har vært krystallklare på fra Regjeringas side at vi må ha på plass for å kunne få dialog med de jentene og de guttene som er ofre for menneskehandel. Det har jo resultert i – i Trondheim, i Bergen, og også nå i Oslo – at vi er i ferd med å få opp straffesaker også i denne alvorlige form for kriminalitet. Det tror jeg er helt avgjørende for å sende noen signaler ut. Det å kunne bruke strafferettens mekanismer – straff, inndragning eller utvisning – er helt avgjørende.

Det at vi nå, som vi også signaliserte i handlingsplanen, innfører en utvidet refleksjonsperiode for dem som fryser – at jentene og guttene i denne trafikken får mulighet til å være her i landet i en lengre periode, og også kan få arbeidstillatelse der det er hensiktsmessig – er viktig. Dette er tiltak vi bevilger penger til, og som vi iverksetter.

Det at vi i løpet av dette året har startet med å gi dem som hevder å være i en menneskehandelssituasjon, bistandsadvokat – også før de har inngitt anmeldelse – er viktig. På den måten kan vi få dem inn i andre hjelpetiltak, gi dem hjelp til å anmelde til politiet og til å stå i en svært tung og krevende sak.

Det at man fra Utenriksdepartementets side nå har valgt å sette av betydelige beløp – opp mot 180 mill. kr over tid – til nettopp internasjonale tiltak, særlig gjennom IOM, er helt avgjørende her. Og jeg vil også peke på EØS' finansieringsmekanisme, hvor man også får til prosjekter med andre land, slik at man bl.a. forhindrer at gutter og jenter reiser ut.

Til dem som har vært på talerstolen og hevdet at det her gjøres en god jobb: Vi står sammen om dette – alle partier har rett. At vi kan ratifisere konvensjonen i dag, er, etter mitt skjønn, et gledelig steg i en riktig retning for å styrke trykket mot en svært alvorlig form for kriminalitet.

Hans Olav Syversen (KrF) [15:09:22]: Det er en enstemmig innstilling fra justiskomiteen. Jeg skal ikke forlenge debatten mye.

En ting er å bekjempe menneskehandel, men vel så viktig er konvensjonens påpeking av at man også skal

styrke rettighetene til ofrene for menneskehandel. Det er en stor utfordring også for oss – som statsråden var inne på – hvordan vi i praksis utformer mekanismer som sikrer akkurat det.

I konvensjonen er det flere kategorier. En av kategoriene er hvordan man nasjonalt følger opp arbeidet mot menneskehandel. Vi vil få en sak om forbud mot kjøp av seksuelle tjenester – en sak som Regjeringen arbeider med – til behandling, antakelig før sommeren. Fra Kristelig Folkepartis side vil jeg si at vi ser på det forbudet som et arbeid mot menneskehandel. Jeg er klar over at vi her er uenige, men for oss er det lovvedtaket som skal komme, et ledd i det arbeidet.

Så får vi se om lovvedtaket kan virke slik, eller om det utfordrer noen andre mekanismer som ikke er ønskelige, bl.a. at dette vil bli mindre synlig. Det håper vi ikke.

Vi håper at Regjeringen med den nevnte framleggelsen ivaretar den forpliktelsen vi har til å hjelpe også dem som etter et eventuelt lovvedtak fortsatt vil trenge samfunnets beskyttelse.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 6. (Votering, se side 1473)

S a k n r . 7

Innstilling fra justiskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2007 under Justis- og politidepartementet (Innst. S. nr. 88 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 18 (2007-2008) unntatt kap. 451, 456 og 480)

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [15:12:34] (komiteens leder og ordfører for saken): Gjennom salderingen av statsbudsjettet for 2007 markerer det rød-grønne flertallet nok en gang at vi tar kriminalitetsbekjempelsen på alvor. Vi øker derfor bevilgningene til politiet med 20 mill. kr. Disse pengene kommer i tillegg til økningen på mer enn 0,5 milliarder kr til politi og påtalemyndighet i perioden 2006–2008. I Soria Moria-erklæringen slår vi fast at vi ønsker et nært og sterkt politi over hele landet. Denne bevilgningen vil ytterligere styrke bl.a. Oslo-politiet, bekjempelsen av økonomisk kriminalitet og arbeidet med å redusere responstiden overfor publikum.

Jeg skal ikke trekke opp noen ny budsjettdebatt, men jeg må påpeke – som jeg også gjorde i den debatten der vi omtalte Fremskrittspartiets kutt i bevilgningene til viktige

institusjoner som skatteetaten og tollvesenet – at Fremskrittspartiets signaler i media i dag angående Økokrims etterforskning av mulig korrupsjon i Forsvaret, er bekymringsfulle. Det kan se ut som om Fremskrittspartiet både i ord og i handling er i ferd med å bagatellisere og nedprioritere kampen mot korrupsjon og annen økonomisk kriminalitet. Det er vel og bra at Fremskrittspartiet i sine merknader i denne saken er opptatt av politiets muligheter til å gjøre jobben sin, men når Carl I. Hagen og andre ledende tillitsvalgte i Fremskrittspartiet går ut i media og sår tvil om politiets metoder og motiv – slik de gjør når det gjelder Økokrims siktelsler – undergraver det politiets arbeid. Og det synes jeg er svært, svært alvorlig.

Jeg vil til slutt vise til komiteens øvrige merknader i saken. Vi har merket oss at utgiftene til fri sakførsel og fritt rettsråd har vist seg å bli lavere enn forventet i 2007, og at disse postene derfor er foreslått redusert. I og med at utgiftene til fri rettshjelp er regelstyrte, har ikke reduksjonen betydning for hvilke rettigheter den enkelte har under ordningen, og signaliserer heller ikke noen redusert satsing på ordningen framover.

Komiteen ser også fram til en gjennomgang av retts- og hjelpsordningen, som Regjeringen nå arbeider med.

Solveig Horne (FrP) [15:15:04]: Det er jo en ganske hyggelig sak å få rett oppunder jul, endringer på statsbudsjettet for 2007. Som saken viser, så er det noe overforbruk, og det er noe underforbruk. Jeg vil vise til at både forliksrådet, og ikke minst Kriminalomsorgen får en økt bevilgning.

Så blir jeg litt forundret når komitelederen nå står og skryter av at politiets budsjett blir styrket med 20 mill. kr, mens vi vet helt klart at skal politiet opprettholde dagens nivå neste år, mangler det ca. 120 mill. kr. Og fordeler man 120 mill. kr på politidistriktene, vet vi alle at det ikke blir mange kronene til hvert distrikt.

Jeg skal ikke komme inn på alle sakene som ligger i budsjettet, men bare snakke litt om Fremskrittspartiets forslag. Som alle vet, har politiet store etterslep når det gjelder investeringer. Det var Stortinget klar over da man behandlet budsjettet for 2007 i fjor, og man var også klar over det da man behandlet budsjettet nå i år. Dessverre har politiets stramme budsjetter ført til at investeringene i utstyr er blitt utsatt dette året. Vi må huske på at dette er investeringer som de forventet å kunne gjøre i dette året. Dette gjelder ikke bare for politiet generelt, men det gjelder ikke minst for Oslo-politiet.

Fremskrittspartiet mener at dette etterslepet er så alvorlig og så bekymringsfullt at disse investeringene må gjennomføres raskt og innenfor budsjettåret. Derfor skulle jeg ha stått her i dag og fremmet forslag om å øke kap. 440 med 30 mill. kr og styrke kap. 441, Oslo-politiet, med 10 mill. kr. Men ved en inkurie har forslaget falt ut, så nå kommer Stortinget til å få en uke til å tenke over hvorvidt de skal være med på å støtte dette. Vi har nå lagt dette inn i finansinnstillingen, så statsråden og flertallet i denne sal kan bruke denne helgen til å tenke over om det ikke er veldig viktig at politiet får de pengene til investeringer som

de sårt trenger, og støtte forslaget når det kommer i neste uke.

Elisabeth Aspaker (H) [15:17:15]: Komitelederen har på en utmerket måte redegjort for saken. Dette skal ikke bli noen ny budsjettbehandling, men jeg kan likevel ikke unnlate å peke på det faktum at når Regjeringen her sier de skal styrke Oslo-politiet med 4 mill., er det i realiteten et kutt på om lag 5 mill. kr etter at Oslo-politiet har fått inndratt ubrukte midler etter NATOs utenriksministermøte tidligere i år.

Det er i grunnen liten tvil om at Oslo-politiet gjør en stor jobb, men sliter med altfor små ressurser. Det er derfor skuffende at statsråden ikke kunne ha tatt på seg jule-nissefrakken nå rett før jul og latt Oslos politimester beholde de 9,3 mill. kr tilsvarende det mindreforbruket som har vært i forbindelse med vakt ved NATO-møtet. De politimessige utfordringene står i kø i Oslo, og da er det direkte knuslete at departementet inndrar pengene i stedet for å la dem bli i politiet til økt innsats mot kriminalitet. Det er i hvert fall ganske spekulativt nå å fremstille det som om Oslo-politiet får nye penger, når det er det motsatte som er tilfellet. Representanten Bjørnflaten var opptatt av dette med organisert og økonomisk kriminalitet. Det er jo da et tankekors at den samme hovedstaden nå sier til likningskontorene at de ikke må anmelde så mange saker, for de greier ikke å behandle dem – og sakene må dreie seg om mer enn 2 mill. kr for at man i det hele tatt skal se på dem og være villig til å sette inn ressurser for å oppklare dem. Det er klart at dette sender helt gale signaler til samfunnet, så jeg synes jo også regjeringspartiene bør gå i seg selv i forhold til hva slags kritikk man står her på talerstolen og deler ut til andre.

Et annet forhold som påkaller oppmerksomhet, er den økte etterspørselen etter og dermed økt tidsforbruk til utstedelse av politiattester. I en situasjon der politiet har en lang rekke andre oppgaver som presser på, er det bekymringsfullt dersom arbeidet med utstedelse av politiattester spiser av tid som burde gått til f.eks. etterforskning og mer synlig politi ute i det offentlige rom. Siden regjeringspartiene ikke ville være med på et forslag fra Høyre og Fremskrittspartiet om å få en redegjørelse i revidert nasjonalbudsjett om omfanget av arbeidet med politiattester, vil jeg gjerne at statsråden her i dag svarer på hvordan han vurderer utviklingen i antall politiattester, og om departementet vil vurdere om dette arbeidet kan løses av andre enn politifolk. Et helt annet spørsmål er hvorvidt kostnadene til politiattester burde dekkes av den enkelte etter et selvkostprinsipp for å slippe å belaste enten politibudsjettet eller andre offentlige budsjetter.

Jeg skjønner reaksjonen fra lederen i utdanningskomiteen som setter store spørsmålstejn ved at det overføres penger fra Utdanningsdepartementets budsjett til å dekke kostnader til utstedelse av politiattester for studenter som søker opptak til helsefagutdanningen.

Odd Einar Dørum (V) [15:20:08]: Justisdepartementets budsjett ble behandlet mandag 3. desember, så jeg fin-

(Dørum)

ner på vegne av Venstre ingen grunn til å gjenta hva jeg da sa om en rekke forhold.

Jeg tar utelukkende ordet for å opplyse om at Venstre og – etter en liten kollokviegruppe i sentrum – Kristelig Folkeparti vil stemme for det mindretallsforslag som er framlagt av Høyre og Fremskrittspartiet, om politiattester.

En kort merknad til det. Jeg har selv vært i nærheten i ulike sammenhenger når man har ønsket slike attester, og jeg har registrert at det har fått et visst omfang. Jeg registrerte til min forundring at vi tidligere i dag hadde en sak i kirke- og undervisningskomiteen som da ble markert. Det er grunnen til at jeg synes det er viktig at det forslaget som er fremmet av mindretallet her i komiteen, kommer fram, og om det så, ut fra maktens aritmetikk, faller, tror jeg vi alle er tjent med at departementet gir en beskrivelse av hva dette nå handler om, og kan gjøre det på sin måte. Det er jo alltid slik at man kan lytte til råd i stortingssalen, selv om man ikke alltid stemmer for forslagene.

Så med disse merknader vil jeg da kunngjøre at både Kristelig Folkeparti og Venstre vil stemme for mindretallets forslag.

Statsråd Knut Storberget [15:21:23]: Jeg hadde egentlig ikke tenkt at jeg skulle ta ordet i denne debatten, men jeg ble nødt til å gjøre det etter å ha hørt representanten Aspaker.

Jeg har bare lyst til å si her fra Stortingets talerstol at vi ikke har tenkt å begi oss inn på å styre politiet på den måten Høyre nå tilsynelatende ønsker å styre politiet på. Da man bevilget 42 mill. kr ekstraordinært til Oslo politidistrikt i april for at de skulle kunne håndtere et utenriksministermøte – vi bevilget det ekstraordinært – forstår Oslo politidistrikt, Politidirektoratet, Justisdepartementet og jeg tror også de fleste i denne salen at de pengene skulle gå til å dekke de nødvendige utgiftene til det utenriksministermøtet. Det var en helt klar forutsetning, og det er det også i budsjettssystemet, at de pengene man ikke brukte opp til utenriksministermøtet, skulle tilbakebetales. Slik er den runden. Så hvis man i Høyre mener at man skal kunne beholde alle penger selv om de ikke er blitt brukt til det formålet de skulle brukes til, og så bare få mer og mer, er vi uenige med Høyre om hvordan man skal styre norsk politi. Jeg tror ikke det er særlig gunstig å begi seg inn på en slik regnemåte som representanten Aspaker begir seg inn på her, hvor hun framstiller påplussinger i politibudsjettet som kutt – uansett så er det kutt. Her kommer det en påplussing til Oslo. Oslo har altså i inneværende år fått noen og tredivmillioner kroner til det utenriksministermøtet som ble avholdt – ekstraordinært. Man fikk en betydelig tilleggsbevilgning i revidert nasjonalbudsjett. Så er representanten kjent med hva som lå i neste års budsjett, og så kommer disse midlene nå, på tampen av året – det er igjen noen uker – for bl.a. å kunne fortsette med en god drift fram til årsskiftet. Men vi beveger oss jo på en grense i forhold til hva man faktisk klarer å nyttiggjøre seg.

Når det gjelder investeringer, er det heller ikke slik at det står stille ute i politidistriktene. Jeg synes det er viktig

at vi også får fram at man i løpet av dette året og neste år har fått investert opp alle politidistriktene i forhold til verneutstyr og våpen. Og mange distrikter er nå i ferd med å ta betydelige grep når det gjelder bilene. Så disse midlene som kommer ekstra, vil bidra til en forsterket innsats, men ikke minst vil det som ligger i budsjettet for neste år, bidra til det.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Thomas Breen (A) [15:24:06]: Det skal jeg klare fint, siden statsråden tok det ene poenget jeg hadde.

Det andre jeg har lyst til å problematisere litt, er høyresidens stadig tilbakevendende retorikk i forhold til effektivisering i det offentlige generelt. Det er for så vidt greit nok, men når det kommer til politiet, er det hele tiden den stikk motsatte innfallsvinkel. Selv om Oslo-politiet fra 2000 og fram til nå har hatt en økning på over 50 pst. – også under den forrige regjering var det en kraftig økning – er det altså ikke en eneste representant fra høyresiden som stiller spørsmålet: Hvor blir pengene av? Det tror jeg – med den tilsynsrapporten vi nå har fått fra POD, Oslo politidistrikt – at vi snart må stille spørsmål ved. Hva skjer fra det tidspunkt Stortinget bevilger pengene til politiet i forhold til den elendighetsbeskrivelsen vi av og til opplever ute?

Det er også slik at det er en del politidistrikter som satser stort på bygg om dagen; ett politidistrikt i sør bygger nå bl.a. tre politistasjoner. Når det kommer til politiet, ønsker jeg at også høyresiden skal tørre å ta den debatten. Høyresiden er veldig kjapt ute med å kutte når det gjelder andre typer offentlige etater, som skatt og toll, men hvorfor skal politiet på en måte være fredet i forhold til en effektiv bruk av penger? Det er en debatt jeg etterlyser ved neste korsvei.

Jeg fikk ikke vært med på budsjettdebatten. Det var derfor jeg måtte opp og problematisere akkurat dette. Men jeg ser fram til den neste debatten – for å si det slik.

Elisabeth Aspaker (H) [15:25:47]: Det denne saken handler om, er endringer og omdisponeringer i inneværende års budsjett. Jeg er klar over at de midlene som var bevilget, var bevilget til ett formål, men jeg er også veldig klar over at hvis man ville, kunne man i denne saken ha omdisponert og brukt de pengene til et annet formål.

Det er vel også slik at selv om denne saken behandles i Stortinget nå, noen få uker før jul, har det jo vært kjent en stund at det faktisk stod 9 mill. kr igjen etter det møtet. Da kunne man på et tidligere tidspunkt faktisk ha klarert og gitt tillatelse til at pengene kunne brukes på en annen måte.

Så har jeg lyst til å si til representanten Thomas Breen at jeg er helt overbevist om at også politiet har noe å gjøre i forhold til sin drift. Men når Oslos politimester i møte med komiteen sier at han i 2008 må holde 110 stillinger ledige gjennom hele året, og at han har måttet holde mange stillinger ledige gjennom 2007, handler ikke det om at man kan omorganisere seg til lønnsmidler til 110 stillin-

ger. Det tror jeg ikke, slik er det ikke, men det er mulig at noen av de stillingene kunne ha vært effektivisert.

Jeg synes regjeringspartiene tar veldig lett på de beskrivelsene som kommer fra politiet ute i forhold til hva slags ressursituasjon de har, i forhold til hva slags saker de må legge bort, i forhold til hva slags publikumshenvedelser de ikke greier å følge opp. Vi kan bare ta til etterretning at det er den type formuleringer eller den type uttalelser, som falt fra talerstolen her.

Til slutt tar jeg opp det forslaget som foreligger i innstillingen.

Presidenten: Representanten Elisabeth Aspaker har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 7.

(Votering, se side 1473)

S a k n r . 8

Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene André Oktay Dahl, Elisabeth Aspaker og Bent Høie om å legge til rette for økt analysekapasitet for DNA, styrket nasjonal kompetanse og økt oppklaring av kriminalitet (Innst. S. nr. 89 (2007-2008), jf. Dokument nr. 8:61 (2006-2007))

Thomas Breen (A) [15:28:14] (ordfører for saken): Jeg skal bruke enda kortere tid denne gangen.

Det er slik at vi i Odelstinget i dag skal behandle en svært viktig lovsak, som i stor grad også omhandler Dokument nr. 8-forslagets innhold, så jeg synes vi skal flytte debatten dit. Det er komiteen enig i.

Utover det har jeg ikke annet å si enn at jeg anbefaler Stortinget å følge komiteens tilråding i saken.

Solveig Horne (FrP) [15:28:52]: I likhet med saksordføreren er jeg enig i at den store debatten skal vi ta i Odelstinget. Likevel har jeg lyst til å si at dette er en utrolig viktig sak. Jeg hadde nesten ønsket at debatten om denne saken hadde vært i morgen eller i neste uke, etter at vi har vedtatt den lovendringen vi skal vedta senere i dag.

Helt til slutt vil jeg bare ta opp mindretallsforslagene i innstillingen.

Presidenten: Representanten Solveig Horne har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 8.

(Votering, se side 1475)

S a k n r . 9

Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Aspaker, André Oktay Dahl, Jan Tore Sanner, Kari Lise Holmberg og Peter Skovholt Gitmark om bedre forebyggende tiltak, tidligere og tydeligere reaksjon overfor barn og unge som er i risikozonen for å utvikle en kriminell løpebane (Innst. S. nr. 65 (2007-2008), jf. Dokument nr. 8:4 (2007-2008))

Presidenten: Etter ønske fra justiskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter på hvert parti og inntil 5 minutter til statsråden. Videre vil presidenten foreslå at det ikke gis anledning til replikkordskifte, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [15:30:34] (ordfører for saken): Forslagsstillerne i denne saken er bekymret over at barn og unge under den kriminelle lavalder begår til dels alvorlige forbrytelser. Dette er en bekymring som mindretallet deler med forslagsstillerne. I den sammenheng har forslagsstillerne tatt opp åtte punkter som de mener vil være med på å bidra til å bedre det forebyggende arbeidet overfor ungdom som er i risikozonen.

Mindretallet i komiteen støtter de forslagene og er med på dem, og ser viktigheten av at det gjøres et godt forebyggende arbeid for barn og unge. Barn og unge har behov for trygghet og voksenkontakt. Det får de gjennom sine foreldre og gjennom skolen. Hvis denne voksenkontakten og tryggheten uteblir, vil ungene og ungdommene komme opp i problemer som kan bli større senere i livet.

Mindretallet mener at det bør komme fortløpende i arbeidet med bl.a. etablering av politiråd i alle kommuner, og at dette bør skje innen utgangen av 2008. Mindretallet er òg opptatt av at det skal legges til rette for etablering av et forpliktende SLT-samarbeid i samtlige kommuner, og ber om at arbeidet med å få gjort dette blir intensivert.

Det som òg er viktig når det gjelder forebyggende arbeid, og som kanskje er en stor og vanskelig utfordring, er hvordan en måler resultatet innenfor det forebyggende arbeidet. Dette ønsker vi å få på plass. Vi ønsker at det blir utarbeidet målekriterier som gjør at vi kan si at nå har vi gjort en god jobb, nå virker det forebyggende arbeidet.

Mindretallet ber òg Regjeringen om å legge til rette for at hver eneste skole har en politikontakt. Mindretallet ser det som utrolig viktig at barn og unge blir kjent med politiet på en positiv måte, at barn og unge kan forholde seg til politiet på en positiv måte, og at den kontakten kan være med på å bidra til at de senere i livet ikke kommer i en uheldig kontakt med politiet.

Forslagene som mindretallet legger fram, blir av flertallet kommentert med at her gjøres det en stor satsing. Saksordfører er faktisk enig i at det satses på dette, men som mindretallet påpeker i notatet, synes vi at det kanskje går litt sakte, og at det satses for lite. Mindretallet fremmer sine forslag for å få fortløpende i saken, for de ser at dette arbeidet er så viktig at her må noe gjøres – og det må gjøres fort. Det nytter ikke å vente på alle mulige utredninger som tar måneder og år. Det er viktig for ungdommen og for barna at det skjer noe, at det settes i gang forebyggende arbeid som virkelig virker, før det drar ut for lenge i tid.

Med det fremmer jeg mindretallets forslag.

Presidenten: Representanten Morten Ørsal Johansen har tatt opp de forslag han refererte til.

Hilde Magnusson Lydvo (A) [15:34:30]: Arbeiderpartiet viser til at Regjeringen satser på tiltak for å hindre at barn og unge starter en kriminell løpebane. Regjeringen har en bred satsing mot barne- og ungdomskriminalitet som tar opp i seg de åtte forslagene til tiltak som forslagsstillerne kommer med.

Jeg vil bl.a. vise til St.meld. nr. 20 for 2005-2006. Som oppfølging av Stortingets behandling av denne meldingen om alternative straffereaksjoner for unge lovbrøyttere i desember 2006, ble det i mai 2007 nedsatt et offentlig utvalg. Utvalget skal utarbeide en rapport til 1. oktober 2008. De endelige konklusjonene når det gjelder enkelte av forslagene som er framsatt i dette representantforslaget, hører naturlig med i behandlingen av rapporten fra nevnte utvalg. Når rapporten er framlagt fra det offentlige utvalget, vil vi ha et langt bedre grunnlag for vurdering av en del av spørsmålene som nå er reist, enn det vi har i dag.

Foruten de områdene utvalget er bedt om å utrede, vil Arbeiderpartiet vise til at St.meld. nr. 20 inneholder en rekke forslag som det ligger til forvaltningen å følge opp. Gruppen skulle bl.a. se på hvordan samfunnet skal eller bør møte barn under 18 år som begår alvorlig kriminalitet og plasseres i fengsel. Gruppens rapport var ferdig april 2007.

Jeg kan ikke i dette innlegget komme inn på alle tiltakene som er med i St.meld. nr. 20, men jeg velger å framheve noen. Jeg vil her nevne KrAmi-prosjektet i Årdal, som er et pilotprosjekt. Programmet retter seg mot unge friomsorgsklienter som trenger hjelp til å komme inn på arbeidsmarkedet igjen. Jeg vil også nevne at det skal vurderes å endre barneloven slik at barnevernet kan pålegges en plikt til å oppnevne en mentor for barnet eller ungdommen. Det skal også etableres ansvarsgrupper så raskt som mulig etter innsettelse for å legge til rette for gode og varige tiltak etter løslatelsen.

Jeg ser det også som viktig at politiet blir målt på forebyggende arbeid og ikke bare på oppklaringsprosent og saksbehandlingstid. Her kan politiet bl.a. registrere hvor mange førstegangskriminelle mellom 15 og 18 år de har, og hvor mange gjengangere de har i samme aldersgruppe. Vi ønsker også mer bruk av konfliktråd. Jeg er også enig med saksordfører, som nevner politiråd som et viktig tiltak i det forebyggende arbeidet i kommunene.

Jeg viser til svarbrev fra statsråd Storberget av 20. november 2007 som grundig går inn på hvert av de enkelte forslagene fra forslagsstillerne. Brevet følger vedlagt denne innstillingen. Arbeiderpartiet støtter det som kommer fram der om Regjeringens arbeid på dette området.

Elisabeth Aspaker (H) [15:37:31]: Denne saken er et nytt, godt eksempel på hvordan fine ord i Soria Moria-erklæringen ikke omsettes i handling, men forsvinner i utvalg og utredninger. Regjeringspartiene viser nå til et utvalgsarbeid som ikke skal avsluttet på enda et år.

Høyre har i det framlagte representantforslaget tatt til orde for en rekke tiltak som har det til felles at de skal sette grenser og bremser for unge mennesker som opererer i grenseland for det som er lovlig.

I statsbudsjettet for 2008 gjentar Regjeringen sitt mål for kriminalpolitikken: forebygge bedre, oppklare mer, reagere raskere og rehabiliterer bedre. Den som har studert Høyres representantforslag nøye, vil jo se at våre forslag og tiltak handler om bedre forebygging, raskere reaksjon og mer vekt på oppfølging av barn og unge som utfordrer lovens grenser. Derfor er det svært skuffende at regjeringspartiene nå har satt seg på gjerdet i denne runden og ikke vil være med på fornuftige tiltak som kan få unge lovbrøyttere ut av sirkulasjon, tilbake i klassen eller inn i andre sosiale sammenhenger uten kriminalitet og rus.

Hver dag får vi nye påminnelser om nødvendigheten av å rette økt oppmerksomhet mot yngre lovbrøytterne. Vi ser eksempler på at barn både over og under den kriminelle lavalder begår grove kriminelle handlinger, uten at dette blir tilstrekkelig fanget opp av hjelpeapparatet.

Barn og unge er framtiden, og hvordan vi lykkes med arbeidet blant disse, har derfor stor innvirkning på kriminalitetsutviklingen framover. Kriminell atferd er risikoatferd som vi må ta på alvor, og Høyre mener samfunnet til nå langt på vei har sviktet disse ungene.

Høyre har nå fremmet forslag i Stortinget om å åpne for at det skal gis straffeliknende reaksjoner også overfor barn under den kriminelle lavalderen. Det må tas grep for å sikre at det reageres tidlig nok mot de yngste lovbrøytterne, også dem som er under 15 år. Samfunnet setter grenser av hensyn til samfunnets behov for trygghet, men først og fremst av hensyn til det enkelte barn og den enkelte ungdom.

Når justisministeren får spørsmål om den alvorlige ressursmangelen politiet befinner seg i, er en del av svaret hans at Regjeringen er opptatt av å forebygge at kriminalitet skjer. Dette er i beste fall et desperat forsøk på å vri fokuseringen bort fra krisen i politiet, for vi har ikke sett et eneste forslag til tiltak overfor barn og ungdom som befinner seg i risikozonen for å utvikle kriminell atferd. Tvert imot uttrykker politiet fortvilelse over budsjettssituasjonen og sier det forebyggende arbeidet vil bli skadelidende når det verken er nok folk eller penger.

Bedre koordinering av det samlede forebyggende arbeidet, bedre samhandling mellom ulike offentlige hjelpeinstanser og ansvarliggjøring av både barn og ungdom og foreldrene er viktige forutsetninger for å sikre den enkelte som er i risikozonen, nødvendig hjelp til å unngå en framtidig kriminell løpebane.

Tidlig og tydelig grensesetting innebærer at man viser omtanke og respekt for barn og ungdom som beveger seg på kanten av loven. Likegyldighet og mangel på reaksjon er det motsatte.

Regjeringen er for lite ambisiøs når det gjelder det forebyggende arbeidet lokalt. Jeg opplever nå at man viker tilbake fra tidligere uttalelser om politiråd og er blitt opptatt av å omtale ordningen som frivillig. Dette svekker etter mitt skjønn ordningen og kan undergrave hele politirådsideen. Her føler jeg at justisministeren må holde trykket oppe og må rydde opp. Han må ikke bare i valgkampen i pamfletter si til Det kriminalitetsforebyggende

råd at det er viktig med politiråd, men også mene det etter at valget er gjennomført.

SLT-samarbeidet er et viktig fundament for systematisk forebygging blant barn og unge. Hindringer i forhold til misforstått taushetsplikt må ryddes av veien én gang for alle. Stadig vekk dukker det opp som begrunnelse – man får det ikke til fordi taushetsplikten er til hinder for at ulike offentlige etater snakker sammen.

Konfliktrådernes evne og mulighet til å kunne følge opp flere, også gjennom stormøter, må bedres. Vi vet at denne metoden bl.a. kan være et godt redskap i alvorlige mobbesaker.

Videre må anti-mobbeinnsatsen i skolen følges opp for å sikre at alle elever har et godt og trygt læringsmiljø.

Det er snart jul, og jeg har et juleønske som jeg håper justisministeren nå vil låne øre til. Det kriminalitetsforebyggende råd gjør en viktig jobb i forhold til veiledning rundt SLT-metoden, og har også engasjert seg i politiråd. Hvis vi er enige om at forebygging er viktig, har jeg et ønske om at statsråden skal ta initiativ til at politiseniører kan engasjeres i dette arbeidet. Jeg har også et konkret ønske om at en av de fristilte politimestrene gis forebygging som spesialoppdrag. Jeg tenker at vedkommende politimester i nært samarbeid med KRÅD kan bidra til å løfte forebygging, og derigjennom bidra til at enda flere kommuner etablerer SLT-samarbeid, og at enda flere politiråd ser dagens lys. Jeg er overbevist om at kloke og erfarne politifolk har svært mye å bidra med, og at kontinuitet i dette arbeidet er bud nr. 1. Forebyggende arbeid blir altfor ofte venstrehandsarbeid, fordi andre saker går foran. Jeg håper derfor justisministeren kan gjøre noe med dette, og at han kan innfri mitt lille ønske nå før jul.

Hans Olav Syversen (KrF) [15:42:55]: Hvis vi hadde svaret på den siste utfordringen som ligger i representantforslaget, hadde vi gjort utrolig mye godt i forhold til arbeidet knyttet til å hindre barn og unge i risikozonen i å utvikle en kriminell løpebane. Det er jo her vi ofte finner starten, og den blir også ofte starten på en lang «karriere» hvor man går inn og ut av fengsler og i det hele tatt kommer på vidvanke – dessverre.

Jeg ser positivt på representantforslaget, i den forstand at man ønsker å støtte opp under det jeg egentlig oppfatter som et ganske tverrpolitisk ønske om å få til et mer konkret og tydelig samarbeid på tvers, ikke minst i kommunene, for å bidra til at barn og unge som er i risikozonen, avbryter sin kriminelle løpebane og kommer i et riktigere spor. La meg kommentere noen av forslagene fortløpende.

Når det gjelder politiråd, er jeg egentlig spent på å høre hva justisministeren sier til dette. Jeg oppfatter at det har gått en ganske utvetydig beskjed til alle landets kommuner om at et slikt politiråd skal opprettes. Jeg håper at det er tilfellet, også sett fra statsrådets side.

Når det gjelder SLT-samarbeidet, har vi mange eksempler på at det er meget godt. Jeg har selv sett resultatet av det som har vært gjort i Ski kommune og Spydeberg kommune, der man arbeider på tvers. Elisabeth Aspaker var inne på at taushetsplikten er et stengsel som hindrer at

man får tak i en del ungdommer. På de stedene hvor man har tatt tak i dette, har man ikke sett taushetsplikten som noen uoverstigelig hindring, men brukt mulighetene som ligger der, uten at man dermed går på tvers av lovverket.

Da kommer man selvfølgelig også over til skole, til barnehage, til dem som fra starten av sliter med avvikende atferd. Men man må også se på barnevernet. Jeg må melde en bekymring med hensyn til det som er situasjonen rundt i Norge når det gjelder barnevernet. Vel har de også fått mer ressurser, men det hjelper lite når antall klienter øker. Ikke minst gjelder det de barna som trenger mest oppfølging. Det antallet øker i enda større grad.

Da kommer vi opp i den diskusjonen vi hadde før sommeren, knyttet til dem som begår kriminelle handlinger og som er mellom 15 og 18 år. Jeg vil gjerne utfordre statsråden med hensyn til status for arbeidet til det utvalget som skulle se på og finne passende reaksjoner for denne gruppen. Det er utrolig viktig at vi griper det an på en riktig måte.

Forebyggende arbeid og egne målekriterier foreslo Kristelig Folkeparti i et eget representantforslag for vel et år siden. Det sies i budsjettet at politiet har egne parametere for forebyggende arbeid. Men når man spør, er det vel egentlig ingen som kan svare på hvilke parametere man sikter til. Så hvis det kan utarbeides, tror jeg det vil være en stor fordel.

Vi støtter alle forslagene, unntatt forslag nr. 5, hvor forslagsstillerne ønsker å øke erstatningssetningen for foreldrenes ansvar fra 5 000 kr til 20 000 kr. Dette er da et objektivt ansvar. Når foreldrene kan klandres på en eller annen måte, er det jo ingen slik begrensning, og derfor støtter vi ikke forslag nr. 5, men forholder oss til det regelverket som er. Når det gjelder forslag nr. 8, som gir noen utfordringer angående personvernet – forslaget gjelder samtykkebasert rustesting på skoler – støtter vi det, men under den forutsetning at man finner en ordning hvor personvern og integritet, slik det er framstilt i forslaget, kan ivaretas på en betryggende måte. Mener man at man ikke kan få til det, vil vi være avventende.

Bare for å oppsummere: Vi støtter forslagene, med unntak av forslag nr. 5.

Odd Einar Dørum (V) [15:48:17]: Når Venstre støtter alle forslagene unntatt to – jeg kommer tilbake til det – er ikke det fordi vi ikke oppfatter at veldig mange, inkludert regjeringspartiene, er enig i hensikten her. Jeg skal gi en veldig tidsaktuell begrunnelse for hvorfor jeg nå stemmer for dette.

Jeg har med en viss undring, etter hvert med stigende undring og intensitet, observert det sentraliseringsforsøk som er planlagt i Follo politidistrikt. Jeg har også registrert politimesterens uttalelser om hva politifolk skal brukes til – underforstått hva de eventuelt ikke skal brukes til. Når det foregår en slik omfattende forsøksvirksomhet i et så stort politidistrikt, føler Venstre svært sterk grunn til å understreke det som vi oppfatter som forslagsstillerens hensikt, nemlig at det forebyggende arbeidet ikke skal glippe. Vi har oppfattet, både før og etter det nylig avhold-

te stortingsvalg, at dette har også regjeringspartiene ment. For å være helt sikker på at denne forsøksvirksomheten i politiet ikke skal komme «i miss» for dette, finner vi for vår del grunn til å stemme for hovedtyngden av disse forslagene. Vi oppfatter dem som fornuftige, fordi man ønsker å systematisere et godt lokalt samarbeid for å sørge for at barn og unge har en sjanse. Det framgår også i statsrådens svar til komiteen at det er en god del arbeid i gang med dette. Det vises bl.a. til en handlingsplan som er etablert under tidligere regimer, men som føres videre knyttet til arbeid i Trondheim, Kristiansand, Stavanger og Oslo – altså svært viktig arbeid.

Nettopp på grunn av de forsøkene som nå skjer i politisystemet, vil vi også understreke behovet for å finne en måte å måle det forebyggende arbeidet på eller å gi det status. Det er ikke alltid så lett å måle det forebyggende arbeidet, men å gi det status, å gi det posisjon, kan i hvert fall være et viktig svar i denne sammenheng.

Når det så gjelder de to forslagene vi ikke stemmer for, er det forslag nr. 5, med samme begrunnelse som representanten Syversen. Vi vil selvfølgelig åpent vurdere hva som skjer når departementet eventuelt foretar en endring av beløpsgrensen. Når det gjelder spørsmål nr. 8, vil Venstre ikke stemme for det. Jeg ber presidenten om at voteringen blir ordnet slik at vi kan få fram vårt syn. Vi stemmer altså mot forslag nr. 8. Vi synes at den begrunnelsen som er gitt fra Regjeringens side, også under henvisning til det som skjer i andre europeiske land, er til tung ettertanke.

Jeg vil for min del trekke et klart skille mellom så ytterliggående situasjoner som den vi hadde i denne byen for en tid tilbake, da politiet måtte ha en rassist på Sogn videregående skole etter oppfordring fra skolen. Det var en ytterliggående situasjon, det skjer dessverre noen ganger, men dette skjedde som force majeure, fordi man ikke ville ha det slik. Hvis man derimot skal ta det rusforebyggende arbeidet eller avvergearbeidet mot narkotika inn i skolen på den måten som man her vil gjøre, også ved bruk av helsepersonell, deler Venstre den oppfatningen som statsråden har gitt uttrykk for i sitt svar til komiteen. Vi tror at hensikten bak forslaget kan forstås, men vi tror ikke at virkningen fremmes med det virkemidlet som her er skissert. Det er også slik at det arbeidet som er gjort i andre europeiske land, gjør et visst inntrykk på meg.

Med disse ordene gjør jeg det klart at Venstre stemmer for seks av de åtte forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre. Vi synes at de har fått en tilspisset aktualitet gjennom det meget omfattende sentraliseringsforsøket i Follo politidistrikt.

Akhtar Chaudhry (SV) [15:52:04]: Det er et veldig viktig tema Stortinget nå debatterer. Barn og unge er det viktigste et samfunn har. Å trygge barn og unge er det aller viktigste.

Det er tre ting som jeg ser for meg er viktige for å holde barn og unge unna kriminalitet. Det er trygge foreldre, en trygg skolehverdag og gode fritidstilbud. Da gjelder det å styrke foreldrene. Det gjelder å styrke deres hverdag både

psykisk, fysisk og ikke minst økonomisk. Denne regjeringen har en politikk som gjør at enda flere mennesker kommer i arbeid. Det gjør at foreldre blir trygge på seg selv og har en bedre økonomi. Det gir igjen barna et tryggere hjem som holder dem unna kriminalitet. Vi vet også at jo høyere utdanning foreldrene har, jo tryggere hjem blir det for ungdom. Det kommer heller ikke uten at en har et arbeid å gå til og en god økonomi.

Så gjelder det å trygge skolen. Vi er nødt til å gjøre skolen enda mer spennende og enda mer utfordrende for vår ungdom. Regjeringen har nå lagt opp til at vi skal utvide timetallet i norsk skole fra 2008. Det betyr større utfordringer og noe mer å strekke seg etter for våre barn. Det gir dem en trygg skole.

Vi har forbedret foreldrenes økonomi også når det gjelder videregående skole. Fra i år av har Regjeringen bestemt at videregående skole skal bli gratis. Fra år til år vil ordningen med gratis læremidler bli videreført, og innen tre år vil videregående skole være gratis. Det betyr at flere unge vil være motivert til å ta høyere utdanning. Motivasjon til høyere utdanning og en bedre framtid holder ungdom unna kriminalitet. Det er små ting, men det gir gode resultater. For eksempel har Regjeringen nå innført frukt og grønt i skolen. Det gir ungdom en tryggere hverdag på skolen.

Så er det en liten ting, men den kan også være stor, og det er tilgangen til alkohol. Fremskrittspartiet, som har vært med på å fremme forslagene i denne innstillingen, har kuttet veldig mye i alkoholavgiftene. Det betyr at tilgangen til alkohol blir lettere også for ungdom, og det betyr igjen større risiko for å begå kriminelle handlinger.

Kommunene har ikke lovpålagte forebyggende oppgaver. Denne regjeringen har snudd kommuneøkonomien på hodet, helt siden vi overtok. Fra den tiden da Høyres kommunalminister kun hadde én løsning: minst mulig penger og effektivisering, har vi gitt kommunene veldig mange penger. Likevel klarer ikke kommunene, særlig de som styres av Høyre og Fremskrittspartiet – jeg kommer fra Oslo kommune og vet hvordan det er der, budsjettet ble behandlet i går, og bydelene klager – å gi gode fritidstilbud til vår ungdom. De må gjøre sin jobb. Regjeringen har gjort sin jobb. Da må kommunene bruke disse pengene på en ordentlig måte, og gi barn og unge fritidstilbud.

Til sist vil jeg komme inn på barn og unge med minoritetsbakgrunn. De har samme utfordringer, og det må samme tiltak til, som jeg nevnte her tidligere, men det er et par ekstra dimensjoner som disse ungdommene trenger for å bli trygge i sin hverdag. Det er å gjøre arbeidslivet inkluderende for dem, slik at de vet at de har et arbeid å gå til. Det vil motivere dem til å være på skolen, engasjere seg i sine studier og ta høyere utdanning. De må gis håp om at de har en framtid i dette landet. De må ses på som noe positivt i dette samfunnet. Det hele tiden å snakke negativt om barn og ungdom med minoritetsbakgrunn er med på å bygge ned deres håp om framtiden. Disse tiltakene vil gi vår ungdom gode og trygge hjem og en trygg hverdag.

Presidenten: Den reglementsmessige tiden for formiddagens møte er snart over, og formiddagens møte he-

ves. – Første taler på kveldsmøtet er statsråd Knut Storberget.

Møtet hevet kl. 15.57.

Møte torsdag den 13. desember 2007 kl. 18

President: Eirin Falde

Dagsorden:

Sakene på dagens kart (nr. 33)

Man fortsatte behandlingen av

s a k n r . 9

Innstilling fra justiskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Aspaker, André Oktay Dahl, Jan Tore Sanner, Kari Lise Holmberg og Peter Skovholt Gitmark om bedre forebyggende tiltak, tidligere og tydeligere reaksjon overfor barn og unge som er i risikozonen for å utvikle en kriminell løpebane (Innst. S. nr. 65 (2007-2008), jf. Dokument nr. 8:4 (2007-2008))

Statsråd Knut Storberget [18:00:33]: Debatter om forebygging av kriminelle handlinger, særlig blant barn og unge, er interessante å høre på. Det er også interessante forslag som ligger på bordet. Men det rinner meg i hu at hvis man spør norsk ungdom om hva som er årsaken til at over 95 pst. av den oppvoksede slekt, de som er under 18 år, ikke blir siktet for straffbare handlinger i Norge, tror jeg vi ville få ganske andre svar enn dem som forslagsstillerne spør etter i forslaget sitt.

Jeg var i dag på Elverum ungdomsskole og hadde møte med de 700 elevene som går der, og som driver aktiv forebygging mot vold på egen skole. For å være helt ærlig var det ingen som spurte etter slike tiltak som lanseres fra forslagsstillerne. Det var ingen som etterlyste rustesting. De etterlyste heller ingen fast politimann. De etterlyste heller ikke flere obligatoriske ordninger eller strengere statlige direktiver om hvordan kommunene skal organisere det forebyggende arbeidet.

Jeg må si at jeg oppfatter at noe av hovedproblemet i forebyggingsdebatten – særlig når vi ser det forslaget fra Høyre som ligger på bordet i dag – er at man nettopp ikke ser på det som faktisk har virket gjennom mange, mange år i Norge, og som bidrar til at over 95 pst. av norsk ungdom faktisk ikke begår straffbare handlinger. Og mange av de forslagene som ligger her på bordet, jobbes det jo med, men jeg vil med all respekt si at mye av dette faktisk er på siden av det som må oppfattes som den gode primærforebyggingen i Norge.

Det er kanskje tre elementer vi blir konfrontert med når vi møter ungdom. Det er altså en 13-åring på Elverum, Håkon Gromstad, leder av elevrådet, som setter i gang med å forebygge kriminalitet og vold. Han trykker opp utstyr, materiell, markerer i skolemiljøet, etterlyser lokalpolitikere og sentralpolitikere. Men det er noen andre størrelser disse ungdommene etterlyser, og som jeg syns forslaget i veldig liten grad reflekterer over.

For det første oppfatter jeg det slik at de etterlyser en kommune og et nærmiljø som er i stand til å satse på de tilbudene som ungdom etterlyser. Et av de viktigste forebyggende tiltakene som er gjort i løpet av de siste årene,

må jo være Regjeringens store satsing på å bedre kommuneøkonomien, slik at man har råd til å satse på det som ikke nødvendigvis er lovregulert og som kommer som direktiver – slik jeg forstår Høyre nå ber om, bl.a. når det gjelder politiråd. Det å satse på fritidstilbud, det å kunne gi ekstra incitament i forhold til frivilligheten lokalt, er helt avgjørende. Jeg holdt på å si – hvis vi glemmer det, kan vi risikere å måtte ta mange rustester i framtida.

Det andre som jeg opplever som veldig sentralt for skoleelever og dem som er under 18 år, er at de ber om at skolen blir et sted for alle, hvor man også kan måles på andre egenskaper enn det høyresida tradisjonelt har valgt å måle skoleelever etter – at man får en skole hvor man faktisk også får mulighet til å ta opp de problemer som elevrådsleder Håkon Gromstad på Elverum har brukt hverdagen sin de siste ukene på å ta opp. Det blir gitt en arena i forhold til det.

Det tredje som jeg har lyst til å påpeke, er det jeg syns Høyre og særlig Fremskrittspartiet svikter på når det gjelder forebygging. Hvis vi skulle følge Fremskrittspartiet og Høyre når det gjelder den liberaliseringen av ruspolitikken som de foreslår, og som både rusforskere og andre sier ville innebære en massiv økning av voldskriminalitet og vinningskriminalitet blant de yngre aldersgrupper, ja da ville det bli dyrt å drive kriminalpolitikk i byer og tettsteder.

Jeg vil også nevne at bare i statsbudsjettet nå foretar Fremskrittspartiet betydelige kutt i forhold til spørsmålet om integrering av våre nye landsmenn. Det gjelder også ungdom. Det gjelder ungdoms muligheter til å bli hørt, ikke bare hjemme, men i sitt eget nærmiljø. Det er spørsmål om viktige integreringstiltak, hva det vil koste hvis vi begynner å rive opp det. Da blir disse forslagene som nå ligger på bordet, egentlig bare krusninger i forhold til den store, store forebyggingen som man faktisk har stått rimeleg samlet om.

Så har jeg lyst til å si til slutt: Når det gjelder spørsmålet om politiråd, er det altså slik at denne regjeringa i løpet av dette året har fått etablert over 50 politiråd. Jeg stusser voldsomt over at Høyre ikke har tatt grep om dette tidligere, hvis det nå haster så veldig og har vært så viktig å få det på plass. Man har jo hatt fire år til å organisere det. Det koster svært lite, og det er enkelt å gjøre det. Nå er vi på vei.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Ingrid Heggø (A) [18:05:51]: Det er viktig å setja søkjelyset på kva vi kan gjera med barn og unge som står i fare for å koma i startgrova til ei kriminell løpebane. Ein målretta og heilskapleg innsats, særleg overfor barn og unge, understrekar at vi raud-grøne ser alvorleg på denne situasjonen. Derfor er det sett i gang mange forskjellige prosjekt dei seinaste åra.

Den viktigaste meldinga vi har behandla i Stortinget i det siste vedrørande barn og unge, er St.meld. nr. 20 for 2005-2006. Her bad Stortinget Regjeringa om å setja ned

eit utval for å gjennomdrøfta ulike tiltak for bl.a. forebygging av kriminalitet blant barn og unge.

Eg er litt i tvil om forslagsstillarane faktisk meiner at kommunane skal ha både politiråd og SLT, i og med at spørsmål 1 går på om vi skal laga retningslinjer for politiråd, noko forslagsstillarane meiner alle kommunar skal ha i 2008, og spørsmål 2 gjeld forpliktande SLT-samarbeid i alle kommunar.

Ein er òg i gang med å få på plass eigna målekriterium for forebyggjande arbeid innanfor bl.a. politiet, noko vi diskuterte så seint som den 3. desember.

Så synest eg òg det er veldig trist at enkelte medlemmer av justiskomiteen ikkje har fått med seg det flotte og gode arbeidet som skjer rundt omkring på skulane – det samspelet som er mellom politi og skule. Som forelder har eg opplevd dette på nært hald, og det er bra.

Etablering av obligatoriske tilbod om konfliktrådsbehandling er ei av dei oppgåvene som det utvalet som vart sett ned etter behandlinga av St.meld. nr. 20, ser på. Det same gjeld mentorordninga. Då står vi att med heving av skadeerstatningsgrensa og samtykkebasert rustesting på skulane. Heving av foreldres objektive ansvar for skade valda av barn vil ikkje akkurat vera eit godt bidrag i kampen mot fattigdom. Det er foreldre som i dag har problem med å betala 5 000 kr, og det vert endå fleire som får problem med ein så pass stor auke som her er føreslegen, opp til 20 000 kr. Eg merkar meg at justisministeren ønskjer å sjå på dette beløpet. Det er rett at det har stått i ro lenge, likevel ber eg om at det vert vurdert nøye, og at ein òg tek omsyn til foreldra til barn som valdar skade.

Når det gjeld rustesting, har eg merka meg at ein internasjonalt har vurdert fordelar og ulemper ved testing av narkotikabruk blant skuleelevar, og at denne testinga ikkje har nokon positiv effekt for å hindra misbruk. Då er eg heilt samd med justisministeren, som peikar på fleire gode tiltak som vi alt har i dag.

Heilt til slutt har eg eit bitte lite hjertesukk. Eg skjønar iveren etter å få gjort noko og koma med private forslag til arbeid som alt er sett i gang. Det er ein sjølvsgat i sin fulle rett til å gjera. Men vi misser faktisk heilskapen når vi heile tida skal sjå på ting stykkevis og delt. Når det er sagt, mistenkjer eg ingen i denne salen for ikkje å vera oppteken av temaet som dette private framlegget tek opp.

André Oktay Dahl (H) [18:09:07]: Når det gjelder forslaget punkt 8, er ikke det tatt helt ut av luften, for dette har Stortinget diskutert før i forbindelse med en interpellasjon jeg hadde. Kunnskapsministeren har også til dels villet Stortinget med et svar han gav til meg om rustesting, altså en samtykkebasert ordning. Han gav svar om en tvungen form for det.

Det ble tatt opp spørsmål om rassa. Det er en veldig inngripende måte å reagere på overfor elever, men det er lovregulert, og det er det adgang til. Hvis vi skal gå fra mer til mindre, nemlig en samtykkebasert rustesting, er det vesentlig mindre. Det gjennomføres faktisk samtykkebasert rustesting i noen skoler i Sør-Trøndelag i dag. Det dette forslaget dreier seg om, er å sørge for at det er lovregulert klart nok, sånn at de kan fortsette med det de

har holdt på med i sju år. De kommunene som man har reist på konferanser og studieturer til, og hørt hvor godt det fungerer i pakt med elevenes ønske, skal få muligheten til å fortsette.

Tidligere statsråd Djupedal har i svar til meg sagt at dette er et godt tiltak som bør videreføres, men man overlater altså til en byråkrat hos fylkesmannen å bestemme at hele prosjektet skal gå i stå. Det er altså sånn at Regjeringen ikke synes det er noe galt i det som skjer i Sør-Trøndelag, men en byråkrat hos Fylkesmannen kan stoppe hele prosjektet fra å fungere, selv om Regjeringen synes det er positivt. Da synes jeg det er veldig passivt at man i det minste ikke sørger for klart å lovregulere at det ikke er lov. I stedet sier man at det er positivt det de gjør i Sør-Trøndelag, men man vil altså ikke la skolen få mulighet til å videreføre det på grunn av én byråkrat hos Fylkesmannen.

Ellers synes jeg innlegget til representanten Chaudhry bar preg av noe forvirring. Noe som var klart, var at folk med høyere utdanning visstnok var bedre foreldre. For å si det sånn: Både representanten Chaudhry og jeg kommer fra valgdistrikt med til dels møblerte hjem – Asker, Bærum, Oslo vest – men min erfaring er i hvert fall ikke at utdanningsnivået til foreldrene har noe å si for hvor gode foreldre de er. Det var en noe spesiell holdning fra Sosialistisk Venstreparti.

Så til slutt: Jeg er helt enig med representanten Heggø i at det fort blir litt stykkevis og delt når man behandler representantforslag. Da statsråden hadde sin lille avslutningsrunde mot Høyre og Fremskrittspartiet, så han tydeligvis bort fra at når det gjelder en skole hvor folk lærer å lese og skrive, er Høyre i front. Høyre er i front når det gjelder å etterlyse et barnevern som ikke bare fokuserer på pris. Høyre er også i front for å få en ventelistegaranti som fortrinnsvis er kortere enn tre måneder. Vi er ikke fornøyd med at barn og ungdom med psykiske lidelser må vente opptil tre måneder eller mer. Der har Regjeringen til nå vært meget passiv, hvis jeg kan få si det forsiktig, men jeg synes i hvert fall det er positivt at alle i denne salen er enige om at forebygging er viktig. Disse forslagene er ikke uttømmende, men det er gledelig å se at Kristelig Folkeparti og Venstre ser intensjonen bak, og ønsker å øke trykket på et arbeid som alle er enige om at det er viktig å gjennomføre.

Morten Ørsal Johansen (FrP) [18:12:31]: I likhet med foregående taler merket jeg meg hva representanten Chaudhry sa, spesielt fordi det var en representant fra SV som sa at foreldre med lav utdanning ikke kan gi ungene sine den tryggheten de fortjener. Det er med respekt å melde særdeles sjokkerende at SV lager et klasseskille på den måten. Det jeg også merket meg, er at de fleste som har vært på talerstolen her, har bemerket at barn og ungdom må føle trygghet. De må ha en god voksenkontakt gjennom foreldre, gjennom lærere, og få den tryggheten som de fortjener. Det er når den tryggheten svikter, at det må settes inn tiltak slik at de får hjelp til å få tilbake den tryggheten de må ha for å få en god oppvekst. Dette vil være et klart forebyggende tiltak.

Statsråden var inne på rusforebygging, og at Fremskrittspartiet ønsker å liberalisere alkoholloven. Nå har Fremskrittspartiet sagt at vi ønsker å liberalisere, men vi har ikke sagt at vi vil selge alkohol til personer under 18 år. Det er disse dette dreier seg om.

Statsråden var også inne på at Fremskrittspartiet ønsker å kutte i integreringen. Det er helt feil, og det vet også statsråden. Vi ønsker å ta inn færre innvandrere og heller bruke mer penger på hver innvandrer.

Elisabeth Aspaker (H) [18:14:22]: Det var med undring jeg hørte statsrådens innlegg. Det var sjeldent harselerende. Dette gjelder altså forslag til tiltak som er i full bruk ute i den norske skolen i dag, som er i full bruk i enkelte politidistrikter, som han her bare underkjente enhver verdi av.

Jeg stiller meg også undrende til hans innfallsvinkel, at han tar 95 pst. lovlydige ungdommer som et sannhetsbevis på hva det er fornuftig å gjøre i forhold til aktiv forebygging. De er jo ikke på den gale siden av streken. De er vel ikke de nærmeste til å uttale seg om hva slags tiltak som er nødvendige for eventuelt å komme seg inn på det som skulle være den rette sti i så måte. Hvis man derimot ser på den nylig fremlagte rapporten om ungdomskriminalitet i Oslo, vil en se at det i Oslo i fjor var 1 632 ungdommer under 18 år som begikk 2 945 kriminelle handlinger. Hvis det ikke er viktig å ha fokus på dem, skjønner ikke jeg, for det er dem vi skal greie å berge, det er dem vi skal greie å sette inn tiltak for, det er dem vi skal sørge for greier å fullføre skolegangen sin, det er dem vi skal sørge for greier å komme seg ut i arbeidslivet. Det er de som trenger vår oppmerksomhet. Å snakke med de 95 pst. som ikke har gjort noe galt, er ikke å hjelpe den gruppen som absolutt har et behov for oppfølging.

Vi har besøkt Brundalen videregående skole i Trondheim, og der hadde de et system med politikontakt. Begge parter, både politiet og den videregående skolen, kunne ikke lovprise det tiltaket nok. Det hadde senket terskelen, man kom tidlig inn, man kunne forebygge, man hadde en god dialog mellom skolen og politiet, og man greide altså å komme under vær med ting før det fikk bygd seg opp til å bli store problemer. Men jeg konstaterer at statsråden her sier at det er tiltak av null verdi, og han harselerte også med det tiltaket.

Men jeg har et spørsmål til statsråden. Selv om ikke statsråden er enig i de konkrete forslagene som Høyre har fremmet her, høres det i hvert fall ut som vi er enige om at vi skal forebygge bedre, for det har jo Regjeringen skrevet i statsbudsjettet for 2008. Da er det en erkjennelse, i hvert fall ute i politikretser, at det er det forebyggende arbeidet som dessverre må legges bort når tiden er knapp og det mangler folk, og det er det arbeidet som da får minst kontinuitet.

Jeg vil gjenta det spørsmålet jeg hadde til statsråden i mitt første innlegg: Ser statsråden at det er en mulighet at seniorer i politiet kan settes inn for å styrke dette arbeidet og kanskje gi det førsteprioritet, slik at det ikke bare blir venstrehandsarbeid? Og dersom det finnes politimestere

nå som er uten portefølje, kunne en av disse faktisk vært øremerket til dette formålet?

Statsråd Knut Storberget [18:17:21]: Jeg drev ikke harselas. Men jeg prøver å forklare at forebyggingsperspektivet slik Høyre nå framstiller det, etter min mening er utrolig snevert – når man tror at man kan forebygge videre i Norge ved bare å snakke om hva politiet faktisk skal gjøre, og når man altså framstiller Regjeringas satsing på forebygging nærmest som en kraftig nedgradering fordi man eventuelt skulle gjøre så og så i politistyrken ute. Mitt lille poeng, som jeg mener er usedvanlig viktig, er at forebygging i Norge har skjedd mye bredere enn bare ved hjelp av politiet, og heldigvis for det. Det er også en av grunnene til at så mange ungdommer ikke blir siktet for straffbare handlinger i Norge. Etter min mening er da et veldig viktig spørsmål å stille seg: Hva er det som har gjort sitt til at man har lyktes med det? Det gjelder tidligere regjeringer også. Det gjelder altså på tvers av partipolitikken. Hva er det som gjør at man lykkes i Norge, i motsetning til i mange andre land? Jo, etter min mening er det åpenbart at det er fordi vi ikke har valgt bare å satse på de politiaere virkemidler – gjerne de reaksjonene som kommer i ettertid.

Det kan godt hende at Høyres Elisabeth Aspaker oppfatter dette som harselas. Men det er slik vi fra Regjeringa ser det. Vi kommer ikke til å prute på den type tenking, fordi det er viktig at ungdom gis arenaer, får en trygg skole, har en sosial kontekst rundt seg som ingen politimann noen gang vil kunne gi dem. Det betyr ikke at politiet ikke har en viktig rolle å spille i forebyggingen. Men det er når det gjelder å utvide dette perspektivet at jeg nå virkelig inviterer Høyre til å komme på banen, og særlig i en tid da Høyre og Fremskrittspartiet i opposisjon nå bruker veldig mye tid på å komme med forslag som faktisk river ned det som har vært tradisjonell god forebygging: satsing på fellesskapet, satsing på skole.

Jeg nevnte integrering i forbindelse med Fremskrittspartiet. Dette er altså umiddelbare kutt som ville gjelde fra 1. januar, og vi ville ikke nødvendigvis hatt så mange færre innvandrere fra 1. januar, selv om de kuttene ville være der. Det er det Fremskrittspartiet må ta inn over seg når det gjelder forebygging: Man legger inn betydelige kutt i sitt alternative statsbudsjett som ville få dramatiske konsekvenser. Når man setter ned prisen på alkoholvarer, slik som man vil, må man jo regne med at de ungdommene som i dag går i dagligvarebutikken og kjøper til tross for at de bare er 12–13 år, vil få økt kjøpekraft og øker sitt forbruk. Det er her man må tørre se at forebygging faktisk er noe mer, og det er mye mer forpliktende. Det er alvorlig politikk lokalt. Det er derfor vi nå igangsetter og har stor satsing på polititrådene. Som jeg sa i mitt innlegg: her kommer det nå over 50 stykker.

Jeg er ikke nå parat til å svare på spørsmål om seniorer skal inn i forebyggingstiltakene, eller desslike, som Aspaker nå spør om. Det får være en måte politidistriktene sjøl og Politidirektøren og politidirektoratet organiserer sine tjenester på.

Akhtar Chaudhry (SV) [18:20:44]: Sosialistisk Venstreparti har alltid hatt et meget sterkt engasjement for den offentlige skolen. Det er nettopp fordi vi vet at det er forskjeller i vårt samfunn. I alle samfunn er det forskjeller. Vi vet at foreldre har forskjellige forutsetninger. En mor fra Somalia som er analfabet, og Pernille Johansen som er advokat, har forskjellige forutsetninger for å kunne følge sine barn i deres utdanning. For å utjevne disse forskjellene mener vi at skolen må gjøre sin jobb, og da stiller vi opp for denne skolen. Denne skolen skal sørge for at dette barnet får alle muligheter, at det er en reell gratis skole, at det er gratis læremidler på skolen, at barna får en tilpasset utdanning, slik at de når de er ferdig med skolen, har like gode forutsetninger for å kunne bygge en framtid for seg. Det var det jeg mente å si i mitt forrige innlegg, og jeg håper at det er så godt utdypet i dette innlegget at de to innleggene fra Fremskrittspartiet og Høyre er besvart.

André Oktay Dahl (H) [18:22:41]: Jeg synes statsråden nå tillegger Høyre et noe snevrere syn på hva forebygging og effektive tiltak er, etter at vi for veldig kort tid siden opptil flere ganger har rost hverandre for enigheten i norsk politikk. Ikke i ett av budsjettene som er vedtatt her i dette huset, har Høyre kuttet i de tiltakene under justisområdet som kan regnes som forebyggende tiltak. Jeg synes vi bør understreke at det er så stor grad av enighet om hva som fungerer og ikke fungerer.

Derfor ser man f.eks. i PISA-undersøkelsen hvilke kommuner det er som kommer spesielt godt ut når det gjelder å bekjempe lese- og skrivevansker blant barn og unge, som kan være en viktig årsak til at man faller utenfor. Det er Oslo, det er Stavanger, og det er Bærum. Da må jeg si at jeg tror fokuseringen på forebyggende arbeid er noenlunde likt fordelt mellom regjeringspartiene, Høyre og Fremskrittspartiet. Fremskrittspartiet går til og med lenger enn Regjeringen i en del budsjetter. Jeg skal ikke bruke all tiden på Fremskrittspartiet, men når det gjelder å sørge for god rehabilitering av innsatte i norske fengsler, synes jeg ikke man skal prøve å oppkonstruere en eller annen form for uenighet om virkeligheten, om kriminalitetsbildet eller i synet på forebygging som ikke eksisterer i det hele tatt.

Det vi burde fokusere på, som dette forslaget ikke nødvendigvis sier så mye om, er at mobbeforekomsten går opp. Det sier vi en del om. Vi har sett nå at anbud i barnevernet fokuserer utelukkende på pris en del steder. Det bidrar ikke til bedre kvalitet eller til at folk i mindre grad faller utenfor. Kunnskapsløftet må gjennomføres – det var det vi som stod bak.

Jeg synes at regjeringspartiene i denne debatten har hatt to innfallsvinkler. På den ene siden sier representanten Heggø at nesten alt som står her, jobber Regjeringen allerede med, så man skjønner ikke hvorfor det er noen vits i å foreslå noe i det hele tatt. Så kommer statsråden og sier at omtrent ingenting av det som står i forslaget, er relevant, og legger til grunn at dette er å bomme fullstendig på hva forebygging egentlig handler om. Da synes jeg regjeringspartiene får bestemme seg for hva dette forslaget

egentlig handler om, og så synes jeg man skal lese budsjettinnstillingene for ganske kort tid siden, hvor opposisjonen – også Fremskrittspartiet – faktisk foreslo en rekke tiltak, forebyggende, målrettede tiltak. Det gjelder på justis-, arbeids- og sosial-, helse- og kommunalområdet. Så synes jeg kanskje vi kan roe oss før jul og være enige om at alle partier i denne salen har et bredt syn på hva forebygging er, og så kan vi være uenige om enkeltheter og noen virkemidler. I bunn og grunn står vi sammen om det meste, men det må være lov for et mindretall i denne salen å være utålmodig når det gjelder det som sies å være på gang. Man sier det gang på gang, men så ser vi at det ikke blir realisert. Da er det, hvis man er litt velvillig, faktisk en klapp på skulderen til statsråden om at statsråden gjør veldig mye bra, men vi ønsker at han skal jobbe enda fortere og ta det som et puff i ryggen og ikke som noe helt annet.

Presidenten: Representanten Elisabeth Aspaker har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad på inntil 1 minutt.

Elisabeth Aspaker (H) [18:25:52]: Det gjelder politiråd.

I juni 2006, altså i denne stortingsperioden, behandlet Stortinget politirølemmeldingen. Da var det bred enighet, fra den ene siden av det politiske spekteret til den andre, om at politiråd var en viktig instans å få på plass for at politi og kommune på et strategisk nivå kunne samarbeide for å få til god forebygging lokalt. Også regjeringspartiene støttet satsingen på politiråd, ikke minst etter at Politiets Fellesforbund hadde vært en fanebærer for den ideen gjennom flere år. I et møte med Det kriminalitetsforebyggende råd 27. april i år ytret statsråden sterk støtte til arbeidet med politiråd og sa at det burde realiseres i flest mulig kommuner. Da blir det nesten på grensen til det merkelige å høre hvordan statsråden her i dag distanserer seg fra både det regjeringspartiene har stemt for her i salen, og det han selv har tatt til orde for i møter for bare et halvt år siden.

Odd Einar Dørum (V) [18:27:13]: Ut fra mine erindringer fra den nærmere historie hendte det at stortingsrepresentant Storberget kom med hjertelige tilrop til en tidligere justisminister på områder hvor ting var godt i gang. Da har man to valg: Å si at det er tilrop, eller late som det er noe annet. Jeg velger å fortolke dette som nå er kommet, som gode tilrop på et felt. Men det er ikke derfor jeg har tatt ordet.

Jeg har tatt ordet fordi statsråden selvfølgelig har helt rett i at mesteparten av forebyggingen i Norge skjer langt bortenfor politiet. Men i en tid hvor norsk politi presses på grunn av arbeids- og hviletidsbestemmelser som spiser opp turnusen som en viss mann med ljaen kan ta oss andre, vet jeg at det foregår en reell prioritetsdiskusjon i politiet. Skal man gjøre slik politimesteren i Follo sier: putte flest mulig folk på hjul og avvikle lokale lensmannskontor med den begrunnelse at man avskaffer noen administrative stillinger? Ja vel. Eller risikerer man at i denne pri-

oriteringsdebatten går den delen av politiarbeidet som ikke handler om å ta de lure guttene, men som handler om å drive det forebyggende, tapt, bl.a. fordi det ikke er nok status eller prestisje rundt den delen av politiarbeidet? På det er det ikke gitt ett svar. Men noen av svarene er i hvert fall at denne delen av politiarbeidet har offentlig oppmerksomhet. Jeg valgte å fortolke representantforslaget i et tidligere innlegg på den måten. Jeg vil gjerne bruke Follo politidistrikt som et eksempel. Med den offentlige begrunnelse som er gitt av politimesteren, og den debatt som foregår i Østfold og andre deler av distriktet i Akershus, er det nettopp denne debatten som foregår. Det foregår en debatt om hvorvidt man skal miste nærpolitiet knyttet opp mot alle de praktiske forslagene, eller beholde det.

Med det som bakteppe ville en opposisjon rett og slett ikke ha gjort jobben sin hvis den ikke hadde fremmet forslagene her i dag. Det kan ikke være en slik tone i stortingssalen at en statsråd belærer en opposisjon fordi den er opposisjon, og at opposisjonen ber om unnskyldning. Jeg vil bare si til kollegaer i opposisjonen – gjennom presidenten: Rett ryggen og ta igjen! Vi kan ikke ha den type ovenfra og nedad-tale som statsråden hadde her i sted. Det aner meg at hvis det hadde foregått tidligere i historien, ville noen hatt vett og evne til å si fra.

Så punkt 1: Ja, det foregår et bra forebyggende arbeid langt bortenfor politiet. Men punkt 2: Det er sannelig viktig at det også skjer i politiet i en tid da politiets praktiske ressurser presses. Da må de som har satt sin heder og ære i å jobbe med dette også få det håndslaget som jeg opplever at Stortinget ønsker å gi i dag, mindretallet gjennom et forslag og statsråden gjennom sine egne ytringer, hvor jeg oppfatter at han gir tilslutning til den måten å tenke på. Hans gode historie fra Elverum står seg godt uavhengig av partipolitiske skillelinjer.

Statsråd Knut Storberget [18:30:13]: Etter å ha hørt dette skjønner jeg at jeg har truffet et sår punkt hos opposisjonen – det må jeg virkelig si.

Egentlig har det å diskutere forebygging alltid vært preget av tendenser til at alle er enige, og at det er ufarlige tiltak som diskuteres. Men det er altså slik at en av de viktigste skillelinjene i politikken, også i Norge, går nettopp ved det å satse på fellesskapet, det å kunne bidra til å trygge sikre nett, særlig med tanke på de unge. Der må vi nok leve med at noen av oss er bekymret for den utvikling som særlig Høyre og Fremskrittspartiet har pekt på – helt klart. Den politiske debatten synes jeg opposisjonen skal tåle å ta, og ikke oppfatte det som en ovenfra og nedholdning.

Nå har jeg sittet her i mange timer i dag, og jeg må samtidig si at en del av de innspill som har kommet fra opposisjonen, heller ikke virker særlig ydmyke. – Nok om det.

Når det gjelder representanten Aspakers antydninger og forsøk på tolkninger av hvordan vi stiller oss til politiråd, blir jeg bare mer og mer undrende. Det er altså slik at vi har nå valgt å sette i gang en storoffensiv for å få opprettet politiråd. Jeg sa i mitt innlegg at vi har opprettet over 50 politiråd siden jeg møtte KRÅD nå i vår. Jeg kan vanskelig se at det ikke er noen satsing på politiråd. Jeg

oppfatter det slik at vi er meget godt i gang med det. Mange er også i en etableringsfase, slik at når vi bikker over til nyåret, får vi framover i 2008 på plass enda flere. Jeg undres veldig over at man da framstiller det som at vi ikke er villige til å satse på politiråd, og gjør det hele til en kamp om hvem som på mange måter har tatt initiativet, og hvem som er mest ivrig for dette, når vi faktisk ser at politiet og kommunene lever godt på dette.

Vi er fra Regjeringas side ikke enig i at det er rett vei nå å lovpålegge norske kommuner å ta del i dette, og komme med en sentral føring. Jeg ville like å høre om det er en oppfatning som opposisjonen står samlet om. Hvor er det lokale sjølstyret i så måte da? Jeg tror at dette er et så godt tiltak at dette vil vi klare uten en slik føring fra sentralt hold.

Denne debatten om forebygging er alvorlig, og den er viktig. Forvitrer det der, får vi nye reparasjonskostnader. Derfor har jeg sett grunn til også å peke på at når opposisjonen ønsker å bringe inn forebyggingsaspektet, må vi ta hele aspektet, også de tiltak som teller. Det er derfor jeg skjønner at det gjør vondt for opposisjonen.

Presidenten: André Oktay Dahl har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

André Oktay Dahl (H) [18:33:29]: Jeg kan forsikre statsråden om at når det kommer til forebygging, har statsråden ganske lite injurierende kraft. Jeg skulle ønske at statsråden faktisk hadde kommentert noe av det vi sa om f.eks. ungdomspsykiatrien, barnevernet og skolen, men der er det øredøvende taushet. Man snakker om tiltak som fungerer. Ja, de tiltakene som fungerer, er en bedre skole, det er en bedre psykiatri, det er et bedre barnevern, og det er forskning på folks lese- og skriveproblemer.

Så står man altså her og peker på at opposisjonen blir sår. Det vi er såre for, er at denne regjeringen, med 130 milliarder kr mer til fordeling enn i 2003, faktisk ikke har fokusert i det hele tatt, i forhold til de ressursene man har, på de tre områdene. Dét hadde vært god forebyggingspolitikk, og dét hadde vært konkrete tiltak, fremfor å komme med partipolitiske anførsler her på slutten om sårhet hos f.eks. Høyre og Fremskrittspartiet. Vi er ikke såre for det i det hele tatt, men såre på vegne av dem som ikke får den hjelpen de trenger.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 9. (Votering, se side 1475)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget skal da votere i sakene nr. 1–9.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram 36 forslag. Det er – forslagene nr. 1–16, fra Ine Marie Eriksen Søreide på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

- forslagene nr. 17 og 18, fra Ine Marie Eriksen Søreide på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
- forslag nr. 19, fra Anders Andundsen på vegne av Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 20–33, fra Anders Anundsen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 34, fra Ine Marie Eriksen Søreide på vegne av Høyre
- forslag nr. 35, fra Dagrun Eriksen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre, og
- forslag nr. 36, fra Odd Einar Dørum på vegne av Venstre

Forslag nr. 16, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er under debatten omgjort til oversendelsesforslag, og lyder i endret form:

«Det henstilles til Regjeringen å komme tilbake med egen sak om finansieringssystemet for instituttsektoren som på en bedre måte ivaretar hensynet til en helhetlig og samordnet finansiering av forskningsinstituttene, deres rolle i forhold til øvrige institusjoner i universitets- og høyskolesektoren og spørsmålet om likeverdige konkurransevilkår i instituttsektoren.»

Presidenten foreslår at forslaget oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

Det voterer først over forslag nr. 36, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at den enkelte kommune utarbeider rammeplan for SFO med krav om innhold og kvalitet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre ble med 97 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.41.32)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 35, fra Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide retningslinjer for kulturskolevirksomheten som sikrer den faglige og sosiale profil på tilbudet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 91 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.41.54)

Presidenten: Det voterer over forslag nr. 34, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å fordele tilsagnene til bygging av nye studentboliger fra 2008 til 2012 slik at det bare gis til prosjekter i pressområdene.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre ble med 91 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.42.11)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 20–33, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om innføring av fritt skolevalg for grunn- og videregående skole på nasjonalt plan.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette forskning på eventuell sammenheng mellom den norske velferdsmodellen, innbyggers verdiutvikling, familiesituasjon mv. og svak faglig elevprestasjon i norsk skole, for å få en helhetlig og systematisk gjennomgang som grunnlag for iverksetting av ytterligere tiltak.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for å endre yrkesfaglige studieprogrammer, slik at teoriandelen går ned og den praktisk rettede opplæringen styrkes.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om etablering av et politisk og administrativt uavhengig skoleombud.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak med status for byggvedlikehold innenfor grunnskoler og videregående skoler med tiltaksplan og finansieringsplan for å sikre læringsmiljø for elevene i tråd med opplæringslovens § 9 a.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om innføring av skole-PC som skolemateriell til elever på videregående skole.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at kommuner som gir elever med spesielle behov en tilrettelagt undervisning i tilknytning til eller utenfor den ordinære skolen, får et ekstra økonomisk tilskudd per elev.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for å innføre en egen statlig finansieringsordning som gir tilleggsutbetaling til skoler spesielt tilrettelagt for elever som har spesielle læringsvansker, basert på en stykkprismodell.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre en tilleggsfinansiering som stykkpris pr. elev til skoler med spesielt tilrettelagt opplæring for elever med dyskalkuli, dysleksi, eller som er sterkt hørsels- eller synshemmede.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å fremme nødvendige forslag for å sikre at den enkelte lærer gis rett til en forpliktende og individuell etterutdanningsplan.»

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjøre lederutdanning til en viktigere del av høyskolenes lærerutdanning. Målet skal være å gjøre læreren bedre i stand til å holde på sin lederrolle overfor elevene og sikre ro og orden i undervisningssammenheng.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomføre nødvendige tiltak for å etablere en egen kiropraktorutdanning i Norge.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget om gjeninnføring av hele reisestipendiet i Norden.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem egen sak med evaluering av Trosopplæringsreformen og vurdering av fremtidig modell for trosopplæring, herunder vurdering av finansieringsordningen.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 82 mot 22 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.42.33)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 19, fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til en finansieringsordning som ikke diskriminerer tilbydere av trafikkflyverutdanning. Utdanning som skal være berettiget til offentlig støtte, skal være akkreditert gjennom NOKUT på fagskolenivå eller høyere.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti ble med 76 mot 28 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.42.53)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 17 og 18, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre.

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest mulig, og senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2008, komme tilbake med egen sak til Stortinget vedrørende tilskuddsmodellen for godkjente privatskoler.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen reversere sin innstramning av fortolkningen av privatskoleloven med hensyn til innkreving av en egen idrettsavgift, inntil Regjeringen fremmer forslag om at antall plasser med særskilt tilskudd ved toppidrettsgymnasene kan heves opp på samme nivå som antall godkjente plasser ved de samme skolene.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre ble med 64 mot 40 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.43.14)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 1–15, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utvikle en mentorordning for nyutdannede lærere.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av finansieringen og organiseringen av landslinjene senest i statsbudsjettet for 2009.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å legge til rette for forskning med sikte på tiltak for å imøtekomme voksne innsattes spesielle opplæringsbehov i norske fengsler.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget om å foreta en bred gjennomgang av spesialundervisningens plass i norsk skole.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen på egnet måte og senest i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 redegjøre for fornyelse av folkehøyskoletilbudet.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en egen sak for Stortinget med forslag til tiltak for hvordan voksnes rett til grunnskoleopplæring kan sikres.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen på nytt vurdere innplassering av studietilbud i kostnadskategori bl.a. ved bachelorutdanningen i teaterarbeid bl.a. ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, 4-årig musikkutdanning ved Høgskolen i Staffeldsgate og kunstutdanning ved Universitetet i Tromsø.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest mulig, og senest innen utgangen av 2008, iverksette en forpliktende nasjonal rekrutteringsplan for å sikre tilstrekkelig antall kvalifiserte lærere i den videregående skolen.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest mulig, og senest innen utgangen av 2009, iverksette en forpliktende nasjonal rekrutteringsplan for å sikre tilstrekkelig antall kvalifiserte lærere i grunnskolen.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag om at studenter skal få tilgang til samme låne- og stipendordninger for Freshman Year og første år av bachelorgrad i ikke-vestlige land som for annen høyere utdanning tatt i utlandet.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om ikke å foreta endringer knyttet til Opplysningsvesenets fond før det har vært en helhetlig prinsippdiskusjon om fondet i forbindelse med behandlingen av den kommende saken om forholdet mellom stat og kirke.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide en plan for progresjonen i omstillingsarbeidet knyttet til prostereformen.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide en opptrappingsplan for nye prestestillinger som sikrer at prestetjenesten i prostiene ikke blir svekket på grunn av prostenes endrede oppgaver i forbindelse med prostereformen.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget en handlingsplan for hvordan en på kort og lang sikt vil bedre rekrutteringen til prestetjenesten.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en opptrappingsplan for kapitalbasen i Fondet for forskning og nyskaping for perioden frem til 2010, samt en plan for de ordinære bevilgningene til forskningsformål over

statsbudsjettet for samme periode. Stortinget ber Regjeringen i samme plan redegjøre for hvilke tiltak som skal iverksettes for å nå målet om 3 pst. av BNP til forskningsformål innen 2010.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 57 mot 47 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.43.58)

Komiteen hadde innstilt:

Rammeområde 16 (Kirke, utdanning og forskning)

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
200		Kunnskapsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	203 300 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 792 000	
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 541 000	
220		Utdanningsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	145 187 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	5 871 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	40 483 000	
221		Foreldreutvalget for grunnskolen		
	1	Driftsutgifter	8 371 000	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat		
	1	Driftsutgifter	114 252 000	
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 292 000	
223		Samisk utdanningsadministrasjon		
	50	Tilskudd til Sametinget	31 887 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen		
	1	Driftsutgifter	122 738 000	
	60	Tilskudd til landslinjer	156 405 000	
	63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, <i>kan overføres</i>	51 196 000	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge i statlige asylmottak	60 867 000	
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	31 135 000	
	66	Tilskudd til leirskoleopplæring	37 285 000	
	67	Tilskudd til opplæring i finsk	10 566 000	
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	175 611 000	
	69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskole-reformen	324 032 000	
	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov	8 331 000	
	71	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene	10 237 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram	3 810 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet	8 759 000	
	74	Tilskudd til organisasjoner	10 946 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnpoplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	1 012 658 000	
	70	IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	3 475 000	
227		Tilskudd til særskilte skoler		
	60	Tilskudd til Moskvaskolen	1 233 000	
	61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 547 000	
	62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	4 690 000	
	70	Tilskudd til den franske og den tyske skolen i Oslo	6 867 000	
	71	Tilskudd til internatdrift ved Krokeide yrkesskole	20 103 000	
	72	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	25 354 000	
	73	Tilskudd til opplæring i Kenya og Etiopia	3 356 000	
228		Tilskudd til private skoler mv.		
	70	Private skoler med rett til statstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 528 382 000	
	71	Tilskudd til privatskoleorganisasjoner	583 000	
	72	Tilskudd til elevutveksling utlandet	1 500 000	
229		Andre tiltak		
	70	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	11 909 000	
230		Kompetansesentre for spesialundervisning		
	1	Driftsutgifter	585 136 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	47 703 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 174 000	
252		EUs handlingsprogram for livslang læring		
	70	Tilskudd	186 646 000	
253		Folkehøyskoler		
	70	Tilskudd til folkehøyskoler	588 962 000	
	71	Tilskudd til Folkehøyskolerådet	3 353 000	
	72	Tilskudd til nordiske folkehøyskoler	671 000	
254		Tilskudd til voksenopplæring		
	70	Tilskudd til studieforbund	166 502 000	
	71	Tilskudd til fjernundervisning	11 977 000	
	72	Tilskudd til Studiesenteret Finnsnes	3 483 000	
	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	10 760 000	
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.		
	70	Holocaustsenteret	21 534 000	
	71	Falstadsenteret	13 669 000	
	72	Stiftelsen Arkivet	5 128 000	
	73	Norsk fredssenter	1 206 000	
	74	Nord-Norsk Fredssenter, Narvik	1 063 000	
256		Vox – Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet		
	1	Driftsutgifter	40 243 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	13 491 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	36 944 000	
258		Analyse og utviklingsarbeid		
	1	Driftsutgifter	3 514 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 1</i>	33 646 000	
270		Studium i utlandet og sosiale formål for studenter		
	71	Tilrettelegging av studier i utlandet	5 431 000	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid	65 180 000	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	153 103 000	
271		Universiteter		
	50	Basisfinansiering statlige universiteter	6 691 100 000	
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige universiteter .	2 593 711 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter	2 723 520 000	
272		Vitenskapelige høyskoler		
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	553 039 000	
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	204 257 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	154 610 000	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler	17 490 000	
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	23 752 000	
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	14 798 000	
275		Høyskoler		
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler	4 982 898 000	
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige høyskoler	2 005 983 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler	254 355 000	
	70	Basisfinansiering private høyskoler	351 829 000	
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private høyskoler	306 745 000	
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler	46 321 000	
276		Fagskoleutdanning		
	70	Tilskudd til fagskoleutdanning	304 083 000	
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler		
	1	Driftsutgifter	354 131 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	14 505 000	
	51	Senter for internasjonalisering av høyere utdanning	37 309 000	
	73	Tilskudd til internasjonale programmer	16 200 000	
	74	Tilskudd til UNIS	78 719 000	
	75	UNINETT	23 850 000	
	76	Tilskudd til NORDUnet, <i>kan overføres</i>	17 625 000	
	78	Tilskudd til Universitets- og høyskolerådet	12 697 000	
	79	Ny universitetsklinikk i Trondheim, <i>kan overføres</i>	274 989 000	
283		Meteorologiformål		
	50	Meteorologisk institutt	221 677 000	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter	41 155 000	
285		Norges forskningsråd		
	52	Forskningsformål	1 082 631 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	55	Administrasjon	232 707 000	
286		Fondet for forskning og nyskaping		
	50	Overføring til Norges forskningsråd	939 560 000	
287		Forskning sinstitutter og andre tiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 607 000	
	53	NOVA og NUPI	44 490 000	
	54	Forskning stiftelser	52 048 000	
	56	Ludvig Holbergs forskning pris	9 100 000	
	71	Tilskudd til andre private institusjoner	31 028 000	
	73	Niels Henrik Abels matematikkpris	12 400 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 889 000	
	72	Internasjonale grunnforskning sorganisasjoner	145 522 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning	999 521 000	
	75	UNESCO	16 171 000	
310		Tilskudd til trossamfunn m.m.		
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	127 617 000	
	75	Tilskudd til private kirkebygg, <i>kan overføres</i>	9 804 000	
	76	Tilskudd til råd for tro og livssyn	4 836 000	
340		Kirkelig administrasjon		
	1	Driftsutgifter	137 432 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	16 240 000	
	71	Tilskudd til kirkelige formål	181 350 000	
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	40 000 000	
	73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	3 000 000	
	74	Tilskudd til Oslo domkirke	1 000 000	
	75	Trosopplæring, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	125 000 000	
	76	Tilskudd til forsøks- og utviklingstiltak i kirken, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan overføres</i>	500 000	
341		Presteskabet		
	1	Driftsutgifter	759 572 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 413 000	
342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Driftsutgifter	43 977 000	
920		Norges forskningsråd		
	50	Tilskudd	1 154 000 000	
1020		Havforskning sinstituttet		
	1	Driftsutgifter	266 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	260 750 000	
1021		Drift av forskning s fartøylene		
	1	Driftsutgifter	113 600 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	52 150 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1022		NIFES		
	1	Driftsutgifter	50 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	85 000 000	
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU		
	50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	281 700 000	
	51	Tilskudd Veterinærinstituttet	36 390 000	
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	22 500 000	
	72	Tilskudd NOFIMA, <i>kan overføres</i>	60 600 000	
	74	Tilskudd marin bioteknologi mv., <i>kan overføres</i>	14 500 000	
1137		Forskning og innovasjon		
	50	Forskningsaktivitet	157 536 000	
	51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m.	190 379 000	
	52	Omstillingsmidler Bioforsk	13 196 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i>	281 693 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	101 512 000	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	4 326 200 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	2 776 800 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	453 325 000	
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 754 050 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	176 100 000	
	74	Tap på utlån	447 300 000	
	75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	6 229 000	
		Totale utgifter		47 644 143 000
I n n t e k t e r				
3200		Kunnskapsdepartementet		
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD mv.	3 110 000	
3220		Utdanningsdirektoratet		
	1	Inntekter ved oppdrag	5 254 000	
	2	Salgsinntekter mv.	12 560 000	
3221		Foreldreutvalget for grunnskolen		
	2	Salgsinntekter mv.	264 000	
3222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat		
	2	Salgsinntekter mv.	5 336 000	
	61	Refusjon fra fylkeskommuner	1 435 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	20 690 000	
3230		Kompetansesentre for spesialundervisning		
	1	Inntekter ved oppdrag	47 703 000	
	2	Salgsinntekter mv.	5 819 000	
3256		Vox – Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet		
	1	Inntekter ved oppdrag	8 737 000	
	2	Salgsinntekter mv.	1 115 000	
3281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler		
	2	Salgsinntekter mv.	10 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3286		Fondet for forskning og nyskaping		
	85	Avkastning	3 084 460 000	
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak		
	85	Avkastning fra Niels Henrik Abels minnefond	12 400 000	
	86	Avkastning fra Ludvig Holbergs minnefond	9 100 000	
3288		Internasjonale samarbeidstiltak		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	4 043 000	
3340		Kirkelig administrasjon		
	1	Ymse inntekter	10 285 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	16 240 000	
3341		Presteskapet		
	1	Ymse inntekter	12 578 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 413 000	
3342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Ymse inntekter	11 183 000	
	4	Leieinntekter m.m.	2 196 000	
4020		Havforskningsinstituttet		
	3	Oppdragsinntekter	260 750 000	
4021		Drift av forskningsfartøyene		
	1	Oppdragsinntekter	52 150 000	
4022		NIFES		
	1	Oppdragsinntekter	85 000 000	
	2	Laboratorieinntekter	730 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	18 000 000	
	72	Gebyr	123 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning		
	80	Renter	6 113 000 000	
		Totale inntekter		9 932 561 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2008 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 200 post 1	kap. 3200 post 2
kap. 220 post 1	kap. 3220 post 2
kap. 221 post 1	kap. 3221 post 2
kap. 222 post 1	kap. 3222 postene 2 og 61
kap. 225 post 1	kap. 3225 post 4
kap. 230 post 1	kap. 3230 post 2
kap. 256 post 1	kap. 3256 post 2
kap. 270 post 75	kap. 3270 post 49
kap. 281 post 1	kap. 3281 post 2

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 286 post 50	kap. 3286 post 85
kap. 287 post 56	kap. 3287 post 86
kap. 287 post 73	kap. 3287 post 85
kap. 2410 post 1	kap. 5310 post 3

2. overskride bevilgninger til oppdragsvirksomhet på postene 21 mot tilsvarende merinntekter.
3. benytte inntekter fra salg av eiendommer ved universitetene til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved den samme virksomheten.
4. gi Norges forskningsråd fullmakt til å kjøpe og avhende eiendommer. Salgsinntekter føres til Forskningsrådets eiendomsfond.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2008 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
220		Utdanningsdirektoratet	
	70	Tilskudd til læremidler mv.	20,0 mill. kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter	120,0 mill. kroner
270		Studium i utlandet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	115,0 mill. kroner
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål	37,5 mill. kroner

2. gi tilsagn om å utbetale støtte for første halvår 2009 (andre halvdel av undervisningsåret 2008-2009) etter de satsene som blir fastsatt andre halvår 2008 (første halvdel av undervisningsåret 2008-2009), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, postene 70 Utdanningsstipend, 71 Andre stipend, 72 Rentestønad og 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning samt kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning, post 80 Renter.
3. gi tilsagn om å konvertere lån til stipend første halvår 2009 (andre halvdel av undervisningsåret 2008-2009) etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2008 (første halvdel av undervisningsåret 2008-2009), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 50 Avsetning til utdanningsstipend.
4. gi tilsagn om å utbetale tillegg til utdanningslånet for 2007 med kr 3 740 per måned i opptil to måneder for studenter som deltar i undervisning som er omfattet av ordningen med sommerundervisning, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, postene 72 Rentestønad og 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning, samt kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning, post 80 Renter.
5. gjennomføre moderniseringen i Statens lånekasse for utdanning innenfor en kostnadsramme på 745 mill. kroner, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold.

IV

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. privatister som melder seg til eksamen, og kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringsloven § 3-5, skal betale et gebyr per prøve. Gebyret skal betales til fylkeskommunen. Privatister som melder seg til eksamen skal betale kr 330 dersom privatisten ikke har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev, og kr 677 ved forbedringsprøver. Kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringsloven § 3-5 skal betale kr 677 per prøve dersom kandidaten ikke har gått opp tidligere, og kr 1 355 ved senere forsøk.
2. Kunnskapsdepartementet i 2008 kan gi universiteter og høyskoler fullmakt til å:
 - a) opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for virksomheten
 - b) bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskaper eller ved deltakelse i selskaper som er av faglig interesse for virksomheten
 - c) bruke utbytte fra selskap som virksomheten har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til virksomhetens drift eller til kapitalinnskudd
 - d) bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som virksomheten har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til virksomhetens drift eller til kapitalinnskudd.

3. Kunnskapsdepartementet i 2008 kan overdra Schultzgt. 7 uten vederlag til Studentsamskipnaden i Oslo til bruk til studentboliger.
4. Kunnskapsdepartementet i 2008 kan gi Høgskolen i Bergen fullmakt til å bruke tidligere gitte midler til investering i utstyr og drift, samt driftsmidler for 2008, til kjøp av utstyr til metningsdykkerutdanningen.
5. Kunnskapsdepartementet i 2008 kan inngå leieavtale med Brødrene Jensen AS/Sameiet Jensen Eiendom om byggetrinn II på Seilduksfabrikken, Kunsthøgskolen i Oslo.

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirke departementet i 2008 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 340 post 1	kap. 3340 post 1
kap. 340 post 21	kap. 3340 post 2
kap. 341 post 1	kap. 3341 post 1
kap. 341 post 21	kap. 3341 post 2
kap. 342 post 1	kap. 3342 postene 1 og 4

VI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2008 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd	107,5 mill. kroner

VII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2008 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1020 postene 1 og 21	kap. 4020 post 3
kap. 1021 postene 1 og 21	kap. 4021 post 1
kap. 1022 postene 1 og 21	kap. 4022 post 1

2. regne med alle ubrukte merinntekter ved beregning av sum som kan overføres på kap. 1020 postene 1 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 1021 postene 1 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter.

Presidenten: Presidenten har forstått det slik at Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil gå imot innstillingen.

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 56 stemmer for komiteens innstilling og 48 stemmer mot. (Voteringsutskrift kl. 18.44.48)

Akhtar Chaudhry (SV) (fra salen): President! Jeg stemte feil.

Presidenten: Da er innstillingen vedtatt med 57 mot 47 stemmer.

Videre var innstilt:

VIII

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med stortingsmeldingen om internasjonalisering vurdere en opptrapping av rammen i Statens lånekasse for utdanning slik at nye søkerskoler kan innlemmes i støtteordningen for elever som tar deler av sin videregående opplæring i utlandet.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2007 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 147 768 000 til kr 149 068 000	1 300 000
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat,	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 112 111 000 til kr 114 111 000	2 000 000
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med fra kr 47 775 000 til kr 40 314 000	7 461 000
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge i statlige asylmottak, n e d s e t t e s med fra kr 66 905 000 til kr 60 008 000	6 897 000
	66	Tilskudd til leirskoleopplæring, n e d s e t t e s med fra kr 35 782 000 til kr 35 528 000	254 000
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, n e d s e t t e s med fra kr 9 507 000 til kr 8 365 000	1 142 000
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram, n e d s e t t e s med fra kr 4 260 000 til kr 3 410 000	850 000
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole, n e d s e t t e s med fra kr 4 501 000 til kr 4 195 000	306 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	70	Tilskudd til frittstående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med fra kr 2 215 962 000 til kr 2 258 782 000	42 820 000
230		Kompetansesentre for spesialundervisning	
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 46 659 000 til kr 47 205 000	546 000
252		EUs handlingsprogram for livslang læring	
	70	Tilskudd, n e d s e t t e s med fra kr 144 490 000 til kr 144 092 000	398 000
254		Tilskudd til voksenopplæring	
	70	Tilskudd til studieforbund, f o r h ø y e s med fra kr 159 638 000 til kr 160 242 000	604 000
	71	Tilskudd til fjernundervisning, n e d s e t t e s med fra kr 11 483 000 til kr 11 096 000	387 000
256		Vox – Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet	
	21	Spesielle driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 12 935 000 til kr 9 483 000	3 452 000
258		Analyse og utviklingsarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 1</i> , n e d s e t t e s med fra kr 33 646 000 til kr 32 872 000	774 000
275		Høgskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, f o r h ø y e s med fra kr 5 199 124 000 til kr 5 199 621 000	497 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 313 313 000 til kr 311 698 000	1 615 000
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , n e d s e t t e s med fra kr 277 277 000 til kr 270 277 000	7 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med fra kr 31 621 000 til kr 38 621 000	7 000 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , n e d s e t t e s med fra kr 4 209 900 000 til kr 4 124 900 000	85 000 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , n e d s e t t e s med fra kr 2 703 100 000 til kr 2 670 000 000	33 100 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , n e d s e t t e s med fra kr 430 500 000 til kr 380 000 000	50 500 000
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , n e d s e t t e s med fra kr 1 360 900 000 til kr 1 330 000 000	30 900 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med fra kr 264 600 000 til kr 287 000 000	22 400 000
	74	Tap på utlån, n e d s e t t e s med fra kr 446 300 000 til kr 335 000 000	111 300 000
	90	Lån til Statens lånekasse for utdanning, <i>overslagsbevilgning</i> , n e d s e t t e s med fra kr 17 999 000 000 til kr 17 706 000 000	293 000 000
I n n t e k t e r			
3222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	2	Salgsinntekter mv., f o r h ø y e s med fra kr 5 116 000 til kr 7 116 000	2 000 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, n e d s e t t e s med fra kr 24 120 000 til kr 21 600 000	2 520 000
3230		Kompetansesentre for spesialundervisning	
	1	Inntekter ved oppdrag, f o r h ø y e s med fra kr 48 145 000 til kr 48 691 000	546 000
3256		Vox – Nasjonalt senter for spesialundervisning	
	1	Inntekter ved oppdrag, n e d s e t t e s med fra kr 8 377 000 til kr 4 925 000	3 452 000
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, f o r h ø y e s med fra kr 18 000 000 til kr 26 000 000	8 000 000
	72	Gebyr, f o r h ø y e s med fra kr 126 000 000 til kr 128 000 000	2 000 000
	90	Avdrag og renter, n e d s e t t e s med fra kr 9 146 600 000 til kr 8 865 000 000	281 600 000
	91	Tap og avskrivninger, n e d s e t t e s med fra kr 546 200 000 til kr 492 000 000	54 200 000
	93	Omgjøring av studielån til stipend, n e d s e t t e s med fra kr 4 026 600 000 til kr 3 780 000 000	246 600 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, n e d s e t t e s med fra kr 4 523 000 000 til kr 4 453 000 000	70 000 000

II

1. Stortinget samtykker i at Universitetet i Oslo kan disponere utbyttet fra aksjene i Forskningsparken AS til dekning av driftskostnader eller til kapitalinnskudd.
2. Stortinget samtykker i at Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet kan disponere inntektene fra salg av aksjer i selskapet Leiv Eriksson AS til dekning av driftskostnader eller til kapitalinnskudd.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil gå imot kap. 281 post 1 under I.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til I kap. 281 post 1 ble bifalt med 82 mot 21 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 18.46.05)
2. Komiteens innstilling til resten av I og til II ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2007 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
1020		Havforskningsinstituttet	
	21	Spesielle driftsutgifter, b l i r a u k a med fra kr 144 540 000 til kr 300 000 000	155 460 000
1021		Drift av forskningsfartøyene	
	21	Spesielle driftsutgifter, b l i r r e d u s e r t med frå kr 88 370 000 til 55 000 000	33 370 000
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU	
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, b l i r r e d u s e r t med frå kr 29 880 000 til 29 630 000	250 000
4020		Havforskningsinstituttet	
	3	Oppdragsinntekter, b l i r a u k a med fra kr 144 540 000 til kr 300 000 000	155 460 000
4021		Drift av forskningsfartøyene	
	1	Oppdragsinntekter, b l i r r e d u s e r t med frå kr 88 370 000 til kr 55 000 000	33 370 000

V o t e r i n g :

Votering i sak nr. 4

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2007 vert det gjort følgjande endringar:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
340		Kyrkjeleg administrasjon	
	21	Særskilde driftsutgifter, b l i r a u k a med frå kr 15 570 000 til kr 24 570 000	9 000 000
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, b l i r r e d u s e r t med frå kr 747 238 000 til kr 745 768 000	1 470 000
342		Nidaros domkyrkje m.m.	
	1	Driftsutgifter, b l i r a u k a med frå kr 43 685 000 til kr 48 785 000	5 100 000
I n n t e k t e r			
3340		Kyrkjeleg administrasjon	
	2	Inntekter ved oppdrag, b l i r a u k a med frå kr 15 570 000 til kr 24 570 000	9 000 000
3341		Presteskapet	
	1	Ymse inntekter, b l i r a u k a med frå kr 7 266 000 til kr 11 266 000	4 000 000
3342		Nidaros domkyrkje m.m.	
	1	Ymse inntekter, b l i r a u k a med frå kr 10 722 000 til kr 15 222 000	4 500 000
	4	Leigeinntekter, b l i r a u k a med frå kr 2 105 000 til kr 2 705 000	600 000

V o t e r i n g :

Votering i sak nr. 5

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget samtykker i ratifikasjon av Europarådets siviltrettslige konvensjon om korrupsjon av 4. november 1999.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 6

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget samtykker til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 3. mai 2005 om tiltak mot menneskehandel.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 7

Presidenten: Under debatten har Elisabeth Aspaker satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet og

Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett med en vurdering av forventet omfang og finansiering av politiattester, herunder en vurdering av om utstedelse av slike attester er en oppgave som kan ivaretas av andre enn politiutdannet personell.»

Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet støtte.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 57 mot 47 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.47.57)

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2007 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
400		Justisdepartementet	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, n e d s e t t e s med.....	1 000 000
		fra kr 11 383 000 til kr 10 383 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene	
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med.....	3 000 000
		fra kr 41 831 000 til kr 44 831 000	
412		Tinglysingsprosjektet	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1, f o r h ø y e s med.....	14 500 000
		fra kr 144 924 000 til kr 159 424 000	
413		Jordskifterettene	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med.....	3 600 000
		fra kr 152 648 000 til kr 156 248 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, f o r h ø y e s med.....	5 000 000
		fra kr 2 147 000 til kr 7 147 000	
414		Forliksråd og andre domsutgifter	
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med.....	9 000 000
		fra kr 37 679 000 til kr 46 679 000	
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med.....	16 554 000
		fra kr 2 118 095 000 til kr 2 134 649 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under kap. 430 post 1, n e d s e t t e s med....	5 600 000
		fra kr 53 981 000 til kr 48 381 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., kan overføres, n e d s e t t e s med.....	11 750 000
		fra kr 27 000 000 til kr 15 250 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med.....	1 830 000
		fra kr 157 572 000 til kr 155 742 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, f o r h ø y e s med.....	13 292 000
		fra kr 7 210 334 000 til kr 7 223 626 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, n e d s e t t e s med.....	15 000 000
		ra kr 90 603 000 til kr 75 603 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål, n e d s e t t e s med.....	15 000 000
		fra kr 61 969 000 til kr 46 969 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1, n e d s e t t e s</i> med	5 012 000
		fra kr 1 511 551 000 til kr 1 506 539 000	
443		Oppfølging av innsynsloven	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med	1 700 000
		fra kr 5 200 000 til kr 6 900 000	
	70	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning, n e d s e t t e s</i> med.....	1 700 000
		fra kr 2 769 000 til kr 1 069 000	
455		Redningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med	1 500 000
		fra kr 6 248 000 til kr 7 748 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, n e d s e t t e s</i> med.....	1 500 000
		fra kr 12 895 000 til kr 11 395 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med	35 000 000
		fra kr 611 965 000 til kr 646 965 000	
470		Fri rettshjelp	
	70	Fri sakførsel, <i>n e d s e t t e s</i> med	9 000 000
		fra kr 399 878 000 til kr 390 878 000	
	71	Fritt rettsråd, <i>n e d s e t t e s</i> med	30 000 000
		fra kr 184 223 000 til kr 154 223 000	
471		Statens erstatningsansvar	
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning, n e d s e t t e s</i> med	24 000 000
		fra kr 142 940 000 til kr 118 940 000	
475		Bobehandling	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med	5 000 000
		fra kr 42 411 000 til kr 47 411 000	
I n n t e k t e r			
3410		Rettsgebyr	
	1	Rettsgebyr, <i>f o r h ø y e s</i> med	30 000 000
		fra kr 1 136 088 000 til kr 1 166 088 000	
3412		Tinglysingsprosjektet	
	1	Gebyrinntekter, borettsregister, <i>f o r h ø y e s</i> med	28 600 000
		fra kr 37 057 000 til kr 65 657 000	
3413		Jordskifterettene	
	2	Sideutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med	5 000 000
		fra kr 2 215 000 til kr 7 215 000	
5630		Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as	
	85	Utbytte, <i>f o r h ø y e s</i> med	570 000
		fra kr 6 800 000 til kr 7 370 000	
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	2	Arbeidsdriftens inntekter, <i>f o r h ø y e s</i> med	1 800 000
		fra kr 45 855 000 til kr 47 655 000	
	3	Andre inntekter, <i>f o r h ø y e s</i> med	7 700 000
		fra kr 5 567 000 til kr 13 267 000	
	4	Tilskudd, <i>f o r h ø y e s</i> med	254 000
		fra kr 1 446 000 til kr 1 700 000	
3432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	
	3	Andre inntekter, <i>n e d s e t t e s</i> med	630 000
		fra kr 1 630 000 til kr 1 000 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	4	Gebyrer – vaktelskap, <i>f o r h ø y e s</i> med	600 000
		fra kr 507 000 til kr 1 107 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	6	Gebyrer – utlendingssaker, n e d s e t t e s med..... fra kr 98 800 000 til kr 88 800 000	10 000 000
	7	Gebyr – sivile gjøremål, f o r h ø y e s med..... fra kr 475 021 000 til kr 510 021 000	35 000 000

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 8

Presidenten: Under debatten har Solveig Horne satt fram tre forslag på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre. Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette tiltak slik at RMI kan akkrediteres snarest mulig og samtidig legge til rette for at andre akkrediterte laboratorier også kan foreta DNA analyser.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at nasjonal kompetanse og kapasitet innen DNA-tjenester kan styrkes.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen avklare forholdet til anskaffelsesregelverket hva angår DNA-tjenester.»

Det vil bli votert alternativt mellom forslagene og innstillingen fra komiteen.

Hans Olav Syversen (KrF) (fra salen): Jeg vil anbefale Kristelig Folkepartis gruppe å stemme for forslagene.

Odd Einar Dørum (V) (fra salen): Jeg anbefaler Venstre å stemme for de tre forslagene.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:61 (2006-2007) – representantforslag fra stortingsrepresentantene André Oktay Dahl, Elisabeth Aspaker og Bent Høie om å legge til rette for økt analysekapasitet for DNA, styrket nasjonal kompetanse og økt oppklaring av kriminalitet – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble innstillingen bifalt med 57 mot 47 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 18.49.50)

Votering i sak nr. 9

Presidenten: Under debatten har Morten Ørsal Johansen satt fram åtte forslag på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at det utformes klare retningslinjer for hvordan politiråd skal eta-

bleres i kommunene og at det er etablert politiråd i alle landets kommuner innen utløpet av 2008. Regjeringen bes på egnet måte om å orientere Stortinget om fremdriften i arbeidet.

Stortinget ber Regjeringen utrede og fremlegge forslag om incentivordninger som kan bidra til dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at det etableres et forpliktende SLT-samarbeid i alle kommuner. Regjeringen bes spesielt om å intensivere arbeidet for å avklare og avhjelpe praktisering av taushetspliktsregelverket som ofte bidrar til manglende samhandling og forebygging til skade for barn og ungdom.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at det utredes egnede målekriterier for forebyggende arbeid innenfor politi, kriminalomsorg mv.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at den enkelte skole har sin egen politikontakt.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen øke erstatningssatsene for foreldrenes ansvar for skade forvoldt av barn i skadeerstatningsloven § 1-2 andre ledd fra 5 000 til 20 000 kroner.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremlegge sak om etablering av obligatorisk tilbud om konfliktrådsbehandling i alle saker med barn under 15 år.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for mentorordning for kriminelle barn også under den kriminelle lavalder.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at det kan gjennomføres samtykkebasert rustesting på skole- ne i regi av helsefaglig personell. Stortinget forutsetter at hensynet til personvern og den enkeltes integritet ivaretas på en betryggende måte.»

Presidenten vil først la votere over forslagene nr. 1, 2, 3, 4, 6 og 7 – Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet støtte til disse forslagene. Det voteres så over forslag nr. 5, og til sist over forslag nr. 8.

V o t e r i n g :

1. Forslagene nr. 1, 2, 3, 4, 6 og 7, fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 57 mot 47 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 18.50.48)

2. Forslag nr. 5, fra Fremskrittspartiet og Høyre, ble med 70 mot 34 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.51.12)
3. Forslag nr. 8, fra Fremskrittspartiet og Høyre, ble med 64 mot 40 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.51.34)

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:4 (2007-2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Aspaker, André Oktay Dahl, Jan Tore Sanner, Kari Lise Holmberg og Peter Skovholt Gitmark om bedre forebyggende tiltak, tidligere og tydeligere reaksjon overfor barn og unge som er i risikozonen for å utvikle en kriminell løpebane – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

S a k n r . 1 0

Referat

1. (99) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Øyvind Korsberg, Torbjørn

Andersen og Tord Lien om å lage en nasjonal plan for vindkraftanlegg i Norge (Dokument nr. 8:34 (2007-2008))

- Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.
2. (100) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ine Marie Eriksen Søreide og Gunnar Gundersen om offentliggjøring av resultatene fra nasjonale prøver på skolenivå (Dokument nr. 8:33 (2007-2008))
Enst.: Sendes kirke-, utdannings- og forskningskomiteen.
3. (101) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lars Sponheim, Gunnar Kvasheim og Trine Skei Grande om å innføre en registreringsordning for lobbyvirksomhet i Stortinget, i departementene og på Statsministerens kontor (Dokument nr. 8:32 (2007-2008))
Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
4. (102) Riksrevisjonens undersøkelse av Forsvarets forutsetninger for deltakelse i operasjoner i utlandet (Dokument nr. 3:3 (2007-2008))
Enst.: Sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet i henhold til forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 18.53.
